
Dokument nr. 15:8

(2013–2014)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 1051 – 1200

30. juni – 9. september 2014

Innhold

Spørsmål	Side
1051. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. småbåtloven, besvart av justis- og beredskapsministeren	13
1052. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. sikkerheten i landets tinghus, besvart av justis- og beredskapsministeren	14
1053. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. flere soningsplasser i Oslo, besvart av justis- og beredskapsministeren	14
1054. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. verdi av aksjer i «rene» kullgruveselskap i Pensjonsfondet Utland pr 30. juni 2014, besvart av finansministeren	15
1055. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. kristne pakistanere, besvart av utenriksministeren	16
1056. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. de ideelle ruskollektivene, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	17
1057. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. sammenheng mellom dyretetthet, besetningsstørrelser og antibiotikabruk, besvart av landbruks- og matministeren	18
1058. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. E39 Sandved-Hove i Rogaland, besvart av samferdselsministeren	18
1059. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. tiggerforbud, besvart av justis- og beredskapsministeren	19
1060. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. fremføringen av gods fra Göteborg/ Europa til Norge, besvart av samferdselsministeren	20
1061. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. autorisasjon i norsk helsevesen, besvart av helse- og omsorgsministeren	21
1062. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. Helse Sør-Øst sin eiendomsstrategi, besvart av helse- og omsorgsministeren	21
1063. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. nasjonalt senter for kunst- og kulturoplæringen, besvart av kulturministeren	22
1064. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. tilskudd fra Enova, besvart av olje- og energiministeren	23
1065. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. LIS-lege, besvart av helse- og omsorgsministeren	23
1066. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Kvinneklinikken (KK) ved Haukeland Universitetssjukehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	24
1067. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. treskjærertilbudet og evt. smedlinja ved Handverksskolen på Hjerleid, besvart av kunnskapsministeren	26
1068. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. utenlandske investorer, besvart av næringsministeren	26
1069. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. oppholdstillatelse for personer som skal drive business og investere risikokapital i Norge, besvart av arbeids- og sosialministeren	27
1070. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. legesituasjonen i distriktene, besvart av helse- og omsorgsministeren	28
1071. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. Fafus ved Oslo universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	29

	Side
1072. Fra stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan, vedr. tiltak for å motvirke antibiotikaresistente bakterier, besvart av helse- og omsorgsministeren	30
1073. Fra stortingsrepresentant Marit Arnstad, vedr. dispensasjon fra krav om norsk registrering av Norwegian sitt fly Dreamliner, besvart av samferdselsministeren	31
1074. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. tendensen til økonomisk diagnosesetting på pasientar, besvart av helse- og omsorgsministeren	32
1075. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Bergen sin sponsoravtale med Hansa Bryggerier, besvart av helse- og omsorgsministeren	34
1076. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. statens inntekter på avgifter, besvart av finansministeren	35
1077. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. mineralolje, besvart av finansministeren	36
1078. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. forslag til såkalt «fritt behandlingsvalg», besvart av helse- og omsorgsministeren	37
1079. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. kunnskap om smertebehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	38
1080. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. KABB (Kristent Arbeid Blant Blinde og svaksynte), besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	39
1081. Fra stortingsrepresentant Magne Rommetveit, vedr. bymiljøavtaler, besvart av samferdselsministeren	40
1082. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. dyremishandling, besvart av justis- og beredskapsministeren . .	41
1083. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. henrettelse og massiv forfølgelse av kristne, besvart av utenriksministeren	41
1084. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. leppegane-spaltepasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren . .	42
1085. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. et nytt anskaffelsesdirektiv, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	44
1086. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. brannfly, besvart av justis- og beredskapsministeren	45
1087. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. mobildekning, besvart av samferdselsministeren	46
1088. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. ulike tilskudd til bil, besvart av arbeids- og sosialministeren	47
1089. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. utbyggingstakten for heldøgns bemannede omsorgsboliger og sykehjemsplasser, besvart av helse- og omsorgsministeren	48
1090. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. momsregelverket og beredskapsfeltet, besvart av finansministeren	48
1091. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. medisinsk hjelp til krigsofre fra Gaza på norske sykehus, besvart av utenriksministeren	50
1092. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. eierskap, besvart av finansministeren	51
1093. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. OL 2022, besvart av kulturministeren	51
1094. Fra stortingsrepresentant Margunn Ebbesen, vedr. mangel på fengselsplasser, besvart av justis- og beredskapsministeren	53
1095. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. overføring av utvalgte palestinske skadepasienter fra Gazas sykehus til norske sykehus for nødvendig medisinsk behandling, besvart av utenriksministeren	53
1096. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. finansieringen av lærerkandidatordningen, besvart av kunnskapsministeren	54

	Side
1097. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. helseforetakenes innkjøpssamarbeid, besvart av helse- og omsorgsministeren	55
1098. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. innkjøpsavtaler for helseforetakene i Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren . . .	56
1099. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. kristne og andre religiøse minoriteter i Midtøsten, besvart av utenriksministeren	56
1100. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. varmesøkende kameraer til KV, besvart av forsvarsministeren	57
1101. Fra stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol, vedr. automatisk trafikkontroll, besvart av samferdselsministeren	58
1102. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. utmarksforvaltningen i Norge, besvart av klima- og miljøministeren .	59
1103. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. global oppvarming, besvart av klima- og miljøministeren	59
1104. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. barn med behov for langvarige, koordinerte helsetjenester, besvart av helse- og omsorgsministeren	60
1105. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. surrogati i utlandet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	61
1106. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. tax-free butikken på Oslo Lufthavn Gardermoen, besvart av samferdselsministeren . . .	62
1107. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. eiendomsinvestering, besvart av finansministeren	63
1108. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. bjørnejakt, besvart av klima- og miljøministeren	64
1109. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. formuesskatt, besvart av finansministeren	65
1110. Fra stortingsrepresentant Marianne Marthinsen, vedr. formuesskatt, besvart av finansministeren	65
1111. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. menneskerettigheter, besvart av justis- og beredskapsministeren	66
1112. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. LAR-pasient, besvart av helse- og omsorgsministeren	66
1113. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. frivilligsentralene, besvart av helse- og omsorgsministeren	68
1114. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. analyseenheten ved trafikksentralen i Vardø, besvart av samferdselsministeren	69
1115. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. identifikasjonspapir for asylsøkjere, besvart av justis- og beredskapsministeren	70
1116. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. flyktninger fra Syria, besvart av justis- og beredskapsministeren	70
1117. Fra stortingsrepresentant Trond Giske, vedr. ordensreglement i skolen, besvart av kunnskapsministeren	71
1118. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. konflikten mellom Israel og palestinerne i Gaza og på Vestbredden, besvart av utenriksministeren	72
1119. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. forvaringssoneing, besvart av justis- og beredskapsministeren	73
1120. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. disiplinen i skolen, besvart av kunnskapsministeren	74
1121. Fra stortingsrepresentant Per Rune Henriksen, vedr. oppgradering av overføringsnettet fra Hordaland til Rogaland, besvart av olje- og energiministeren	74
1122. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. grågå, besvart av klima- og miljøministeren	75
1123. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. tilgang til norske registerdata fra offentlige instanser for norske forskere, besvart av kunnskapsministeren	76

1124. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. organiseringen av nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen, besvart av kunnskapsministeren	77
1125. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. forhøyet pensjonspremie til kommunene, besvart av finansministeren	78
1126. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Rukan sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	79
1127. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Rjukan sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	80
1128. Fra stortingsrepresentant Irene Johansen, vedr. Bypakke Nedre Glomma, besvart av samferdselsministeren	80
1129. Fra stortingsrepresentant Ingrid Heggø, vedr. fangst av kongekrabbe, besvart av fiskeriministeren	82
1130. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. bjørn, besvart av klima- og miljøministeren	83
1131. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. arbeidsmarknadstiltak, besvart av arbeids- og sosialministeren	84
1132. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. arbeidsmarknadstiltak, besvart av arbeids- og sosialministeren	84
1133. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. vedtak om standardvalg for E134 Haukeliffjell, besvart av samferdselsministeren	84
1134. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. Nasjonal turistvei Jæren, besvart av samferdselsministeren	85
1135. Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. smb-utlån, besvart av finansministeren	86
1136. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. statssekretær ved SMK, besvart av statsministeren	88
1137. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. gassturbiner på Johan Sverdrup plattformen, besvart av olje- og energiministeren	88
1138. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. forskuttere egenandel, besvart av helse- og omsorgsministeren	89
1139. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. klassetur i skoletida – gratis grunnskoleopplæring, besvart av kunnskapsministeren	90
1140. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. besøksvisum, besvart av justis- og beredskapsministeren	90
1141. Fra stortingsrepresentant Anders Tyvand, vedr. kapasitet på sykepleierutdanningen, besvart av kunnskapsministeren	91
1142. Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. opptaksreglene til barnehageplass for barn som er født etter 1. september, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	92
1143. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. terrortrusselen mot Noreg i sommar, besvart av justis- og beredskapsministeren	93
1144. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. reguleringer for fangst av kongekrabbe, besvart av fiskeriministeren	93
1145. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. oversikt over tilskudd til jord inkl. nydyrking, grøfting og jordveier samt tilskudd til driftsbygninger, inkl. rentestøtte, lån og tilskudd, besvart av landbruks- og matministeren	94
1146. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. boretillatelser, besvart av klima- og miljøministeren	97
1147. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. gjentakelsesfare, besvart av justis- og beredskapsministeren ...	98
1148. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Veterinærinstituttets virksomhet i Nord-Norge, besvart av landbruks- og matministeren ..	98
1149. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. Bufetat region Vest, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	99
1150. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. akuttberedskapen i Telemark/Rjukan, besvart av helse- og omsorgsministeren	100

1151.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. omorganiseringen i Mattilsynet, besvart av landbruks- og matministeren	101
1152.	Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. Asylavtalen, besvart av justis- og beredskapsministeren	102
1153.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. styrke forskningen på arktisk logistikk og maritim transport gjennom Center for High North Logistics (CHNL), besvart av kunnskapsministeren	102
1154.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. reserverte parkeringsplasser til bildelingsordninger, besvart av samferdselsministeren	103
1155.	Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. støtte til parykk ved alopecia, besvart av arbeids- og sosialministeren	104
1156.	Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. konsultasjonsavtalen mellom regjeringen og Sametinget, besvart av fiskeriministerens	105
1157.	Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. kompensasjonsordningen til en utvidelse av Alta Lufthavn, besvart av samferdselsministeren	106
1158.	Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. strukturen i høyere utdanning, besvart av kunnskapsministeren	107
1159.	Fra stortingsrepresentant Heidi Greni, vedr. kompensasjonsloven, besvart av finansministeren	108
1160.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. geografiske fordelingen av avtalespesialister, besvart av helse- og omsorgsministeren	109
1161.	Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. Master i film (Mfa) ved Høgskolen i Lillehammer, besvart av kunnskapsministeren	112
1162.	Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. fergesambandet Hareid-Sulesund, besvart av samferdselsministeren	112
1163.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. klimamessig fordel ved å erstatte kull med gass, besvart av klima- og miljøministeren	113
1164.	Fra stortingsrepresentant Lene Vågslid, vedr. endringene ved Rjukan sjukehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	115
1165.	Fra stortingsrepresentant Geir S. Toskedal, vedr. saksbehandlingstiden hos UDI, besvart av justis- og beredskapsministeren	115
1166.	Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. endringsprosesser i NRK, besvart av kulturministeren	116
1167.	Fra stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen, vedr. Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene (KIM), besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	117
1168.	Fra stortingsrepresentant Magne Rommetveit, vedr. betalingskort på ferje, besvart av samferdselsministeren	117
1169.	Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. profesjonalisere forsvaret, besvart av forsvarsministeren	118
1170.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kommunesammenslåing mellom Sandnes og Stavanger, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	119
1171.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. EL-biler og bompenger, besvart av samferdselsministeren	119
1172.	Fra stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø, vedr. etter- og videreutdanning av lærere i grunnsopplæringa, besvart av kunnskapsministeren	122
1173.	Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av finansministeren	123

	Side
1174. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. kildeskatten, besvart av finansministeren	124
1175. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. organisering av språksamlingene og den digitale ordbokstjenesten ved Universitetet i Oslo, besvart av kunnskapsministeren	124
1176. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. OL-kostnader, besvart av kulturministeren	125
1177. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. at det kan etableres et fast turisttiltak på Betnem bru på Namsosbanen, besvart av samferdselsministeren	126
1178. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. trygdebilstøtte, besvart av arbeids- og sosialministeren	126
1179. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. utbytte fra privatskoler, besvart av kunnskapsministeren	127
1180. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. hvor mange bompunkter som er avviklet, besvart av samferdselsministeren	128
1181. Fra stortingsrepresentant Roy Steffensen, vedr. 110 km/t fartsgrense, besvart av samferdselsministeren	128
1182. Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. kutt til Landsforeningen for pårørende, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	129
1183. Fra stortingsrepresentant Terje Breivik, vedr. Nav og avkorting av uføregrad, besvart av arbeids- og sosialministeren	130
1184. Fra stortingsrepresentant Jenny Klinge, vedr. restansesituasjonen i politiet, besvart av justis- og beredskapsministeren	131
1185. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. «kontroll med kunnskapsoverføring» i UH-sektoren, besvart av kunnskapsministeren	132
1186. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. nordisk press mot regimet i Bahrain, besvart av utenriksministeren	133
1187. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. utlendingsloven, besvart av justis- og beredskapsministeren	134
1188. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. opplysningsplik hos Nav, besvart av arbeids- og sosialministeren	134
1189. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. rekruttering og kompetanseutvikling for håndverkere i små og verneverdige fag, besvart av kunnskapsministeren	135
1190. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. informasjon om trygg matsopp, besvart av landbruks- og matministeren	137
1191. Fra stortingsrepresentant Audun Otterstad, vedr. trygghetsalarm, besvart av samferdselsministeren	137
1192. Fra stortingsrepresentant Iselin Nybø, vedr. ulovlig oppføringer i DNA-registere, besvart av helse- og omsorgsministeren	139
1193. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. unge i sykehjem, besvart av helse- og omsorgsministeren	139
1194. Fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe, vedr. antibiotikaresistens, besvart av helse- og omsorgsministeren	140
1195. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kommunesammenslåinger, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	141
1196. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. kostnadsveksten i ferjedrift, besvart av samferdselsministeren	142
1197. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. husdyrbesetninger og faren for økt smittespredning og antibiotikaresistens, besvart av landbruks- og matministeren	142
1198. Spørsmålet ble trukket	143
1199. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. kreftdiagnostisering, besvart av helse- og omsorgsministeren	144
1200. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. regjeringens maritime strategi., besvart av næringsministeren	145

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (1051 - 1200) for sesjonen 2013-2014.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne*

Andersen, Karin (SV)	1112, 1118, 1138, 1140, 1178, 1188
Arnstad, Marit (Sp)	1063, 1064, 1073
Bjørdal, Fredric Holen (A)	1131, 1132
Bjørnø, Christian Tynning (A)	1172
Bollestad, Olaug V. (KrF)	1070, 1071, 1079, 1080, 1087, 1088
Breivik, Terje (V)	1135, 1183, 1182
Ebbesen, Margunn (H)	1094
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	1100, 1108, 1130
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	1179
Giske, Trond (A)	1117
Grande, Trine Skei (V)	1111, 1175, 1190
Greni, Heidi (Sp)	1159
Grimstad, Oskar J. (FrP)	1162
Grøvan, Hans Fredrik (KrF)	1072
Hansson, Rasmus (MDG)	1163
Hareide, Knut Arild (KrF)	1099
Heggø, Ingrid (A)	1129
Henriksen, Kari (A)	1090
Henriksen, Per Rune (A)	1121
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	1082, 1122, 1147
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	1102, 1103
Johansen, Irene (A)	1128
Kjenseth, Ketil (V)	1061, 1113
Kjerkol, Ingvild (A)	1101
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	1104
Klinge, Jenny (Sp)	1052, 1053, 1115, 1119, 1143, 1184
Lauvås, Stein Erik (A)	1169
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	1051, 1096, 1144, 1145
Lysbakken, Audun (SV)	1091, 1186
Marthinsen, Marianne (A)	1109, 1110
Micaelsen, Torgeir (A)	1078, 1089, 1136, 1150, 1160, 1199
Nybø, Iselin (V)	1059, 1067, 1123, 1155, 1185, 1192
Otterstad, Audun (A)	1191
Pedersen, Helga (A)	1097, 1098, 1114, 1116, 1156, 1166, 1187
Pollestad, Geir (Sp)	1057, 1058, 1076, 1077, 1092, 1093, 1133,
Raja, Abid Q. (V)	1060, 1062, 1153, 1154, 1189
Rommetveit, Magne (A)	1081, 1168
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1083, 1086, 1137, 1146
Rytman, Jørund (FrP)	1068, 1069
Simensen, Kåre (A)	1157
Sivertsen, Eirik (A)	1124, 1125
Skjelstad, André N. (V)	1151, 1152, 1177

Steffensen, Roy (FrP)	1180, 1181
Syversen, Hans Olav (KrF)	1054, 1055, 1106, 1107, 1173, 1174, 1176
Toppe, Kjersti (Sp)	1065, 1066, 1075, 1074, 1084, 1085, 1095,
Toskedal, Geir S. (KrF)	1165
Tyvand, Anders (KrF)	1141
Valen, Snorre Serigstad (SV)	1167
Vågslid, Lene (A)	1164
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	1158, 1161
Aasen, Marianne (A)	1120, 1139
Aasrud, Rigmor (A)	1056, 1142

Dokument nr. 15:8

(2013-2014)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 1051

Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 8. juli 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Småbåtloven § 33: 'Under påvirkning av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel må ingen føre eller forsøke å føre en småbåt ...' og at 'Føreren av en småbåt (...) regnes alltid som påvirket når han eller hun: 1. har en alkoholkonsentrasjon i blodet som er større enn 0,8 promille eller en alkoholmengde i kroppen som kan føre til så stor alkoholkonsentrasjon i blodet, ...'.

Kvifor definerer småbåtloven alkoholpåverknad annleis enn vegtrafikkloven og vil statsråden prioritera å likestilla desse alkoholnivåa?»

GRUNNGJEVING:

Vegtrafikkloven § 22 definerer førar av køyrety som «påvirket av alkohol eller annet berusende eller bedøvende middel» når vedkomande har «større alkoholkonsentrasjon i blodet enn 0,2 promille eller en al-

koholmengde i kroppen som kan føre til så stor alkoholkonsentrasjon i blodet, eller større alkoholkonsentrasjon i utåndingsluften enn 0,1 milligram per liter luft». Det skjer kvart år ulukker med småbåtar med tap av menneskeliv kor båtførar er rusa. Det synest vanskeleg å forstå at styresmaktene ikkje skal ha nulltoleranse overfor rusa småbåtførarar når styresmaktene har dette overfor førarar av køyrety.

Svar:

Stortinget vedtok promillegrense på 0,8 ved handsaming av Ot.prp.nr. 51 (1997–1998), jf. Innst. O. nr. 59 (1997–1998). Justiskomiteen si grunngjeving for denne grensa følger av innstillinga. Stortinget har bede regjeringa om å legge fram ei sak om betra tryggleik på sjøen innan utgangen av 2014. Regjeringa vil fremje sak for Stortinget i samsvar med vedtaket.

SPØRSMÅL NR. 1052**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 3. juli 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Sikkerheten i mange tinghus er dårlig, og betydelige oppgraderinger og dels nybygg er påkrevd.

Har ministeren til hensikt å gjøre noe med dette problemet raskt, og vil han følge Domstolsadministrasjonens anbefalte prioriteringer?»

BEGRUNNELSE:

Flere tinghus i Norge lider av manglende funksjonalitet, lite tidsriktig utforming og sikkerhetsutfordringer. Sikkerheten for ansatte i domstolene er i denne sammenheng viktig. I tråd med samfunnsutviklingen opplever ansatte i større grad enn tidligere trusler og situasjoner kan være farlige. Domstoladministrasjonen foretar prioriteringer av oppgraderinger og nybygg, mens det er overlatt til de politiske organene å foreta de endelige vurderingene. Domstolsadministrasjonens prioriteringer er basert på lokale innspill. Det er viktig å lytte til disse, så sant det ikke foreligger andre tungtveiende grunner. En må videre kunne forutsette at man forholder seg til dagens domstolstruktur.

Svar:

Jeg er opptatt av at straffesakskjeden skal være effektiv og at domstolene skal ha nødvendige rammevilkår for en forsvarlig drift. Domstoladministrasjonen utreder og begrunner behovet for nye domstolslokaler og sikrer at nye lokaler har den nødvendige funksjonalitet. I tillegg har Domstoladministrasjonen hovedansvaret for inngåelse og reforhandling av større

leieavtaler. Samlet utgjør driftsbevilgningene for tingrettene og lagmannsrettene 1,76 milliarder kroner i 2014. For byggesaker som ikke kan dekkes innenfor rammen av domstolenes bevilgning, fremmer Domstoladministrasjonen egne satsingsforslag i forbindelse med regjeringens ordinære statsbudsjettprosesser.

Jeg har god dialog med Domstoladministrasjonen om domstolenes behov og prioriteringer. Satsingsforslagene fra Domstoladministrasjonen behandles grundig både gjennom skriftlig korrespondanse og møtevirksomhet. Som det fremgår av spørsmålet, er innspillene til Domstoladministrasjonen basert på innspill fra lokale domstoler. Samtidig er det Domstoladministrasjonens oppgave å foreta nødvendige overordnede prioriteringer og ha en helhetlig tilnærming til hvordan domstolene best mulig kan oppfylle de kravene som settes av Stortinget. Dette innebærer prioriteringer mellom ulike innsatsfaktorer, herunder endringer i domstolenes lokaler sett opp mot antall dommerstillinger og saksbehandlerstillinger ved den enkelte domstol, kompetanseutvikling og IKT-utvikling.

Jeg jobber for at vi skal finne gode og hensiktsmessige løsninger for domstolene, og domstolsbygg inngår i dette bildet. For øvrig er arbeidet med statsbudsjettet for 2015 ennå ikke slutført. Regjeringens budsjettforslag legges fram først i begynnelsen av oktober, og departementet kan derfor ikke si noe mer om bevilgningen til domstolene for 2015 på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1053**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 8. juli 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvordan har ministeren tenkt å sørge for at Oslo fengsel får flere soningsplasser, og vil dette eventuelt kunne gå utover etablerte rehabiliteringstilbud i fengselet?»

BEGRUNNELSE:

Mangelen på fengselsplasser er stor. Alle fengsler i Norge har fullt belegg til enhver tid, samt at man har soningskøer. Innholdet i soningen viktig, herunder rehabiliteringstilbud. Samfunnet har en viktig oppgave i å legge til rette for at personer ikke begår krimi-

nalitet i fremtiden. I Stortingets behandling av St.meld. nr. 37 (2007-2008) (Kriminalomsorgsmeldingen) skriver en samlet stortingskomite:

«Komiteen er samd i at fengselsstraffa ikkje skal vera strengare enn naudsynt og at straffegjennomføringa skal setje den innsatte i stand til å velje eit liv utan kriminalitet.»

Oslo fengsel har over tid bygd opp gode rehabiliteringstilbud av forskjellig karakter. Dette er tilbud som forbereder de innsatte på den hverdagen de møter når de blir løslatt. Mange av tilbudene er unike, og innebærer et samarbeid med frivillige organisasjoner, og de kan vise til gode resultater. I det viktige arbeidet med å få flere fengselsplasser, er det avgjøren-

de at man ikke samtidig iverksetter tiltak som svekker rehabiliteringen av de innsatte, ved for eksempel at man ikke har tilstrekkelige arealer til å drive rehabiliteringsarbeid.

Svar:

Det skal i 2014 etableres 20 nye plasser med høyt sikkerhetsnivå ved Oslo fengsel ved å omgjøre en tidligere fritidsavdeling til en fengselsavdeling, jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014). Fritidsavdelingen ble frigjort når tilbudet ble flyttet til det nye aktivitetsbygget som ble ferdigstilt ved fengselet i 2013. Utvidelsen vil derfor ikke få konsekvenser for rehabiliteringstilbudet ved fengselet.

SPØRSMÅL NR. 1054

Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 5. august 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvilken beholdning og verdi av aksjer i «rene» kullgruveselskap hadde Pensjonsfondet Utland pr 30. juni 2014?»

BEGRUNNELSE:

Med kullgruveselskap menes i denne sammenheng selskap som for det alt vesentlige har som oppgave å utvinne kull.

Svar:

Det vises til at Stortingets finanskomite den 28. januar 2014 holdt åpen høring vedrørende Statens pensjonsfond utlands investeringer i kullselskaper, jf. Dokument 8:16 S (2013-2014). Under høringen opplyste Yngve Slyngstad, leder for Norges Bank Investment Management, at Statens pensjonsfond utlands

beholdning av aksjer ved utgangen av 2013 i selskaper som driver kullutvinning var 2 576 mill. kroner. Gitt samme klassifisering av selskaper var beholdningen per 30. juni 2014 på 2 480 mill. kroner.

Det vises for øvrig til at Finansdepartementet, i tråd med Stortingets vedtak, har opprettet en ekspertgruppe for å vurdere om utelukkelse av kull- og petroleumselskaper framstår som en mer effektiv strategi enn eierskapsutøvelse og påvirkning for å adressere klimaspørsmål og bidra til endringer fram i tid, jf. Innst. 141 S (2013-2014). Ekspertgruppen skal også gi råd om mulige kriterier for eventuell utelukkelse av denne type selskaper. Gruppens anbefalinger vil bli lagt fram høsten 2014 og vil bli gjenstand for en åpen drøfting. Anbefalingene og innspillene fra den åpne drøftingen vil inngå som en del av grunnlaget for stortingsmeldingen om forvaltningen av SPU våren 2015.

SPØRSMÅL NR. 1055**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 4. juli 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Undertegnede har nettopp kommet tilbake fra en felles europeisk markering i Brussel med formål å sette søkelyset på forholdene for kristne pakistanere. Deres situasjon er svært vanskelig med trakassering, manglende rettssikkerhet, vilkårlige arrestasjoner og diskriminering på bakgrunn av deres tro. Blasfemibestemmelsene i pakistansk lovgivning er en særlig utfordring.

Hva kan og vil Norge gjøre bilateralt og internasjonalt for å bidra til en bedre situasjon for denne minoriteten i Pakistan?»

Svar:

Minoriteter i Pakistan er blitt mer utsatt for diskriminering og trakassering. I 2013 ble 583 mennesker drept og 853 skadet i 213 voldelige sekteriske angrep og konfrontasjoner i henhold til årsrapporten fra den anerkjente menneskerettighetsorganisasjonen Human Rights Commission of Pakistan (HRCP). Til tross for beskyttelse i lovverket for religiøse minoriteter begrenser myndighetene i praksis religionsfriheten. De mest utsatte religiøse minoritetene og muslimske sektene er: Ahmadiyaer, kristne, hinduer og sjiamuslimer. Angrep og drap på minoriteter etterforskes eller tiltales sjelden, noe som gjør straffrihet stadig vanligere og dermed terskelen for å begå slike drap stadig lavere. Noe diskriminerende lovverk kombinert med myndighetenes manglende oppfølging av lovpålagt tros- og ytringsfrihet bidrar til å fremme, heller enn å motvirke intoleranse, voldelige angrep og drap på utsatte religiøse minoriteter.

Det fins ca. 2,5 – 2,8 millioner kristne i Pakistan og dette utgjør ca. 1,5 % av befolkningen. Bosetningsområder hvor kristne er samlet, har blitt utsatt for angrep og brannstiftelser. I september 2013 gikk det av en bombe i en kirke i byen Peshawar, hvor 85 mennesker ble drept.

Både muslimer og kristne blir utsatt for anklager om blasfemi. I 2014 har det vært en økning i disse sakene, men uten at de har rettet seg særlig mot kristne. Det dreier seg som oftest om påstander om nedsettende omtale av profeten, et lovbrudd som kun kan straffes med dødsstraff. Å få en blasfemi-anklage mot seg er livsfarlig, uansett hvor reell saken faktisk er.

Den negative utviklingen for minoriteter i Pakistan har fått oppmerksomhet i internasjonale fora. I FNs menneskerettighetsråd gjennomgikk Pakistan en landhøring i 2012, og Norge deltok aktivt i denne høringen. Oppfordring om å bedre religiøse minoriteters vanskelige situasjon ble tatt opp av flere land, og fra norsk side ble manglende straffeforfølgelse av angrep nevnt spesielt. Pakistan aksepterte vår og flere andre anbefalinger som omhandlet religiøse minoriteters situasjon, men vi avventer fortsatt en klar tilbakemelding fra myndighetene om hvordan de vil følge opp disse anbefalingene.

Norge støtter menneskerettighetsarbeidet i Pakistan, med særlig vekt på minoriteter og kvinner. HRCP er en viktig organisasjon som står fram og forsvarer minoriteter, rapporterer om uakseptable hendelser og kritiserer alvorlige forhold hvor myndighetene oppfordres til å reagere. Angrep på kristne har vært et sentralt tema, særlig etter en del blasfemianklager og etter angrepet på kirken i Peshawar i 2013. Norge er en av de største og viktigste samarbeidspartnere til HRCP gjennom mange år.

Norges ambassade i Islamabad har løpende kontakt med en del kirkesamfunn i Pakistan. Videre har Norge også engasjert seg i prosjekter for religiøs dialog, hvor også kristne har vært engasjert.

Målet er å redusere diskriminering og forbedre religiøs forståelse i samfunnet. Regjeringen vil fortsatt legge vekt på å støtte menneskerettighetsarbeidet i Pakistan og bidra til å sette fokus på den vanskelige situasjonen for religiøse minoriteter, hvorav kristne er en viktig gruppe.

SPØRSMÅL NR. 1056**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud****Besvart 6. august 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«De ideelle ruskollektivene opplever en nedgang på 30 % i antall innsøkinger.

Er dette i tråd med regjeringens satsing på barnevern og rus?»

BEGRUNNELSE:

Ruskollektivene er viktige behandlingstilbud for mange ungdommer som er under barnevernets omsorg. De ideelle ruskollektivene utgjør gode alternativer for ungdom og unge voksne med rusproblemer. Behandling av ungdom med atferdsproblematikk, skadelig rusbruk og tilhørende psykiske lidelser er av bærebjelkene for de fire ideelle ruskollektivene Tyrili, Hiimsmoen, Klokkegården og Fossumkollektivet. De er avhengig av å ha til sammen 100 barnevernsplasseringer for å opprettholde dagens drift.

Svar:

Dette svaret er avgrenset til kun å gjelde Bufetats kjøp av plasser i ruskollektiv for å gi riktig tilbud til unge som er under barnevernets omsorg. Helseforetakenes kjøp av behandlingsplasser ved ruskollektivene utgjør volummessig en større andel enn det som kjøpes av Bufetat. Disse omtales ikke i dette svaret. Jeg har i forbindelse med utarbeidelse av svar på dette spørsmålet innhentet informasjon fra Bufdir.

For regjeringen er ideell sektor en viktig samarbeidspartner i produksjonen av helse- og sosialtjenester til befolkningen. De ideelle aktørene har høy kompetanse og et stort engasjement, og bidrar til at vi kan tilby riktige tilbud tilpasset behovet til det enkelte barn.

De ideelle rusbehandlingsinstitusjonene (ruskollektivene) hadde i 2011 tidvis et særlig lavt belegg og var bekymret for driften. Sommeren 2012 ble det derfor tatt kontakt med Bufdir for å komme frem til en mer forutsigbar avtaleform. Ruskollektivene hadde til da hatt avtaler der Bufetat kun betalte for plasser som ble brukt.

Fra og med januar 2013 ble avtalene mellom Bufdir og de aktuelle aktørene endret. Dette innebærer at Bufetat garanterer for uttak av et minimum antall oppholdsdager i halvåret for hvert av de fire ruskollektivene Tyrili, Fossum, Klokkegården og Hiimsmoen. Minimum antall oppholdsdager etaten forhåndsbetaler og garanterer for etter endringen tilsvarende 82 plasser. Dette er ikke en øvre grense for hvor mange plasser Bufetat kan benytte, men et garantert uttak for å sikre forutsigbare driftsvilkår i perioder

med særlig lavt belegg. Det finnes i tillegg 20 statlige rusinstitusjonsplasser.

Når en kommune etterspør rusbehandlingstilbud til ungdom med hjemmel i barnevernlovens § 4-24 eller § 4-26 er det nasjonalt inntaksteam i Bufetat som vurderer hvilket rusbehandlingstilbud som passer best for den aktuelle ungdommen basert på informasjon fra kommunen. Kapasitet i statlige tiltak og plasser Bufetat garanterer for hos ideelle aktører skal benyttes så langt det er mulig og i henhold til ungdommens behov.

Bufetats nasjonale inntaksteam har i perioden 11. september 2013 til 30. juni 2014 kartlagt 125 ungdommer med alvorlig og vedvarende rusproblematikk. 117 av disse er etter en grundig vurdering og vedtak tilbudt behandlingsplass, 74 ungdommer i ideelle ruskollektiv, 23 hos kommersielle aktører og 20 i et statlig tiltak.

Fra 2012 til 2013 er det en økning på 21 plasseringer, fra 170 til 191, i ideelle ruskollektiv. Dette utgjør en økning på 12,4 %. Endringer fra 1. tertial 2013 til 1. tertial 2014 viser en liten nedgang på 4,7 % totalt sett, men innenfor slike korte tidsrom er en nedgang på seks plasseringer ikke markant. Antall innsøkinger i ulike typer barneverntiltak varierer fra kvartal til kvartal og spesielt gjelder dette dersom man vurderer konkrete målgrupper og behandlingstyper, som tilfellet er her. Utvalget er lite og antallet samlet sett så lavt at naturlige variasjoner kan synes som relativt store variasjoner i statistikken. Fagdirektoratet mener derfor at det er mer relevant å se på bruken av de ulike tiltakene over tid.

Representanten Aasrud sier i begrunnelsen for spørsmålet at de ideelle ruskollektivene trenger 100 plasseringer for å opprettholde driften. Tallene fra 2012 og 2013 tyder på et nivå på bruken av tiltakene som ligger høyere enn dette. Bufetat har som nevnt en avtale med kollektivene som garanterer for uttak av et minimum antall oppholdsdager i halvåret på 82 plasser. Dette er ikke en øvre grense for hvor mange plasser Bufetat kan benytte hos ruskollektivene, men et garantert uttak for å sikre forutsigbare driftsvilkår i perioder med særlig lavt belegg.

Hvorvidt plassering i et ruskollektiv eid av en ideell stiftelse/organisasjon er det riktige vurderes i hvert enkelt tilfelle. Vurderingen baseres på utredning gjort av kommunen supplert med en kartlegging gjennomført av Bufetats inntaksteam. Vi mener dette øker treffsikkerheten i tiltaksvalget og reduserer risiko for utilsiktede flyttinger samt øker mulighetene for den enkelte ungdom å nyttiggjøre seg behandlingen.

SPØRSMÅL NR. 1057**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 3. juli 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Kan statsråden på et faglig grunnlag dokumentere at det er utelukket at det finnes noen sammenheng mellom dyretetthet, besetningsstørrelser og antibiotika- bruk?»

Svar:

Jeg har grunn til å tro at en viss økning i besetningsstørrelse kan gi mer profesjonell drift og fordeler som bedre standard på driftsbygninger, større muligheter for å ta i bruk ny teknologi, bedre muligheter til å gjennomføre smitteforebyggende tiltak, bedre fagmiljø, økt kompetanse og muligheter for bedre arbeidsrutiner med mer.

Gjennom mange år har gårder blitt nedlagt og de gjenværende blitt større med flere dyr på hver gård.

Likevel har det ikke blitt noen økning i antibiotikaforbruket. Snarere tvert i imot.

Dette underbygges gjennom tall publisert i European Medicine Agency's årlige rapporter om antibiotikaforbruk hos matproduserende dyr (fisk ikke medregnet). Korrelert for biomasse er det en nedgang i forbruk fra 15 mg/kg i 2006 til 11 mg/kg i 2010. Når det gjelder størrelsen på husdyrbesetninger viser tall fra SLF at det har vært en økning i antall dyr per foretak i samme periode. For melkeku er økningen fra 18 til 22 dyr, for slaktegris fra 470 til 600 dyr og for kylling fra 88000 til 99000 dyr.

Norge er det landet i Europa som bruker minst antibiotika i matproduksjonen. Det er en førsteplass jeg vil at vi skal beholde. Nøkkelen her er dyktige og ansvarsbevisste bønder, ansvarsfulle veterinærer og et godt samarbeid mellom næringen og myndighetene.

SPØRSMÅL NR. 1058**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 17. juli 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Det er kommet melding om at E39 Sandved-Hove i Rogaland kan bli utsatt på grunn av kostnadsøkninger i prosjektet.

Vil statsråden sørge for at anbudet blir lyst ut nå med forbehold om stortingets godkjennelse?»

Svar:

Gjennom behandlingen av Prop. 1 S (2013-2014) har Stortinget gitt tillatelse til anleggsstart på prosjektet E39 Hove – Sandved. Styringsrammen er fastsatt til 515 mill. kr og kostnadsrammen til 567 mill. kr, omregnet til 2014-prisnivå. I Prop. 1 S (2013-2014) er det lagt til grunn anleggsstart i september 2014.

I forbindelse med utarbeidelse av anbudsgrunnlag for prosjektet har Statens vegvesen gjennomgått kostnadsoverslaget på nytt. Denne gjennomgangen har foreløpig avdekket kostnadsøkninger i prosjektet. Representanten Pollestad har i media undret seg over hvorfor Stortinget ikke har fått denne kostnadsøkningen til behandling i vårsesjonen. La meg minne om at informasjonen om økte kostnadsanslag først ble kjent for Vegdirektoratet 20. juni og pressemelding ble sendt ut 27. juni, mens Stortinget hadde sitt siste møte 20. juni.

Samferdselsdepartementet er i gang med å vurdere hvordan dette skal kunne håndteres. Jeg vil understreke at dette arbeidet gis høy prioritet.

SPØRSMÅL NR. 1059**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 4. juli 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvordan skal politiet håndheve innføringen av et tiggerforbud, og hvor høyt mener statsråden at politiet skal prioritere slike saker sammenlignet med andre kriminelle handlinger?»

BEGRUNNELSE:

I dag har vi et lovverk som er laget for å hindre menneskehandel og organisert kriminalitet. Vi har også lover mot vinningskriminalitet og ordensforstyrrelse. Det er derfor ikke lovverket, men håndhevelsen som mangler når vinningskriminalitet, organisert kriminalitet, uønsket adferd og menneskehandel fortsatt er et problem. I media kan vi lese om et høyt antall henleggelses saker, også der det er kjent gjerningsmann. Mangelen på effektivitet og tilstrekkelig ressurser i politiet er en av hovedårsakene til dette.

Hvis vi ser på antall anmeldelser er tallenes tale nokså klar. I følge SSB er antall ferdig etterforskede lovbrudd det laveste siden 1994 og antall siktede det laveste siden 2003.

Det er for eksempel slik at mer enn 98 prosent av alle de rettslig avgjorte sykkeltyveriene og simple tyverier fra kafé og restaurant endte som uoppklarte. I kategorien annet «grovt tyveri» var nesten 95 prosent ikke oppklart. Av de 129 700 ferdig etterforskede tyveriene i 2012 ble over 85 prosent henlagt på grunn av manglende opplysninger om gjerningsperson. Færre enn 13 400 tyverier resulterte i tiltale, forelegg eller annen avgjørelse som klassifiseres som opp-

klart. Antallet oppklarte tyverier er dermed det laveste som er registrert siden begynnelsen av 1980-tallet.

Svar:

Stortinget vedtok i juni endringer i politiloven § 14 som åpner for at kommunene i sine politivedtekter kan forby tigging. I de kommuner der man velger å innføre et forbud, vil strafferammen ved overtredelser være bøter eller fengsel i inntil 3 måneder.

De aktuelle politidistriktene må fastsette hvordan et eventuelt forbud skal håndheves, herunder hvilket bøtenivå man eventuelt skal legge seg på. Domstolene vil i siste hånd beslutte hva straffen skal være for overtredelser.

Det kan være grunn til å anta at politiets håndheving av et tiggerforbud ikke uten videre vil generere et stort antall straffesaker. Med støtte i et forbud vil politiet kunne pålegge personer som tigger å avslutte virksomheten, samt eventuelt bortvise dem fra området de befinner seg i, uten at det opprettes anmeldelser. Løsgjengerlovens forbud mot tigging ble langt på vei håndhevet på denne måten.

Riksadvokaten gir sentrale retningslinjer for politiets prioritering av straffesaker, mens det også fastsettes lokale prioriteringer. Lokale prioriteringer er ikke statiske, men må tilpasses en skiftende virkelighet. Tigging har vist seg å gi meget ulike utfordringer rundt om i politidistriktene. Det lar seg derfor ikke gjøre å ha generelle synspunkter på politiets prioritering av eventuelle forbud.

SPØRSMÅL NR. 1060**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 9. juli 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvilke strekninger vil statsråden gå videre med å utrede i forbindelse med ny Nasjonal Transportplan for å øke fremføringen av gods fra Göteborg/ Europa til Norge?»

BEGRUNNELSE:

Transportøkonomisk institutt og Cicero har sammen ledet forskningsprosjektet «Tempo» som har sett på «vegen mot klimavennlig transport». De peker på økt godsmengde fra Europa til Norge (via Göteborg) som ett av hovedtiltakene.

I dag går det som regel bare ett godstog i døgnet på Østfoldbanen. Det er et enstemmig politisk Norge som vil øke godsmengden på jernbane fra Europa via Østfoldbanen. I den forbindelse har det vært fremmet mange ulike forslag til tiltak. Blant disse er:

- Utbedringstiltak på østre linje for å ha et alternativt spor for gods mot Oslo.
- Egne høyhastighetstrasseer (Vevelstadlinken, direkte bane Råde – Sarpsborg)
- Opprustning av jernbanen Halden – Kornsjø
- Egen godstrase Sarpsborg – Skee (Tempo-rapportens anbefaling)
- Egen linje for gods fra Østfoldbanen til Alnabru (Bryndiagonalen, egen jernbanestrekning mer direkte Ski – Alnabru).

I forbindelse med Follobanen er det hva jeg er kjent med ikke satt av midler til utgraving for å forberede bygging av Bryndiagonalen.

Derfor er det spesielt viktig å få avklart hvilke linjer fra Østfoldbanen til Alnabruterminalen som skal utredes frem mot NTP.

Svar:

Det er et viktig mål for regjeringen å overføre gods fra veg til sjø og jernbane der det er gunstig for samfunnet. I korridoren sør for Oslo fraktes det svært store godsvolumer. I motsetning til i korridorene mellom de største byene i Norge, har jernbanen relativt liten markedsandel av godsvolumene på strekningen mot Göteborg og videre sørover mot kontinentet. Potensialet for en betydelig økning er derfor stort. Dette har blant annet forskningsprosjektet «Tempo» pekt på.

Jeg vil først peke på at det med oppstart av Follobanen allerede i dag foregår arbeid som også vil ha en positiv virkning på godstransporten mot Europa, og at Stortinget i innværende transportplan har sluttet seg til

planer for en videre utbygging av dobbelt- spor på Østfoldbanen. Dette vil bidra både til økt kapasitet og redusert fremføringstid for godstransport på jernbanen.

Samferdselsdepartementet har videre gitt transportetatene i oppdrag å gjennomføre en bred samfunnsanalyse av godstransport i Norge. I tillegg skal disse gjennomføre en konseptvalgutredning for terminalstruktur i Oslofjordregionen. Begge disse arbeidene vil danne et viktig grunnlag for prioriteringene i neste transportplan.

Det er nå også satt i gang en konseptvalgutredning (KVU) for Østre linjes forbindelse mot Oslo. Denne kan også legge viktige premisser for eventuell bruk av Østre linje til godstrafikk.

Jernbaneverket har også utredet mulighetene for en egen godsforbindelse fra sør- korridoren mot Alnabru. Et av alternativene som ble undersøkt var den såkalte Bryn- diagonalen, en avgrening fra Follobanen til Alnabru. Utredningen viste at det nye dobbeltsporet ikke vil være egnet for en blanding av persontog med høy hastighet og mer saktegående godstog. Jernbaneverket konkluderte derfor med at gods-togene fortsatt bør trafikkeres Østfoldbanen, men at det på sikt bør legges til rette for en avgrening/eget godsspor mot Alnabru sør for Kolbotn (Kolbotn-Vevelstad). Videre utredning av en slik løsning må for øvrig ses i lys av resultatene fra den pågående samfunnsanalysen av godstransport og konseptvalgutredningen for terminalstruktur i Oslofjordregionen.

Som oppfølging av avtalen mellom regjeringspartiene, Venstre og Kristelig Folkeparti ved behandlingen av statsbudsjettet for 2014 er Norge og Sverige enige om å etablere et samarbeid på administrativt nivå som skal vurdere hvordan kapasiteten på strekningen Oslo – Göteborg kan utvikles som en helhet i et samarbeid mellom norske og svenske myndigheter, både på kort og lang sikt. Formålet vil være gradvis å legge til rette for forbedringer på strekningen som både kan komme både gods- og person- trafikken til gode. Norge deltar for øvrig i arbeidet med godskorridor 3 (Palermo – København – Stockholm/Oslo). Her gjennomføres en rekke utredninger/prosjekter for å skape en mest mulig sømløs korridor for godstransport med tog gjennom Europa. Intensjonen er å prøve å få til gjennomgående godstog for dermed å øke forutsigbarheten for slik transport i betydelig grad.

Å frakte mer gods på jernbanen er et av de mest effektive klimatiltakene som kan gjøres i transportsektoren i Norge. Jeg vil derfor sørge for at vi nå gjennom ovennevnte prosesser får et godt faglig grunnlag for å kunne arbeide videre med og prioritere godstransport på jernbanen i neste transportplan.

SPØRSMÅL NR. 1061**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth****Besvart 4. juli 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvorfor benytter ikke Statens autorisasjonskontor (SAK) seg av den europeiske/internasjonale standarden European Credit Transfer and Accumulation System (ECTS) når de vurderer utdanning fra utlandet som grunnlag for autorisasjon i norsk helsevesen?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har fått flere henvendelser fra sykepleiere med utdanning fra utlandet, som har fått avslag på søknader om autorisasjon i Norge. I den forbindelse er undertegnede gjort kjent med at det er variasjon med hensyn til på hvilken måte Statens autorisasjonskontor benytter ECTS ved vurdering av hvilken utdanning som gir grunnlag for autorisasjon i Norge. ECTS er et internasjonalt anerkjent system for å sammenligne vekt og karakter på kurs på universitets- og høyskolenivå på tvers av land og institusjoner. ECTS ble først introdusert for å gjøre utveksling enklere i forbindelse med Erasmus-programmet, men er i dag innført, eller i ferd med å innføres, i en rekke europeiske land gjennom Bologna-prosessen. Systemet benyttes ved alle høyere utdanningsinstitusjoner i Norge, og burde også benyttes av Statens autorisasjonskontor som grunnlag for vurdering av autorisasjon i helsevesenet.

Svar:

Jeg vil først poengtere at hovedformålet med autorisasjonsordningen er å ivareta pasientens sikkerhet, og å bidra til at befolkningen har tillit til norsk helsetjeneste.

SAK har ansvar for å vurdere søknader om autorisasjon og lisens uansett hvor utdanningen har sin opprinnelse. Søkere med utdanning fra land utenfor EØS-området blir vurdert etter vilkårene i helsepersonelloven som sier at søker har rett til autorisasjon når deres utdanning vurderes som jevn god med tilsvarende norsk utdanning.

Helsedirektoratet opplyser at SAK benytter flere metoder for å verifisere opplysninger i søknader for å sikre at resultatet blir riktig. ECTS benyttes også, spesielt der utdanningsinstitusjonene oppgir studie- og fagplaner i ECTS. SAK sin erfaring er at utdanningsinstitusjoner utenfor EU/EØS-området oppgir annen verdi enn ECTS i sine utdanningsdokumenter, og SAK ber derfor om at de aktuelle verdiene som benyttes i det enkelte land eller lærested oppgis i antall arbeidstimer slik at SAK kan omregne til timer og ECTS.

Det er dokumentene fra utdanningsstedet som bestemmer hvorvidt ECTS kan brukes når SAK vurderer jevn godhet i søknader om autorisasjon fra helsepersonell med utdanning fra land utenfor EØS-området.

SPØRSMÅL NR. 1062**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 4. juli 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kjenner statsråden til Helse Sør-Øst sin eiendomsstrategi, og på hvilke måter kan offentligheten få innsyn i denne eiendomsstrategien som Vestre Viken har oppfølgingsansvaret for når det gjelder Bærum sykehus?»

BEGRUNNELSE:

Styret i Vestre Viken HF vedtok i styremøte 28. april 2014, sak 26/2014, at Bærum, Ringerike og Kongsborg sykehus må sikres utvikling i tråd med Helse

Sør-Øst sin eiendomsstrategi, jmf. Bent Høies svar på spørsmål nr. 15:876. Oppfølgingen eiendomsstrategien er Vestre Vikens ansvar når det gjelder Bærum sykehus.

Det refereres til eiendomsstrategien også i andre sammenhenger. Det er derfor mange som ønsker informasjon om denne. Undertegnede har blitt kontaktet av Venner av Bærums sykehus som sier det det har vist deg vanskelig å få innsyn i denne eiendomsstrategien og hva som er utviklingsplanen for Bærum sykehus både når det gjelder eiendom, bygninger og personell.

Svar:

Hovedpunktene i Helse Sør-Øst RHF sin eiendomsstrategi finnes i strategidokumentet «Plan for strategisk utvikling 2013 – 2020.» Dette dokumentet er lett tilgjengelig på Helse Sør-Øst sine nettsider under følgende link:

<http://www.helse-sorost.no/omossstrategierSide/side.aspx>. Her finnes også flere andre viktige dokumenter.

Hovedpunktene finnes under kapittel «2.5 Organisering og utvikling av fellestjenester», avsnitt Eienendom, og lyder:

1. Sykehusbyggene skal være funksjonelle for pasientbehandlingen, og eiendomsmassen skal utvikles og tilpasses i tråd med endrede behov innen pasientbehandlingen
2. Negative påvirkninger på klima og miljø skal reduseres

3. Det skal utvikles god praksis for universell utforming av bygg
4. Det skal arbeides med kontinuerlig forbedring for å effektivisere eiendomsvirksomheten og oppnå en effektiv arealbruk
5. Tilstandsgraden for det enkelte bygg eller bygningsskompleks som utgjør primærbyggene i helseforetaket, skal ha en minimumstilstand relatert til norsk standard for tilstandsklassifisering av bygg
6. Pasientsikkerhet og ansattes arbeidsmiljø inklusiv tilrettelegging av effektive arbeidsprosesser, ivaretas.

For øvrig ble eiendomsstrategien behandlet av styret i Helse-Sør-Øst RHF i mars 2011, sak 010-2011. Linken til dette er:

<http://www.helse-so-rost.no/omossstyretDocuments/Styremoter/2011/03%20Mars/010-2011%20Saksframlegg%20-%20Strategi%20for%20eiendomsvirksomheten%20i%20HSØ.pdf>

SPØRSMÅL NR. 1063

Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 2. juli 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Er lokalisering av nasjonalt senter for kunst- og kulturopplæringen fastsatt, og hvorfor har ikke ekspertutvalget lagt større vekt på innspillene fra det kunstpedagogiske utdanningsmiljøet i Trøndelag i sin vurdering?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er kjent med at kulturministeren og kunnskapsministeren har fått flere henvendelser om at nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen er foreslått lokalisert til Oslo i rapporten «Det muliges kunst». Jeg oppfatter det som at det ligger utenfor ekspertgruppens mandat å konkludere med lokalisering, men at rapporten i følge mandatet skulle «...beskrive hvordan forankring og samarbeid kan etableres med ulike høyskoler og universitet innen kunsthøgskole og pedagogikk, og ta hensyn til hvordan lærerutdanningsregionene fordeler og samarbeider om de estetiske fagene på landsbasis». Omtalen av utdanningene på det kunstfaglige området i Trøndelag er lite dekkende i rapporten fra ekspertutvalget.

Særegne sider ved den høyere utdanningen i midt-norge er at der finnes utdanning i mange kunsthøgskoler, på tvers av kunsthøgskole og fra barnehage og opp til universitet. Disse utdanningene foregår i samarbeid mellom NTNU (kunsthøgskole og lærerutdanning), DMMH, HiNT og HiST, og i samarbeid mellom disse og frivillig / profesjonelt kunst- og kulturliv.

Svar:

Ekspertgruppen for kunst og kultur i opplæringen ble oppnevnt av Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet høsten 2013. Gruppen har vært uavhengig i sitt arbeid. Ekspertgruppens rapport, Det muliges kunst, ble overlevert 24. april i år. Regjeringen har så langt ikke tatt stilling til ekspertgruppens forslag, men vil vurdere disse grundig, blant annet på bakgrunn av de innspillene som er kommet inn gjennom høringen. Dette gjelder også spørsmålet om lokalisering av et eventuelt nytt senter for kunst og kultur i opplæringen.

SPØRSMÅL NR. 1064**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Marit Arnstad****Besvart 8. juli 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Mener statsråden at passivhus ikke er tilstrekkelig innovative til å få støtte fra Enova, og vil statsråden iverksette tiltak for bedre dialog og en mer effektiv saksbehandling for de som søker tilskudd fra Enova?»

BEGRUNNELSE:

Overhalla kommune arbeider offensivt med nye klima- og miljøløsninger, blant annet med energieffektive nybygg. Kommunen planlegger oppføring av ny barneskole i passivhus standard, og har søkt Enova om støtte til dette. Byggebransjen, både i regionen, og nasjonalt har liten eller ingen erfaring med slike løsninger. Imidlertid har Enova avslått kommunens søknad i to omganger fordi prosjektet ikke er innovativt nok. Overhalla kommune har også opplevd en byråkratisk organisasjon hos Enova, med beslutningstakere i flere ledd.

Svar:

Enova forvalter Energifondet på grunnlag av en fireårig avtale som Olje- og energidepartementet har inn-

gått med foretaket. Avtalen sikrer at midlene fra Energifondet blir forvaltet i samsvar med de mål og forutsetninger som ligger til grunn for Stortingets vedtak om opprettelsen av Energifondet og innenfor de øvrige rammer som gjelder for bruken av fondets midler. Midlene fra Energifondet skal forvaltes på en slik måte at pålagte oppgaver utføres mest mulig kostnadseffektivt. Enova har rapportert om støtte til prosjekter tilsvarende et areal på én million kvadratmeter passivhus og 400 000 kvadratmeter lavenergibygg i 2013. Enovas tilnærming til markedet avhenger av de barrierer og markedsforhold som kjennetegner det enkelte marked. Enova presenterte i januar i år sine nye programmer rettet mot nybyggmarkedet. Det er opp til Enova og Enovas styre hvordan kriteriene for de ulike programmene utformes og hvilke prosjekter som skal tildeles støtte. De-partementets styring av Enova skjer på et overordnet nivå. Det er en forutsetning at Enova skal være en liten og fleksibel organisasjon. Etter min vurdering drives Enova i dag på en effektiv måte og virksomheten har omfattende informasjons- og rådgivningstjenester for å ivareta en god dialog med alle som søker om tilskudd.

SPØRSMÅL NR. 1065**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 4. juli 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Ifølge helseministeren er nedlegging av Rjukan og Kragerø sykehus gjort av hensyn til kvalitet- og pasientsikkerhet. Rjukan og Kragerø sykehus innfrir ikke Sykehuset Telemark HF (STHF)s krav til bemanning i akuttmottak og STHFs krav til beredskap og kompetanse for døgnbehandling.

Kan helseministeren gjøre rede for hvilke sykehus/akuttmottak i Norge som i dag oppfyller kravene om LIS-lege i mottak 24/7 og at det ved ortopedivirksomhet skal være minst to ortopeder som arbeider i lag?»

BEGRUNNELSE:

I følge Utviklingsplan 2014-2016 STHF er vedtatte kompetansekrav basert på Helse Sør Øst vedtak om organisering av ortopedi, revmakirurgi og revmatologi i Helse Sør-Øst – gjennomføring av vedtatt funksjons- og oppgavefordeling, jamfør brev datert 11.03.2013 fra Helse Sør Øst til foretakene. Ut fra dette er det i Utviklingsplan 2014-2106 lagt til grunn følgende kvalitetskrav i STHF:

Akuttmottak; STHF har vedtatt at alle akuttmottak skal bemannes av minimum vaktkompetent lege i spesialisering (LIS-lege) i tilstedevakt 24/7.

Døgnbehandling; STHF har vedtatt at alle lokasjoner der det drives døgnbehandling skal bemannes av minimum vaktkompetent LIS-lege i tilstedevakt 24/7.

Ortopedi; STHF har dispensasjon fra Helse Sør-Østs vedtak om funksjonsfordeling for ortopedisk virksomhet inntil sommeren 2014.

Administrerende direktør har med bakgrunn i Helse Sør-Østs vedtak som er basert på faglig anbefaling, vedtatt følgende krav til de enheter på Sykehuset Telemark der ortopediske inngrep skal utføres:

- Krav til anestesi nivå to; kunne drive respiratorbehandling og behandling av en-organ svikt på døgnbasis.
- Ortopedivirksomhet skal baseres på minst to ortopeder som arbeider i lag og at den enkelte ortoped årlig bør ha et volum på 25-30 operasjoner av samme slag.

Undertegnede ønsker en orientering om hvilke sykehus i Norge som i dag oppfyller disse kvalitetskravene. Spesielt bes om en redegjørelse for hvilke norske sykehus som i dag oppfyller kriteriene med ortopedivirksomhet som baseres på en ordning der minst to ortopeder arbeider i lag, og som har LIS lege i tilstedevakt i mottak 24/7.

Svar:

Beslutningen om å endre tjenestetilbudet ved sykehusene i Rjukan og Kragerø er gjort for å gi hele befolkningen i Telemark et kvalitetsmessig godt og robust akuttstuskehustilbud. Jeg har derfor gitt min tilslutning til vedtak gjort av Helse Sør-Øst i denne saken.

Det ligger til de regionale helseforetakenes sørge- for ansvar å sikre god kvalitet i de tjenestene som blir levert. Derfor stiller de regionale helseforetakene kvalitets- og kompetansekrav til egne virksomheter på ulike områder. Eksempler på dette er regionale kreftplaner og planer for mottak og behandling av traumepasienter. Helse- og omsorgsdepartementet har ikke detaljert oversikt over bemanning og kompetanse i sykehusene på områder som omfattes av slike regionale planer.

Når det gjelder akuttinottakene, har jeg stor oppmerksomhet på at det skal gjennomføres tiltak for å heve kvaliteten. Helsedirektoratet har nylig utarbeidet et utkast til nasjonal veileder for organisering og drift av somatiske akuttinottak. Denne er nå på høring.

Regjeringen vil legge fram en nasjonal helse- og sykehusplan høsten 2015 der Stortinget kan behandle de overordnede prinsipper for utvikling og struktur for sykehus og spesialisthelsetjenester. Den vil bygge på de strategier og planer som er utviklet i helseforetaksstrukturen. Helsemyndighetene vil konkretisere disse prinsippene i faglige kriterier og kvalitetskrav som kan stilles til sykehusene i fremtiden.

SPØRSMÅL NR. 1066

Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 4. juli 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Helsetilsynet har gitt kraftig kritikk til Kvinneklinikken (KK) ved Haukeland Universitetssjukehus etter en setefødsel som gikk galt i 2012. I april 2013 kom fylkeslegen i Hordaland med en rapport, der de konkluderte med at fødende ved KK ikke ble hørt, at terskelen for keisersnitt var for høy og at ledelsen var for lite lydhør. Dette baserte de på en gjennomgang av 20 fødsler, deriblant setefødselen fra høsten 2012.

Hvordan vil helseministeren følge opp den alvorlige kritikken som er kommet mot KK?»

BEGRUNNELSE:

Fødeseksjonen på KK er den nest største føde- og barselenheten i Norge.

Høsten 2012 gikk det svært galt da en familie kom til KK. Kvinnen ble innlagt da vannet gikk. Legene oppdaget at barnet lå i seteleie og fødselen ble satt i gang. Til tross for en rekke komplikasjoner underveis og stor bekymring hos foreldrene, ble det aldri foretatt keisersnitt. Helsetilsynet har slått fast at barnet ble forløst 12 minutter etter at situasjonen hadde blitt livstruende. Barnet døde få timer etter fødselen på grunn av skadene. Nå har Helsetilsynet gransket KKs rutiner og kommet med krass kritikk.

– «Ved risikofødsler som setefødsel er det uklart hvem som skal gjøre hva i kritiske situasjoner. Hvis ikke disse rutineene bedres, er det fare for at dette kan gjenta seg ved KK,» sier direktør Jan Fredrik Andresen i Helsetilsynet til BT, 25/6-14.

I etterkant åpnet Helsetilsynet tilsynssak mot ansvarlig lege. De mener at han har opptrådt uforsvarlig og at vilkårene for å gi ham en advarsel er til stede. Likevel får han ikke det. Grunnen er at Helsetilsynet i en egen rapport konkluderte med at KK på flere punkter har så dårlige rutiner at helsepersonalet ikke er i stand til å overholde sine lovpålagte plikter.

– «Legen jobbet i et system som ikke er tydelig hva som er ventet av ham. Systemet må bære et stort ansvar,» sier Andresen til BT den 25/6-14.

KK får kritikk for at ansvarlig lege delegerte for mye til legen i spesialisering. Blant annet overlot han til henne å finne ut om det var full åpning før barnet skulle ut, noe det var uklarhet om.

KK har satt i gang forbedringer, og både Fylkeslege/Helsetilsyn og Helse Bergen har informert om at de følger saken. Men siden det her er snakk om systemsvikt, er faren for gjentakelse stort om ikke rutiner bedres.

Det er avgjørende at landets nest største føde- og barselenhet har tillit i befolkningen for at fødsler skjer på en trygg måte. Derfor trengs en forsikring fra Helseministeren sin side om at de alvorlige manglene ved KK som er påpekt fra Helsetilsynets side faktisk blir rettet opp i og at nye, trygge rutiner blir innarbeidet.

Svar:

Jeg har i forbindelse med spørsmålet innhentet en redegjørelse fra Helse Vest RHF. I sin tilbakemelding viser Helse Vest RHF til at det har vært en prioritert oppgave å finne fram til tiltak som sikrer at avvik påpekt av Fylkesmannen blir lukket. Helse Vest RHF viser til at Kvinneklinikken, etter mottatt tilsynsrapport fra Fylkesmannen i Hordaland datert 7.3.2013, har arbeidet systematisk med en rekke tiltak i henhold til punktene i rapporten. Tilsynsrapporten konkluderte med at de fødende ikke blir hørt, at det er høy terskel for keisersnitt og at ledelsen er lite lydhør. I sin redegjørelse skriver Helse Vest RHF at det ble satt i verk flere strakstiltak i 2013, mens det fortsatt arbeides med tiltak av mer gjennomgripende karakter.

Helse Vest RHF viser til at det er satt i verk et opplæringsprogram som skal styrke de ansattes kommunikasjonsevne og sikre at pasientens rett til medbestemmelse ivaretas. Så langt har de fleste leger og noen jordmødre deltatt på kurset. Kvinneklinikken har videre hatt stor oppmerksomhet på å sikre pasientene medvirkning i beslutning om forløsningsmetode og at dette dokumenteres. Av planlagte tiltak kan det nevnes at det skal utarbeides skriftlig informasjonsmateriell til de fødende og det skal foretas en systematisk gjennomgang av journaldokumentasjon med spesiell oppmerksomhet på informasjon og medvirkning om setefødsel. Sistnevnte er planlagt høsten 2014.

Helse Vest RHF viser til at det er avdekket enkelttilfeller der terskelen for keisersnitt har vært for høy. Helse Vest RHF viser videre til at det er tilført økte ressurser for å kunne foreta en kontinuerlig evaluering av fosterovervåkning ved høyrisikofødsler. Det er etablert arenaer for tverrfaglig drøfting og diskusjon av disse problemstillingene.

Helse Vest RHF presiserer i sin redegjørelse at Kvinneklinikken ønsker å fremstå som lyttende overfor pasienter, pårørende og medarbeidere. Ledelsen har satt i verk en rekke tiltak det siste året, som skal styrke dialogen med pasientene og med medarbeiderne. Kvinneklinikken har en rekke møteplasser for tverrfaglige diskusjoner med kritisk gjennomgang av praksis med flere daglige møter der kasus blir diskutert på mange nivå.

Hva gjelder kvalitetsarbeid mer generelt, har Kvinneklinikken stor oppmerksomhet på å gjennomgå og bruke uønskede hendelser som ledd i avdelingens forbedringsarbeid. Det er satt i verk prosjektarbeid med organisasjonsendring med bl.a. åpning av 4 nye fødestuer på bakgrunn av identifiserte forbedringsområder. Det pågår også kontinuerlig revisjon av prosedyrer, metoder og informasjonsskriv med utgangspunkt i meldte avvik.

Etter mitt skjønn viser redegjørelsen jeg har mottatt fra Helse Vest RHF at det arbeides systematisk med å rette opp funnene i tilsynsrapporten. Jeg forventer at tiltakene som er satt i verk gir varige resultater, slik at kvinnene ved føde- og barselenheten på Haukeland universitetssjukehus blir ivaretatt på en trygg og god måte.

SPØRSMÅL NR. 1067**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 2. juli 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil statsråden bidra for å sikre at treskjærertilbudet og evt. smedlinja ved Handverksskolen på Hjerleid kan starte opp som planlagt i august?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til den brede politiske enigheten om å sikre utdanningstilbud i små og verneverdige handverksfag, jf. bl.a. følgende merknad i Innst. 12 S (2013-2014):

«Komiteen mener disse håndverksfagene må holdes i hevd som en viktig del av norsk håndverkstradisjon. Disse fagene representerer kunnskap som for eksempel er en forutsetning for å kunne ta vare på og restaurere eldre kulturminner.»

Etter det undertegnede erfarer står nå Handverksskolen på Hjerleid i fare for å ikke kunne starte opp det planlagte tilbudet i treskjæring og evt. heller ikke i smedfaget i august, grunnet varsel om redusert tilskudd og pålegg om å tilbakebetale allerede utbetalt tilskudd for 2013/14. Reduksjonen i tilskudd, samt pålegg om tilbakebetaling, dreier seg etter det undertegnede forstår om en beregning av hvilke elever som regner som fulltidselever eller ikke, og en tolkning av dette regelverket.

For Venstre er det viktig å sikre at disse håndverksfagene holdes i hevd, og en viktig del av dette er at skoler med opplæring innen små og verneverdige fag, som Handverksskolen på Hjerleid, kan opprettholde undervisningstilbudene fremover.

Svar:

Handverksskolen AS på Hjerleid er godkjent og mottar statstilskudd etter privatskoleloven. Skolen er godkjent for inntil 30 elever fordelt på programområdene design og trearbeid (inntil 15 elever) og smed (inntil 15 elever). Skolen har rett til å ta inn 30 voksne søkere uten rett til videregående opplæring. Voksne elever må realkompetansevurderes av fylkeskommunen før de tas inn ved skolen, og denne vurderingen avgjør hvilke fag eleven kan ta. Elever som på bakgrunn av gjennomført realkompetanse-vurdering ikke følger fag- og timefordelingen fullt ut er å anse som deltids elever. For å sikre en korrekt beregning av statstilskuddet til skolen må deltids elever i henhold til regelverket for godkjente privatskoler omregnes til helårselever i forhold til årstallet for det aktuelle programområdet. Reglene om omregning av deltids elever har ligget fast i flere år, og det er ikke foretatt noen endret praktisering av regelverket. Utdanningsdirektoratet har imidlertid bedret sine kontrollrutiner, noe som innebærer at flere brudd på regelverket avdekkes. Ifølge Utdanningsdirektoratets vedtak av 11. juni 2014 har Handverksskolen AS rapportert inn reelle deltids elever som heltids elever, og dermed mottatt kroner 293 609 for mye i statstilskudd. Det følger av vedtaket at beløpet er krevet tilbake.

Vedtaket kan klages inn for departementet, og jeg kan derfor ikke gå nærmere inn i den konkrete saken vedrørende Handverksskolen AS.

SPØRSMÅL NR. 1068**Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 4. juli 2014 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Er det noen hindringer for at utenlandske investorer kan plassere risikokapital i Norge, og har statsråden noen planer for hvordan man i større grad kan tiltrekke seg slike ressurssterke grupper til Norge (utover det arbeidet Innovasjon Norge, SIVA og Forskningsrådet allerede gjør med satsningen «Invest in Nor-

way» via bl.a. www.invinor.no) i form av enklere regler og forskrifter?»

Svar:

Økt globalisering, og en stadig større grad av vare-, tjeneste- og kapitalflyt over landegrenser, har bidratt til at utenlandske eiere har blitt et av de største eier-

miljøene i Norge. Direkte utenlandsk eierskap i Norge har omtrent doblet seg siden starten av 2000-tallet, og mer enn tidoblet seg siden begynnelsen av 1990-tallet. Som det fremgår av Meld. St. 27 (2013-2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap – eier utenlandske investorer om lag 37 pst. av markedsverdien på børsen og de sto for 89 pst. av omsetningen.

Regjeringen mener at en friere handel og investeringer over landegrensene er avgjørende for vekst og utvikling. Regjeringen vil at norske eiere skal kunne investere i utlandet, noe også staten gjør gjennom oljefondet. Og motsatt, vi er åpne for at utenlandske investorer skal investere i Norge.

Flere studier indikerer at utenlandsk eierskap har positive effekter, bl.a. at industriselskaper med innslag av utenlandske eiere (eier minst 20 % av aksjene) i gjennomsnitt er mer produktive enn norske industriselskaper, samt at foretak som blir kjøpt av utenlandske eiere (minst 20 % av aksjene), øker i gjennomsnitt både produktiviteten og sysselsettingen etter oppkjøp. Regjeringen ønsker både gode norske og utenlandske eiere i Norge. Det viktige er at eierne ser muligheter for utvikling av bedriftene og skaper grunnlag for vekst.

Regjeringens arbeid for at næringslivet skal få gode generelle rammebetingelser for økt verdiskaping og vekst, et forutsigbart skattesystem, bedre infrastruktur, mulighet til å ansette kompetente medarbeidere og tilgang på kapital er viktig, ikke bare for norske eiere, men også for utenlandske investorer. Det må være et mål at det skal være konkurransedyktige vilkår for investeringer i Norge sammenlignet med tilsvarende land.

Vi vil redusere det samlede skatte- og avgiftsnivået, og styrke norsk næringslivs konkurransekraft. Dette vil tiltrekke seg kapital også fra utenlandske investorer. Regjeringens forenklingsarbeid vil bidra til at det blir lettere å starte opp og drive virksomheter samtidig som det gir et meget moderne elektronisk rapporterings- og kommunikasjonssystem mellom forvaltning og næringsliv. Det innebærer at det vil være et stigende antall moderne selskaper for utenlandske investorer å investere i.

Det at utenlandske selskaper ønsker å investere i Norge, ser regjeringen positivt på. Det tyder på at norsk næringsliv er konkurransedyktig og leverer varer og tjenester som markedet etterspør.

SPØRSMÅL NR. 1069

Innlevert 30. juni 2014 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 8. juli 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Hvilke regler gjelder for oppholdstillatelse for personer som skal drive business og investere risikokapital i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Innovasjon Norge, SIVA og Forskningsrådet har en satsning som heter Invest in Norge (markedsføres bl.a. via nettsiden www.invinor.no). I den forbindelse er det viktig at en investor som vurderer å investere i Norge også har fleksibilitet med å reise inn og ut av Norge og evt. kan være bosatt i Norge over lengre tid.

Svar:

Spørsmålet gjelder, slik jeg oppfatter det, spørsmål om regelverket for personer som ønsker oppholdstillatelse for å arbeide i Norge, enten som arbeidstaker eller som selvstendig næringsdrivende eller tjenesteyter. Som hovedregel må alle utlendinger

ha oppholdstillatelse for å oppholde seg og arbeide i Norge. Unntatt fra kravet er (bl.a.) nordiske borgere og personer som omfattes av retten til fri bevegelighet i medhold av EØS-avtalen, dvs. EU-/EØS-borgere og deres familiemedlemmer. For å følge opp investeringer kan utlendinger i dag besøke Norge opp til 90 dager i løpet av enhver periode på 180 dager, uten å ha en oppholdstillatelse. Visumpliktige som besøker Norge i forbindelse med forretningsvirksomhet, må ha en invitasjon som dokumenterer formålet med besøket. Skal disse oppholde seg i Norge ut over 90 dager, må de være omfattet av et av oppholdsgrunnlagene som fremgår av kapittel 3 i utlendingsloven. De mest aktuelle for denne gruppen er: Opphold som faglært arbeidstaker etter utlendingsloven § 23, jf. utlendingsforskriften § 6-1. Her kreves at man har en arbeidsgiver i Norge, og bl.a. fagutdanning på minst videregående skoles nivå eller tilsvarende bachelor fra universitet eller høyskole, og det stilles krav til lønns- og

arbeidsvilkår. En slik tillatelse gis i første omgang for to år, men kan gi grunnlag for permanent opphold.

Tilsvarende krav om fagutdanning/utdanning på høyere nivå gjelder også tillatelse til utsendt arbeidstaker eller selvstendig oppdragstaker, dvs. personer som utfører tjenester i Norge for en utenlandsk virksomhet. Dette fremgår av utlendingsloven § 24 jf. utlendingsforskriften § 6-13 og § 6-14. Slike tillatelser kan henholdsvis gis for inntil seks eller fire år. Personer som skal drive selvstendig næringsvirksomhet i

Norge kan få oppholdstillatelse i inntil fire år, jf. utlendingsloven § 25. I tillegg til tilsvarende krav om å være faglært, jf. ovenfor, må man også kunne dokumentere grunnlaget for næringsvirksomheten, jf. utlendingsforskriften § 6-18. Jeg er opptatt av at det skal være attraktivt å komme til Norge og tilby arbeidskraft og tjenester som Norge trenger, og viser til at regjeringen er opptatt av å legge til rette for et regelverk som tiltrekker seg høykompetent arbeidskraft, og investorer som vil skape trygge, lønnsomme og fremtidsrettede arbeidsplasser.

SPØRSMÅL NR. 1070

Innlevert 1. august 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 7. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å få en oversikt over legesituasjonen i distriktene, og ikke minst komme med tiltak for de kommunene som sliter med å få tak i fastleger?»

BEGRUNNELSE:

Det finnes i dag ingen oversikt over hvor mange legevikarer som går inn og ut av legestillinger ute i distriktene. I dag er det ca. 80 ledige fastlegestillinger over hele landet, og det tallet har vært stabilt over flere år. Det tallet kan faktisk være høyere, fordi noen av disse stillingene er besatt av vikarer, som ikke vises igjen på statistikkene. Sauda kommune i Rogaland har f.eks. hatt 23 leger inntil i løpet av 2012, noe som er uholdbart for innbyggerne og ikke minst for beredskapen.

Svar:

Representanten belyser en viktig problemstilling. God og stabil legedekning i utkantkommuner/distrikt er svært viktig for å nå målet om en likeverdig helse-tjeneste. Allmennlegetjenesten er særlig viktig for folks trygghet og tilgang til helsetjenesten.

Rekrutteringsutfordringer i allmennlegetjenesten i distrikts- og utkantkommuner er ikke en ny problemstilling. Det gledelige er at utviklingen har gått riktig vei. Ved innføringen av fastlegeordningen i 2001 var det 277 (7,1 %) lister/hjemler uten leger. Siden 2009 har andelen lister uten lege vært under 2 %. Helsedirektoratet opplyser at pr. 4.8.2014 er 1,2 % av 4483 fastlegehjemler uten lege. Samtidig med at an-

tallet ledige hjemler går ned, har rekrutteringen økt. Tall fra fastlegeregisteret viser at det ble 108 nye fastleger fra 01.01.2013 til 01.01.2014.

Det er en høyere vekst enn vi har sett senere årene, da veksten har ligget på 60-80 hjemler årlig.

Jeg mener vi som nasjonale helsemyndigheter har rimelig god oversikt over legedekningen i distrikt, og det er viktig og nødvendig. Slik informasjon har vi fra legestillingsregisteret og fastlegestatistikken. Det er imidlertid riktig som representanten påpeker, at vi ikke har full oversikt over vikarbruk, og at utstrakt vikarbruk representerer en kvalitets- og pasientsikkerhetsutfordring. Fastlegestatistikken gir informasjon om vikarer for fastleger ved lengre fravær. Navn på langtidsvikarer meldes inn fra kommunene til HELFO. Korttidsvikarer kan være aktuelt i de fastlegestillingene som står ubesatt over lengre tid. Kommunenes løsning for å tilby legetjenester til innbyggerne i områder med rekrutteringsproblemer, kan være å engasjere gjentatte korttidsvikarer. Korttidsvikarer benyttes også når fastleger har korte permisjoner/ fravær i forbindelse med utdanning og sykdom. Det føres ikke nasjonal statistikk over korttidsvikarer. Jeg er usikker på om slik statistikk bør utvikles. Kommunene, som har sørge-for ansvar for tjenesten, vil være nærmest til å ha en slik oversikt. Kommuner som har rekrutteringsutfordringer, og som bruker vikarstafetter, har ansvar for å iverksette tiltak for å sikre en forsvarlig tjeneste. Her må nasjonale myndigheter bidra. Fra nasjonalt nivå er det iverksatt flere tiltak for å bedre rekrutteringen i distriktene og mer generelt for å legge til rette for en til-

gjengelig allmenn- og primærhelsetjeneste av høy kvalitet i hele landet.

Stortinget har gjennom flere år bevilget midler til tiltak med formål å bedre rekrutteringen og stabiliseringen i legetjenesten. I tillegg til mindre tilskudd rettet mot utvalgte geografiske områder (Sogn og Fjordane og Finnmark), vil jeg spesielt nevne to nyere tilskuddsordninger. Fra 2012 har det vært et 5-årig pilotprosjekt med tilskudd til utdanningsstillinger i allmennmedisin for å bedre rekrutteringen og stabiliteten i allmennlegetjenesten i distriktene. Tilskuddet på 5 millioner forvaltes av Helsedirektoratet, som opplyser at 22 kommuner ble inkludert i 2012. Ytterligere 3 kommuner ble inkludert i 2013. I 2012 ble det også etablert et rekrutteringstilskudd som har som formål å stimulere nye fastlegehjemler/-stillinger og redusere antallet ubesatte hjemler. Tilskuddet var på hele 75 millioner i 2013. 145 kommuner søkte om tilskudd. Helsedirektoratet opplyser at det er for tidlig å konkludere om effekten av tilskuddet, da om lag 40 % av kommunene som fikk tilskudd har overført midlene til i år. Dette rekrutteringstilskuddet vil bli

videreført i år, men med noe justert innretning for i enda større grad å treffe de kommunene som har rekrutteringsutfordringer.

Viktig for fremtidig utviklingen av tjenestene er også at regjeringen våren 2015 vil legge frem en stortingsmelding om primærhelsetjenesten. I meldingen vil vi blant annet drøfte tilgang på legetjenester og andre helse- og omsorgstjenester i kommunene. God bruk av de samlede personellressursene blir viktig i årene fremover. Av Sundvolden-erklæringen framgår det at regjeringen vil utarbeide en handlingsplan om tilgjengelighet, kvalitet og kompetanse i fastlegetjenesten. Dette vil vi følge opp gjennom meldingen. Vi vil også legge til rette for økt bruk av annet helsepersonell i tilknytning til fastlegekontorene. Dette kan bidra til et bedre tilbud til pasientene, og til at fastlegens ressurser kan utnyttes bedre.

Undersøkelser viser at solide fagmiljøer og mulighet for faglig utvikling er viktig for god rekruttering og stabilitet av både leger og annet personell i utkantkommuner. Kommunereformen som regjeringen vil gjennomføre vil legge bedre til rette for dette.

SPØRSMÅL NR. 1071

Innlevert 1. august 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 7. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Etter planen skal tilbudet Fafus gir ved Oslo universitetssykehus legges ned og oppgavene overføres til helsestasjoner i Oslo kommune. Per i dag er det uklart om disse helsestasjonene får økt ressurstilførsel til denne oppgaven, og det er usikkert om tilbudet vil gjelde for kvinner som ikke tilhører bydelen helsestasjonen har ansvaret for.

Hva vil statsråden gjøre for at dette tilbudet blir for alle innvandrerkvinner i Oslo og at tilbudet blir sikret økonomisk?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Helsedirektoratets handlingsplan for uønskede svangerskap og abort 2010-2015 viser en undersøkelse foretatt av Folkehelseinstituttet i 2002 at abortraten blant enkelte grupper av kvinner med ikke-vestlig bakgrunn i Oslo var høyere enn hos andre norske kvinner.

Siden 2010 har innvandrerkvinner fått gratis prevensjon og veiledning ved Fafus (Familieplanlegging

og forebygging av uønskede svangerskap og abort) på Oslo Universitetssykehus. Fafus har hatt ca. 600 konsultasjoner hvert år. Klinikken har åpent en dag i uken, og hver gang det er åpent er det kø til tross for at det er innført timebestilling. Kvinnenes begrunning for å oppsøke Fafus er at klinikken tilbyr gratis prevensjon, også hormonell prevensjon som ofte er kostbare.

En nylig publisert studie i British Journal of Obstetrics and Gynaecology viser at det er færre innvandrerkvinner enn norske kvinner som bruker hormonell prevensjon. Kvinner fra Øst-Europa, Asia og Afrika brukte det minst, og forskjellene var størst blant de yngste. Forskerne i studien mener at helsemyndighetene må legge bedre til rette for tilbud om prevensjon og veiledning for innvandrerkvinner i reproduktiv alder.

Svar:

Jeg har i forbindelse med spørsmålet innhentet en redegjørelse fra Helse Sør-Øst RHF om status og planer for tilbudet Fafus ved Oslo universitetssykehus HF.

I redegjørelsen bekreftes det at Oslo universitetssykehus HF siden høsten 2010 har hatt et tilbud om familieplanlegging og gratis prevensjon for minoritetskvinner. Initiativet til opprettelse av poliklinikken ble tatt av jordmødre på fødeavdelingen på Oslo universitetssykehus, Ullevål. Målet med poliklinikken har vært å gi minoritetskvinner et tilbud om informasjon om kvinnehelse, familieplanlegging og prevensjon av erfarne jordmødre. Helse Sør-Øst RHF opplyser at poliklinikken er åpen en ettermiddag/kveld i uken, og det kommer kvinner fra hele Oslo, men også fra andre deler av landet. Oslo universitetssykehus HF har i prosjektperioden tatt i mot rundt 1 700 kvinner fra ca. 50 land. Prosjektet har vært i virksomhet i nærmere 4 år. Nå mener helseforetaket det er nødvendig å finne fram til mer permanente løsninger. Prosjektet har vært finansiert av helseforetaket og av diverse eksterne kilder. Helsedirektoratet har gjennom en årlig bevilgning på 0,5 mill. kr. finansiert gratis prevensjon til kvinner som oppsøker poliklinikken. Dette som del av Helsedirektoratets handlingsplan for uønskede svangerskap og abort 2010-2015.

Ifølge Oslo universitetssykehus HF er det enighet mellom Oslo universitetssykehus HF og Oslo kommune om at dette er et tilbud som hører inn under kommunens ansvar. Det har vært en dialog mellom Oslo kommune og sykehuset siden november 2013 om hvordan tilbudet best kan sikres. Ansatte fra fire helsestasjoner har fått opplæring av prosjektets jordmødre gjennom hospitering på poliklinikken, og sykehuset har tilbudt fortsatt veiledning etter at tilbudet eventuelt er overtatt av Oslo kommune.

Oslo universitetssykehus HF opplyser at det vil invitere Oslo kommune til et møte i september om sa-

ken. Helse Sør-Øst RHF vil følge dialogen mellom Oslo universitetssykehus HF og Oslo kommune med en målsetting om at tilbudet ved Oslo universitetssykehus HF ikke bygges ned før det er etablert et tilfredsstillende tilbud i Oslo kommune.

Redegjørelsen fra Helse Sør-Øst RHF viser etter mitt syn at det samarbeides konstruktivt med sikte på å videreføre et tilbud til målgruppen i Oslo kommune. Jeg deler partenes vurdering av at dette er et tilbud som faller inn under det kommunale ansvarsområdet. På bakgrunn av redegjørelsen, har jeg tillit til at partene gjennom det videre samarbeidet vil komme fram til en løsning som gir disse kvinnene et fortsatt godt tilbud. Det er jeg glad for. Det er viktig å gjøre helsetjenesten likeverdig og tilgjengelig for innvandrergreper. Da kan særlig tilrettelegging være nødvendig. Jeg er kjent med at det allerede i dag, ved flere helsestasjoner, er etablert egne grupper for innvandrerkvinner hvor prevensjonsveiledning er ett av flere tema. Også ved enkelte helsestasjoner for ungdom i områder der innvandrerpopulasjonen er spesielt høy, er det etablert egne grupper for innvandrerungdom. Slike tilbud er viktige.

For øvrig vil jeg tilføye at det i 2014 ble bevilget 32,3 mill. kr til oppfølging av Helsedirektoratets handlingsplanen for forebygging av uønskede svangerskap og abort. Planen har to overordnede mål: å redusere antall aborter og å bidra til at alle skal ha best mulig utgangspunkt for å planlegge svangerskap og ha et trygt seksualliv. Flere tiltak under planen er rettet mot særlig sårbare grupper, blant annet innvandrergrupper. Sentrale indikatorer viser at utviklingen går i riktig retning i forhold til å nå målene for planen.

SPØRSMÅL NR. 1072

Innlevert 1. august 2014 av stortingsrepresentant Hans Fredrik Grøvan

Besvart 7. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil regjeringen ta et tverrdepartementalt initiativ til å finne løsninger, både nasjonalt og internasjonalt, for å motvirke økt tilfelle av antibiotikaresistente bakterier?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom blant annet artikler i Dagens Næringsliv og Nationen har det blitt påvist stor mangel på kontroll

og kunnskap om antibiotikaresistente mikrober blant Norges befolkning. Det påpekes blant annet at antibiotikaresistente bakterier har blitt et kjempeproblem i EU, som anslår at resistens fører til at 25 000 mennesker dør årlig. Det vises også til at det er et økende antall pasienter som legges inn ved norske sykehus med antibiotikaresistente bakterier i kroppen.

Utvangslederen i ekspertutvalget om antibiotikaresistens peker på at det er lite data på hvor mange som er bærere av slike mikrober i normalbefolkningen. Profes-

sor i samfunnsmedisin Steinar Westin ved NTNU sier at frihandelssystemet i EU gjør det vanskeligere å hindre spredning av resistente bakterier og sykdommer.

Samtidig pekes det også på at det er lite data på utvikling av resistente mikrober på verdensbasis, men at det har skjedd en brå utvikling i gal retning de siste fem til ti årene.

Da dette er en utfordring som strekker seg fra medisindustri, via reiseliv og over til matindustrien, kan et felles initiativ fra landbruksministeren, utenriksministeren, helseministeren, koordinert av sam-ordningsministeren, være en del av løsningen på problemet.

Svar:

Antibiotika har reddet millioner fra livstruende sykdommer. Det er nå bred faglig enighet om at antimikrobiell resistens (AMR) representerer en svært alvorlig og global helsetrussel.

Bakterier finnes i de fleste miljøer både i og på mennesker og dyr, er assosiert til planter og matvarer, i jordsmonn og vann. Både matvarer og drikkevann kan lett forurenses med bakterier og etablering av tarmflora hos mennesker og dyr skyldes inntak av ulike mikrober (vanligvis gjennom føde). Antibiotikaresistens er et naturlig fenomen og finnes i varierende grad i alle økologiske nisjer hvor der finnes bakterier. I de siste 10-20 årene har det skjedd en kraftig økning i forekomsten av antibiotikaresistente mikrober i nær alle økologiske nisjer. Bruk og feilbruk av antibiotika, både til mennesker og dyr, er kanskje den viktigste drivkraften bak en slik utvikling, men også bruk av andre kjemiske stoffer kan bidra. Bakterier transporteres med mennesker, dyr, planter og varer over landegrensene og resistensgenene følger med «på lasset».

Infeksjoner med multiresistente bakterier er allerede en betydelig trussel mot helsen ettersom korrekt

behandling ikke kan startes i tide eller fordi det ikke finnes effektiv behandling. Dette vil på sikt ikke bare ramme det direkte arbeidet mot mange alvorlige infeksjonssykdommer, men vil også blant annet kunne bety at for eksempel kirurgiske inngrep, kreftbehandling og behandling av premature barn kan bli vanskelig eller umulig å gjennomføre.

På denne bakgrunn er jeg glad for at AMR nå er satt høyt oppe på den internasjonale politiske dagsorden både av FN og EU. Tiltak mot AMR er også tema i nordiske fora. Som kjent pågår det allerede en rekke internasjonale initiativ mot AMR: Verdens helseforsamling (WHA 67) vedtok nettopp en resolusjon om at det skal lages en global handlingsplan mot AMR, det pågår et stort samarbeidsprosjekt mellom Nord-Amerika og EU (TATFAR), Europa-kommisjonen har en betydelig satsing mot AMR og Sverige leder det rådsinitierte Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance (JPI-AMR), hvor også Norge deltar. Alle disse initiativene legger vekt på behov for samhandling mellom helsesiden, dyrehelsesiden, mat- og landbrukssiden og miljøsidene. Det blir derfor en utfordring framover å hindre duplisering og å bruke våre samlede ressurser på en mest mulig effektiv måte.

Miljøverndepartementet, Fiskeri- og kystdepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet opprettet i 2013 en tverr-sektoriell ekspertgruppe med to eksperter fra hver sektor. Formålet var å utarbeide en rapport som skulle oppsummere det som i dag er kjent kunnskap på området antibiotikaresistens, inkludert kunnskapshull og mulige virkemidler, slik at vi blir best mulig rustet til felles innsats mot antibiotikaresistens framover. Arbeidsgruppen vil levere sin rapport i løpet av august måned. Så snart rapporten foreligger, vil jeg ta initiativ til et møte på politisk nivå mellom de fire departementene for å diskutere innholdet i rapporten og veien videre.

SPØRSMÅL NR. 1073

Innlevert 1. august 2014 av stortingsrepresentant Marit Arnstad

Besvart 11. august 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«17. juni ga Luftfartstilsynet Norwegian dispensasjon fra krav om norsk registrering av sine Dreamlinere. Norwegian har tidligere fått dispensasjon i 6 måneder. Dispensasjon betyr at Norwegian kan operere med

mannskap uten krav om oppholds- og arbeidstillatelse og dermed omgå norske regler.

Hva er årsaken til at Norwegian gis en forlenget dispensasjon fra norsk registrering, og betyr dette at norske selskap skal kunne etablere en praksis hvor de registrerer fartøy i andre land men flyr på norsk driftstillatelse?»

BEGRUNNELSE:

Med en forlenget dispensasjon fra krav om norsk registrering kan det virke som om norske myndigheter aksepterer en praksis hvor man uthuler forskriftens krav om «særlige grunner» for dispensasjon, og at man på mer langvarig basis etablerer en praksis hvor et norsk selskap kan omgå norske regler om oppholds- og arbeidstillatelse for mannskap ved å kunne fly på norsk driftstillatelse uten å være norsk-registrert. Dette har hverken vært bakgrunnen for eller formålet med forskriftens dispensasjonsadgang. Risikoen er at man etablerer en praksis hvor norske selskap på mer permanent basis kan se bort fra norske krav om opphold- og arbeidstillatelse for sitt mannskap. Det reiser også spørsmål om norske luftfartsmyndigheter sitt forhold til amerikanske myndigheter som for tiden behandler spørsmålet om Norwegians rett til å fly i USA med irsk tillatelse.

De særlige grunner som etter forskrift om luftfart § 8 gir anledning til dispensasjon kan ikke knytte seg til bekvemmelighetshensyn for det enkelte selskap.

Det burde være uproblematisk for Norwegian å forholde seg til norske regler om mannskap i den tiden de avventer en beslutning fra amerikanske myndigheter. Det kan ikke være slik at Norwegian skal kunne bruke en tidsavgrenset dispensasjonsmulighet i norsk regelverk til å omgå både norske regler og amerikanske myndigheters saksbehandling.

Svar:

Du viser i ditt spørsmål til «Norwegian» som én uspesifisert enhet. Den gruppen som i dagligtale omtales som «Norwegian», er i dag i et konsern av fire

selvstendige selskaper med separate tillatelser etter norsk eller irsk luftfartslovgivning til å drive det vi vanligvis kaller «flyselskaper».

Noen av de irskregistrerte luftfartøyene du trolig sikter til, har først vært brukt av det norske selskapet Norwegian Long Haul AS. I dag er det ikke lenger operativ drift i dette selskapet. Bruken av de aktuelle irskregistrerte luftfartøyene har deretter blitt overtatt av det norske flyselskapet Norwegian Air Shuttle ASA.

Innleie av irskregistrerte luftfartøy til Norwegian Air Shuttle AS ble godkjent av Luftfartstilsynet 17. og 20. juni 2014, og noen av disse har altså tidligere vært brukt av Norwegian Long Haul AS.

Du viser til bestemmelsen i forskrift om lufttransport i EØS § 8 som sier at «Luftfartøy innleid for mer enn 6 måneder skal være registrert i Norge. Luftfartstilsynet kan, når særlige grunner tilsier det, dispensere fra denne bestemmelsen inntil 6 måneder» (understreket her). I dette ligger det at det må foreligge særlige grunner dersom et fly skal kunne leies inn for mellom 6 og 12 måneder, og først da kreves det dispensasjon etter ordlyden i forskriften.

Siden det bare er noen uker siden Norwegian Air Shuttle AS fikk tillatelse til å leie inn de aktuelle irskregistrerte flyene, har det foreløpig ikke vært aktuelt å anvende den siterte dispensasjonsbestemmelsen. Det har med andre ord ikke vært behov for noen forlenget dispensasjon, og det har ikke vært behov for å ta stilling til om det foreligger særlige hensyn. Hvert av selskapene i konsernet er med andre ord selvstendige juridiske subjekter i relasjon til de aktuelle fristreglene.

SPØRSMÅL NR. 1074

Innlevert 1. august 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 7. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Kva tiltak vil regjeringa iverksette for å hindre tendensen til økonomisk diagnosesetting på pasientar, og vil regjeringa stoppe den utviklinga ein no ser i helseføretaka med bruk av ikkje-medisinske kodekonsulentar ved norske sjukehus?»

GRUNNGJEVING:

Vårt Land avslørte i sommar at det er store variasjonar i sjukehusa sin diagnosepraksis for nyfødde born. Haukeland Universitetssjukehus oppga at 60 prosent

av dei nyfødde ved sjukehuset i fjor hadde problem med næringsinntaket. Ved Oslo Universitetssykehus (OUS) hadde til samanlikning 0,5 prosent av borna same diagnosen. Dersom Haukeland Universitetssjukehus hadde diagnostisert borna som ved OUS, hadde dei fått 20 millionar mindre frå staten.

Kontrollorganet Avrekningsutvalet sin gjennomgang førte i 2012 til at refusjonar for 71,6 millionar kroner blei holdt igjen til norske sjukehus. Avrekningsutvalet har også nyleg peikt på fleire tilfelle med store variasjonar i diagnosesetting mellom sjukehusa.

Truleg er det ein tendens nokre stader til å setje diagnosen respirasjonssvikt eller sepsis på pasientar som har lungebetennelse, kun av økonomiske grunnar. Likeeins synes nokre sjukehus ivrige på å gi skadde pasientar diagnosen «multitraumø», fordi dette gir god betaling. Sjukehusa får betalt for kvar diagnose. Ved fleire sjukdomar og dermed diagnosar på same pasient, blir det viktig for sjukehusa at den hoveddiagnose blir valgt, som gir mest uttelling økonomisk.

Helseforetaka anset derfor eigne kodekonsulentar, som er ikkje-medisinsk personell som blir kursa i diagnosekodar. I følge Klassekampen 20.04.14 er det no 600 kodekonsulentar ved norske sjukehus, og det blir i følge Bente Nessan, styreleiar i DRG- forum, stadig fleire. Det er stadig kurstilbud om diagnosekodekurs for ikkje-medisinsk personell, som helseforetaka nyttar seg av.

Ifølgje ein SINTEF-rapport der norske legar blir spurte om effekten av ISF- finansiering, seier 70 prosent av dei spurte legane at systemet bidrog til å tenke på kva som var best for sjukehuset sin økonomi – ikkje for pasientane.

Spørsmålsstillar er bekymra for at kodekonsulentar, som skal kunne overprøve eller i alle fall påverke bruken av dei medisinske, kliniske diagnosane, vil forsterke denne tendensen til økonomisk diagnosesetting. Dette er ein uønskt effekt. Ein diagnose er ei medisinsk avgjerd, og ikkje ei økonomisk avgjerd. Spørsmålet er om helseministeren er einig i det, og dermed vil setje i verk tiltak som stoppar utviklinga med auka press på økonomisk diagnosesetting og tilsetjing av kodekonsulentar ved norske sjukehus.

Svar:

Finansieringsordningene er ett av flere virkemidler i helsepolitikken. Målstrukturen til helsetjenesten er kompleks, og enhver finansieringsløsning vil kunne ha innebygde målkonflikter og utilsiktede effekter. Vi har sett eksempler på dette når det gjelder den innsatsstyrte finansieringen. Det er de medisinske faglige

vurderingene som skal være førende for den helsehjelpen den enkelte pasient tilbys og for hvordan helsehjelpen dokumenteres. Dette følges opp løpende i utviklingen av medisinske kodeverk, arbeidet med finansieringsordningene, i kommunikasjon med sektoren og i kontrollarbeidet.

I 2011 ble det gjennomført en felles revisjon av området medisinsk koding i helseforetakene. Formålet var å kartlegge og vurdere kodepraksis, og å avklare om det var etablert god intern styring og kontroll som gir rimelig sikkerhet for korrekt koding. Rapportens hovedkonklusjoner var at det er lav risiko for bevisst feilkoding som var økonomisk motivert, men at det gjennomgående ikke er etablert tilstrekkelig intern styring og kontroll for å oppnå rimelig sikkerhet for korrekt koding.

Helseforetakene har ansvaret for å organisere sin virksomhet på best mulig måte. Dette gjelder også organisering av medisinsk koding. Jeg er enig i at det er viktig at legene er ansvarlige for den medisinske kodingen selv om helseforetakene velger å bruke annet personell til å omsette kliniske vurderinger i journal til statistiske koder. Dette vil kunne avlaste legene og frigjøre tid til pasientrettet arbeid. En slik praksis fritar imidlertid ikke helseforetakene fra ansvaret de har for riktig koding.

Saken det vises til ved Haukeland Universitets-sjukehus HF er til behandling i Avregningsutvalget. Saken er meldt inn av Helsedirektoratet på bakgrunn av egne analyser. Avregningsutvalget er et rådgivende medisinsk utvalg som bistår Helsedirektoratet i medisinskfaglige spørsmål knyttet til registrering og kvalitetskontroll av medisinske data ved somatiske sykehus. Utvalget er uavhengig og foretar sine vurderinger på faglig grunnlag. Utvalgets anbefaling vil være en viktig premiss når direktoratet skal gi Helse- og omsorgsdepartementet sin tilrådning om endelig ISF-avregning for 2013. Endelig avregning for 2013 foreligger i løpet av høsten 2014.

SPØRSMÅL NR. 1075**Innlevert 1. august 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 7. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan helse- og omsorgsministeren stadfeste om H/ FrP-byrådet i Bergen sin sponsoravtale med Hansa Bryggerier og kommunen sin provisjon av ølsalet under Tall Ships Races, er i tråd med overordna lovverk, og dersom ikkje, kva konsekvensar vil dette få for kommunen?»

GRUNNGJEVING:

Ifølge BT 30/7-14 gikk Bergen kommune inn i ein sponsoravtale med Hansa Bryggerier i forkant av festivalen Tall Ships Races. Av sponsoravtalen mellom Bergen kommune og Hansa Borg Bryggerier, kjem det fram at Hansa har betalt kommunen provisjon på delar av festivalsalet.

Avtalen slår fast at kommunen skal få seks kroner pr. liter øl solgt på uteareala som blei oppretta spesielt for festivalen. I tillegg skal Hansa betale ein eingangssum på 200 000 kroner og gi Bergen kommune sponsorvarer for 175 000 kroner.

Som motytelse skulle Hansa få reklameplass og sentral eksponering under arrangementet. Kommunen sørgja i tillegg for at ingen andre drikkevarer enn Hansa sine produkt kunne selgast på uteområda knytt til festivalen. I forkant av festivalen inndrog kommunen nemleg uteområda som serveringsstadene rundt Bryggen nyttar til vanleg. Serveringsstadene fekk så tilbod om å leige områda tilbake i den tida Tall Ships Races varte, mot at dei betalte ekstra leige og mot at det berre blei servert Hansaprodukt.

Jussprofessor ved Universitetet i Bergen, Jan Fridthjof Bernt, uttalar til BT 30/7-14 at han meiner kommunen braut lova då dei valde ut Hansa som ølmonopolist og viser til at ein skjenkebevilling skal være produktnøytral, og at ein ikkje kan velje ut éin leverandør framfor andre.

Sjølv om Hansa er inne på sponsorsida på Tall Ships Races, meiner Bernt at dette ikkje legitimerer fordelar frå Bergen kommune – ikkje som grunneigar og ikkje som utdelar av skjenkebevilling.

Spørsmålet er om sponsoravtalen som er inngått der Hansa fekk einerett på ølsal utandørs og der kommunen fekk provisjon av ølsalet, er i tråd med alkohollover og anna overordna lovverk.

Svar:

Alkoholoven gir kommunen stor frihet til å velge hvordan alkoholpolitikken i kommunen skal være. Uansett hva slags politikk en kommune ønsker å føre, må reklameforbudet overholdes og beslutninger

fattes med grunnlag i hensyn som er relevante etter alkoholoven og dens formål om å begrense alkoholskadene.

Jeg har ikke kjennskap til alle fakta i saken om Bergen kommune og Tall Ships Races. Som helse- og omsorgsminister er jeg heller ikke rett person til å vurdere avtalers gyldighet. Mitt ansvarsområde er alkoholoven. På generelt grunnlag kan jeg derfor uttale meg om hva slags forhold som er tillatt og ikke etter denne loven. Spørsmål knyttet til annet lovverk, herunder konkurranserettslige forhold eller forhold knyttet til offentlige anskaffelser, faller utenfor mitt ansvarsområde.

Når det gjelder sponsoravtaler, vil jeg påpeke at alkoholoven ikke forbyr verken kommuner eller andre å inngå sponsoravtaler med bryggerier eller andre næringsaktører i alkoholbransjen. Imidlertid må avtalen og partenes gjennomføring av denne forholde seg til alkoholovens bestemmelser, herunder alkoholovens reklameforbud og forbudet mot utdeling av alkoholholdig drikk. Dersom en sponsoravtale innebærer profilering av bryggeriet og/eller dets produkter på en slik måte at dette innebærer massekommunikasjon i markedsføringsøyemed, vil dette være brudd på alkoholoven. Brudd på reklameforbudet kan tas opp med Helsedirektoratet som kan pålegge retting og eventuelt fastsette tvangsmulkt.

Der det skal skjenkes alkoholholdig drikk, må det foreligge en skjenkebevilling gitt av kommunen. Det kan knyttes vilkår til disse, men de må være alkoholpolitisk relevante, for eksempel at skjenkesteder må ha ordensvakter. En kommune kan derimot ikke sette som vilkår for å få bevilling at kun en leverandør kan benyttes eller at kommunen skal ha økte inntekter utover det bevillingsgebyret som er fastsatt i alkoholforskriften. Dette gebyret beregnes etter hvor mye alkohol som omsettes på stedet og skal tilsvare de kostnadene kommunen har med saksbehandling og kontroll av skjenkesteder, og er per i dag 0,37 kroner per liter øl som inneholder opp til 4,7 volumprosent alkohol.

Bevillinger kan inndras, men bare dersom bevillingshaver har brutt alkoholoven eller vilkårene for bevillingen, for eksempel ved at det er avdekket skjenking til mindreårige. En kommune kan ikke inndra en bevilling for deretter å innvilge en annen bevilling på det samme arealet. Det er for et og samme areal ikke anledning til å gi flere bevillinger til flere aktører for overlappende tidsrom.

Dersom kommunens bevilninger har inneholdt vilkår eller kommunen har fattet andre vedtak som ikke er tillatt etter alkoholoven, kan bevillingshaver klage på vedtaket. Klagen vil bli vurdert av klageinstansen som er fylkesmannen.

Jeg registrerer at Bergen kommune har uttalt til media at kommunen bestreber seg på å etterleve alle lover og regler, og at de i lys av Helsedirektoratets uttalelser om hvordan alkoholoven er å forstå vil undersøke saken nærmere.

SPØRSMÅL NR. 1076

Innlevert 1. august 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 8. august 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvor store inntekter har staten hatt fra avgifter på drivstoff, herunder mva., i årets 6 første måneder?»

BEGRUNNELSE:

Det er ønskelig med en oppstilling som viser beløpene på den enkelte avgiftstype. Det er også ønskelig med en oversikt over tallene sammenlignet med første 6 måneder i 2013 og sammenlignet med beløp justert for solgt mengde drivstoff i de to periodene. Alle beløp ønskes i 2014-kroner.

Svar:

Tabell 1 nedenfor viser inntektene fra veibruksavgiftene på drivstoff og beregnet CO₂-avgift på bensin og autodiesel. Inntektene er innbetalte avgifter i første halvår 2013 og 2014. Siden avgiftene innbetales en måned på etterskudd, er avgiftene ilagt i henholdsvis desember 2012 til mai 2013 og desember 2013 til mai 2014. Inntektene fra CO₂-avgiften er beregnet siden all CO₂-avgift blir ført på samme kapittel og post. Inntektene fra ulike drivstofftyper framgår derfor ikke. Alle tall er oppgitt i 2014-priser. Inntektene fra 2013 er oppjustert med prisvekst i perioden juni 2013 til juni 2014 på 1,9 pst. Denne prisveksten er lik forventet prisvekst fra 2013 til 2014 i Prop. 1 LS Tillegg 1 Endring av Prop. 1 LS (2013-2014) Skatter, avgifter og toll 2014, som avgiftene ble oppjustert med fra 1. januar 2014.

Tabell 1. Inntekter fra veibruksavgiftene og beregnede inntekter fra CO₂-avgift på drivstoff for første halvår 2013 og 2014. Mill. kroner. 2014-priser.

Avgift	1.1- 30.6.2013	1.1- 30.6.2014	Endring	Prosentvis endring
Veibruksavgift på bensin	3 070	2 858	-212	-6,9
Veibruksavgift på autodiesel	4 958	5 053	95	1,9
CO ₂ -avgift bensin*	584	546	-39	-6,6
CO ₂ -avgift diesel*	807	820	14	1,7

* CO₂-avgiften er beregnet ut i fra inntektene fra veibruksavgiftene. Det er ikke tatt hensyn til omsetning av biodrivstoff. Siden etanol og biodiesel ikke ilegges CO₂-avgift, men delvis ilegges veibruksavgift, er inntektene fra CO₂-avgiften noe overvurdert.

Kilder: Toll- og avgiftsdirektoratet og Finansdepartementet.

Reduserte inntekter fra avgiftene på bensin og økte inntekter fra avgiftene på diesel har vært normalt over lengre tid. Det skyldes overgangen fra bensin til dieslbiler. En relativt høy andel av personbilsalget har vært dieslbiler de senere årene, mens de eldre bilene som vrakes, i stor grad er bensinbiler.

Tabell 2 viser omsetningen av bensin og autodiesel i antall liter. Tallene er hentet fra Statistisk sentralbyrå (SSB). Tallene kan avvike noe fra avgiftsgrunnlaget. Opplysninger om avgiftslagt omsetning fra Toll- og avgiftsdirektoratet er ikke tilgjengelig ennå. I tabell 3 er inntekten fra avgiftene

i første halvår 2014 justert for endringer i omsetningen. Avvikene kan blant annet skyldes at omset-

ningen gjelder for perioden januar til juni, mens inntektene gjelder for perioden desember til mai.

Tabell 2. Omsetning av bensin og autodiesel for første halvår 2013 og 2014. Mill. liter.

	1.1-30.6.2013	1.1-30.6.2014	Endring	Prosentvis endring
Mill. liter bensin	648	611	-37	-5,7
Mill. liter autodiesel	1 372	1 393	22	1,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3. Inntekter fra drivstoffavgiftene korrigert for volumendringer for første halvår 2013 og 2014. Mill. kroner. 2014-priser.

Avgift	1.1-30.6.2013	1.1-30.6.2014	Endring	Prosentvis endring
Veibruksavgift på bensin	3 070	3 032	-38	-1,2
Veibruksavgift på autodiesel	4 958	4 975	17	0,3
CO ₂ -avgift bensin	584	579	-5	-0,9
CO ₂ -avgift diesel	807	807	1	0,1

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Toll- og avgiftsdirektoratet og Finansdepartementet.

Det finnes ikke tall for inntektene fra merverdiavgift på drivstoff. Det skyldes at merverdiavgiften innrapporteres på en enkel måte hvor det kun skilles mellom ulike merverdiavgiftssatser og ikke ulike varer og tjenester. Det er dessuten vanskelig å beregne merverdiavgiftsinntektene fra drivstoff. Det skyldes at merverdiavgiftspliktige virksomheter får fradragført merverdiavgiften på sine anskaffelser, herunder kjøp av drivstoff. Omsetning av drivstoff til næringsdrivende gir dermed ikke merverdiavgiftsinntekter til

staten. Basert på pris- og omsetningsstatistikk fra SSB, ble det samlet sett omsatt bensin og autodiesel for i størrelsesorden 27 mrd. kroner i første halvår både i 2013 og i 2014. Regnet brutto utgjør merverdiavgiften om lag 5,5 mrd. kroner av dette. Dersom eksempelvis halvparten av omsetningen er til næringsdrivende med fradragrett, blir statens netto inntekter fra merverdiavgift på bensin og autodiesel om lag 2,7 mrd. kroner. Dette er imidlertid et svært usikkert anslag.

SPØRSMÅL NR. 1077

Innlevert 1. august 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 6. august 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Det vises til svar på skriftlig spørsmål nr. 354 (2013-2014) om mineraloljeavgift. Her vises det til at det er lagt til grunn en reduksjon i forbruket av mineralolje på 30 millioner liter som følge av avgiftsøkningen i 2014.

Hvor stor har den faktiske nedgangen i salget av mineralolje vært så langt i 2014?»

Svar:

I første halvår 2014 ble det solgt til sammen 552 mill. liter fyringsparafin, anleggsdiesel og lett fyringsolje, mens salget av disse produktene var 646 mill. liter første halvår 2013. Tabell 1 viser salget kvartalsvis i 2013 og første halvår 2014. Disse petroleumsproduktene omfatter det aller meste av salget som er ilagt

grunnavgiften på mineralolje. I tillegg kommer blant annet marine gassolje til fritidsbåter mv.

Tabell 1 Salg av utvalgte petroleumsprodukter. Mill. liter

	2013 1. kvartal	2013 2. kvartal	2013 3. kvartal	2013 4. kvartal	2014 1. kvartal	2014 2. kvartal
<i>Fyringsparafin</i>	15	6	9	16	12	6
<i>Anleggsdiesel</i>	217	222	219	258	185	220
<i>Lett fyringsolje</i>	115	71	69	89	84	44
<i>Sum</i>	347	299	297	63	282	270

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Avgiftsøkningen fra 1.1.2014 har trolig bidratt til det reduserte salget i første halvår, men kan ikke forklare hele reduksjonen på 94 mill. liter eller 14 prosent sammenliknet med første halvår 2013. En mild vinter

kan også ha bidratt til redusert salg av fyringsprodukter. Videre kan lagerendringer ha påvirket salget i første halvår, blant annet som følge av et relativt høyt salg av anleggsdiesel på slutten av 2013.

SPØRSMÅL NR. 1078

Innlevert 4. august 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen

Besvart 12. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva er de konkrete tallfestede svarene med eventuell usikkerhetsmargin på mine spørsmål 1036, 1018, 974 og 973?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har stilt konkrete og relevante spørsmål om helseministerens forslag til såkalt «fritt behandlingsvalg». Helseministeren har ikke svart på noen av disse spørsmålene. Delvis er det vist til fremtidige budsjettforslag, men dette er ikke holdbart siden spørsmålene omtaler et konkret lovforslag som er sendt på høring, og som regjeringen har utredet. Det kan ikke være slik at høringsinstansene får vite konsekvensene av loven først etter at loven er vedtatt. Stortinget har også krav på å få vite hvordan departementet har benyttet de betydelige bevilgningene som er gitt for å utrede forslaget, og hvilke vurderinger og beregninger som statsråden har gjort så langt.

Statsråden kan i sine svar så langt ikke redegjøre for hvordan Stortingets bevilgninger er brukt til å utarbeide forslaget. Statsråden kan ikke anslå hvor mye helsemyndighetene trenger av ressurser til og etable-

re og drifte den nye ordningen med automatisk finansiering på en forsvarlig måte. Statsråden vil ikke fortelle hvordan han har utarbeidet anslaget på 150 millioner kroner i kostnad til ordningen i 2015. Statsråden vil heller ikke oppgi grunnlaget for påstanden om at det ikke er behov for å dekke mer til pasientene enn laveste anbudspris minus et fratrekk. Helseministeren har heller ingen eksempler på aktører som kan klare økonomisk å levere med tilstrekkelig kvalitet innenfor ordningen til denne prisen.

Statsråden vil heller ikke oppgi differansen i kostnad og omfang mellom det han nå foreslår og det som ble lovet konkret før valget. Dette er forhold som åpenbart regjeringen må ha vurdert og utredet før forslaget ble lagt frem. Høringsinstansene og Stortinget bør derfor få svar på disse spørsmålene nå som forslaget er sendt ut på høring.

Svar:

Fritt behandlingsvalg innebærer en utvidelse av pasientenes rett til å velge behandler, og gir private økte muligheter til å tilby sine helsetjenester. Virksomheter som blir godkjent for å levere helsetjenester gjennom fritt behandlingsvalgordningen, gis mulighet til

å levere definerte helsetjenester til en pris fastsatt av staten. Dette vil gi pasientene økt valgfrihet, mobilisere kapasitet hos private leverandører og stimulere de offentlige sykehusene til å drive mer effektivt.

Ordningen fritt behandlingsvalg skal være en sikkerhetsventil for pasientene. Det er ikke et mål at ordningen skal bli størst mulig. Regjeringen er opptatt av at fritt behandlingsvalg innføres på en forsvarlig måte. Rammen for prisfastsettelse i ordningen skal ikke medføre at anbudsinstituttet svekkes. Anbudsinstituttet er den måten som best ivaretar hensynet til kostnadseffektivitet. Parallelt med innføring av fritt behandlingsvalg legger derfor departementet opp til økte kjøp gjennom anbud. Anbud skal være hovedkanalen for kjøp fra private og legge til rette for økt valgfrihet i sykehusvalg og stimulere de offentlige sykehusene til å bli bedre og mer effektive.

Fritt behandlingsvalg skal budsjetteres og dekkes over bevilgningene til de regionale helseforetakene. Utgiftene skal budsjetteres realistisk i de årlige budsjettene, og skal budsjetteres i tillegg til den aktivitetsveksten som ellers ville blitt lagt til grunn for be-

vilgningene til spesialisthelsetjenesten. Det tas sikte på å innføre fritt behandlingsvalg i 2015. Utgiftene i 2015 er foreløpig anslått til 150 mill. kroner. De budsjettmessige konsekvensene av fritt behandlingsvalg vil i sum avhenge både av hvor mange pasienter som velger å benytte fritt behandlingsvalg og av sykehusenes evne til å øke aktiviteten utover budsjettert aktivitetsvekst. Den største kostnaden vil trolig komme som følge av økt aktivitet i den offentlige styrte spesialisthelsetjenesten. Budsjettmessige konsekvenser av å innføre fritt behandlingsvalg vil regjeringen komme tilbake til ved fremleggelsen av de årlige budsjettforslagene.

Jeg viser i tillegg til Prop. 93 S (2013-2014), jf. Innst. 260 S (2013-2014) som ble vedtatt av Stortinget 20. juni 2014. Her fremgår det at Stortinget sluttet seg til en bevilgningsøkning på til sammen 17 mill. kroner til ordningen med fritt behandlingsvalg og vedtatte endringer i pasient- og brukerrettighetsloven. Utvikling av forslaget i høringsnotatet er på vanlig måte utarbeidet i departementet, innenfor de ordinære budsjetttrammene.

SPØRSMÅL NR. 1079

Innlevert 5. august 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 12. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at smertelindring og kunnskap omkring smertebehandling blir en større del av medisinerutdanningen?»

BEGRUNNELSE:

Langvarige smertetilstander representerer et stort samfunnsproblem som rammer flere hundre tusen nordmenn, og er en av de vanligste årsakene til langtidssykemelding og uføretrygd.

Kompetansen og kapasiteten til å ta seg av disse pasientene er ofte for dårlig, på tross av at man har fått flere smerteklinikker. Kunnskapen hos primærlegen er også ofte lav, noe som gjør at denne pasientgruppen faller mellom to stoler; spesialisten på den ene siden, og ikke god nok oppfølging hos fastlegen på den andre siden.

Medisinerstudiet har få timers undervisning omkring temaet, noe som også vises igjen i kunnskap.

Svar:

Representanten Bollestad tar opp et viktig tema. Kunnskap og kompetanse innen smertelindring og smertebehandling er grunnleggende viktig i møte med, og behandling av, mange ulike pasientgrupper i helse- og omsorgstjenesten.

Representanten spør spesifikt om hva jeg vil gjøre for å se til at smertelindring og smertebehandling blir en større del av medisinerutdanningen. For ordens skyld påpekes at utdanning ligger primært under Kunnskapsdepartementets og Kunnskapsministerens ansvarsområde. Siden spørsmålet er så vidt rettet mot pasientbehandling og legers kompetanse, velger jeg likevel å besvare spørsmålet.

La meg først kort gjøre rede for styring og påvirkning av det faglige innholdet i enkeltutdanninger. Det finnes både internasjonale og nasjonale rammer som påvirker styringen av det profesjonsspesifikke innholdet i helsefagutdanningene. EUs yrkeskvalifikasjonsdirektiv regulerer blant annet lengde og innholdet i enkelte helsefaglige utdanninger innenfor EØS-området. Detaljeringsgraden varierer, men direktivet legger fø-

ringer som utdanningene må forholde seg til. Det er videre vedtatt et overordnet eu-ropeisk kvalifikasjonsrammeverk for høyere utdanning, som inneholder beskrivelser av læringsutbytte som kandidater skal ha ved ferdig utdanning. På nasjonalt nivå gir universitets- og høyskoleloven den enkelte utdanningsinstitusjon stor faglig frihet, og institusjonene kan ikke instrueres om innhold i utdanningene. Det er samtidig hjemmel for å styre innholdet i enkelte utdanninger gjennom nasjonale rammeplaner. Enkelte helse- og sosialfagutdanninger har slike rammeplaner, medisnutdanningen har det ikke – og de fire medisnutdanningene i Norge har litt ulik profil. For å imøtekomme samfunnets og brukernes behov samarbeider fakultetene om utviklingen av medisnutdanningen nasjonalt og internasjonalt, og har dialog med helsetjenesten og ansvarlige myndigheter.

Når det gjelder spørsmålet om omfang av temaet smertebehandling som del av medisnutdanningen har dette betydelig oppmerksomhet i dag. Tematikken er grunnleggende og berøres både direkte og indirekte, også i andre fag, og i praksisdelen av utdanningen. Kunnskap om smerte, smertebehandling og palliasjon inngår i mange undervisningstimer knyttet til ulike kliniske fagområder gjennom studieløpet. Det tas også opp i tilknytning til pasientbehandling og den kliniske undervisning samt i manges opp-

gaver. Mitt inntrykk er at undervisningsstedene erkjenner at dette er sentrale fagområder som både tematiseres i undervisningen i dag, og hvor det tas initiativer for å styrke fagområdet ytterligere framover. Eksempelvis kan nevnes at NTNU starter landets første masterretning i smerte og palliasjon høsten 2014.

Smertebehandling er for øvrig spesifikt tema i flere av spesialistutdanningene for leger. Det er også etablert egne videreutdanninger for annet helsepersonell, hvor dette inngår som sentralt tema.

I begrunnelsen for spørsmålet viser representanten Bollestad til at langvarige smertetilstander representerer et stort samfunnsproblem som rammer mange, og at kompetansen og kapasiteten til å ta seg av disse pasientene ofte er for dårlig. Begge aspekter medfører riktighet, og må møtes med ulike virkemidler.

Et sentralt område innen smertelindring er palliasjon. For å styrke kunnskapen på dette feltet, har jeg bedt Helsedirektoratet om å utarbeide en egen fagrapport. Denne rapporten vil legge grunnlaget for hvordan vi skal organisere og utforme palliative tjenester i framtiden. Fagrapporten skal gi oss oversikt over hva som finnes av kunnskap på feltet, hva slags erfaringer brukere og pårørende har og hvordan ulike måter å organisere tjenesten på – faglig og administrativt – virker inn på kvaliteten på tilbudet.

SPØRSMÅL NR. 1080

Innlevert 5. august 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 12. august 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Vil statsråden bidra til at det blir en ny gjennomgang av regelverket eller en presisering av regelverket, slik at KABB får støtte til sitt viktige arbeid, og at syns- og lesehemmedes tilbud ikke blir skadelidende?»

BEGRUNNELSE:

KABB (Kristent Arbeid Blant Blinde og svaksynte) har i vel 20 år mottatt tilskudd (som administreres av Bufdir) til organisasjoner for å gi syns- og lesehemmede et bedre tilbud. KABB har samarbeidet godt med bl.a. Norges Blindforbund, Statped, og Norsk lyd- og blindeskriftbibliotek om tilbud og aktiviteter som tilsammen gir det totale tilbudet til blinde, svaksynte og lesehemmede i Norge. I det nye regelverket blir det understreket at organisasjonene som får til-

skudd skal satse på likepersonarbeid, noe KABB virkelig gjør gjennom sitt lydbibliotektilbud, lydaviser, tilrettelagte arrangement for svaksynte/blinde, blader i stor skrift og punktskrift for å nevne noe. Likevel har Bufdir konkludert med at KABB sitt formål har en teologisk hovedinnretning og derfor gitt avslag. KABB er bygd på kristent verdigrunnlag, men det betyr ikke at de driver teologisk eller ikke er i stand til å drive likepersonsarbeid.

Svar:

Formålet med tilskuddsordningen til funksjonshemmedes organisasjoner er å styrke mulighetene for frivillige organisasjoner til å jobbe mot diskriminering og for likestilling av personer med nedsatt funksjonsevne i samfunnet. Tilskuddsordningen skal gi organisasjonene mulighet for å drive interessepolitisk ar-

beid og yte service til sine medlemmer, blant annet gjennom lokale velferdstiltak. Tilskuddsordningen skal også legge til rette for at organisasjonene kan drive likepersonarbeid.

Det er Bufdir som forvalter tilskuddsordningen. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet er klageinstans.

Regelverket for tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner ble endret med virkning fra 1. januar 2014. Endringene i regelverket for tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner er omtalt i Prop. 1 S (2013-2014) fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, s. 111. Bakgrunnen for at reglene for tildeling av tilskudd ble endret var et ønske om en mer rettferdig fordeling av tilskuddet mellom organisasjonene, større åpenhet om kriteriene for tilde-

ling av tilskuddet, og en forenkling av regelverket og de administrative prosedyrene.

Nytt regelverk for tildeling av tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner ble utformet i tett samarbeid med organisasjonene på feltet. Det ble sendt høringsbrev til 131 organisasjoner. I tillegg ble det avholdt egne møter med SAFO og FFO.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet er kjent med at Bufdir har avslått søknad fra KABB om driftstilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner for 2014. KABB har påklaget avslaget på driftstilskudd. Departementet er klageinstans. Ettersom saken er under behandling har ikke departementet anledning til å uttale seg om den konkrete saken.

Departementet vurderer fortløpende om det er behov for å justere eksisterende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 1081

Innlevert 5. august 2014 av stortingsrepresentant Magne Rommetveit

Besvart 11. august 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Kvifor er ikkje Bergen og Hordaland med i fyrste forhandlingsrunde på bymiljøavtalane, og kva tiltak må eventuelt setjast i verk for at Bergen og Hordaland kjem med i denne fyrste runden?»

GRUNNGJEVING:

Eg er blitt gjort kjent med Samferdselsdepartementets sitt brev av 2. juni til Vegdirektoratet om «Fastsetting av endelig rammeverk og generelle føringer for forhandlinger om helhetlige bymiljøavtaler». I punkt 5 står det at det berre er Akershus/Oslo og Trondheim som skal prioriterast i fyrste forhandlingsrunde. Eg vil visa til at det også er eit stort behov for å etablera ein bymiljøavtale for Bergen så raskt som mogleg som oppfølging av Nasjonal transportplan. Her er mellom anna Bybanen i Bergen eit av dei viktigaste einskildprosjekta for Bergensområdet si vidare utvikling. Eg gjer også merksam på at saka er omtala i Bergens Tidende 1. og 2. august 2014.

Svar:

Samferdselsdepartementet har gjennom brev til Vegdirektoratet 2. juni 2014 fastsett endeleg rammeverk og gitt generelle føringar for forhandlingar om samordna bymiljøavtar. Gjennom brev til Vegdirektoratet 4. juli 2014 er desse føringane supplerte med

retningslinjer for statleg delfinansiering av viktige kollektivtransportprosjekt i dei største byane. Det kjem her tydeleg fram at det gjennom bymiljøavtalar med Oslo/Akershus, Bergen, Stavanger og Trondheim er aktuelt å gi statleg finansieringstilskot til Fornebubana i Oslo og Akershus, Bybana til Åsane i Bergen, Bussvei 2020 i Stavanger og superbussløyving i Trondheim. Bergen er altså ein av dei fire byregionane som først er aktuelle for bymiljøavtar.

Gjennom rammeverket som er fastsett, blir det stilt visse krav til regionane før det er aktuelt å inngå ein bymiljøavtale. Desse krava omfattar mellom anna styringssystem, arealplanlegging og ei berekraftig finansiering av aktuelle tiltak, jf. at staten gir eit finansieringstilskot for viktige kollektivprosjekt på 50 prosent. Departementet meiner at Oslo/Akershus og Trondheim er komne lengst i å oppfylle desse krava, og at det derfor er naturleg å starte med forhandlingar om bymiljøavtar i desse byregionane. Eg reknar likevel med at pågåande prosessar med vidareføring av bypakker, arealplanlegging og lokal bompengefinansiering i Bergens- og Stavangerregionen vil føre til at det relativt raskt blir aktuelt med forhandlingar om bymiljøavtar i desse regionane også.

Statens vegvesen har fått i oppdrag å forhandle for staten om bymiljøavtar. Etaten vil ha tett kontakt med Bergen og Hordaland i det vidare arbeidet med bymiljøavtar.

SPØRSMÅL NR. 1082**Innlevert 6. august 2014 av stortingsrepresentant Line Henriette Hemdal****Besvart 19. august 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Denne sommeren har vi dessverre fått mange nye eksempler på uforståelig dyremishandling ved at katter settes i pappesker ved feriestart eller den groteske historien fra Moss der hunden Lucas ble dumpet i elva, bundet til en betongblokk.

Vil regjeringen opprette et eget dyrepoliti slik Fremskrittspartiet har tatt til orde for eller vil regjeringen styrke Mattilsynet og politiet generelt for å øke etterforskningsinnsatsen?»

Svar:

Dyr skal behandles med omsorg, respekt og ut fra de særskilte behov som knytter seg til deres egenart. Politiet er ikke den primære kontrollmyndigheten i forhold til å se til at ikke dyr mishandles eller av andre årsaker lider overlast. Dette ansvaret er det Mattilsynet, som hører under Landbruks – og matdepartementet, som har. Politiet vil primært være mottakere av anmel-

delser fra dyrevernmyndighetene. I en del tilfeller mottar politiet anmeldelser direkte fra personer eller organisasjoner. Det er viktig at denne type lovbrudd følges opp. Saker om dyremishandling kan representere etterforskningsmessige utfordringer i den forstand at det kan være vanskelig å identifisere gjerningspersoner. Politiets samarbeid både med Mattilsynet og andre aktører vil være viktig for mulighetene til å følge opp en sak. Etter min mening ligger mye av løsningen dels i styrket kompetanse hos samarbeidende myndigheter og dels i gode samarbeidsrutiner. Dyremishandling har også en forebyggende side. Tverretattlig samarbeid er viktig. Tidlig intervensjon er en av grunnsteinene i det forebyggende arbeidet. I tilfeller hvor barn og ungdom begår vold mot dyr vil dette kunne resultere i forebyggende tiltak fra politiets side, herunder blant annet kontakt med barnevernet. Jeg er for øvrig i nær dialog med Landbruks- og matministeren som er fagstatsråd for dyreverns spørsmål.

SPØRSMÅL NR. 1083**Innlevert 8. august 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 18. august 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Den militante sunniekstremistiske opprørsgruppen Den islamske staten Irak og Levanten (ISIL) driver regelrett henrettelse og massiv forfølgelse av kristne, shiaer og andre minoriteter i Irak. I Mosul skal de ha tatt over eller ødelagt alle kristne kirker eller klostre og kristne får valget mellom å konvertere eller å bli drept. Ifølge FN er tusenvis drept de siste månedene.

Hva gjør regjeringen for å bidra til internasjonalt press og stans i disse krigshandlingene i Irak?»

BEGRUNNELSE:

ISIL har merket husene til kristne innbyggere med en stor 'N' for 'Nassarah', som er det navnet Koranen har på kristne. Det ble malt på kristnes hus som et symbol på at det nå var det islamske kalifatets eiendom.

FNs generalsekretær Ban Ki-moon og Sikkerhetsrådet har kommet med kraftig fordømmelse av

angrepene og Ban Ki-moon har sagt at systematiske angrep på sivilbefolkningen eller på segmenter av sivilbefolkningen, på grunn av deres etniske bakgrunn eller religiøse tro, kan utgjøre en forbrytelse mot menneskeheten.

Sikkerhetsrådet har fordømt forfølgelsen av kristne og andre minoritetsgrupper i Nord-Irak, som har vært hjem for minoritetssamfunn som har levd sammen i hundrevis av år før de kom under direkte angrep av grupper kjent som ISIL og deres allierte.

Svar:

Regjeringen har fordømt handlingene som nå utføres i Irak av Den islamske staten i Irak og Levanten (ISIL). Norge yter betydelig humanitær støtte til ofrene for konflikten i Irak og til syriske flyktninger i landet. Da volden eskalerte i forbindelse med angrepene på Mosul og andre byer i juni, ga regjeringen 60 millio-

ner kroner til Irak for å avhjelpe den humanitære situasjonen.

På grunn av en betydelig forverret situasjon de siste par uker har regjeringen satt av ytterligere 50 millioner kroner til nødhjelp til Irak. Norge vil dermed ha bidratt med 125 millioner kroner til Irak i løpet av 2014. Støtten kanaliseres gjennom FN, det internasjonale Røde Kors og frivillige organisasjoner som kan få hjelpen fram på en rask og effektiv måte.

Det er avgjørende å bidra til å avhjelpe den humanitært akutte situasjonen i Nord-Irak. I tillegg til et stort antall flyktninger fra Syria, er 1,4 millioner irakere drevet på flukt internt etter de siste måneders krigshandlinger.

ISIL har vært brutale i sin fremrykning, noe som særlig har gått utover kristne, yazidier og andre religiøse minoriteter. Kristne som ikke har rukket å flykte er blitt drept i sine hjem. Sjia-moskeer og yaziditempler er blitt sprengt i luften.

Forfølgelsen og fordrivelsen av yazidiene har utviklet seg til en humanitær krise i en allerede svært vanskelig situasjon i Nord-Irak. Som påpekt av FNs sikkerhetsråd og generalsekretær kan vi her stå overfor handlinger som klassifiseres som forbrytelser mot menneskeheten.

Regjeringen mener vi ikke kan forholde oss passivt til det som nå skjer i Irak. På grunn av sikkerhetssituasjonen har kun USA vært i stand til å bidra med transport av nødhjelp inn til områdene hvor det er væpnet konflikt. Etter konsultasjoner med Stortinget vil derfor regjeringen tilby transportstøtte for å bringe humanitær hjelp inn i området.

FN besluttet denne uken å definere den humanitære situasjonen i Irak som en humanitær krise på nivå 3. Det er høyeste nivå, på linje med Syria, Sør-Sudan og Den sentralafrikanske republikk. Dette er illustrerende for at dette er en humanitær krise av store dimensjoner. FN styrker sitt apparat på bakken og vil komme med en revidert appell.

Sentralmyndighetene i Bagdad har over tid vist seg svake, har ført en polariserende politikk og har i realiteten mistet kontroll over store deler av landet. Det vekker uro at også kurdiske selvstyremyndigheter nå strever med å motstå presset fra ISIL.

Det er viktig for Iraks stabilitet at landets politiske ledelse blir i stand til å håndtere situasjonen og motvirke forholdene som ligger til grunn for konflikten som nå utspiller seg. For å få til dette er det helt avgjørende at det dannes en samlingsregjering med reell representasjon fra samtlige av landets folkegrupper.

SPØRSMÅL NR. 1084

Innlevert 8. august 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 19. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Leppegane-spaltepasienter venter fire ganger så lenge på operasjon som retningslinjene tilsier, men avvikene registreres ikke.

Hva vil regjeringen iverksette av strakstiltak og langsiktige tiltak for at disse unge pasientene får det tilbudet de har krav på, og at retningslinjene og frister følges og avvik registreres?»

BEGRUNNELSE:

En rapport fra Helsedirektoratet som kom i fjor lister opp fem frister i behandlingsforløpet til barn som er født med leppe-kjeve-ganespalte.

Her heter det blant annet at taleforbedrende kirurgi skal utføres innen seks måneder etter at indikasjon er stilt, mens avsluttende neseplastikkoperasjon skal skje i løpet av ett år.

Både ved Haukeland og Oslo universitetssykehus, hvor disse operasjonene utføres, venter ungdom i tre-fire år før de får sekundæroperasjonen som korrigerer utseendet og retter opp eventuelle taleproblemer. Ventelistene har vært lange i ei årrekke, jf. Dagens Medisin 7. august 2014.

Strakstiltak og langsiktige tiltak for å redusere ventelistene vil kreve ressurser. Økt tilgang på operasjonsstuer, personell og postoperative sengeplasser er essensielt. Pasientorganisasjonen krever at departementet nå går grundig gjennom Helsedirektoratets rapport i samarbeid med aktørene, og at dette fører til en gjennomgang av hvordan behandlingen av pasientgruppen organiseres.

Helsedirektoratet foreslår i sin rapport at alle som ikke blir behandlet innen fristene, registreres som avvik. Et slikt avvikssystem finnes ikke på dette området.

- Det har ikke blitt gjort, uttaler Kari Lybak, avdelingssjef ved plastikkirurgisk avdeling på Haukeland universitetssykehus, til Dagens Medisin.

Hun sier også at det vil ta flere år før Haukeland kan få ventelistene ned på nivå med retningslinjene.

Spørsmålsstiller mener at det utfra dette er klart at det trengs en ekstraordinær satsing på leppe-ganespaltepasienter ved Haukeland og Oslo universitetssykehus. For det synes uakseptabelt at unge mennesker med rett på taleforbedrende kirurgi og neseplastikk, skal måtte vente i mange år.

Svar:

Leppe-, kjeve- og/eller ganespalte er den alminneligste medfødte misdannelsen i hode- og halsregionen. I Norge fødes 100-120 barn hvert år med en eller annen form for spalte. Antall nye pasienter har vært konstant de senere årene. Avhengig av alvorlighetsgraden av misdannelsen, gjennomgår barna mellom 1-5 inngrep i barne- og ungdomsårene.

Behandlingen er organisert som en flerregional behandlingstjeneste lokalisert til Oslo Universitetssykehus HF og Helse Bergen HF. Virksomheten skal organiseres i tråd med kravet som myndighetene har satt for institusjoner med slik funksjon i forskrift om godkjenning av sykehus, bruk av betegnelsen universitetssykehus og nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten (FOR 2010-12-17 nr. 1706, § 4-4). Dette innebærer blant annet at det er krav om felles behandlingsprotokoll, ventelisteføring, opprettelse av referansegruppe og felles rapporteringsordning til sentral helsemyndighet.

De aller fleste pasienter blir henvist til behandlingstilbudet som nyfødt. Rettigheten til behandling i spesialisthelsetjenesten blir innfridd ved første konsultasjon på behandlingsstedet allerede ved 1-2 måneders alder. Etter dette blir de tatt hånd om innen et faglig definert behandlingsforløp. Pasientene følges opp fra behandlingstilbudet slik at riktig behandlingstiltak kan igangsettes på mest op-

ti-tiltaks tidspunkt. Dette gir sykehusene et godt grunnlag for å dimensjonere ressursbruken til pasientgruppen.

I Helsedirektoratets rapport fra 2013 er det identifisert fem inngrep der det er funnet hensiktsmessig å anbefale tidsintervaller og frister for når behandling skal finne sted. I tillegg til å etablere et system for å registrere og følge opp de fem inngrepene er det i rapporten også pekt på at virksomheten skal drives i tråd med regelverk for nasjonale tjenester i spesialisthelsetjenesten. Det skal blant annet etableres gode systemer for overvåking og oppfølging av behandlingsresultater, herunder etablere transparente venteliste- og dokumentasjonssystemer for tjenestene som grunnlag for å overvåke behandlingen, tilgjengelighet til tjenestene og kost-nytte vurderinger.

Et viktig tiltak for å få til dette er at denne flerregionale behandlingstjenesten samarbeider om drift, analyse og rapportering av felles virksomhet for å sikre at de to tjenestene sammen gir et geografisk rettferdig tilbud. Det forutsettes at de to regionale helseforetakene som er tillagt slik felles ansvar tar et likeverdig ansvar for etablering og drift av en felles referansegruppe og felles rapportering i tråd med regelverket.

Behandlingstjenester som er etablert som flerregionale funksjoner sentraliserer behandlingstilbudet i Norge. Grunnlaget for en slik organisering har vært å sikre gode og likeverdige behandlingstilbud av høy kvalitet.

Jeg deler representanten Toppes vurdering om at det er uakseptabelt at unge mennesker må vente i opp mot flere år på operasjon for leppe-kjeve-ganespalte. Det er utarbeidet en behandlingslinje for slike operasjoner. Hensikten med behandlingslinjen er blant annet å sikre forutsigbarhet for de unge menneskene dette gjelder. Dette er behandlingsforløp som går over flere år og det er derfor viktig at pasientene får god informasjon om det de skal igjennom.

Jeg forventer at Helsedirektoratets anbefalinger følges opp, og vil ta dette opp med Helse Sør-Øst RHF og Helse Vest RHF på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 1085**Innlevert 8. august 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 15. august 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«EU har vedtatt et nytt anskaffelsesdirektiv.

Vil statsråden gjøre om på sin beslutning om utlysning av 14-måneders kontrakter for ideelle organisasjoner innen barnevernfeltet, og erstatte disse med langvarige kontrakter ev. løpende (tidsbegrensede) kontrakter, slik Sejersted-rapporten slår fast vil være mulig å inngå og som vil være gyldige også etter at EU-direktiv 2014/24 trår i kraft?»

BEGRUNNELSE:

I februar 2014 vedtok EU et nytt generelt anskaffelsesdirektiv (2014/24) som opphever skillet mellom prioriterte og ikke-prioriterte tjenester, og gir egne regler for kjøp av helse- og sosialtjenester. Direktivet er EØS-relevant, og må forventes inntatt i avtalen.

Regjeringen har bedt om en rettslig vurdering av om unntaket for kjøp av helse- og sosialtjenester fra ideelle organisasjoner kan videreføres, sett i lys av de nye direktivbestemmelsene. Videre er det bedt om en vurdering om det finnes alternative måter å begrense kretsen av leverandører på, til bare ideelle organisasjoner.

Sejersted-rapporten ble levert i juli. Hovedkonklusjonen i rapporten er at dagens unntaksordning – om å kunne forbeholde enkelte kontrakter for ideelle organisasjoner – ikke kan videreføres i sin nåværende form når det nye direktivet trår i kraft. Men det vil fortsatt være en del handlingsrom, som rapporten skisserer punktvis. Et punkt er å bruke handlingsrommet før direktivet trår i kraft, til å inngå langtidskontrakter med ideelle organisasjoner.

Spørsmålsstiller viser til følgende utdrag fra Sejersted-rapporten:

«Direktiv 2014/24 er helt nylig vedtatt, og fristen for EU-statene til å gjennomføre det i nasjonal rett er satt til april 2016. Direktivet er ennå ikke inntatt i EØS-avtalen, og når det blir det, vil fristen for Norge til å sette det i kraft tidligst bli satt til samme tidspunkt. Dersom EØS-prosessen skulle trekke ut i tid, kan det også tenkes at fristen for norske myndigheter vi bli forlenget.

Dette betyr at unntaket for ideelle organisasjoner vil kunne videreføres frem til våren 2016, så fremt man fortsatt legger til grunn at det er forenlig med generelle EU/EØS-rettslige prinsipper. Dette gir tid til å forberede seg på et nytt regime, både for offentlige myndigheter og for de berørte ideelle organisasjonene.

Dersom man ønsker det, vil det også være mulighet i denne perioden til å inngå langsiktige avtaler, eller i noen tilfelle løpende (tidsbegrensede) avtaler, med ideelle aktører, som fortsatt vil være gyldige etter at unntaket oppheves.»

Statsråd Solveig Horne opplyste i Stortinget 20. mai 2014 at hun ville gjennomføre egne anbudsrunder i barnevernet, gjennom en (midlertidig) ordning med skjermet konkurranse fra 1. februar 2015 og 14 måneder framover.

Dette er en uforsvarlig kort kontraktslengde som gir ideelle organisasjoner krevende arbeidsforhold og uforutsigbarhet, som i siste instans vil gå ut over barnevernsbarna.

Med tanke på EU-direktivet, er det unødvendig med så kort kontraktslengde. Sejersted-rapporten slår fast at langsiktige avtaler som inngås i tidsrommet fram til 2016, vil fortsatt være gyldige etter at unntaket oppheves.

Svar:

Som barne- og likestillingsminister er jeg opptatt av gode og fleksible avtaler for ideelle aktører, på lik linje med avtaler med andre private aktører. Alle tiltak og tjenester som brukes i barnevernet skal være underlagt strenge krav til kvalitet. Barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling skal få nødvendig hjelp og omsorg.

I regjeringens plattform står det at kommunene skal gis rett til fritt å velge barnevernstiltak, etter en vurdering av kvalitet, pris og hva som gir best hjelp til det enkelte barn, uavhengig av hvem som leverer tiltaket. Mitt hovedanliggende når det gjelder barnevernsområdet er at det gis et tilbud som er best mulig tilpasset barnas behov og at tiltakene er av god kvalitet. Vi trenger et mangfold av gode tiltak for det enkelte barn. Erfaringer viser at det ikke er grunnlag for å si at det er systematiske kvalitetsforskjeller mellom offentlige og private tilbydere eller mellom kommersielle og ideelle tilbydere.

Jeg har gitt Bufdir i oppdrag å utrede konsekvenser av å likestille alle private aktører som statlig barnevern kjøper tiltak fra. Momenter som kvalitet i tilbudet, forutsigbarhet og hva som er best ressursutnyttelse, anser jeg som viktige perspektiver i denne konsekvensutredningen. I påvente av denne utredningen, som også skal vurdere konsekvenser av EU-direktivene, har jeg gitt beskjed til direktoratet om at det skal innføres en midlertidig ordning med skjermet konkurranse for de ideelle som skal gjelde kontrakter for 14 måneder fra 1. februar 2015. Disse kontraktene vil dermed ha samme utløpsdato som rammeavtalene om kjøp av enkeltplasser som er inngått med de ideelle og andre private aktører.

De tre nye EU-direktivene om offentlige anskaffelser vil forenkle en rekke prosedyreregler. Det vil bli lettere for små og mellomstore aktører å konkurrere om offentlige kontrakter og det vil bli lettere å ta sosiale hensyn og miljøhensyn. Arbeidet med å gjennomføre de nye direktivene må ses i sammenheng med pågående revisjon av det nasjonale regelverket. Regjeringen har nedsatt et eget utvalg, Forenklingsutvalget, som har fått i oppgave å forenkle dette særnorske anskaffelsesregelverket.

Beslutningen om en midlertidig ordning med skjermet konkurranse for kjøp av faste plasser fra de ideelle står fast. At kommunene gis rett til fritt å vel-

ge barnevernstiltak, etter en vurdering av kvalitet, pris og hva som gir best hjelp til det enkelte barn, er også et moment som må bli tatt hensyn til i kontrakter med private aktører i årene som kommer og som gjør det lite formålstjenlig i denne omgang å inngå lange kontrakter.

For regjeringen er ideell sektor en viktig samarbeidspartner i produksjonen av helse- og sosialtjenester til befolkningen. De ideelle aktørene har høy kompetanse og et stort engasjement. Vi trenger et mangfold av gode tiltak fra private aktører, slik at vi kan tilby riktige tilbud tilpasset behovet til det enkelte barn.

SPØRSMÅL NR. 1086

Innlevert 8. august 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 20. august 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Det pågår for tiden en debatt i Sverige om innkjøp av brannfly for mer effektivt å slukke større branner. På grunn av endret klima har vi sett, og vil se, flere slike branner. I Norge opplevde vi også to større branner i vinter. Etter storbrannen i Froland i 2008 var det en debatt om innkjøp av felles nordisk brannfly som vil senke terskelen for å be om bistand fra dagens løsning med et EU-samarbeid.

Vil statsråden ta initiativ til å drøfte felles nordisk brannfly med sine nordiske kollegaer?»

BEGRUNNELSE:

Erfaringene fra storbrannen i Sverige er at det tar lang tid å få mobilisert store nok ressurser. Den samme erfaringen hadde vi også i forbindelse med brannen i Froland. Brannfly har større kapasitet og kan bidra til mer effektiv slukking.

Svar:

En arbeidsgruppe under ledelse av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) gjennomgikk etter Frolandbrannen i 2008 skogbrannberedskapen og håndteringen av den senere tids skogbranner i Norge. Siden 1986 har helikoptre blitt benyttet til rekognosering/overvåkning, vannbombing, forflytning av mannskap, utplassering av materiell og fylling av vann i mobile reservoarer. Helikopter er i rapporten vurdert som mest hensiktsmessig til skogbrannslukking i Norge fordi:

- Helikoptre kan hente vann fra små vann/tjern, i motsetning til fly, som trenger store vannflater for å etterfylle tankene
- Samlet sett har helikoptre like stor slokkekapasitet som fly grunnet kortere rundetider per dropp (løftekapasitet på ca. halvparten av vannmengden til skogbrannfly som ble benyttet i Sverige, men altså kortere rundetider per dropp)
- Helikoptre kan fly lavere og har bedre treffsikkerhet med vannbombing enn fly
- Det er mindre risiko ved bruk
- Helikoptre har lavere kostnader enn skogbrannfly.

DSB har utviklet skogbrannberedskapen i Norge i tråd med anbefalingene i ovennevnte rapport og erfaringen med bruk av skogbrannhelikopter i Norge, over flere tiår, er god. Gjeldende kontrakt for skogbrannhelikoptertjeneste åpner for at det kan settes ytterligere helikopter i beredskap dersom det er fare for skogbranner. Denne sommeren har det noen dager vært 5 helikoptre i beredskap samtidig. I tillegg vil det i perioder være mulig å få helikopterstøtte fra Forsvaret. Jeg viser også til at Sivilforsvaret er en viktig bistandsressurs og støtte til kommunale brann- og redningsvesen. Samlet sett skal dette bidra til at det er tilstrekkelig ressurser tilgjengelig dersom brann- og redningsvesenet har behov for bistand. Gjennom Norges medlemskap i EUs samordningsmekanisme for sivil krisehåndtering og beredskap har Norge også mulighet til å få bistand. Under skogbrannene i Froland i 2008 og nå sist ved lyngbrannene i januar 2014 satte EU skogbrannfly fra

europiske land i beredskap for å støtte Norge etter anmodning fra oss. Norge har et nært samarbeid med Sverige, og deltok i april i år på et felles nordisk brannseminar. Det er andre gang at Norge og Sverige arrangerer et slikt seminar med fokus på håndtering av skogbranner. Vi er også engasjert i felles EU-prosjekter på angjeldende område. Som en oppfølging av den senere tids skogbranner, og med grunnlag i DSBs na-

sjonale risikobilde, vil jeg ta initiativ til at DSB utreder nærmere hvordan en forutsigbar beredskap for slokking av skogbranner kan dimensjoneres i fremtiden. I dette arbeidet vil det være naturlig også å se hen til hvordan sammenlignbare land organiserer og dimensjonerer slokking av skogbranner. I denne sammenheng vil også spørsmålet om felles brannfly bli drøftet.

SPØRSMÅL NR. 1087

Innlevert 11. august 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 20. august 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvilke planer har statsråden for å sikre at Norge får en bedre mobildekning enn det vi har i dag, og at hull i mobildekningen blir dekket?»

BEGRUNNELSE:

At det er hull i mobildekning mange steder i landet vårt har vært et gjennomgående tema i media og er et faktum, jf. Stavanger Aftenblad 17. og 18. juli 2014. Grundig erfaring med dette har de som har stått midt oppe i en akutt situasjon og opplever at det ikke er mobildekning. Flere ministre er blitt utfordret på saken, men likevel er man ikke kommet i mål.

Mobildekning er en viktig del av vår beredskap, fordi de fleste har mobil og kan melde fra om uønskede eller akutte hendelser, men de kommer ikke gjennom til de som skal bidra til hjelpen på grunn av hull i mobilnettet.

Svar:

Norge har i dag en dekningsgrad for mobilsamtaler som er i verdenstoppen. Nær 99,9 pst. av befolkningen har mobildekning for telefonsamtaler (utendørs) der de bor. Det er også god dekning langs de fleste veier og på steder der folk ferdes. Vi ser også at det bygges ut dekning for mobile bredbåndsløsninger i høyt tempo. Den gode dekningen mange steder gjør samtidig at folk forventer at mobiltelefonen skal fungere overalt og til enhver tid.

Jeg har derfor forståelse for at det kan føles frustrerende å bo og ferdes på steder uten mobildekning. Jeg erfarer dog selv at samtaler enkelte ganger brytes pga. dårlig signal. Derfor er det viktig at vi fortsetter arbeidet med å sikre en bedre mobildekning i hele landet. Det gjør vi i første rekke gjennom en aktiv

forvaltning av regelverket for elektronisk kommunikasjon, blant annet gjennom å tilgjengeliggjøre egne frekvensressurser. Regjeringen igangsetter også arbeid med en ekomplan som skal fremlegges for Stortinget. Gjennom en slik plan er det ønskelig å drøfte målsettinger også for den videre utviklingen av mobilnettene og trekke opp regulatoriske rammer som gir mobiltilbyderne forutberegnelighet og grunnlag for å investere i ytterligere utbygging.

La meg samtidig påpeke at den kommersielle utbyggingen av mobilnett har bidratt til en utbredelse som langt overstiger de krav myndighetene har satt til geografisk og befolkningsmessig dekning. Og det arbeides kontinuerlig hos markedsaktørene med å forbedre mobildekningen, både i form av bedre kapasitet og større utbredelse av mobilnettene.

Konkurranse i markedet har i stor grad vært drivkraften for den omfattende utbyggingen de senere årene. Jeg har derfor tro på at ytterligere utbygging vil finne sted som følge av konkurranse i et marked hvor dekning også utgjør en viktig konkurranseparameter.

De fleste områder som fortsatt mangler tilfredsstillende mobildekning, har gjennomgående liten aktivitet og genererer følgelig for lite bruk av mobiltelefon til at det er kommersielt regningssvarende for tilbyderne å bygge ut dekning. Det finnes imidlertid en rekke eksempler på at kommuner har klart å forbedre mobildekningen ved å samle etterspørsel, legge til rette for etablering av senderanlegg, ha en aktiv dialog med eierne av mobilnett og prioritere arbeid med mobildekning lokalt. Dette er initiativ jeg selvfølgelig ser positivt på. I en del tilfeller forholder det seg også slik at det byr på utfordringer for tilbyderne å etablere ny, ønsket dekning fordi det er vanskelig å få adgang å sette opp basestasjon på egnet sted.

Flere store hendelser de siste årene har vist at mobildekningen har blitt viktig for folks opplevelse av trygghet og sikkerhet. Det er likevel viktig for meg å minne representanten om at mobilnettene ikke er ment som eller dimensjonert for å være nødsystem og at folk derfor må sørge for å ivareta tilstrekkelig sikkerhet på andre måter. Man kan ikke regne med at det er dekning overalt, og man skal derfor ikke stole på at man kan påkalle hjelp bare man sørger for å ha

med seg en vanlig mobiltelefon. Det er også verdt å merke seg at opplevd dekning på et gitt geografisk punkt, vil være avhengig av hvor god den enkelte mobiltelefon er til å ta i mot og sende signaler. Det er per i dag variasjon i mobiltelefonenes egenskaper når det gjelder å ta i mot og sende signaler, og dette kan enkelte steder utgjøre forskjellen mellom å oppnå forbindelse eller ikke.

SPØRSMÅL NR. 1088

Innlevert 11. august 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 15. august 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Hva tenker statsråden om at det er ulike tilskudd til bil for den som er i jobb og den som er uføretrygdet, og tenker statsråden at det er greit med denne forskjellen?»

BEGRUNNELSE:

Det er forskjell på tilskudd til bil for funksjonshemmede som er i jobb og de som er uføretrygdete og ikke i stand til å jobbe. En som er i jobb kan få maks utbetalt 150 120 kroner i tilskudd, mens for en som er ufør kan han få maks 120 120 kroner. Bilen koster det samme for begge to, og det er som regel den som er uføretrygdet som har minst penger å rutte med. Flere av de som er uføretrygdet er avhengig av bil for å ha et sosialt liv, og er heller ikke så avhengig av hvor de bor om de har bil, fordi de kan komme seg rundt.

Svar:

Tilskudd til bil i gruppe 1 er behovsprøvd mot inntekt, og dekker en andel av utgiften til kjøp av bil. Regjeringen foreslo i statsbudsjettet for 2014 å redusere stønadsatsen for gruppe 1-bil med 20 prosent, med unntak for de som får stønad til bil for å komme til og fra arbeid eller utdanning. Forslaget ble vedtatt av et

flertall på Stortinget bestående av Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti. Endringen medførte at personer som har rett til gruppe 1-bil får et lavere tilskudd dersom transportbehovet ikke omfatter arbeid eller utdanning. Hjelpemidler fra folketrygden, herunder stønad til bil, skal kompensere for bestemte merutgifter som følge av sykdom, skade eller lyte. Jeg mener bilstønadsordningen er en god ordning som kompenserer for merutgifter grunnet funksjonsnedsettelse i tråd med folketrygdlovens formål. Bil er i dag vanlig i befolkningen, og det er ikke urimelig at man dekker en del av utgiften selv. Det er ekstrautgiften grunnet funksjonsnedsettelsen det kompenseres for. I tillegg til tilskudd til kjøp av bil, dekkes utgifter til spesialutstyr og tilpasing av bilen fullt ut.

Personer med nedsatt funksjonsevne kan ha særlige utfordringer med å komme seg i arbeid, eller med å holde seg i arbeid over tid. Regjeringen ønsker å prioritere tiltak som kan bidra til at personer med nedsatt funksjonsevne kan stå i arbeid. For å hindre at personer med nedsatt funksjonsevne faller ut av arbeidslivet, har regjeringen valgt å skjerme den brukergruppen som får stønad til bil for å komme seg til og fra arbeid eller utdanning.

SPØRSMÅL NR. 1089**Innlevert 11. august 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 19. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva er status for første halvår 2014 når det gjelder utbyggingstakten for heldøgns bemannede omsorgsboliger og sykehjemsplasser?»

BEGRUNNELSE:

Jeg ønsker at Stortinget skal få belyst hvordan utbyggingstakten i eldreomsorgen har utviklet seg fra 1. januar til 31. juni 2014. Jeg vil gjerne få svar på hvor mange plasser kommunene har søkt om, antall tilsagn gitt fra Husbanken, hvor mange plasser som ble ferdigstilt første halvår 2014 og hvor mange plasser som er såkalt 'avhjemlet' i samme tidsrom gjennom bruk av SSBs statistikk for antall beboere og plasser i sykehjem og boliger til pleie- og omsorgsformål.

Dersom departementet har andre måletidspunkter eller gjennom bruk av annet statistikkgrunnlag kan besvare spørsmålet på en bedre eller mer utfyllende måte, vil jeg gjerne også få dette belyst.

Svar:

SSBs Kostrastatistikk viser utviklingen i netto tilvekst av sykehjemsplasser og antall beboere i boliger med heldøgns bemanning fra år til år. SSB måler situasjonen per 31. desember, og opererer ikke med halvårlige oversikter. Statistikk for 2014 foreligger derfor ikke før i 2015.

Foreløpige tall for 2013 fra SSB viser imidlertid at antallet plasser i sykehjem økte med 30, fra 40 307 i 2012 til 40 337 i 2013. Antall beboere i boliger med heldøgns bemanning gikk ned fra 22 015 i 2012 til 21 857 i 2013, en nedgang på 158 personer.

Investeringsstilskuddet skal stimulere kommunene til å øke og fornye tilbudet av sykehjemsplasser og om-

sorgsboliger for personer med behov for heldøgns helse- og omsorgstjenester, uavhengig av alder, diagnose eller funksjonsnedsettelse. Kommunene kan søke om tilskudd til både oppføring, kjøp, ombygging, utbedring, leie eller annen fremskaffelse av heldøgns omsorgsplasser. En viktig del av målet, i tillegg til å fremskaffe flere plasser, er å heve kvaliteten på det eksisterende botilbudet til personer med behov for heldøgns omsorg. Kommunene har derfor mulighet til å søke om tilskudd til å utbedre og fornye eksisterende tilbud.

Kommunene har i hittil i år, fra 1. januar til 31. juli, sendt søknader til Husbanken tilsvarende 1312 boenheter. Husbanken har i samme periode innvilget tilskudd til 930 boenheter, og utbetalt tilskudd til 504 ferdigstilte boenheter. Helse- og omsorgsdepartementet har ikke tilgang på statistikk som viser antall «avhjemlede» boenheter fra institusjonsplass til omsorgsbolig og vice versa.

Denne regjeringen har sørget for en betydelig styrking av investeringstilskuddet fom. 2014. Den gjennomsnittlige statlige tilskuddsandelen per enhet er økt fra 35 pst. til 50 pst. av den maksimale godkjente anleggskostnaden. Den maksimale godkjente anleggskostnaden per enhet er økt fra 2,8 mill. kroner til 3,3 mill. kroner for kommuner i pressområder, og fra 2,8 mill. kroner til 2,885 mill. kroner for kommuner utenfor pressområder. I tillegg er tilsagnsrammen for ordningen økt tilsvarende 500 enheter utover forslaget i Prop. 1 S (2013-2014) på 2000 plasser. Samlet tilsvarende styrkingen av ordningen i 2014 en økning på 1,85 mrd. kroner utover forslag i Prop. 1 S (2013-2014). Regjeringen har med disse endringene sørget for at staten tar et større økonomisk ansvar for å sikre at kommunene bygger ut tilstrekkelig kapasitet og kvalitet i omsorgstjenesten.

SPØRSMÅL NR. 1090**Innlevert 12. august 2014 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 29. august 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hva er reglene for momsfritak for investering i utstyr, heriblant biler, for beredskapsaktørene politi, ambulanse, brann og de frivillige aktørene, og hva vil det koste å

gi henholdsvis politi, ambulanse, brann og de frivillige aktørene momsfritak for investeringer generelt og biler spesielt?»

BEGRUNNELSE:

Momsregelverket knyttet til investeringer av utstyr for de ulike aktørene på beredskapsfeltet varierer noe.

Svar:

Det er generell avgiftsplikt på omsetning av varer og tjenester. Dette innebærer at omsetningen er merverdiavgiftspliktig med mindre det er gitt et uttrykkelig unntak eller fritak for dette i merverdiavgiftsloven. Fritak for merverdiavgift innebærer at det ikke skal beregnes utgående avgift (nullsats). Samtidig er det full fradragsrett for inngående merverdiavgift på anskaffelser til bruk i virksomheten. Gjeldende merverdiavgiftsfritak framgår av merverdiavgiftsloven kap. 6. Det er ikke gitt særskilte fritak for investeringer i utstyr eller biler foretatt av de aktørene som representanten Henriksen nevner i sitt spørsmål.

For kommuner og fylkeskommuner er det en ordning for kompensasjon av merverdiavgift. Formålet med ordningen er å nøytralisere konkurransevidninger som merverdiavgiften kan gi opphav til. Slike konkurransevidninger er særlig aktuelle i tilfeller der kommunene står overfor valget mellom å produsere avgiftspliktige tjenester selv, eller å kjøpe tjenestene fra private tilbydere. Ordningen er finansiert av kommunene selv og er derfor ikke å anse som en støtteordning. Kommuner får refundert merverdiavgift på anskaffelser til eksempelvis det kommunale brannvesenet. Kompensasjonen gjelder imidlertid ikke ved anskaffelse av personkjøretøy (motorvogn registrert som personbil og varebil klasse 1). I de fleste tilfeller får heller ikke merverdiavgiftspliktige virksomheter fradrag for merverdiavgiften på personkjøretøy. Bakgrunnen for dette er at personkjøretøy også kan benyttes til formål privat.

Det arbeides med å innføre en ordning med nøytral merverdiavgift for statlig sektor, se omtale i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2003-2014) Skatter, avgifter og toll 2014, kap. 8.1. Avhengig av hvordan en slik ordning utformes, kan den bidra til å nøytralisere merverdiavgiften på anskaffelser av utstyr til politiet og helseforetakene. Ordningen bør være budsjettneutral ved at bevilgningene blir redusert like mye som de forventede merverdiavgiftsutgiftene.

Jeg viser også til at det eksisterer en tilskuddsordning for kompensasjon av merverdiavgift for frivillige organisasjoner. Dette er en ordning som administreres av Kulturdepartementet, og ordningen ligger utenfor merverdiavgiftssystemet. I 2014 ble det bevilget til sammen 1,2 mrd. kroner til ordningen. For større aktører gis det heller ikke under denne ordningen kompensasjon for merverdiavgift på personkjøretøy. Det kan nevnes at for eksempel Norges Røde Kors, som blant annet utfører pasientoppdrag

med en rekke ulike kjøretøy, fikk tildelt om lag 32 mill. kroner fra ordningen i 2013.

Det vanskelig å gi noen anslag over belastet merverdiavgift på anskaffelser av utstyr foretatt av de aktørene som representanten nevner i sitt spørsmål. Det skyldes blant annet at flere aktører helt eller delvis får kompensert merverdiavgiften i dag, som nevnt ovenfor. Eventuell innføring av nøytral merverdiavgift i statlig sektor kan gjøre at anskaffelser av utstyr til politiet og mange ambulansetjenester ikke blir belastet med merverdiavgift. I så fall vil et fritak for merverdiavgift på anskaffelser til disse heller ikke få noen praktisk betydning.

Basert på opplysninger fra Justis- og beredskapsdepartementet kan det på usikkert grunnlag anslås at merverdiavgiftsutgiftene for politiet til kjøp av maskiner, inventar og utstyr utgjør i underkant av 100 mill. kroner årlig. Om lag 30 pst. av dette anslås å være knyttet til kjøp av biler. Basert på opplysninger fra Helse- og omsorgsdepartementet og Opplysningsrådet for veitrafikken kan det på usikkert grunnlag anslås at merverdiavgiftsutgiftene til anskaffelser av biler og utstyr i ambulansetjenesten i spesialisthelsetjenesten utgjør i størrelsesorden 30 mill. kroner årlig. Ved eventuell nøytral merverdiavgift for statlig sektor kan disse kostnadene bli nøytralisert. Det er ikke forsøkt å gi noe anslag for brannvesenet. Det skyldes at kommunalt brannvesen allerede er omfattet av kompensasjonsordningen for kommuner. Jeg er ikke kjent med omfanget av anskaffelser av utstyr i den beredskapen som de frivillige aktørene står for. Deler av merverdiavgiften til frivillige aktører kan dessuten allerede være kompensert gjennom tilskuddsordningen nevnt ovenfor.

Innføring av merverdiavgiftsfritak for anskaffelser av utstyr, herunder biler, til de aktuelle aktørene vil komplisere merverdiavgiftssystemet. Det vil skape vanskelige avgrensinger og påføre både næringsdrivende og avgiftsmyndighetene økte administrative kostnader. Eventuell støtte til anskaffelse av utstyr til de aktuelle aktørene bør heller gis gjennom budsjettets utgiftsside, enn gjennom særordninger i merverdiavgiftssystemet. Økte bevilgninger vil være mer målrettet, samtidig som en unngår problemer knyttet til avgrensning i merverdiavgiftssystemet. Jeg vil også minne om at det generelt ikke gis fradrag eller kompensasjon for merverdiavgift på personkjøretøy. Et fritak for enkelte personkjøretøy kan motivere til kjøp av mange slike kjøretøy, for så å selge de på det åpne markedet avløfte merverdiavgift kort tid etter registrering. Dette kan gi et stort provenytap for staten. Jeg viser for øvrig til at et slikt merverdiavgiftsfritak som representanten skisserer, må vurderes i lys av EØS-avtalens regler om ulovlig statsstøtte.

SPØRSMÅL NR. 1091**Innlevert 12. august 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 19. august 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Vil regjeringen legge til rette for at krigsskadde palestinske barn, og eventuelt andre krigsskadde sivile fra Gaza, kan få nødvendig behandling ved norske sykehus?»

BEGRUNNELSE:

Klinikkoverlege Mads Gilbert har i brev 8. august henvendt seg til Utenriksdepartementet for å spørre om Norge kan bidra med medisinsk hjelp til krigsofre fra Gaza på norske sykehus. Mads Gilberts formidable innsats på Shifa-sykehuset i Gaza under den siste israelske invasjonen er godt kjent. Siden det haster med hjelp til disse pasientene tillater jeg meg å spørre utenriksministeren om et raskt svar på Gilberts anmodning.

Den humanitære situasjonen i Gaza er som kjent dramatisk. Sykehusene sliter med at de ikke har kapasitet til å behandle det antall alvorlig skadde pasienter som de siste krigshandlingene har ført til. I tillegg er det mangel på medisiner og utstyr, som gjør at mange pasienter ikke får den hjelpen de trenger så lenge de forblir på Gazastripen. Mange har også kompliserte skader, som det kan kreve svært spesialisert kompetanse å gjøre noe med.

Jeg viser til at lignende medisinsk evakuering ble gjennomført med hell etter krigen i Gaza i 2009. Norge har den nødvendige medisinske kapasitet til å ta imot slike pasienter, og Norge bør også være i stand til å legge til rette for at krigsskadde barn og andre sivile kan hentes ut fra Gaza og flys til Europa.

Svar:

Situasjonen i Gaza er svært alvorlig, med mange skadde og mangel på medisinsk utstyr og behandlingskapasitet. Jeg berømmer og takker helsepersonell, helsemyndigheter, frivillige organisasjoner og Verdens Helseorganisasjon (WHO) i Gaza for deres

innsats den siste måneden. Med bortimot 2000 drepte og omlag 10 000 sårete er palestinsk helsevesen under meget sterkt press. Norge har løpende kontakt med WHO i Gaza, som sammen med palestinske helsemyndigheter koordinerer evakuering av sårete fra Gaza. WHO opplyser at det ikke er umiddelbare behov for at Norge tar imot pasienter for behandling. Nå prioriteres evakuering til Vestbredden, Øst-Jerusalem og naboland, både av hensyn til reisevei for pasienten og medfølgende, samt kostnader. Vi har fått opplyst at det er kapasitet tilgjengelig lokalt, slik at mange pasienter fra Gaza vil kunne behandles på palestinske sykehus. Utenriksdepartementet har besluttet å bevilge 10 millioner kroner for å styrke palestinske helseinstitusjoners evne til å behandle flere sårete. Regjeringen har i tillegg bevilget 30 millioner kroner i ekstraordinær humanitær innsats på Gazastripen i juli. Disse midlene har i hovedsak gått til akutt medisinsk hjelp gjennom organisasjoner som WHO, Norwac og Røde Kors som vi har et langsiktig samarbeid med. Norske humanitære midler har også bidratt til WHOs evakueringsarbeid. Totalt har Norge bidratt med 160 millioner kroner til humanitær bistand i år. Vi vurderer løpende å øke denne innsatsen. En betydelig del av den humanitære støtten til Palestina har over flere år gått til å bygge kapasitet og kompetanse i det palestinske helsevesenet. Total bistand til Palestina, inkludert støtte til FNs hjelpeorganisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA), er planlagt til ca. 800 millioner kroner i 2014. Mye av støtten går til det palestinske stats- og institusjonsbyggingsarbeidet. Vi har tett kontakt med palestinske helsemyndigheter, WHO og Norwac om den humanitære situasjonen og behov for støtte til medisinsk behandling av sårete. Selv om mange kan behandles lokalt, kan det være spesielle tilfeller der pasienten har behov for ekspertise som ikke er tilgjengelig lokalt eller i naboland. I slike situasjoner vil vi åpne for behandling i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1092**Innlevert 12. august 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 20. august 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Regjeringen varsler i eierskapsmeldingen et statlig nedsalg i selskaper som Flytoget, Kongsberg-gruppen og Telenor.

Vil dette gi økt økonomisk handlingsrom over statsbudsjettet, eller vil salget kun bidra til økt innskudd i Statens pensjonsfond utland?»

Svar:

Offentlige utgifter og inntekter utenom petroleumsvirksomhet inngår i det oljekorrigerte underskuddet «over streken», mens kapitaltransaksjoner føres «under streken» (betegnes lånetransaksjon i statsbudsjettet). Investeringer i selskaper regnes som lånetransaksjoner dersom forventet avkastning minst tilsvare avkastningen på alternative plasseringer. Selskapene Regjeringen nå foreslår å selge er kommersielle virksomheter der kapitalinnskudd er ført under streken og aktivert som finansielle eiendeler i kapitalregnskapet.

Salg av aksjer i slike statsselskaper vil føres «under streken» og således ikke påvirke det oljekorrigerte underskuddet på statsbudsjettet. Så lenge salgsinntektene ikke inngår i statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten, vil heller ikke avsetningen i Statens pensjonsfond utland påvirkes. Behandlingen av statens inntekter fra petroleumsvirksomheten følger av lov om Statens pensjonsfond og retningslinjene for finanspolitikken.

Kapitaltransaksjoner påvirker derimot sammensetningen av statens finansformue utenom Pensjonsfondet. Et salg av aksjer i et statsselskap vil ha en motpost i form av lavere statlig opplåning eller økt kontantbeholdning. Statens utlån, aksjetegninger mv. framgår av tabell 1.3 i Prop. 93 S (2013-2014) Tilleggsbevilgninger og omprioriteringer i statsbudsjettet 2014. Et lavere netto lånebehov vil isolert sett kunne gi lavere rente på statens gjeld.

SPØRSMÅL NR. 1093**Innlevert 12. august 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 19. august 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at regjeringen har en skriftlig forsikring fra IOC om at de må gå i forhandlinger med den norske OL/PL-arrangøren ved enhver fordyrende endring i OL/PL-opplegget?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden uttalte flere ganger i mars til NRK at man skulle ta forbehold mot IOC's Charter for å beholde kontrollen over OL-kostnadene.

Det er nå kommet frem at forbeholdet mot IOC's Charter ble trukket tilbake, uten at dette ble delt med offentligheten.

Statsråden har i et innlegg på minervanett.no forklart at man likevel har forsikringer fra IOC som gjør at man beholder kontrollen over utgiftene.

Der har kulturministeren uttalt:

«[...] et hovedpoeng med forbeholdet i garantien som ble stilt i mars å unngå at IOC kunne innføre endringer i øvelsesprogrammet og andre fordyrende endringer i OL/PL-opplegget, for OL/PL-arrangørens regning. IOC har forsikret oss, både i brev form og i møte jeg har hatt med IOC-president Thomas Bach, om at IOC i så fall må gå i forhandlinger med den norske OL/PL-arrangøren.»

Et tilsvaret på minervanett.no som ble publisert 11.08.2014 viser at IOC ikke har gitt slike forsikringer.

Det er i alle fall ikke offentliggjort noen slike i skriftlig form. Tilsvaret sier at arrangøren kan ikke motsette seg fordyrende endringer fra IOC. Arrangøren har ikke rett til forhandlinger, med mindre han godtgjør at endringene gir en «betydelig negativ effekt». Og utfallet av forhandlingene er høyst usikkert.

Svar:

I forbindelse med den første søknadsfasen til IOC avga regjeringen enkelte garantier, blant annet en garanti om å respektere Det olympiske charteret. Garantiene ble gitt med forbehold om Stortingets samtykke til å stille statsgaranti til IOC og gi statstilskudd i samsvar med søknaden fra Oslo kommune og Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF).

Charteret er det grunnleggende verdi- og styringsdokumentet for IOC og den olympiske bevegelse. Å garantere respekt for charteret er et absolutt krav fra IOC for at Norge skal kunne være kandidat til å arrangere OL/PL. Dette er heller ikke noe nytt. Garanti for respekt for Det olympiske charter ble senest gitt i forbindelse med ungdoms-OL på Lillehammer i 2016.

Det er IOC som eier de olympiske lekene, og det er derfor IOC som bestemmer innholdet, herunder øvelsesprogrammet. Det betyr imidlertid ikke at vi har frasagt oss muligheten til å gjennomføre et OL/PL i Norge i tråd med norske ønsker og verdier, slik søknaden fra Oslo kommune og NIF gjenspeiler. Hvordan et OL/PL i Norge blir seende ut vil i første rekke framgå av den søknaden søkerkomiteen skal sende til IOC i januar 2015, forutsatt at Stortinget sier ja til statsgaranti og tilskudd til OL/PL.

Et hovedpoeng i den dialogen som har vært med IOC er å redusere risikoen for at IOC kan gjøre endringer i øvelsesprogrammet og andre fordyrende endringer i OL/PL-konseptet, for OL/PL-arrangørens regning. Det er riktig at IOC, som eier av lekene, har forbeholdt seg retten til å gjøre endringer, i utgangspunktet for OL/PL-arrangørens regning.

Etter Kulturdepartementet og søkers (Oslo kommune og NIF) kontakt med IOC, har IOC kommet med presiseringer av dette forbeholdet med henvisning både til avtaleverket og tidligere praksis.

Jeg mener at IOCs skriftlige og muntlige presiseringer viser at dersom IOC krever endringer som OL/PL-arrangøren, ifølge artikkel 6, mener vil ha betydelige negative effekter for sine finansielle forpliktelser, så skal IOC forhandle med OL/PL-arrangøren.

Dette framkommer i brev av 22. april 2014 fra IOC til søkerkomiteen, hvor IOC viser til artikkel 6 i vertsbykontrakten. Artikkelen har vært gjengitt på minervanett.no. Jeg mener artikkel 6 må leses i helhet og sees i sammenheng. Hele artikkelen er gjengitt nedenfor:

«The City, the NOC and the OCOG shall abide by all terms and conditions set forth in the technical manuals, guides and other directions of the IOC. The City, the NOC and the OCOG recognise that, while the contents of the technical manuals, guides and other directions which are contained in this Contract, or incorporated by reference, represent the current position of the IOC on such matters, such material may evolve as a result of technological and other changes (some of which may be beyond the control of the parties to this Contract). The IOC reserves the right to amend such technical manuals, guides and other directions, and to issue new technical manuals, guides and directions. The City, the NOC and the OCOG shall adapt to any such amendments and any such new technical manuals, guides and directions so that the Games will be organised in the best possible manner, as determined by the IOC.

However, should any party to this Contract believe that any such amendments or new technical manuals, guides and directions result in material adverse effects on its financial obligations, it shall so inform the IOC in writing within thirty (30) days of the IOC's issuance of any such amendment, technical manual, guide or direction, demonstrating such material adverse effects. The IOC shall then negotiate with the concerned party in an effort to address such alleged material adverse effects in a mutually satisfactory manner. If the IOC and such concerned party are unable to reach a mutually agreeable resolution, the concerned party shall have the right to submit the matter to binding arbitration pursuant to Section 87 below.»

I tillegg har IOC i møte med meg, og på NIFs ledermøte, understreket OL/PL-arrangørens rett til forhandlinger. Olympic Games Executive Director Gilbert Felli, har blant annet vist til at når det gjaldt lekene i Sotsji, så bidro IOC til å dekke kostnadene i forbindelse med introduksjonen av enkelte nye øvelser og disipliner (for eksempel snowboard og freeski).

Jeg vil også påpeke at det heller ikke nødvendigvis er i søkers interesser å låse OL/PL-konseptet på nåværende tidspunkt. Det er nesten åtte år til vinterlekene i 2022, og det kan tenkes at man finner bedre og/eller billigere alternativer enn det som er foreslått i søknads-konseptet. Etter eventuell tildeling av lekene har også Norge og IOC felles interesse av forutsigbarhet for arrangementet, slik at prosjektet har den nødvendige framdriften. I et slikt perspektiv er heller ikke IOC tjent med mange og store konseptendringer.

SPØRSMÅL NR. 1094**Innlevert 12. august 2014 av stortingsrepresentant Margunn Ebbesen****Besvart 25. august 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Det er kjent at det er stor mangel på fengselsplasser rundt i landet både til varetektsoning og til ordinære fengselssoning. Offentlig-privat-samarbeid kan være et egnet virkemiddel for å få økt soningskapasiteten. Meg bekjent foreligger det flere miljøer rundt i landet som kan ha ønske om å inngå et slikt samarbeid.

Hvordan vurderer justisministeren bruk av OPS ved bygging av ny og utvidet soningskapasitet i kriminalomsorgen?»

BEGRUNNELSE:

Vi er kjent med at behovet for fengselsplasser er stort, samt at kvaliteten på mange av landets fengsel er dårlig. Det vil ta lang tid før etterslepet er tatt igjen hvis all bygging skal gå over årlige statsbudsjett. OPS kan være en mulighet for å få raskere bygging

av fengsel. I Mosjøen har vi et gammelt fengsel med dårlige forhold. Her er det et miljø som ønsker å tilby seg til å inngå et OPS samarbeid for å få bygd nytt fengsel.

Svar:

Tilstrekkelig soningskapasitet er helt avgjørende for god straffegjennomføring. Departementet utarbeider nå en melding til Stortinget med utviklingsplan for kriminalomsorgen. Meldingen skal etter planen legges frem i løpet av høsten 2014.

Jeg er opptatt av at meldingen skal gi et samlet bilde av kapasitetsutfordringene og hvilke tiltak som bør prioriteres. Som et ledd i dette arbeidet vil departementet også vurdere OPS som prosjektgjennomføringsmodell for tiltak der dette fremstår som økonomisk mest fordelaktig for staten.

SPØRSMÅL NR. 1095**Innlevert 12. august 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 19. august 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Vil utenriksministeren tilby overføring av utvalgte palestinske skadepasienter fra Gazas sykehus til norske sykehus for nødvendig medisinsk behandling?»

BEGRUNNELSE:

I brev til utenriksministeren datert 8. august i år anmoder Klinikkoverlege/professor dr.med. Mads Gilbert regjeringen om å tilby palestinske skadepasienter behandling ved norske sykehus. Den humanitære situasjonen i Gaza har vært prekær lenge og er ytterligere forverret som følge av denne sommerens krig. I brevet oppgis skadde barn som trenger intensivmedisinsk oppfølging og rehabilitering som en naturlig gruppe for Norge å tilrettelegge behandling for.

I Innst. 300 S (2011-2012) til Meld. St. 11 (2011-2012) Global helse i utenriks- og utviklingspolitikken understreket en samlet komité betydningen av at utenriks- og utviklingspolitikken også må avspeile etiske og politiske hensyn som går ut over det som

følger av statenes forpliktelser i konvensjonene om menneskerettighetene.

Situasjonen på Gaza er nå slik at ingen stat er i stand til å ivareta befolkningens rettigheter slik de oppgis i artikkel 12 i FNs konvensjon om sosiale, økonomiske og kulturelle rettigheter. Kapasiteten for behandling av alvorlig krigsskadde i Gaza er langt overskredet. Særlig skadde barn er utsatte, ofte har de tilleggsbehov og befinner seg i svært vanskelige psykososiale situasjoner.

Norge har et langt engasjement i området og er leder i giverlandsgruppen for De palestinske selvstyreområdene (AHLC). Å tilby utvalgte palestinske skadepasienter medisinsk behandling i Norge ville være å ta humanitært ansvar i en krisesituasjon. Våre beredskapsplaner og medisinske kompetanse, samt ressurspersoner som kjenner situasjonen, gjør oss godt skikket til å avhjelpe noen av de kritiske manglene det offentlige palestinske helsevesenet nå lider under.

Svar:

Situasjonen i Gaza er svært alvorlig, med mange skadde og mangel på medisinsk utstyr og behandlingskapasitet. Jeg berømmer og takker helsepersonell, helsemyndigheter, frivillige organisasjoner og Verdens Helseorganisasjon (WHO) i Gaza for deres innsats den siste måneden. Med bortimot 2000 drepte og om lag 10 000 sårete er palestinsk helsevesen under meget sterkt press.

Norge har løpende kontakt med WHO i Gaza, som sammen med palestinske helsemyndigheter koordinerer evakuering av sårete fra Gaza. WHO opplyser at det ikke er umiddelbare behov for at Norge tar imot pasienter for behandling. Nå prioriteres evakuering til Vestbredden, Øst-Jerusalem og naboland, både av hensyn til reisevei for pasienten og medfølgende, samt kostnader. Vi har fått opplyst at det er kapasitet tilgjengelig lokalt, slik at mange pasienter fra Gaza vil kunne behandles på palestinske sykehus. Utenriksdepartementet har besluttet å bevilge 10 millioner kroner for å styrke palestinske helseinstitusjonenes evne til å behandle flere sårete. Regjeringen har i tillegg bevilget 30 millioner

kroner i ekstraordinær humanitær innsats på Gazastripen i juli. Disse midlene har i hovedsak gått til akutt medisinsk hjelp gjennom organisasjoner som WHO, Norwac og Røde Kors som vi har et langsiktig samarbeid med. Norske humanitære midler har også bidratt til WHOs evakueringsarbeid. Totalt har Norge bidratt med 160 millioner kroner til humanitær bistand i år. Vi vurderer løpende å øke denne innsatsen. En betydelig del av den humanitære støtten til Palestina har over flere år gått til å bygge kapasitet og kompetanse i det palestinske helsevesenet. Total bistand til Palestina, inkludert støtte til FNs hjelpeorganisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA), er planlagt til ca. 800 millioner kroner i 2014. Mye av støtten går til det palestinske stats- og institusjonsbyggingsarbeidet. Vi har tett kontakt med palestinske helsemyndigheter, WHO og Norwac om den humanitære situasjonen og behov for støtte til medisinsk behandling av sårete. Selv om mange kan behandles lokalt, kan det være spesielle tilfeller der pasienten har behov for ekspertise som ikke er tilgjengelig lokalt eller i naboland. I slike situasjoner vil vi åpne for behandling i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1096

Innlevert 12. august 2014 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 19. august 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Når lærerkandidater i den videregående skolen går ut av et ordinært utdanningsløp og over til en arbeidsmarkedsbedrift mener statsråden da at pengene skal tilfalle skolen eller bedriften, hvordan fungerer dette i dag, og hva er begrunnelsen for dette?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har mottatt henvendelse fra kommunepolitikere som stiller spørsmål ved finansieringen av lærerkandidatordningen.

Regjering og storting har vedtatt at skolene skal få midler til å drive spesialundervisning for elever med særlige lærevansker. Midlene følger i utgangspunktet hver enkelt elev. Når eleven går ut av et ordinært opplæringsløp i skolen for å bli lærekandidat, er det ofte arbeidsmarkedsbedrifter som står for det tilrette-lagte opplæringsstilbudet. Likevel er det den videregående skolen som får pengene.

Arbeidsgiverforeningen for Vekst- og attføringsbedrifter (ASVL) skal ha bedt om at dette misforholdet rettes opp, slik at rettighetselever får et likeverdig tilbud i alle fylker. Forslaget er å lage en avtalemal som sikrer at pengene følger rettighetseleven.

Svar:

Det er fylkeskommunene som har ansvar for den videregående opplæringen – herunder spesialundervisning og fagopplæring. Dette finansieres gjennom rammetilskuddet til fylkeskommunene. En lærekandidat har som mål å gå opp til en kompetanseprøve, som er en mindre omfattende prøve enn fag- eller svenneprøve. Kandidatene tegner en opplæringskontrakt med en lærebedrift. Ved bedriftsopplæring betaler fylkeskommunene tilskudd til lærebedrift etter retningslinjer og satser fastsatt av departementet, jf. forskrift til opplæringslova § 11-4. Midler til dette ligger i rammetilskuddet til fylkeskommunene. I henhold til § 4-2 i opplæringslova har lærekan-

didater rett til spesialundervisning dersom de ikke har eller ikke kan få tilfredsstillende utbytte av det ordinære opplæringstilbudet. Denne retten har de på lik linje med elever. Det er fylkeskommunen som etter opplæringsloven har plikt til å oppfylle retten til spesialundervisning for lærekandidater og dekke kostnadene ved dette. Dersom en bedrift har tegnet opplæringskontrakt med en lærekandidat som har rett på spesialundervisning, har bedriften plikt til å medvirke til at retten oppfylles. Dersom lærebedriften mener at det er særskilte utgifter som de bør få dekket, må de ta dette opp med fylkeskommunen, for eksempel ved inngåelse av opplæringskontrakten. Spesialundervisning er en individuell rett og det

individuelle behovet er svært varierende. Jeg kan derfor ikke se at det er hensiktsmessig med en nasjonal mal for dette. I tillegg til midlene som ligger i rammen til fylkeskommunene, bevilges et ekstraordinært tilskudd til lærlinger, lærekandidater og praksiskandidater med særskilte behov over Kunnskapsdepartementets budsjett. Ordningen er søknadsbasert, administreres av Utdanningsdirektoratet og påvirkes direkte av bevilgningene i statsbudsjettet. Denne regjeringen økte i 2014 bevilgningen til denne ordningen med 10 mill. kroner. Jeg er selvfølgelig åpen for råd og innspill, både fra organisasjoner og arbeidslivet, om hvordan ordningen kan bli enda bedre.

SPØRSMÅL NR. 1097

Innlevert 12. august 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 21. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil regjeringen legge eventuelle endringer i organiseringen av helseforetakenes innkjøpssamarbeid fram for Stortinget?»

BEGRUNNELSE:

Helseforetakenes innkjøpsservice AS (HINAS) koordinerer nasjonale innkjøpsavtaler for helseforetakene i Norge, noe som siden etableringen i 2003 har gitt en gevinst på nærmere 2 milliarder kroner. HINAS ligger i Vadsø.

For tiden utredes en sammenslåing mellom LIS (legemiddelinnkjøpssamarbeidet) og HINAS og en utvidet nasjonal innkjøpsfunksjon. Arbeidet ledes av Helse Sør-Øst.

Svar:

Regjeringen har ikke tidligere lagt frem for Stortinget spørsmål om lokalisering av nye fellesfunksjoner for helseforetakene. Beslutningen er ikke av en slik karakter at helseforetaksloven krever at regjeringen må forelegge den for Stortinget. Jeg viser til at foretaksmøtet i januar 2014 bestemte at Nasjonal IKT HF skal ligge i Bergen og at det felles eide helseforetaket for samordning innenfor eiendomsområdet skal ligge i Trondheim. Stortinget ble da ikke involvert i beslutningen.

Saken om en utvidet nasjonal innkjøpsorganisasjon for helseforetakene er ikke ferdig utredet. Når utredningen foreligger, vil jeg ta stilling til om det er nødvendig å legge politiske føringer på eventuelle lokaliseringsspørsmål. Jeg vil i så fall blant annet ta i betraktning de hensynene som søkes ivaretatt med stortingsvedtak 454 om lokalisering av statlige arbeidsplasser. Jeg vil eventuelt benytte foretaksmøtet til å gi føringer på lokalisering.

Jeg viser også til mitt svar på spørsmål nr. 1098.

SPØRSMÅL NR. 1098**Innlevert 12. august 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 21. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil regjeringen se organiseringen av helseforetakenes innkjøp i sammenheng med stortingsvedtak 454: 'Stortinget ber regjeringa utarbeide ein strategi for lokalisering av statlege arbeidsplassar som gjer at ein kan redusere presset i Oslo-regionen og styrke fagmiljø og kompetanse i heile landet.'?»

BEGRUNNELSE:

Helseforetakenes innkjøpsservice AS (HINAS) koordinerer nasjonale innkjøpsavtaler for helseforetakene i Norge, noe som siden etableringen i 2003 har gitt en gevinst på nærmere 2 milliarder kroner. HINAS ligger i Vadsø.

For tiden utredes en sammenslåing mellom LIS (legemiddelinnkjøpssamarbeidet) og HINAS og en utvidet nasjonal innkjøpsfunksjon.

Svar:

Kommunal- og moderniseringsministeren har bedt meg om å besvare spørsmålet.

De regionale helseforetakene har igangsatt et prosjekt for mer nasjonalt samarbeid om innkjøp. Foretaksmøtet for 2014 ba de regionale helseforetakene om å arbeide videre med å samordne og standardisere arbeidet med innkjøp/logistikk for å sikre en effektiv nasjonal løsning på dette området. Det skal legges vekt på å etablere nasjonale løsninger for kategoristyring, retningslinjer, rutiner og støtte-systemer. Helse Sør-Øst RHF leder arbeidet og skal innen 1. november 2014 komme med forslag til hvor-

dan en utvidet nasjonal innkjøpsorganisasjon kan etableres. I forslaget skal det fremgå hvordan dagens enheter og ressurser på innkjøpsområdet, herunder HINAS og LIS-samarbeidet, skal inngå i en felles nasjonal struktur. Det skal fremlegges en tidsplan for arbeidet, og synliggjøres hvordan man kan oppnå en optimal og hensiktsmessig struktur og gevinstrealisering på området.

Denne regjeringen følger aktivt opp beslutninger om lokalisering av nye fellesfunksjoner for helseforetakene. Jeg viser til at foretaksmøtet i januar 2014 bestemte at Nasjonal IKT HF skal ligge i Bergen og at det felles eide helseforetaket for samordning in-nenfor eiendomsområdet skal ligge i Trondheim.

HINAS eies av de regionale helseforetakene. Legemiddelinnkjøpssamarbeidet (LIS) er et nasjonalt samarbeid mellom de fire regionale helseforetakene (RHF). Dermed omfattes ikke disse virksomheter av bestemmelsene i Retningslinjer for lokalisering av statlege arbeidsplassar og statleg tenesteproduksjon, som kun blir gjort gjeldende for institusjoner som ligger direkte under staten, som statlige forvaltningsorgan, etater og forvaltningsbedrifter.

Saken om en utvidet nasjonal innkjøpsorganisasjon for helseforetakene er ikke ferdig utredet. Når utredningen foreligger vil jeg ta stilling til om det er nødvendig å legge politiske føringer på eventuelle loka-liseringsspørsmål. Jeg vil i så fall blant annet ta i betraktning de hensynene som søkes ivaretatt med stortingsvedtak 454 om lokalisering av statlige arbeidsplasser. Jeg vil eventuelt benytte foretaksmøtet til å gi føringer på lokalisering.

SPØRSMÅL NR. 1099**Innlevert 13. august 2014 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide****Besvart 22. august 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«I en artikkel i VG 13. august 2014 hevdes det at Utenriksdepartementet har prioritert «stor diskresjon» framfor klar tale og handling i arbeidet for å beskytte kristne og andre religiøse minoriteter i Midtøsten.

Er det riktig at norske ambassader gjerne har støttet «prosjekter som fremmer interreligiøs dialog», men vist tilbakeholdenhet med «støtte til den kristne minoriteten», og vil utenriksministeren styrke innsatsen for minoritetsvern i Midtøsten?»

BEGRUNNELSE:

I en artikkel i VG 13. august siteres det fra notater fra Utenriksdepartementet og fra norske ambassader i Midtøsten. Blant annet signaliserte den norske ambassaden i Egypt 12. desember 2011 man gjerne støttet interreligiøs dialog, men «Samtidig er det viktig ikke å overdrive vår støtte til den kristne minoriteten». Det er en velkjent problemstilling at man i enkelte situasjoner må gjøre avveininger mellom høyprofilert engasjement og mer diskret tiltak for å hjelpe forfulgte. I artikkelen anerkjennes at Utenriksdepartementet konkluderer med at man må understreke «respekt og frihet» snarere enn «toleranse og harmoni» i dialogen med myndighetene. På grunn av radikale islamisters ekstremt brutale framferd i flere områder i Midtøsten, står utsatte minoriteter i fare for å bli utdrevet eller utryddet i flere områder. Det krever handling fra verdenssamfunnet.

Svar:

Kristne minoriteter er blant de grupper som møter størst utfordringer i Midtøsten i dag. Et skremmende høyt antall har sett seg tvunget til å forlate en region der de har hørt hjemme i 2000 år. Det er dypt bekymringsfullt.

Norge skal være en klar stemme og arbeide aktivt for beskyttelse av kristne og andre religiøse minoriteter i Midtøsten. Vi stiller kritiske spørsmål til en-

keltland under landgjennomgangene i FNs menneskerettighetsråd. Og vi tar opp religiøse minoriteters situasjon i samtaler på høyt nivå med land som har utfordringer på området. Vi vil fortsette å påtale urett og sette ord på våre bekymringer.

Religiøs pluralisme er en vital del av Midtøstens historie og identitet. Vi støtter organisasjoner som kjemper for minoriteters rettigheter i flere land i regionen, og vi støtter tiltak som øker forståelsen mellom representanter for Midtøstens store trosretninger. Vi trenger politiske løsninger som motvirker en økende splittelse langs sekteriske skillelinjer. Norge vil fortsette arbeidet med å bekjempe religiøs vold og radikaliseringsarbeid. Interreligiøs dialog er ett av flere virkemidler i arbeidet for fred og forsoning.

Beskyttelse av minoriteter står sentralt i Norges menneskerettighetspolitikk. Det gjelder minoriteter i Midtøsten og i andre deler av verden. Vi vil aktivt bidra til å sikre at disse spørsmålene står høyt oppe på den internasjonale dagsorden. Regjeringen har varslet en egen stortingsmelding om hvordan vi kan styrke menneskerettighetsarbeidet som del av norsk utenriks- og utviklingspolitikk.

Jeg vil også gjøre oppmerksom på en tilskuddsordning gjennom Norad. Her stilles midler til rådighet for frivillige organisasjoners arbeid for religiøse minoriteter.

SPØRSMÅL NR. 1100

Innlevert 13. august 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 21. august 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«I september 2012 rettet undertegnede et spørsmål til daværende forsvarsminister om anskaffelse av varmesøkende kameraer til KV. Det ble bekreftet av statsråden at slikt utstyr skulle anskaffes. Jeg har grunn til å tro at så ikke har skjedd, og vil derfor spørre forsvarsministeren hva hun mener.

Er statsråden innstilt på å fortsette arbeidet den forrige regjeringen startet mht. slike anskaffelser, og når kan det forventes at dette er på plass på våre KV-fartøyer?»

BEGRUNNELSE:

Det er gått ca. 2 år siden jeg spurte daværende statsråd. Mitt utgangspunkt er at KV kan være avgjørende mht. å bistå og å redde liv. Varmesøkende kameraer

vil bedre forutsetningene for å lykkes, og jeg forventer derfor at dagens regjering følger dette opp ved å oppdatere KV med slikt materiell.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 14. august med spørsmål fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen om varmesøkende kameraer i Kystvakten.

Det pågår en omfattende modernisering av Kystvakten gjennom innføring av nye kystvaktelikoptre (NH90) og fornyelse av flåten. Dette skal sikre at Kystvakten utvikler sin operative evne og således bidrar til nasjonens målsettinger om suverenitetshevdelse og myndighetsutøvelse, og bistand til søk og redning som angitt i kystvaktloven.

Forsvarsdepartementet ga i februar 2012 oppdrag til Sjøforsvaret og Forsvarets logistikkorganisasjon om å anskaffe infrarødt (IR) stabilisert observasjonsmaterieill til samtlige av Kystvaktens fartøyer. Materiellet består av flere sensorer, forskjellige typer kameraer og lyskastere, og skal integreres med eksisterende sensorer og systemer om bord i fartøyene.

Forsvaret opplyser at anskaffelsen ennå ikke er foretatt. Kystvakten blir likevel utrustet med varmesøkende kamera ved at de nye kystvakthelikoptrene som nå er under innfasing er utrustet med slike kamera. I dag har Forsvaret mottatt fem helikoptre. Disse

helikoptrene med sin rekkevidde vil gi en betydelig kapasitetsheving for Kystvakten. Samtidig pågår det vurderinger av den videre moderniseringen av Nordkapp-klassen. Forsvarsdepartementet vil derfor avvente anskaffelse av infrarøde kamera til kystvaktens fartøyer inntil dette behovet er vurdert opp mot andre prioriterte anskaffelser i Forsvaret.

Jeg kan forsikre representanten Ellingsen om at Kystvakten fortsatt vil prioriteres i moderniseringen av Forsvaret. Samlet sett vil Kystvakten få en betydelig oppgradert kapasitet med de nye kystvakthelikoptrene.

SPØRSMÅL NR. 1101

Innlevert 14. august 2014 av stortingsrepresentant Ingvild Kjerkol

Besvart 21. august 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Statsråden er godt kjent med den preventive virkningen av automatisk trafikkontroll (ATK).

Hvordan ser statsråden på de målinger som Statens vegvesen har foretatt i den nyåpnede Strindheimtunnelen i sommer, og vil regjeringen, som et preventivt trafikksikkerhetstiltak, også innføre ATK på nye veganlegg hvor det ennå ikke har skjedd ulykker?»

BEGRUNNELSE:

Adressa skriver den 13. august at den nye Strindheimtunnelen er blitt et sted for villmannskjøring. I løpet av 17 dager mellom 13. til 31. juli ble det registrert 122 tilfeller av hastigheter over 150 km/t. Det har heldigvis ikke skjedd noen ulykke ennå.

Til sammenligning er det bare to tilfeller av fartsmålinger over 150 km/t hittil i år i de fire tunnelene med automatisk trafikkontroll (ATK) i Sør-Trøndelag. ATK skal i utgangspunktet brukes på ulykkesbelastete punkter. Ved nye veganlegg, hvor fartovertredelser måles i dette omfang, bør ATK også brukes preventivt.

Svar:

Regjeringen er svært opptatt av trafikksikkerhet. Vi må sikre gode holdninger og god kvalitet på førerferdigheter, kjøretøy og veiene, slik at det er trygt for alle å ferdes i trafikken.

Høy fart og rus er to sentrale årsaker til at ulykker skjer. Jeg forstår, og deler, representanten Ingvild Kjerkol sine bekymringer for de høye hastigheter som er målt av Statens vegvesen i Strindheimtunnelen. Statens vegvesen vurderer nå hvilke tiltak som kan gjennomføres for å redusere kjørefarten på den aktuelle strekningen.

Som jeg opplyste om i mitt svar av 3. april 2014 til Stortinget, er det en uttalt målsetting i regjeringsplattformen å evaluere den trafikksikkerhetsmessige effekten av streknings-ATK. I lys av dette er videre utrulling av streknings-ATK stoppet i påvente av at resultatene fra evalueringen foreligger. Transportøkonomisk institutt er nå i ferd med å slutføre evalueringen av hvilken effekt streknings-ATK har hatt på antall ulykker. Videre bruk av ATK vil bli vurdert i lys av dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1102**Innlevert 14. august 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 21. august 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Kommunal- og regionaldepartementet har nedsatt en faggruppe som skal se på utmarksforvaltningen i Norge. Ifølge en pressemelding fra departementet av 7. juli skal faggruppen blant annet foreslå lovendringer som skal forenkle utmarksforvaltningen. I samarbeidserklæringen heter det at naturmangfoldloven skal ligge fast i perioden.

Kan klima- og miljøministeren bekrefte at det ikke skal utredes forslag til endringer i naturmangfoldloven?»

Svar:

Regjeringens politiske plattform vedrørende naturmangfoldloven er ikke endret. Naturmangfoldloven skal ligge fast, men praksisen skal gjennomgås. Arbeidet med å gjennomgå praksis er i gang. Målet med gjennomgangen er å legge til rette for en mest mulig

effektiv og ensartet praktisering samt økt kunnskap om og forståelse for lovens regler.

Mange aktører og ulike lovverk er involvert i forvaltningen av utmarka. Kommunal- og moderniseringsdepartementet har derfor, i tett samarbeid med Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet, nedsatt en faggruppe som skal foreslå konkrete tiltak med sikte på en forenklet forvaltning. Gruppen skal i første omgang foreslå forenklingstiltak som ikke krever endring av lover eller forskrifter, og som kan iverksettes raskt. I tillegg skal gruppen vurdere om det er behov for å endre forvaltningspraksis, lover eller forskrifter på lengre sikt. Gruppen har et åpent mandat, og jeg vet ikke hvilke konklusjoner den vil trekke, og langt mindre hvordan regjeringen vil følge opp gruppens anbefalinger i etterkant. Det er imidlertid ikke noe i gruppens mandat som spesifikt omfatter endringer i naturmangfoldloven.

SPØRSMÅL NR. 1103**Innlevert 14. august 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 21. august 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Statsråden har slått fast at Norge skal gjøre sin del av jobben for å unngå en global oppvarming på mer enn 2 grader. Kirkens Nødhjelp la mandag frem en rapport der det slås fast at dette vil bety 14 pst. reduksjon av norske CO₂-utslipp innen 2020 og 48 pst. reduksjon av CO₂-utslipp innen 2030 i forhold til 1990-nivå, i tillegg til betydelig økt innsats i utviklingsland.

Er statsråden enig, og hvilke prinsipper mener statsråden skal benyttes for å finne hva som er Norges andel av ansvaret for å nå togradersmålet?»

Svar:

Norge skal gjøre sin del av jobben for å bekjempe menneskeskapte klimaendringer, og bidra til at fattige og sårbare land kan tilpasse seg klimaendringene. I forhandlingene om en ny klimaavtale, som skal

vedtas i 2015 og gjelde fra 2020, arbeider Norge for at den nye klimaavtalen blir fastsatt i tråd med målet om å begrense global oppvarming til under to grader. Dette vil kreve betydelig omstilling i alle land. Regjeringens langsiktige mål er at Norge skal bli et lavutslippssamfunn i 2050, og vi vil føre en ambisiøs klimapolitikk nasjonalt som legger til rette for den omstillingen dette krever.

Under min ledelse er regjeringen i gang med utforming av en ny norsk forpliktelse for den nye klimaavtalen. Den skal sendes til FN innen første kvartal neste år. Vi vil legge kunnskapsgrunnlaget fra FNs klimapanel til grunn. Vårt innspill må gi et godt svar på klimaproblemet. Derfor vil også Norges neste klimaforpliktelse bli utformet som et utslippsbudsjett, hvor alle gasser og alle utslippssektorer teller med, og hvor forpliktelsen dekker en samlet tidsperiode.

Fram mot 2050 må de globale netto utslippene nærme seg null dersom vi skal begrense oppvarmingen til under to grader. Dette vil kreve betydelig omstilling, enten land starter fra et høyt utslippsnivå eller har mulighet til å legge til rette for alternativer til en tradisjonell, utslippsintensiv utvikling. Land må ha ambisiøse mål om utslippsbegrensninger, og de må være rettferdige sett i forhold til lands ulike kapasitet og utgangspunkt. De internasjonale forhandlingene, innspill og analyser slik som rapporten fra Kirkens Nødhjelp, vil hjelpe oss i denne vurderingen. Dette er et komplekst bilde, hvor vi vil trenge en bred tilnærming og vurdering.

Jeg viser også til at Norge allerede har ambisiøse klimamål. Innen 2020 har Norge påtatt seg en forpliktelse om å redusere de globale utslippene av klimagasser med 30 prosent, sammenlignet med 1990. I klimaforliket ble det lagt til grunn at intervallet for utslippsreduksjoner i Norge kunne økes til 15-17 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i forhold til referansebanen slik den er presentert i nasjonalbudsjettet for

2007, når skog er inkludert. Dette innebar i tilfelle at om lag to tredjedeler av Norges totale utslippsreduksjoner tas nasjonalt, jf. Innst. S. nr. 145 (2007-2008).

Norge vil skjerpe klimamålene til å tilsvare kutt i utslippene på 40 prosent innen 2020, dersom det kan bidra til enighet om en ambisiøs klimaavtale. Norge skal også være karbonnøytralt senest i 2050, men allerede i 2030 dersom dette kan bidra til en global og ambisiøs klimaavtale der også andre industriland tar på seg store forpliktelser. I tillegg bidrar Norge til betydelige utslippsreduksjoner i utlandet, blant annet gjennom klima- og skoginitiativet for redusert avskoging, internasjonalt samarbeid for å redusere utslipp av kortlivede klimadrivere og bistand til at utviklingsland skal utnytte fornybare energiresurser.

Vi er nå i ferd med å framskaffe det faglige grunnlaget for hva som vil være Norges neste klimamål, for å møte fristen første kvartal 2015. Jeg vil sørge for at Stortinget orienteres på egnet måte underveis i prosessen og ser fram til mer dialog om dette.

SPØRSMÅL NR. 1104

Innlevert 14. august 2014 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 22. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Flere barn med behov for langvarige, koordinerte helsetjenester får dette på en barneavdeling på sitt nærsykehus. Når barnet fyller 18 år, mister barnet tilbudet ved barneavdelingen.

Vil helseministeren se på unntaksordninger for særskilte tilfeller der barn som gjennom hele livet har blitt fulgt opp av en barneavdeling på sykehus, får fortsette med dette tilbudet også etter fylte 18 år?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har blitt kontaktet av en mor med et «barn» med flere sjeldne sykdommer og en forventet levetid på ett til to år til. «Barnet» og pårørende har kun forholdt seg til en barneavdeling på et sykehus på Sørlandet der de har tilbragt mellom 100 og 160 døgn i året på kontroller og behandlinger. Ettersom «barnet» nå har fylt 18 år skal behandlingen heretter foregå på inntil fire forskjellige sykehus, og i verste fall på åtte forskjellige avdelinger. Barnelegen ved sykehuset mener det er uforsvarlig at «barnet» ikke skal få ha sin avsluttende del av livet rundt mennesker «barnet»

kjenner godt, og som gjennom flere år har opparbeidet seg kunnskap og kompetanse på «barnets» særskilte problemstilling. Situasjonen blir med dette beklagelig, både for «barnet» som fortsatt er på spedbarnsstadiet i utvikling, og for de pårørende. Dette oppleves som utrygt for «barnet» og uholdbart for mor som forsøker å stå i arbeid.

For de få barna som har levd sine liv med stadige innleggelser på barneavdelinger, og der livet nærmer seg slutten like etter fylte 18, etterlyser mor at barnet bør få fortsette å få helsetjenester ved barneavdelingen, dersom barnelegen mener dette er hensiktsmessig for barnet og pårørende.

Svar:

For ungdom med nedsatt funksjonsevne innebærer endret status fra barn til voksen store forandringer både når det gjelder lovverk, økonomi og hvilke instanser som har ansvar for ulike tilbud og tjenester. For foreldrene betyr også overgangen mange endringer.

Forskrift om barns opphold i helseinstitusjon av 12. januar 2000 nr. 1217 er gitt med hjemmel i spesi-

alishelsetjenesteloven § 3-6, og inneholder særlige plikter overfor barn som oppholder seg i institusjon. Forskriften definerer barn som personer under 18 år, jf. § 3 første ledd.

I nevnte forskrift er det gitt regler om barns rett til samvær med foreldre under institusjonsoppholdet, dekning av foreldres reise- og oppholdsutgifter, og institusjonens plikt til å sørge for aktivisering og undervisning så langt barnets helsetilstand tillater det.

Videre går det fram av § 4 at barn skal fortrinnsvis legges inn på egne barneavdelinger. På alminnelige avdelinger som jevnlig mottar barn bør det innredes barnestuer.

Selv om helseinstitusjoner har plikt til å tilrettelegge særlig for barn under 18 år forutsettes det at tilbudet til personer som fyller 18 år vurderes i det enkelte tilfelle. Dette innebærer at dersom det er mest hensiktsmessig, kan det gis tilbud i barneavdeling også til personer som er fylt 18 år, for eksempel for

ikke å få brudd i et godt tilbud. Det må foretas en konkret vurdering, og ses hen til hva som er faglig forsvarlig jf. bl.a. helsepersonelloven § 4 og spesialisthelsetjenesteloven § 2-2.

Mange barneavdelinger viser stor fleksibilitet når det gjelder overføring til voksenavdeling etter fylte 18 år. Som et eksempel kan det nevnes at ved barne- og ungdomsklinikken (BUK) på Ahus velger man den løsningen som en mener er best for pasienten. En følger ikke 18-årsaldersgrensen strikt. For eksempel ivaretar BUK ungdom med kroniske sykdommer som diabetes og kronisk tarmsykdom frem til avsluttet videregående skole, vanligvis 19 år.

Jeg legger til grunn at alle helseinstitusjoner legger til rette for at den enkelte får et best mulig tilpasset tilbud ut fra sin situasjon, også personer som har hatt et langvarig tilbud i barneavdeling og fyller 18 år.

SPØRSMÅL NR. 1105

Innlevert 14. august 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 21. august 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Har barne-, likestillings- og inkluderingsministeren iverksatt arbeid for å gjøre det straffbart for nordmenn å benytte seg av surrogati i utlandet, når kan det eventuelt forventes at regjeringen kommer til Stortinget med dette, og hva konkret gjør Norge for å bidra til et internasjonalt forbud?»

BEGRUNNELSE:

Sommeren 2014 ville et australsk foreldrepar bare fullføre kjøpet av et av barna i et tvillingpar. Det andre barnet hadde Down syndrom og hjertefeil, surrogatmoren NN nektet abort og ble sittende igjen med forsørgeransvaret. I den forbindelse uttalte barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne til TV2 den 4. august 2014 følgende:

«Vi ønsker å bekjempe bruken av surrogati, og vi advarer norske borgere mot å benytte seg av det. Det er et problem, og det er et dilemma. Det er en industri i enkelte land som utnytter fattige kvinner, og det er viktig at vi bekjemper dette.»

Ifølge norsk lov er surrogati forbudt i Norge, men det er straffefritak for å benytte seg av surrogati i utlandet og for privatpersoner å planlegge for det i Norge, samt for ambassadepersonell å bistå surrogatforeldre. I tillegg har Stortinget vedtatt midlertidige ordninger for å gi surrogatbarn uten juridisk tilknytning til sine norske foreldre, statsborgerskap. Hadde situasjonen med det australske foreldreparet oppstått i Norge kunne ikke norske myndigheter hindret dette.

Indieren NN saksøkte i 2013 den norske stat fordi hans kone og et barn døde i tvillingfødsel der kjøperne var et norsk foreldrepar. De norske foreldrene hentet den overlevende tvillingen til Norge. Bakgrunnen for søksmålet var at den norske stat utstedte visum til surrogatbarn. I den forbindelse uttalte daværende stortingsrepresentant, nåværende barne-, likestillings- og inkluderingsminister, Solveig Horne, til NRK den 3. august 2013 følgende:

«Frp er redd for at det kan komme flere saker i kjølvannet av dette. Det som er viktig her er at alle partiene som er imot surrogati tør å ta debatten om dette skal få strafferettslige konsekvenser hvis du benytter deg av surrogati i utlandet.»

Svar:

Helse- og omsorgsministeren er konstitusjonelt ansvarlig for Bioteknologiloven. Svaret er derfor utformet med bidrag fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Surrogati er ikke tillatt i Norge. Selv om bioteknologiloven ikke har et eksplisitt forbud mot surrogati, kan surrogati ikke gjennomføres på lovlig måte fordi eggdonasjon er forbudt og fordi assistert befruktning bare kan gis til par som er samboende eller gift.

Det er straffbart for helsepersonell i Norge å medvirke til surrogati, også når selve surrogatihandlingen skjer i utlandet. Det er også straffbart for privatpersoner, virksomheter, foreninger eller organisasjoner i Norge å medvirke til at andre får barn ved hjelp av surrogati, typisk ved formidlingsvirksomhet.

Etter forslag fra Stoltenberg II – regjeringen ble straffebestemmelsen i bioteknologiloven endret slik at det nå uttrykkelig fremgår at privatpersoner som søker eller benytter tilbud som er i strid med loven, ikke kan straffes. Dette gjelder enten de mottar tilbud i Norge eller benytter seg av for eksempel surrogati i utlandet. Endringen trådte i kraft 1. juli i fjor.

Når personer bosatt i Norge inngår avtaler med surrogatmødre bosatt i et annet land, oppstår kompliserte etiske og juridiske problemstillinger. På bakgrunn av dette fraråder norske myndigheter at personer bosatt i Norge inngår og gjennomfører avtaler

med surrogatmødre i utlandet. Hvis slik avtale likevel blir inngått, kan barnet komme i en situasjon hvor det ikke får juridisk tilknytning til en norsk forelder og følgelig ikke norsk statsborgerskap eller annen rett til opphold i Norge.

Surrogati er et globalt fenomen som krever globale løsninger, og sakskompleksets internasjonale karakter tilsier at det er behov for å foreta en helhetlig gjennomgang av regelsettene. Eventuelle nye norske løsninger på dette feltet kan derfor ikke ses isolert. Haag-konferansen for internasjonal privatrett, der også Norge er medlem, utreder problemstillinger som springer ut av internasjonale surrogatiarrangement. Sekretariatet til Haag-konvensjonen har levert foreløpige rapporter i 2011 og 2012, som blant annet kartlegger og omtaler ulike former for nasjonal lovgivning, menneskerettigheter, partenes sårbarhet og risiko ved bruk av surrogati. Våren 2014 kom en rapport om videre oppfølging hvor sekretariatet foreslår å nedsette en ekspertgruppe. Haag-konferansen vil ta stilling til dette i 2015.

Utviklingen i Haag-konferansens arbeid vil ha betydning for en norsk gjennomgang av problemstillinger knyttet til surrogati. Det er vanskelig å gi en tidsangivelse for det videre arbeidet, men erfaringsmessig må det nok forventes at en slik prosess tar noe tid.

SPØRSMÅL NR. 1106

Innlevert 14. august 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 1. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hva har omsetningen i tax-free butikken ved ankomst på Oslo Lufthavn Gardermoen vært de 10 siste årene, og hva er forventet omsetning frem til 2022?»

Svar:

Avinor har oppgitt følgende tall for omsetningen i butikken for avgiftsfritt salg ved ankomst (utland) på Oslo Lufthavn (millioner kroner).

2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
764	1053	1156	1187	1298	1478	1577	1686	1966	2304	2472	2878	3307	3460	3641	3832	4034

Omsetningen gjelder alle de fire varekategoriene parfyme og kosmetikk, sjokolade, tobakk og alkohol.

Året 2006 var første hele driftsår for butikken. Tallene for årene 2006-2013 er faktiske tall, og for årene 2014-2022 er det forventet omsetning.

Avinor har for øvrig opplyst at varegruppen alkohol historisk har utgjort 35-36 % av den samlede om-

setningen i selskapets tre butikker for avgiftsfritt salg på Oslo Lufthavn. Avinor har i sine prognoser lagt til grunn at andelen alkohol vil være uforandret på 36 % av den samlede omsetningen i butikkene i årene fremover.

SPØRSMÅL NR. 1107**Innlevert 14. august 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 20. august 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Informasjonssjefen i NBIM uttrykker følgende om avkastningsmål for eiendomsinvesteringene i DN 13. august: «Det er ikke satt noen egen forventning til avkastningen på eiendomsporteføljen.»

Hvilke forventninger har statsråden til avkastning på eiendomsporteføljen, og kan statsråden gi en nærmere vurdering av hvordan man skal sikre at de investeringer som gjøres innenfor eiendom oppfyller de forventninger eier har?»

Svar:

Beslutningen om å åpne for eiendomsinvesteringer i SPU er basert på grundige faglige analyser, jf. blant annet St.meld. 16 (2007-2008) og ble tatt med bred tilslutning i Stortinget.

Representanten spør om hvilke forventninger jeg har til avkastningen på eiendomsporteføljen. I mandatet for forvaltningen av Statens pensjonsfond utland (SPU) har Finansdepartementet satt et generelt krav om at Norges Bank skal søke å oppnå høyest mulig avkastning etter kostnader. For eiendomsporteføljen er det i § 3-4 i mandatet satt et eget avkastningsmål som sier at banken skal søke å oppnå en avkastning etter kostnader som minst tilsvare avkastningen av Investment Property Databanks (IPDs) Global Property Benchmark.

IPDs Global Property Benchmark er, som beskrevet i de årlige meldingene om Statens pensjonsfond, en indeks som viser verdiutviklingen av mange eiendommer spredt over en rekke land. Finansdepartementet fastsatte retningslinjer for investeringer i fast eiendom 1. mars 2010 og omtalte valget av avkastningsmål for eiendomsporteføljen spesielt i Meld. St. 10 (2009-2010) Forvaltningen av Statens pensjonsfond i 2009.

Som beskrevet i Meld. St. 10 (2009-2010) har departementet i mandatet også satt krav om at Norges Bank skal søke å spre innfasingen av eiendomsporteføljen over flere år og over relevante risikofaktorer. Innfasingstakten skal bestemmes ut fra bankens langsiktige forventninger om netto avkastning og risiko i eiendomsmarkedet og mulige investeringer i andre markeder.

Representanten spør om hvordan jeg sikrer meg at eiendomsinvesteringene oppfyller eiers forventninger. I mandatet for forvaltningen av SPU har departementet satt detaljerte rapporteringskrav til Norges Bank, herunder at årsrapporten skal inneholde en særskilt redegjørelse for forvaltningen av eiendomsporteføljen. I tillegg utarbeider IPD årlig en rapport for departementet om avkastningen av eiendomsinvesteringene i SPU. I rapportene sammenlikner IPD blant annet avkastningen av eiendomsporteføljen med avkastningsmålet IPDs Global Property Benchmark.

Det vil, som beskrevet i Meld. St. 10 (2009-2010), ta lang tid å bygge opp en veldiversifisert eiendomsportefølje i SPU. Som det vises til i rapporten for 2012 fra IPD bør en derfor være varsom med å vurdere Norges Banks resultater opp mot eiendomsindeksen i en oppbyggingsfase av eiendomsporteføljen, og resultatene bør uansett vurderes over flere år. Rapporten for 2012 er omtalt i Meld. St. 19 (2013-2014) Forvaltningen av Statens pensjonsfond i 2013 og offentliggjort på departementets internettsider (www.regjeringen.no/spf).

Åpenhet om forvaltningen av SPU er viktig. Norges Bank rapporterer hvert kvartal om avkastningen på eiendomsporteføljen i SPU. Banken offentliggjør for øvrig løpende nye eiendomsinvesteringer den gjennomfører.

SPØRSMÅL NR. 1108**Innlevert 14. august 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 22. august 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Saltdal kommune, som er min hjemkommune, sliter med store tap av bufe. Bjørn er og har vært et problem. Det foreligger p.t. en tillatelse til å ta ut en bjørn, men det mest effektive virkemiddel; løs, på drevet halsende hunder, også kalt plotthunder. Dette fører til stor frustrasjon blant dem som utsettes for tap av bufe og for dem som skal ta ut rovdypene.

Vil statsråden åpne for bruk av plotthunder umiddelbart slik at tapsreduksjon kan oppnås og felling blir mer effektiv?»

BEGRUNNELSE:

Dersom statsråden tar seg tid til å sjekke fakta vil hun se at Saltdal kommune er sterkt berørt av rovdyp. Dette har tidvis ført til sterk uenighet mellom deler av kommunens innbyggere. Jeg håper at statsråden tar tak slik at kommunens innbyggere samlet sett kan få bedre opplevelser enn hva tilfellet er i dag. La meg også vise til statsrådets uttalelse, datert 21. mars 2014, Svar vedrørende Representantforslag 23 S (2013-2014), hvor det er min forståelse at statsråden signaliserer at viltloven ikke er til hinder for bruk av slike hunder under skadefelling.

I tillegg har vi nå en regjering som jeg forventer skal føre en mer offensiv rovdypolitikk. Tiden med SV i regjering er over, og det bør synes i den politikken som føres.

På bakgrunn av dette imøteser jeg statsrådets svar.

Svar:

Jeg er godt kjent med argumentasjonen om bruk av såkalte plotthunder for å effektivisere uttaket av bjørn, og jeg er enig i at dette er et tiltak som kan være effektivt under skadefelling. Effektiviteten må imidlertid vurderes faglig av Miljødirektoratet i de konkrete tilfeller der tiltaket kan være aktuelt. Samtidig er det enkelte betenkeligheter ved bruken av slike

hunder som gjør at jeg på nåværende tidspunkt ikke finner det riktig å legge til rette for en generell åpning for bruk av plotthunder ved felling av bjørn.

Som representanten Ellingsen viser til ble spørsmålet om bruk av slike hunder sist vurdert under Stortingets behandling av representantforslag 23 S den 20. mai i år. Av energi- og miljøkomiteens innstilling 197 S (2013-2014) framgår det blant annet følgende: «Flertallet har merket seg at statsråden skriver at det ut fra dagens kunnskap ikke er ansett forsvarlig å bruke «løs på drevet halsende hund» ved ordinær lisensfelling på bjørn eller jerv. Flertallet har særlig merket seg at det gjennomføres studier som skal bidra til å belyse bruken av ulike hunderaser under simulert jakt på bjørn, og at når disse resultatene er ferdigstilt, vil forvaltningen ha et bedre grunnlag for å ta stilling til en eventuell revisjon av viltloven.»

Jeg er opptatt av at bruk av løs, på drevet halsende hund vil kunne påføre enkelte viltarter uakseptabelt mye stress og fysiologisk skade. Det er ikke alle viltarter som er evolusjonsmessig tilpasset å kunne tåle langvarig jaging. Jaging av bjørn over lengre distanser og tidsrom kan eksempelvis resultere i overoppheting og en dyrevelferdsmessig svært uheldig situasjon for bjørnen. Jeg vil også påpeke at det er usikkert hvilke andre effekter bruk av slike hunder kan ha for vilt generelt, og sau og tamrein i utmark. Det er vanskelig å kontrollere hvilke arter eller individer løse hunder vil følge, og uklart hvilke konsekvenser det kan få. Min vurdering, ut fra dagens kunnskap, er derfor at det ikke er forsvarlig å gi en generell åpning for bruk av slike hunder ved felling av bjørn. Det gjennomføres imidlertid nå studier som skal bidra til å belyse bruken av ulike hunderaser under simulert jakt på bjørn. Når disse resultatene er ferdigstilt, vil forvaltningen ha et bedre grunnlag for å ta stilling til en eventuell revisjon av viltloven vedrørende forbud mot bruk av løs, på drevet halsende hund til andre jaktformer enn de som er direkte tillatt i dagens lovverk.

SPØRSMÅL NR. 1109**Innlevert 15. august 2014 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 20. august 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Gitt en endring i formuesskatt hvor bunnfradraget økes til 2 millioner kroner og satsen reduseres til 0,8 pst., hvor stort er provenytapet, og hvor mye av dette tilfaller personer uten lønnsinntekt?»

Svar:

Dersom satsen i formuesskatten reduseres til 0,8 pst. og bunnfradraget økes til 2 mill. kroner (4 mill. kroner for ektepar), vil det gi et provenytap på om lag 5,5 mrd. kroner påløpt i 2014 sammenlignet med gjeldende regler. Om lag 34 pst. av skattelettelsen vil tilfalle personer 17 år og eldre uten lønnsinntekt. Denne gruppen vil få en gjennomsnittlig lettelse på om lag 1 700 kroner, mens alle personer 17 år og eldre anslås å få redusert skatten med 1 300 kroner i gjennomsnitt.

Det anslås at de som ikke har lønnsinntekt, utgjør om lag ¼ av alle personer 17 år og eldre i 2014. Disse personene har imidlertid som regel annen inntekt, og en stor andel er pensjonister. Gjennomsnittlig bruttoinntekt for personene uten lønnsinntekt anslås til om lag 273 000 kroner og gjennomsnittlig pensjonsinntekt til om lag 203 000 kroner. Formuesskatten anslås til om lag 7 pst. av samlet skatt for denne gruppen.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2012. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2014. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablonmessig framskrevet.

SPØRSMÅL NR. 1110**Innlevert 15. august 2014 av stortingsrepresentant Marianne Marthinsen****Besvart 22. august 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Gitt en endring i formuesskatt hvor bunnfradraget økes til 2 millioner kroner og satsen reduseres til 0,8 pst., hvor stor andel av skatteletten tilfaller 1) de 85 prosentene med lavest netto formue, 2) de 10 prosentene med høyest formue, og 3) de 2 prosentene med høyest formue?»

Svar:

Jeg viser til svar på spørsmål nr. 1109, hvor provenytapet av en endring i formuesskatten slik representanten beskriver er anslått til om lag 5,5 mrd. kroner påløpt i 2014.

Tabell 1 viser andelen av denne lettelsen for formuesgruppene oppgitt i spørsmålet. Alle personer 17 år eller eldre er inndelt etter størrelsen på netto skattepliktig formue. I denne inngår ligningsverdi av brutto formue fratrasket gjeld.

Tabell 1 Andel av samlet lettelse for ulike grupper inndelt etter størrelsen på netto formue ved endringer i

formuesskatten som beskrevet i spørsmålet fra representanten Marthinsen. 2014

	Andel av samlet formuesskattelettelse
De 85 pst. med lavest netto formue	2 %
De 10 pst. med høyest netto formue	93 %
De 2 pst. med høyest netto formue	51 %

Kilde: Statistisk Sentralbyrås skattemodell LOTTE-Skatt.

Beregningene er basert på Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt. Datagrunnlaget for modellen er et utvalg fra Statistisk sentralbyrås inntektsstatistikk for husholdninger for 2012. Denne statistikken gir informasjon om sammensetningen av inntekt og formue for hele befolkningen. Datagrunnlaget er framskrevet til 2014. Beregningene kan være usikre bl.a. fordi datagrunnlaget ikke omfatter alle skattyterne og er sjablonmessig framskrevet.

SPØRSMÅL NR. 1111**Innlevert 15. august 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 21. august 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«På hvilken måte vil statsråden følge opp dommen fra Den europeiske menneskerettsdomstolen, og sørge for at norsk praksis når det gjelder utvisning og innreiseforbud ikke strider mot Den europeiske menneskerettskonvensjon art 8 om retten til respekt for privatliv og familieliv?»

BEGRUNNELSE:

24. juli i år fastslo Den europeiske menneskerettsdomstolen at Norge har brutt Den europeiske menneskerettskonvensjon art 8 gjennom å utvise og pålegge en gift, tyrkisk trebarnsfar innreiseforbud på fem år.

Temaet i saken var om det forelå en riktig balanse mellom klagerens rett til respekt for familieliv på den ene siden, og den offentlige interesse i å sikre en effektiv immigrasjonskontroll på den andre siden.

Domstolen uttalte at et nasjonalt immigrasjonsregelverk basert på administrative sanksjoner i form av utvisning, ikke som sådan var i strid med artikkel 8.

Domstolen fant imidlertid at det i denne saken ikke var proporsjonalt å utvise faren og ilegge fem års innreiseforbud. Retten la vekt på at den ene datte-

ren hadde ekstra omsorgsbehov og domstolen var ikke overbevist om at det var lagt tilstrekkelig vekt på hensynet til barnets beste. Domstolen mente enstemmig med at utvisningen og illeggelse av et fem års innreiseforbud innebar en krenkelse av artikkel 8.

Praksis i denne saken er på ingen måte unik. Det vises blant annet til at Høyesterett i 2010 kom til at utvisningen ikke var et uforholdsmessig tiltak, selv om kone og barn fikk opphold i Norge.

Svar:

Jeg er kjent med at Den europeiske menneskerettsdomstol (EMD) avsa dom i en utvisningssak mot Norge tidligere i sommer, der EMD, etter en konkret helhetsvurdering, kom til at utvisningsvedtaket er en krenkelse av Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) artikkel 8.

Norges frist for eventuelt å anmode om at saken skal behandles i EMDs storkammer utløper 24. oktober 2014, og dommen er således ikke rettskraftig. Departementet går nå gjennom dommen og dens premisser før det tas en avgjørelse om eventuell anke. Først når dette spørsmålet er avgjort, vil det være naturlig å vurdere hva som vil være riktig og nødvendig oppfølging.

SPØRSMÅL NR. 1112**Innlevert 18. august 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 27. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«En LAR-pasient skriver i Aftenposten 31.07.14 at hun etter tre tiår med heroinmisbruk er blitt velfungerende ved å bruke Dolcontin, et lovlig alternativ til Metadon og Subutex. Hun har blitt frisk, fri fra stoffbruk, har brutt med stoffmiljøet og bygd opp igjen forholdet til familien. Men bytte av lege gjør at behandlingen kan bli avbrutt. Retningslinjene for Lar blir tolket svært forskjellig av ulike leger.

Vil helseministeren nå sikre at alle pasienter i Lar får tilgang til medikamenter?»

BEGRUNNELSE:

Viser til kronikk i vedlagt link.

<http://www.aftenposten.no/meninger/kronikker/Et-livsfarlig-eksperiment-7653056.html#.U9oNrCl>

Helsedirektoratet har ikke så vidt jeg vet ikke noe lovverk mot bruk av andre medikamenter i substitusjonsbehandling, så lenge forsvarligheten ellers er ivaretatt.

Fylkeslegen som er klageinstans, mangler ofte spisskompetanse på dette. I dette tilfelle avslår de i ekspressfart og medgir manglende fagkompetanse.

Svar:

Innledningsvis ønsker jeg å understreke, på generelt grunnlag, at innføringen av legemiddelassistert rehabilitering (LAR) som et landsdekkende behandlingstilbud i 1998 har vært en vellykket behandlingsform for mange opiatavhengige. Det er i dag mer enn 7000 personer i LAR. Mange klarer seg godt, samtidig som det fortsatt er utfordringer i å få et helhetlig tilbud på plass for en del LAR-pasienter. Dette ønsker jeg å forbedre.

Som kjent ble LAR regulert i egen forskrift fra 2010. Samtidig ga Helsedirektoratet ut Nasjonal retningslinje for legemiddelassistert rehabilitering ved opioidavhengighet. Forskriften regulerer vilkår for innskriving, beslutning om inn- og utskriving, krav til individuell plan, regulering av utlevering og inntak av legemidler samt urinprøvetakning mm.

Retningslinjen gir anbefalinger på alle relevante områder innen LAR. Anbefalingene i retningslinjen, sammen med forskriften, skal legge grunnlaget for at behandlingen og rehabiliteringen av opioidavhengige er virkningsfulle, likeverdige og trygge tjenester. Videre skal tjenestene tilpasses den enkeltes pasients forutsetninger.

I representanten Andersen sitt spørsmål, reises spørsmål om det er mulig for en LAR-pasient å motta andre legemidler – i dette tilfellet Dolcontin – som substitusjonslegemiddel.

I LAR-forskriften fremgår det blant annet «særregulering er nødvendig på grunn av bruken av sterkt vanedannende legemidler i forbindelse med legemiddelassistert rehabilitering og skal forebygge skade på pasienter og tredjeperson gjennom kontrolltiltak».

Forskriftens bestemmelser sier imidlertid ikke noe om hvilke legemidler som kan brukes i substitusjonsbehandling, men bruker begrepet «vanedannende legemiddel i bestemt dose (substitusjonsbehandling)».

I den nasjonale retningslinjen for LAR er medikamentene metadon og buprenorfin anbefalt. Det ligger således ikke noe formelt til hinder for å bruke andre legemidler enn metadon og buprenorfin i LAR,

men som for alle retningslinjer skal det mye til å fravike disse anbefalingene om bruk av metadon og buprenorfin. Og dette må i så fall begrunnes særskilt av foreskrivende lege.

Ifølge Helsedirektoratet har Dolcontin et stort misbrukspotensiale særlig fordi legemiddelet må inntas flere ganger i døgnet og fordi det er et legemiddel som er lett å injisere. Dersom man skulle velge Dolcontin som LAR-medikament forutsetter dette at metadon og buprenorfin normalt er vurdert og avvist som mulig substitusjonslegemiddel. I tillegg forutsettes det at pasienten er godt stabilisert med god rusmiddelkontroll og at misbruksfaren vurderes som lav. Bruk av Dolcontin vil derfor bare unntaksvis være aktuelt å bruke som substitusjonslegemiddel i LAR.

Ifølge Helsedirektoratet blir Dolcontin som godkjent LAR-legemiddel brukt i ulike helseforetak. Helsedirektoratet har imidlertid ikke oversikt over antallet pasienter som får slik medisiner, men anslår at det maksimalt er 10-20 pasienter i LAR med Dolcontin som substitusjonslegemiddel.

Som det fremgår av mitt svar er det formelt ikke noe til hinder for å benytte Dolcontin som substitusjonsmedikament i LAR. Dette forutsetter imidlertid at de forhold som Helsedirektoratet omtaler er vurdert av spesialisthelsetjenesten. Faren for lekkasje av LAR-medikament er en kjent problemstilling: Dolcontin er et kjent preparat for rusavhengige og ettertraktet på det illegale markedet. Skal dette preparatet benyttes i LAR, slik det unntaksvis også gjøres, må dette først skje etter grundige vurderinger der alle relevante sider er tatt i betraktning.

Avslutningsvis kan jeg nevne at LAR vil bli debattert i Stortinget i løpet av inneværende høst på bakgrunn av representantforslaget 102 S (2013-2014) fra stortingsrepresentantene Kjersti Toppe og Per Olaf Lundteigen. Forslaget er som følger:

Stortinget ber regjeringa gjennomgå LAR-ordninga i Noreg og fremje tiltak som sikrar kvaliteten i tilbodet og reduserer overdose ved dødsfall i LAR.

SPØRSMÅL NR. 1113**Innlevert 18. august 2014 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth****Besvart 29. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til å se på en økt bruk av Frivilligsentralene i folkehelsearbeidet og styrke finansieringen av dette tilbudet?»

BEGRUNNELSE:

Frivilligsentraler finnes over hele landet og er møteplass og samhandlingsarena for frivillighet i lokalmiljøet. Frivilligsentralen skal bidra til å samordne den frivillige innsatsen som privatpersoner og frivillige organisasjoner i kommunen utfører, og dermed styrke og fremme det frivillige arbeidet. Frivilligsentralene skal ha en universell utforming og være et kontaktsenter for alle som ønsker å delta i frivillig virksomhet uansett alder, kjønn, økonomisk status og etnisk tilhørighet. I St.meld. nr. 39(2006-2007) «Frivillighet for alle» omhandler Kapittel 27 møteplasser for frivilligheten. Her gjennomgås bakgrunnen for og erfaringene med frivillighetssentraler, og det er redegjort for en kartlegging av eierskapet i frivillighetsentralene. Det gis en kort beskrivelse av idrettsanlegg, lokale og regionale kulturbygg og kirker. Der foreslås blant annet følgende tiltak:

- Regjeringen vil legge til rette for fortsatt utvikling av frivillighetssentralene til sektorovergripende nærmiljøsentraler
- Regjeringen vil fortsatt legge til rette for etablering av nye frivillighetssentraler

De siste fem årene er det gitt statlig tilskudd til nesten 100 nye frivilligsentraler, hvilket er bra. Samtidig er det opprettet nye tilskudd fra ulike andre statlig aktører, som Helsedirektoratet, Bufdir og IMDI. Mange av dem har til felles ønsket om å bidra til aktivitet, bedre helse og mer integrering. Enkelte kommuner har samordnet såkalte Frisklivssentraler med Frivilligsentraler. Øystre Slidre kommune i Oppland er ett eksempel på dette. De fleste kommuner har imidlertid ikke gjort dette. Som styreleder i en svært aktiv, stor og mangfoldig Frivilligsentral, Gjøvik Frivilligsentral, ser jeg behovet for en gjennomgang av statens politikk for Frivilligsentralene, med tanke på statlig samordning av tilskudd og formål for å få til nettopp det sektorovergripende. I dag er for mye basert på prosjektbaserte tilskuddsordninger som en ikke kan forvente at Frivilligsentraler med en eller få ansatte er i stand til å følge med på og delta i.

Svar:

Frivilligheten er en ressurs for folkehelsen. En ressurs som kan og bør utnyttes bedre. Jeg er opptatt av hvordan staten, kommunesektoren og frivillig sektor sammen kan mobilisere og bidra til å møte vår tids folkehelseutfordringer, uten at det går på bekostning av frivillighetens egenart.

Finansieringen av frivilligsentralene hører inn under kulturministerens område. På Kulturdepartementets budsjett er det satt av midler til etablering og drift av frivilligsentraler. I 2014 er det fordelt tilskudd til 400 frivilligsentraler i 320 kommuner. De statlige føringene for bruken av midlene er på et overordnet nivå. Frivilligsentralene skal være lokalt forankret og drives ut i fra lokale forutsetninger og behov. Aktivitetene skal bygge på frivillig innsats, bidra til å skape sosiale møteplasser og legge til rette for lokal, frivillig virksomhet. Spørsmålet om en styrking av finansieringen hører inn under de ordinære budsjettprosessene.

Det er en lang tradisjon for samarbeid mellom stat og kommune og frivillige organisasjoner innen folkehelsearbeidet i Norge. Kommunenes ansvar for å legge til rette for samarbeid med frivillige organisasjoner er nedfelt i folkehelseloven. Det meste av frivillig arbeid foregår lokalt, og kommunene kan trekke på mange ressurser for å styrke frivilligheten i lokalsamfunnet. Som lokale knutepunkter for frivillighet, har frivilligsentralene en viktig plass i folkehelsearbeidet. Enkelte kommuner har, som representanten Kjenseth påpeker, etablert et samarbeid mellom frisklivssentralene og frivilligsentralene.

Nye folkehelseutfordringer krever løsninger for en fortsatt vital og aktiv frivillig sektor. Videreutviklingen av dette samarbeidet vil være et tema i folkehelsemeldingen som legges fram våren 2015.

Helse- og omsorgsdepartementet har inngått et samarbeid med Frivillighet Norge om konferansen Møteplass for folkehelse som ble arrangert første gang 18. august i år. Konferansen hadde om lag 200 deltakere fra frivillige organisasjoner, frivilligsentraler, kommuner og sentrale myndigheter. Dette skal være en fast, årlig konferanse for å styrke samarbeidet som vil være en viktig premissleverandør for folkehelsepolitikken. Idéutveksling og dialog mellom forvaltningen, politikere og frivillige organisasjoner skal bidra til å utvikle frivillighets- og folkehelsepolitikken. Innsatsen for å inkludere flere i organisasjonenes aktiviteter krever felles eierskap til folkehelseutfordringene og gjensidig utveksling av erfaringer.

Regjeringen er i gang med arbeidet med en intensjonserklæring for samspillet med frivillig sektor. Erklæringen skal beskrive overordnede verdier og spilleregler for dialog og samspill mellom regjeringen og frivilligheten. Helse- og omsorgsfeltet vil være ett av temaene på Kulturdepartementets innspillsmøte 3. september. Erklæringen skal oppsummere det som er fellesnevnerne for de ulike områdene knyttet til samspill mellom frivillig sektor og statlige myndigheter.

Mangfoldet i aktiviteter og tilbud gjør at frivillig sektor utpeker seg som medspiller innen et bredt spekter av folkehelseoppgaver. Frivillige organisasjoner kan bidra med nyskapende løsninger og erfaringsbasert kompetanse. Utviklingen av frivillighetspolitikken skal skje i samarbeid med frivillige organisasjoner. Regjeringen støtter opp om frivillighet som vokser frem nedenfra, og de lokale frivillig-sentralene er viktige i så måte.

SPØRSMÅL NR. 1114

Innlevert 19. august 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 27. august 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Hvorfor er ikke den planlagte analyseenheten ved trafikksentralen i Vardø i drift?»

BEGRUNNELSE:

30. mai i fjor bestemte den daværende regjeringa å etablere en analyseenhet som skal følge internasjonal skipsfart i Vardø. Analyseenheten skal bygges som en del av sjøtrafikksentralen, og ha oppgaven med å følge internasjonal skipsfart for å avdekke ulovlig fiske og transport av ulovlig fanga fisk. I tillegg skal enheten medvirke i arbeidet med havnesikkerhet og med å avdekke ulovlig transport av gods.

Per dags dato er imidlertid ikke den nye analyseenheten i drift.

Svar:

Regjeringen viderefører arbeidet med å opprette en egen analyseenhet ved Kystverkets sjøtrafikksentral i Vardø. Trafikksentralen overvåker i dag, 24 timer i døgnet, norsk farvann fra delelinjen i Barentshavet og langs hele kysten sørover, farvannene rundt Svalbard og Jan Mayen inkludert. Ved hjelp av satellitter,

fly, fartøyer og automatiske sporingssystemer har personellet ved sentralen oversikt over alle fartøy og besitter dermed store mengder informasjon om skipstrafikken i dette store havområde. En analyseenhet ved sentralen vil gi mulighet til en betydelig styrking av arbeidet med analysering og systematisering av den informasjonen som til daglig observeres ved sentralen.

Analyseenheten skal bemannes av personell fra Kystverket og Fiskeridirektoratet og oppgavene for enheten vil først og fremst knyttes til etatenes egne ansvarsområder. Dette innebærer bl.a. å avdekke ulovlig fiske, transport av ulovlig fisk og avvik fra regelverk og prosedyrer for transport av farlig og forurenset last. Det er imidlertid sannsynlig at enheten gjennom systematisk analysearbeid vil avdekke informasjon som er interessant også for andre offentlige etater, som eksempelvis tollvesen og politi.

Fiskeridirektoratet og Kystverket har utarbeidet en prosjektskisse. Denne skissen er nå til behandling i Nærings- og fiskeridepartementet og Samferdselsdepartementet. Målet er å få analyseenheten på plass snarlig.

SPØRSMÅL NR. 1115**Innlevert 19. august 2014 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 25. august 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Asylsøkjere som kjem til Noreg utan identifiseringspapir får utstedt eit ID-kort ved innkommst. Det er imidlertid situasjonar kor dette ID-kortet ikkje blir godkjent som gyldig ID. Asylsøkjere som har hatt utlegg til lege og rettmessig har krav på refusjon av utgiftene, får tilsendt utbetalingsblankett. Når dei så går på eit postkontor får dei ikkje ut pengane, og grunngevinga er manglande gyldig legitimasjon.

Kva vil justisministeren gjera med dette?»

GRUNNGJEVING:

Asylsøkjere har problem med å få betalt ut pengar som staten (Pasientreiser/Helseforetak) har sendt til dei per giro. Retningslinjene Posten og bankane har for godkjent ID gjer at dei ikkje godkjenner id-korta til asylsøkjere. Og id-kortene er det Staten ved Politiets utlendingseinheit sjølv som har utstedt. Dette problemet må løysast for at dei menneske det gjeld skal få utbetalt pengar dei har krav på. Til dømes har ein familie på fire ved eit asylmottak i Møre og Romsdal rundt 2500 kroner uteståande, noko som er mykje pengar for ein slik familie. I verste fall vil somme vegre seg for å oppsøkje lege viss dei har opplevd at dei har hatt utgifter som dei ikkje får dekt i praksis sjølv om dei har krav på det. Dei ulike aktørane peiker på kvarandre, men statsråden har det òvs-te ansvaret for at systemet

skal fungere. Nokon må gå inn i saka for å sjå korleis problemet kan løysast.

Svar:

Asylsøklarbevis, som politiet skriv ut, stadfester at asylsøkjaren har lovleg opphald i Noreg medan søknaden er til behandling, men gir ikkje nokon sikker stadfesting av utlendingas identitet. Kortets opplysningar baserer seg normalt på søkarens egne opplysningar som på dette stadiet av søknadsprosessen ikkje har vært underlagt kontroll.

Innløysing av utbetalingsblankettar er å rekna som ein enkelttransaksjon og inneber ikkje etablering av eit kundeforhold til banken. Slike transaksjonar er difor ikkje omfatta av kvitvaskingsregelverket, og det formodas at det berre er i unntakstilfelle at brukarane møter slike problem som i den aktuelle enkeltsaka. Det synes som om det er fortolking av kvitva-skingsregelverket som er hovudspørsmålet. Justis- og beredskapsdepartementet vil derfor be Finansdepartementet om ei vurdering av regelfortolkinga i slike sakar. Eventuell vidare oppfølging vil deretter bli vurdert.

For øvrig vil eg gjere merksam på at regjeringa har satt ned eit eget utval som skal gå gjennom og vurdere ID-spørsmål på ulike samfunnsområder. Eit av temaa som vil bli vurdert er kvaliteten på asylsøklarbevisa og bruken av desse.

SPØRSMÅL NR. 1116**Innlevert 19. august 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 29. august 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hva er det i dagens regelverk som er til hinder for at Norge kan ta imot 123 syke flyktninger fra Syria?»

BEGRUNNELSE:

Aftenposten omtalte mandag 18. august at 123 syriske flyktninger ikke fikk komme til Norge som overføringsflyktninger grunnet bestemmelser i et regelverk innført i 2010.

Svar:

Kriteriene for utvelgelse av flyktninger på kvoten er fastsatt i Rundskriv GI/14-2010 Retningslinjer for arbeidet med overføringsflyktninger jf. utlendingsloven § 35 av 16. juni 2010. Her står det blant annet at det ved fastsetting av kvotens sammensetning kan tas hensyn til kapasiteten på tjenestetilbudet for bosatte flyktninger i kommunene og kommunenes kapasitet til å tilpasse tjenestene til flyktninggruppene særlige behov.

Representanten Pedersen viser i sin begrunnelse til en sak omtalt i Aftenposten. Jeg kan i den sammenheng nevne at Aftenposten 19. juni (papirutgaven) publiserte en liste over sykdommer de hevdet diskvalifiserte flyktninger fra å bli plukket ut som

overføringsflyktning til Norge. Denne er ikke korrekt. Listen er tvert i mot en oversikt over ulike sykdommer og tilstander som flere av flyktningene som kommer til Norge har. Dette ble korrigert av Aftenposten selv i nettutgaven samme dag.

SPØRSMÅL NR. 1117

Innlevert 19. august 2014 av stortingsrepresentant Trond Giske

Besvart 28. august 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvilke henvendelser har hhv kunnskapsministeren personlig, kunnskapsdepartementet og utdanningsdirektoratet fått om uklarheter i rammene for skolenes ordensreglement siden oktober 2013, sortert etter tidspunkt for henvendelsen, hvem den var rettet til og innholdet i henvendelsen?»

BEGRUNNELSE:

I VG torsdag 14. august tar kunnskapsministeren etter eget utsagn et «oppgjør» med restene av de «rødgrønnes koseskole». Her sier han at det må bli anledning til blant annet å nekte forsentkommende elever adgang til undervisningen, og beslaglegge mobiler eller IKT-utstyr som brukes i strid med regelverket.

I debatten som fulgte ble det påvist at det allerede er adgang til å gjøre det meste av det kunnskapsministeren nå sier han åpner for, blant annet har Lørenskog videregående allerede under forrige regjering innført en praksis med å låse dørene for forsentkommende elever. Også regler om beslag av utstyr som ikke brukes etter ordensreglene er innført flere steder.

Kunnskapsministeren innrømmer også at bortsett fra fraværsregler innebærer hans utspill ikke noen nye rammer for ordensreglementet i skolene. I NRK Dagsnytt 18 torsdag 14. august at utspillet likevel var nødvendig fordi han hadde mottatt så mange henvendelser om at rammene rundt hvilke bestemmelser som kunne inntas i ordensregelverket var uklart. Alle henvendelser til kunnskapsministeren om saker rundt regelfortolkninger under hans departement skal selvfølgelig journalføres. Vi tar det derfor for gitt at departementet har en raskt tilgjengelig oversikt over alle disse henvendelsene. I tillegg har kunnskapsdepartementet og utdanningsdirektoratet gode skriftlige rutiner for liknende henvendelser. For videre arbeid med slike saker i Stortinget er det svært nyttig å få oversikt over hvilke uklarheter kunnskapsministeren

begrunner sitt utspill i, hvem henvendelsene kommer fra og hva de inneholder.

Svar:

Det har vært for stor uklarhet knyttet til hvilke reaksjonsformer og sanksjoner lærere og skoler kan bruke for å opprettholde et godt læringsmiljø i klasserommene. Jeg har mottatt mange henvendelser om dette når jeg har vært på skolebesøk rundt i Norge, fra media og fra enkeltpersoner. Det er derfor viktig for meg å utarbeide klare retningslinjer for hva som er lov og ikke lov når det gjelder bruk av for eksempel sanksjoner. Lærere må gis den tillit, den autoritet og de verktøy som er nødvendige for å kunne styre klasserommet på en god måte. Elever, lærere og skoleledere skal ikke være i tvil om hvilke konsekvenser forsentkomming eller uro i klassen kan få.

Representanten ber om en opplistning av henvendelser om «uklarheter i rammene for skolenes ordensreglement siden oktober 2013». Under følger den etterspurte oversikt.

Henvendelser til Utdanningsdirektoratet

- Henvendelse fra Barneombudet, 11.11.2013 med spørsmål om lovtolkning vedrørende mobilforbud på skolene mv.
- Henvendelse fra lærer i videregående skole, 12.02.2014, om regler for håndtering av rusbruk i den videregående skolen. Henvendelsen var rettet til Kunnskapsdepartementet datert 05.02.2014, men ble oversendt til Udir 12.02.2014. Henvendelsen ble besvart 05.03.2014. Oppfølgingsspørsmål ble mottatt 06.03.2014 og besvart samme dag.
- Henvendelse fra Fylkesmannen i Sogn og Fjordane datert 06.02.2014. Saken gjaldt om ordensreglement kan være det samme for skole og SFO. Henvendelsen ble besvart 18.03.2014.
- Henvendelse fra Stavanger Aftenblad 20.05.2014

- om hva Udir har sendt ut til skolene om mobilbruk i skolen.
- Henvendelse fra Lektorbladet 05.05.2014 om hvordan en skole kan gå fram hvis de ønsker å innføre en indikativ fraværsgrense.
- Henvendelse fra Aftenposten A-magasinet 11.03.2014 vedrørende boken «Det store skolesvike», fravær og sanksjonsmuligheter.
- Henvendelse fra NRK Trøndelag 22.10.2013 om nasjonale oversikter om hva skolene fastsetter i ordensreglementet.

Henvendelser til Kunnskapsdepartementet

- Henvendelse fra lærer i videregående skole, 04.11.2013, om fravær og fraværsgrenser.
- Henvendelse fra to lærere i videregående skole, 04.02.2014 om fravær og sanksjoner.

- Henvendelse fra rektor ved Sonans utdanning, 17.03.2014 om regelverk og sanksjoner knyttet til fravær.
- Henvendelse fra enkeltperson 13.06.2014 om regler for bekledning i skolen.

Jeg vil også legge til at jeg har flere spørsmål om dette fra både lærere, elever og foreldre når jeg er ute og besøker skoler. Disse muntlige tilbakemeldingene er naturligvis ikke journalført.

I tillegg til henvendelser til Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet vil fylkesmannsembetene kunne ha mottatt henvendelser om temaet, gitt deres ansvar for regelverksveiledning lokalt. Jeg har ikke sett det som hensiktsmessig tidsbruk å innhente rapportering fra fylkesmennene på dette.

SPØRSMÅL NR. 1118

Innlevert 20. august 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 27. august 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Har denne regjeringen gjort endringer i norsk politikk, kontaktmønster eller på hvilket nivå en har kontakt med de ulike partene i konflikten mellom Israel og palestinerne i Gaza og på Vestbredden?»

BEGRUNNELSE:

Til avisen Arbeidets rett sider utenriksministeren den 14-08.2014:

Norge lenge spilt en sentral rolle i få dempet konflikten og hjulpet dem som er rammet av den.

– Norge har fortsatt en stemme i denne konflikten. Vi kan snakke med alle parter i regionen og har diplomatisk kontakt med Hamas-styret i Gaza. Det betyr at vi kan komme med innspill og motta reaksjoner. EU og USA har ingen slike kontakter med Hamas som de karakteriserer som en terroristorganisasjon, men vi deler våre vurderinger av situasjonen med dem ut fra det vi får via våre kanaler, forteller Bredende, Sitat slutt.

Svar:

Vårt langvarige engasjement i Midtøsten og rollen som leder av Giverlandsgruppen for Palestina (AHLIC) har gitt oss et godt og nært forhold til både israelske og palestinske myndigheter. Vi har en åpen og tillitsfull dialog med de berørte partene i den israelsk-palestinske konflikten, og vi vektlegger å opptre slik at vi blir lyttet til på begge sider. Norge har, på embetsnivå, kontakt med Hamas, men vi har ikke kontakt på politisk nivå.

Jeg har vært åpen om prinsippene som ligger til grunn for vår kontaktpolitikk i mine samtaler med både palestinske og israelske myndigheter.

Regjeringen viderefører kontaktpolitikken og vil støtte opp om moderate krefter på begge sider som kan bidra til en fredelig løsning på konflikten.

SPØRSMÅL NR. 1119**Innlevert 20. august 2014 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 28. august 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Sentrale delar av forvaringsinstituttet er no oppe til revisjon.

Er det utarbeidd, eller vil ministeren ta initiativ til, ei kartlegging som syner kor stor tilbakefallsprosent det er for dei som har sluppe ut i samfunnet etter at vilkåra for å halde dei i forvaring ikkje lengre er vurdert å vera til stades, og om det er skilnad på andel tilbakefall etter om det er kriminalomsorga/politi eller domstol som tek avgjerda?»

GRUNNGJEVING:

Forvaringsinstituttet er no godt etablert i straffettspleia. I motsetnad til ein tidsavgrensa dom gjer ein forvaringsdom det mogleg for kriminalomsorga å forlengje soningstida så lenge som risikoen for tilbakefall er vurdert å vera reell. Sjølv om kriminalomsorga og politiet vurderer at risikoen er så stor at dei går mot prøvelauslating eller full lauslating, kan domstolane ved ei klagebehandling ta ei sjølvstendig vurdering av dette og gå inn for lauslating likevel.

Eit viktig mål med forvaringsinstituttet er å ha eit system der ein kan beskytte samfunnet mot nye kriminelle handlingar der ei tidsavgrensa straff ikkje er vurdert å vera tilstrekkeleg. Då er det viktig at vi veit korleis dette systemet fungerer i praksis. Det er kriminalomsorga som har tett kontakt med den innsette, og dei gjer vurderingar om eventuell prøvelauslating eller lauslating basert på erfaringa med vedkomande og uttaler frå andre aktørar, mellom anna politiet.

Det vil vera interessant å vita kva tilbakefallsprosenten generelt er etter lauslatingar frå forvaringssoning.

I tillegg er det viktig å sjå på om tilbakefallsprosenten er høgare i saker der domstolane overprøver vurderingar som kriminalomsorga gjer, altså der

domstolane så går inn for lauslating trass i åtvaringar frå kriminalomsorga.

Svar:

Dei fleste som blir lauslatt frå forvaring, blir lauslatt av retten, og i ein god del saker vel retten å lauslate imot påtalemakta og/eller kriminalomsorga si innstilling. Berit Johnsen ved Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS) la i 2013 fram studien «Elleve år med forvaring: Løslatelse – praksis og rettspraksis – og tilbakefall».

I studien blir det slått fast at tilbakefall til ny kriminalitet blant forvaringsdømde synest å vere samanfallande med tilbakefallet blant lauslatte frå fengselsdom. Per 2.1.2012 hadde fem forvaringsdømde fått ny dom i perioden for prøvelauslating, mens det vart registrert ny domfelling etter endeleg lauslating hos ytterlegare 17 forvaringsdømde. Ar-tikkelforfattaren samanliknar tilbakefallsprosenten for forvaringsdømde (20,4 %) med resultatet av ein nordisk studie, som viser eit tilbakefall på 20 % for alle lauslatte etter soning av fengselsstraff i Noreg i 2005.

Berit Johnsen har også gjort ei undersøking av om det er forskjell i tilbakefall mellom gruppa som er lauslatt ved dom eller etter vedtak treft av kriminalomsorga. Undersøkinga viser at det er litt mindre grad av tilbakefall i gruppa der prøvelauslating er avgjort av retten. Per 31.12.2012 var det til saman 108 personar som var lauslatt frå forvaring. Undersøkinga tek utgangspunkt i at det av desse er 22 personar som er lauslatt av kriminalomsorga etter samtykke frå påtalemakta, og 47 personar som er lauslatt av retten i strid med påtalemakta sin påstand. Tilbakefall for den fyrste gruppa er utrekna til 22,7 %, og for den andre gruppa til 12,8 %.

I og med at det er små tal som ligg til grunn for berekningane, vil eg understreke at eit fåtal saker kan gi store prosentvise utslag.

SPØRSMÅL NR. 1120**Innlevert 20. august 2014 av stortingsrepresentant Marianne Aasen****Besvart 27. august 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hva er nytt av de tiltakene som varsles av statsråd Røe Isaksen for å øke disiplinen i skolen?»

BEGRUNNELSE:

Torsdag 14. august lanserte statsråd Røe Isaksen nye tiltak for mer disiplin i skolen. Han vil gi lærerne vide fullmakter og ønsker mer disiplin i skolen. Eksempelene som nevnes er kjent stoff, ikke minst fordi det allerede praktiseres. Mange skoler har hatt forbud mot mobiltelefon på skolen, de har låst døra til klasserommet når timen begynner og de har praktisert bortvisning ved uro i klasserommet. Mange av disse tiltakene er derfor ikke av ny karakter, så en oversikt over hva som er nytt er derfor av interesse.

Svar:

Flere lærere og rektorer opplever at de ikke har de fullmaktene som er nødvendige for å opprettholde

et godt læringsmiljø i klasserommene. Det er helt riktig som representanten viser til, at lærerne kan gjennomføre mange ulike tiltak uten å komme i konflikt med regelverket. Det har likevel vært for stor uklarhet knyttet til hvor grensene går for ulike reaksjonsformer og sanksjoner lærere og skoler kan bruke for å opprettholde et godt læringsmiljø i klasserommene.

Det er derfor viktig for meg å utarbeide klare retningslinjer for hva som er lov og ikke lov når det gjelder for eksempel sanksjoner. Ved å tydeliggjøre det handlingsrommet som allerede ligger i dagens regelverk, gjør vi det lettere for både lærerne og elevene å vite hva de har å forholde seg til.

I tillegg til å klargjøre eksisterende regelverk har jeg også varslet at det blir innført en maksimumsgrense for hvor mye fravær man kan ha før man mister retten til sluttvurdering i fag. Dette vil gjelde fra neste skoleår.

SPØRSMÅL NR. 1121**Innlevert 20. august 2014 av stortingsrepresentant Per Rune Henriksen****Besvart 27. august 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Hva vil olje og energiministeren gjøre for å få en raskest mulig oppgradering av overføringsnettet fra Hordaland til Rogaland?»

BEGRUNNELSE:

I 2012 startet Statnett et utrednings- og planarbeid for å styrke overføringsnettet på Vestlandet fra Hordaland til Rogaland. Den gang ble det skissert at strømmettet kunne være oppgradert i 2018. Nå, to år senere, indikerer Statnetts egen fremdriftsplan en realisering innen utgangen av 2021. Samtidig er det godt kjent at Statnett har en stadig voksende pro-sjektportefølje, noe som gir økt risiko for at en realisering av nødvendige nettoppgraderinger på Vestlandet skyves ytterligere ut over 2021.

For kraftprodusenter betyr manglende nett sør- over store verditap. Hittil i 2014 har BKK tapt 85 millioner kroner sammenliknet med systempris.

Oppgradering av strømmettet på Vestlandet er allerede kraftig på etterskudd, og det er viktig at denne regionen prioriteres. Det må velges løsninger som gir et betydelig mer robust strømmett så raskt som mulig, gjerne ved å oppgradere eksisterende forbindelser.

Ved å benytte eksisterende traséer og eksisterende kraftmaster, kan store deler av hovednettet på Vestlandet oppgraderes slik at det er robust nok til å håndtere den veksten vi med stor grad av sikkerhet vet kommer innen 2025.

En løsning hvor eksisterende traséer og eksisterende master benyttes, vil gi en samfunnsøkonomisk god løsning, kreve færre naturinngrep og lar seg raskere realisere enn bygging av nye kraftledninger. Dette har nettselskapet BKK Nett vist gjennom sitt

prosjekt med å fornye og øke kapasiteten på ledningen Samnanger – Evanger.

Statnett har valgt en mer tidkrevende og dyrere løsning.

I stedet for å oppgradere eksisterende ledninger, vil selskapet i større grad bygge nye kraftledninger i nye traseer. Dette er dyrere og vil gjøre det utfordrende å ruste opp strømmettet tidsnok.

Statnetts fremgangsmåte og valg av løsninger kunne vært gangbare om de hadde startet arbeidet for ti år siden. Men utviklingen av strømmettet er såpass på etterskudd at det i dag er behov for løsninger som lar seg raskere og enklere realisere til en betydelig lavere kostnad.

Svar:

Det er et viktig mål for regjeringen at vi skal ha et godt utbygd strømmett med tilstrekkelig nettkapasitet i hele landet. Det vil styrke forsyningssikkerheten og gi grunnlag for mer fornybar energiproduksjon og fortsatt verdiskaping i industri og næringsliv. For å oppnå den samfunnsutviklingen regjeringen ønsker, vil det være behov for betydelige nettinvesteringer i alle landsdeler i årene som kommer. Som representanten påpeker har Statnett planlagt å øke overføringskapasiteten i nettet på Vestlandet, blant annet for å bidra til mer effektiv utnyttelse av de store produksjonsressursene i regionen.

Energimyndighetenes oppgave i nettutviklingen er å fastsette overordnede rammer, regulere selskaperes plikter og inntekter og konsesjonsbehandle omsøkte ledninger. Det er nettselskapene som har ansvar for nettplanleggingen, og som skal utrede, om-

søke og gjennomføre nettinvesteringer. Det innebærer også at nettselskapene har ansvar for å se fremtidige prosjekter i sammenheng og prioritere ulike netttiltak med hensyn til når de skal gjennomføres. Dette er i tråd med Meld. St. 14 (2011-2012) om utbygging av strømmettet, som Stortinget sluttet seg til, jf. Innst. 287 S (2011-2012).

Statnett er godt i gang med å gjennomføre viktige investeringer i sentralnettet. Foretaket har også store oppgaver foran seg, og planlegger sentralnettsinvesteringer for 50-70 milliarder kroner de neste ti årene. Nettinvesteringene er begrunnet i ulike behov, blant annet økt forsyningssikkerhet, tilknytting av ny kraftproduksjon og nytt forbruk, fjerning av flaskehalser og reinvestering i gammelt nett. Statnett skal gjennomføre samfunnsøkonomisk lønnsomme investeringer. Foretaket må prioritere mellom prosjektene og vurdere hvilke tiltak og tekniske løsninger de skal omsøke.

Myndighetene tar stilling til de konkrete prosjektene i konsesjonsbehandlingen. I konsesjonsbehandlingen vurderes traséalternativer og omsøkte tekniske løsninger. Energimyndighetene kan pålegge nettselskapene å utrede andre traseer eller tekniske alternativer, men kan ikke gi pålegg om verken å søke om, eller å bygge ut nærmere spesifiserte tekniske løsninger. Hva det skal søkes om og når det skal fattes investeringsbeslutning, hører under nettselskapenes ansvar. Regjeringen vil imidlertid sørge for at det fortsatt holdes høyt trykk på konsesjonsbehandlingen, slik at nettinvesteringene kan gjennomføres til rett tid.

SPØRSMÅL NR. 1122

Innlevert 21. august 2014 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 28. august 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Beiteskader av grågås utgjør et stort problem for mange bønder i store deler av landet. Antall grågås har nesten doblet seg siden 1990-tallet. Arten grågås skal ivaretas, men må også forvaltes.

Forvaltningsplanen for grågås skal gjennomgås, når vil dette arbeidet være ferdigstilt?»

Svar:

Det eksisterer ingen egen forvaltningsplan for grågås. Det ble imidlertid i 1996 utarbeidet en handlingsplan for forvaltning av gjess av en partssammensatt gruppe under ledelse av daværende Direktoratet for naturforvaltning (nå Miljødirektoratet). Handlingsplanen omhandlet alle de syv aktuelle arter gjess, og adresserte relevante problemstillinger for den enkelte art.

En av konklusjonene i handlingsplanen var at konkrete tiltak for å forebygge skade eller refordelte gjessenes arealbruk for å redusere omfang av skader, best kunne løses gjennom lokale forvaltningsplaner. I etterkant av 1996-planen er det derfor utviklet et stort antall lokale forvaltningsplaner.

I tillegg har administrative virkemidler blitt mer målrettet. Blant annet er jakttider utvidet og myndighetsnivåer endret. Dette innebærer at både rettighets-havere, kommuner, fylkeskommuner, fylkesmenn, Sysselmannen på Svalbard, Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet har roller i arbeidet.

I 2013 ble det benyttet om lag 4,0 mill. kroner til blant annet overvåking av gåseartene over Miljødirektoratets budsjett. Utover dette søkes det årlig om midler fra lokale og regionale brukere til tiltak innrettet mot gjess. Disse søknadene rettes til fylkesmenn og fylkeskommuner, og det foreligger ingen samlet oversikt over tildelinger til gåseformål i 2013 fra disse.

Siden 2006 har det videre vært avsatt midler over jordbruksavtalen for å legge til rette for beiteområder

på jordbruksarealer for kvitkinngås og kortnebbgås i Nord-Trøndelag og i Nordland. De siste årene har 4,5 mill. kroner årlig vært øremerket til tiltaket. Midlene gis for å kompensere tapt avling, slik at kortnebbgås og kvitkinngås på full- eller overflatedyrka grasarealer med flerårig gras, kan beite fritt uten å bli jaget. I forbindelse med jordbruksoppgjøret i 2013 ble det også bestemt at miljøforvaltningen, i samarbeid med landbruksforvaltningen, skal revidere nasjonal forvaltningsplan for gås, og det skal tas utgangspunkt i eksisterende forvaltningsplaner.

Min vurdering er at oppfølgingen best løses på lokalt/regionalt nivå. Dette er også i samsvar med anbefalingene i handlingsplan for forvaltning av gjess fra 1996. Jeg viser også til at det de siste årene har vært en betydelig økning i kunnskapsnivået om gjess, noe som gjenspeiles i de lokale planene. Basert på en statusgjennomgang av de lokale planene vil jeg vurdere behovet for en ny samlet oppdatering av status for grågåsbestanden i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1123

Innlevert 21. august 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 29. august 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«På hvilken måte vil statsråden bidra til og fortsatt sikre tilgang til norske registerdata fra offentlige instanser for norske forskere?»

BEGRUNNELSE:

Norske forskere har i utgangspunktet tilgang til omfattende registerdata på individnivå, blant annet fra Skatteetaten og NAV. Tilgang til denne type registerdata håndteres av SSB.

Undertegnede viser til nyhetssak hos Forskerforum 10.06.06, hvor det fremkommer at kostnadene for forskere for å hente ut registerdata via SSB har økt betydelig den senere tid. Dette kan medføre at forskere – grunnet økonomiske hensyn – i mindre grad vil nyttiggjøre seg av denne typen data.

Undertegnede mener det er viktig at offentlig finansierte data så langt som mulig gjøres tilgjengelig for forskning, innenfor personvernmessige og forskningsetiske rammer.

Svar:

Representanten Iselin Nybø spør på hvilken måte jeg vil bidra til å fortsatt sikre tilgang til norske registerdata fra offentlige instanser for norske forskere, med henvisning til at kostnadene for forskerne for å hente ut registerdata via Statistisk sentralbyrå (SSB) har økt betydelig den senere tid.

Jeg er enig med representanten Nybø når hun skriver at det er viktig at offentlig finansierte data så langt som mulig gjøres tilgjengelig for forskning, innenfor personvernmessige og forskningsetiske rammer. Jeg er også klar over at en del forskere har reagert på SSBs nye priser på oppdrag med mikro data og tabeller. Til dette vil jeg gi et tredelt svar om (i) etablering av forskningsinfrastruktur som vil lette forskernes tilgang til SSBs datasamlinger, (ii) prinsipper for åpen tilgang til data og (iii) støtteverdige kostnader i søknader til Forskningsrådet og anbud fra forskningsinstitutter.

For det første vil jeg fremholde at vi gjennom Forskningsrådet allerede investerer 35 millioner kroner i forskningsinfrastrukturen Remote Access Infrastructure for Register Data (RAIRD). RAIRD er et

samarbeid mellom Nasjonal samfunnsvitenskapelig datatjeneste og SSB, der hovedhensikten er å øke kapasiteten slik at forskerne får bedre og enklere tilgang til registerdata. Infrastrukturen vil gjøre det mulig for forskerne å koble personidentifiserbare individdata på en måte som fullt ut ivaretar personvern hensyn, samtidig som de slipper tidkrevende prosedyrer for å få tilgang til dataene. Dette er mulig fordi RAIRD er basert på et klart skille mellom metadata og data. Forskere får i utgangspunktet adgang til godt dokumenterte metadata, og RAIRD starter med å legge inn metadata for de fem sentrale data-samlingene i SSB: befolkning, utdanning, arbeidsmarked, lønn og inntekt, sosialhjelp og trygd. For å sikre at de endelige analyseresultatene er anonyme, blir det lagt inn automatiske kontroller slik at ingen opplysning skal kunne avsløre eller knyttes til identifiserbar enkeltperson. Dersom det er nødvendig for en forsker å ha tilgang til, eller innsyn i, ikke-anonyme data, vil det fremdeles være mulig, både gjennom dagens ordning med fysisk utlån av mikrodata eller ved fjerntilgang. Slik tilgang vil være regulert av ordinære regler for tilgang til ikke-anonyme data.

Et viktig poeng med RAIRD er å slippe en del formalia som normalt gjør det tidkrevende å få tilgang til data. Ved bruk av registerdata via RAIRD vil det ikke være nødvendig med spesiell tilrettelegging og filuttrekk. Når RAIRD er fullt implementert (2018), vil antall timer SSB bruker til tilrettelegging av registerdata generelt gå ned og tjenesten bli billigere.

Vi vil også fortsette investeringene i forskningsinfrastruktur. Jeg viser til Forskningsrådets utlysning av 600-800 millioner kroner, som blir aktiv 10. september, der forskningsinfrastrukturer som bidrar til

åpen tilgang til offentlig finansierte forskningsdata og sikring av viktige norske dataserier, er den ene av to hovedprioriteringer.

For det andre vil jeg understreke det viktige prinsippet om at selve dataene er gratis og peke på at SSBs praksis er i tråd med Offentleglovas regler for åpen tilgang til offentlige data. Lovens hovedregel om gratis innsyn gjelder også for tilgang til data for viderebruk. Samtidig er det klart at det under visse vilkår er adgang til å ta betalt for å tilrettelegge for viderebruk av slike data. Bestemmelsene om viderebruk i Offentleglova er en implementering av viderebruksdirektivet, som ble endret i fjor. Disse endringene vil bli implementert i løpet av 2015, og medfører blant annet at adgangen til å ta betalt for tilgjengeliggjøringen av offentlige data i utgangspunktet er begrenset til marginalkost knyttet til tilretteleggingen. SSBs praksis er allerede i tråd med denne endringen. Jeg viser til SSBs brev til sine kunder dattert 1. mars 2013, der SSB skriver at «selve dataene [er] gratis. Som oppdragsgiver må du imidlertid betale for merkostnadene ved å gjennomføre oppdraget. [...] Hittil har SSB tatt for lite betalt for utført arbeid, og udekte kostnader har vært dekket over SSBs ordinære budsjett.» SSBs praksis er også i tråd med OECDs prinsipper for åpen tilgang til data. Disse prinsippene sier at tilgang skal gis til lavest mulig kostnad, fortrinnsvis ikke mer enn marginalkostnadene for tilgjengeliggjøringen.

For det tredje vil jeg understreke at denne typen kostnader knyttet til dataauthenting og tilrettelegging er støtteberettiget i søknader til Forskningsrådet og at slike kostnader må innkalkuleres i forskningsinstitutenes priser når de legger inn anbud på utlyste oppdrag.

SPØRSMÅL NR. 1124

Innlevert 21. august 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 29. august 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Vil regjeringen se organiseringen av nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen i sammenheng med stortingsvedtak 454: 'Stortinget ber regjeringa utarbeide ein strategi for lokalisering av statlege arbeidsplassar som gjer at ein kan redusere presset i Oslo-regionen og styrke fagmiljø og kompetanse i heile landet'?»

BEGRUNNELSE:

Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen ble etablert 1. januar 2007 i Bodø.

Mandatet er å gi bedre kvalitet i kunst- og kulturutdanningen i barnehager, grunnskolen og videre oppover i utdanningssystemet, ved å få fram bedre systemer og mer skolerte lærere.

Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet oppnevnte en ekspertgruppe, som nå har konkludert med at senteret bør flyttes til Oslo.

Ekspertgruppen mener det er behov for et mer sentralisert system. De mener det er behov for å være nærmere sentrale organer som styrer blant annet med Den Kulturelle Skolesekken og overordnet Kulturskole-ledelse. I det hele stimulere til økt samarbeid mellom aktører og miljøer på alle nivå i kultur- og utdanningssektor.

Svar:

Kulturutredningen 2014 og forskningen om Den kulturelle skolesekken (Kulturrådet/UniRokkan-senteret 2013) er to av flere utredninger og rapporter om Den kulturelle skolesekken og kulturskolevirksomheten som etterlyser bedre koordinering og samarbeid mellom opplæringssektoren og kultursektoren, og som peker på behov for sterkere forankring i sko-

len. Det var på denne bakgrunn jeg besluttet å videreføre ekspertgruppen den forrige regjeringen oppnevnte, for å få råd om hvilke endringer fagmiljøene ville anbefale for å få bedre ressursutnyttelse og et reelt samarbeid mellom sektorene og de ulike ordningene og fagmiljøene som arbeider med dem.

Et av forslagene fra ekspertgruppen er å legge ned det nasjonale senteret ved Universitetet i Nordland i sin nåværende form og å etablere et nytt senter i Oslo i et samarbeid mellom Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet.

Kunnskapsdepartementet er oppmerksom på stortingsvedtak 454, og departementet forholder seg til retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser. Regjeringen har foreløpig ikke tatt stilling til ekspertgruppens forslag om å etablere et nytt senter i Oslo, men vurderer flere alternativer for å styrke arbeidet på feltet.

SPØRSMÅL NR. 1125

Innlevert 21. august 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 28. august 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Medfører oppslaget i Dagens Næringsliv om økte pensjonsinnbetalinger på 5,5 milliarder riktighet, hvilke konsekvenser vil dette få for kommunene og hva vil statsråden gjøre med det?»

BEGRUNNELSE:

Dagens Næringsliv skriver 23. juli i år at norske kommuner får en ekstraregning på 5,5 milliarder kroner. Dette skyldes at finanstilsynet, med finansdepartementets velsignelse, har endret beregningsrenten for livsforsikringer fra årsskiftet.

Svar:

Beregningsrenten er den renten livsforsikringsselskaper og pensjonskasser anvender ved beregning av premier og tilhørende forsikringsmessige avsetninger for pensjoner mv. Når renter og avkastningsmuligheter er lave, må fremtidige utbetalinger fra pensjonsinnretningene i større grad sikres gjennom premiebetalinger og i mindre grad gjennom avkastningen på forsikringsmidlene. Myndighetene fastsetter en øvre grense for beregningsrenten for å avgrense det ansvaret livsforsikringsselskapene og pensjons-

kassene kan påta seg for framtidig avkastning, og på den måten bidra til trygghet for fremtidige pensjonsutbetalinger. Det følger av forskrift av 30. juni 2006 til for-sikringsvirksomhetsloven § 2-3 at Finanstilsynet til enhver tid skal fastsette høyeste tillatte beregningsrente ut fra bestemmelsen i direktiv 2002/83/EF. Finanstilsynet besluttet 26. juni 2014 å sette ned den høyeste tillatte beregningsrenten for livsforsikring fra 2,5 pst. til 2,0 pst. fra 1. januar 2015.

I sitt høringsbrev anslår Finanstilsynet at rentendringen vil øke pensjonspremiene i kommunesektoren med 12-13 pst. I 2013, som er siste tilgjengelige regnskapsår, utgjorde pensjonspremiene for kommuner og fylkeskommuner i alt 26,0 mrd. kroner.

For kommuner og andre offentlige institusjoner anslår Finanstilsynet en samlet premie-økning på 5,5 mrd. kroner. Dette anslaget inkluderer bl.a. også helseforetakene. De betalte pensjonspremiene i kommunesektoren kan svinge betydelig fra år til år. I 2002 ble det derfor innført et skille i kommuneregnskapene mellom pensjonspremier og pensjonskostnader. Premiene fastsettes og betales til livsforsikringsselskapene eller pensjonskassene og kan avvike fra de beregnede kostnadene som kommunene fører i det enkelte års regnskap. Forskjellen mellom be-

regnede pensjonskostnader og pensjonspremier, det så-kalte premieavviket, føres i balansen og kostnadsføres (amortiseres) i regnskapene over et bestemt antall år (7 år fra og med 2015). Endringen i beregningsrenten fra 1. januar 2015 vil dermed ikke påvirke kommunesektorens regnede pensjonskostnader og kommuneregnskapene i 2015, men vil kunne øke de regnede pensjonskostnadene i sektoren i 2016.

Utviklingen i kommunesektorens samlede pensjonskostnader inngår som en del av tallgrunnlaget som ligger til grunn for de årlige kommuneoppleggene. Samtidig må det understrekes at kommuner og fylkeskommuner er rammestyrte og har et selvstendig ansvar for pensjon som en del av lønns- og avtalevilkårene i kommunesektoren.

SPØRSMÅL NR. 1126

Innlevert 21. august 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 29. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Har statsråden innført en ny definisjon på akuttfunksjon ved sykehus, der kirurgisk akuttfunksjon ikke lenger defineres som et akutttilbud på sykehus, – og dersom ikke definisjonen er endret – vil statsråden omgjøre sin beslutning om ikke å kreve nye planer for det prehospitale akutttilbudet i Tinn før kirurgisk akuttfunksjon blir lagt ned?»

BEGRUNNELSE:

Viser til skriftlig spørsmål og statsrådets svar i Dokument nr. 15:1010 (2013-2014), om oppfølging av det statsråden uttalte i Stortinget 17.juni og statsrådets krav i foretaksmøte 5.juni 2014 om at planer for de prehospitale tjenester skal oppdateres og fornyes i god tid før avvikling av akuttfunksjoner på Rjukan.

I svaret skriver Statsråden følgende:

«Mitt krav i foretaksmøtet 5. juni 2014 om at planer for de prehospitale tjenester skal oppdateres og fornyes i god tid før avvikling av akuttfunksjonen på Rjukan betyr at slike planer må foreligge før medisinsk akuttmottak avvikles.»

Akuttfunksjon ved sykehus har lang tradisjon for å være oppdelt i kirurgisk akuttfunksjon og medisinsk

akuttfunksjon. Spørsmålsstiller mener det er oppsiktsvekkende at en helseminister utelukker kirurgisk akuttfunksjoner i begrepet akuttfunksjon på sykehus. Slik står Regjeringen i fare for å feilinformere både befolkning og storting om Regjeringens politikk. Det er og oppsiktsvekkende at en slik ny definering av begrepet akuttfunksjon på sykehus først klargjøres i ettertid av viktige vedtak i foretaksmøter og etter behandling og svar i Stortinget om Utviklingsplan 2014-2016 Sykehuset Telemark HF, og uten at det er noen faglig forankring av en slik ny definering av et mye brukt begrep i helsepolitikken.

Svar:

Jeg har i foretaksmøte 5. juni 2014 stilt krav om at Sykehuset Telemark må oppdatere og fornye planer for prehospitale tjenester i god tid før avvikling av akuttfunksjonen på Rjukan.

Jeg har, ved spørsmål, opplyst at kravet gjaldt før det medisinske akuttmottaket på Rjukan avvikles i juni 2015, det vil si før akuttmottaket avvikles i sin helhet. Dette innebærer ingen endring i definisjonen i begrepet akuttfunksjon.

Sykehuset Telemark la frem oppdaterte og fornyede planer i møte med meg 6. august 2014.

SPØRSMÅL NR. 1127**Innlevert 21. august 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 29. august 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Mener helseministeren at styret i Sykehuset Telemark har gjennomført omstillingene ved Rjukan sykehus med tilfredsstillende respekt og hensyn til de ansatte, med åpenhet, medvirkning og involvering og kan helseministeren gi en avklaring på hva som vil være de ansattes situasjon etter 1. oktober, og bringe en nøyaktig oversikt over hvor mange av fagpersonellet som etter omstillingene vil beholdes som ansatte i Sykehuset Telemark Hf?»

BEGRUNNELSE:

I høringsdokument Utviklingsplan 2014-2016 Sykehuset Telemark HF står det blant annet følgende om omstillingsprosessen:

«Gjennomføring av sykehusets Utviklingsplan 2014-2016 vil medføre at Sykehuset Telemark (ST-HF) må gjennomføre omstillingsprosesser og organisasjonsmessige endringer. Dette vil få personalmessige konsekvenser. Når det gjelder endringsprosesser som får følger for ansatte, skal det tilstrebes å gjennomføre omstillingsprosessene på en slik måte at det utvises respekt, og det skal tas hensyn til ansattes situasjon. Informasjon og åpenhet skal ivaretas ved medvirkning og involvering. Alle skal behandles på en ryddig og profesjonell måte. Det er til en hver tid gjeldende lov og avtaleverk som skal følges, og de tillitsvalgte og vernetjenesten skal involveres aktivt for at prosessene skal bli så gode som mulig.»

På tross av disse formuleringene kommer det nå stadig signaler om at de ansatte ved Rjukan sykehus er usikre på sin arbeidssituasjon etter 1. oktober og videre. Det synes som om foretaket gjennomfører om-

stillingene med mangel på respekt, hensyntagen, informasjon, åpenhet, medvirkning og involvering, ryddighet og profesjonalitet.

Svar:

Sykehuset Telemark skal gjennom en krevende omstillingsprosess som følge av endringene i Utviklingsplanen 2014-2016. Prosessen følger omstillingsretningslinjer som er utviklet i samråd med tillitsvalgte, og som beskriver i detalj trinnene i omstillingsprosessen. Helseforetaket har opplyst at de følger opp disse retningslinjene og at krav i lov og avtaleverk ivaretas i den pågående prosessen. Ledelsen ved sykehuset gjennomfører både formelle drøftinger etter arbeidsmiljøloven og uformelle møter med tillitsvalgte, samt at linjeledelsen sørger for at alle medarbeidere som berøres av omstillingen får samtaler om sin arbeidssituasjon og muligheter for annen stilling m.v.

Som helse- og omsorgsminister finner jeg det ikke riktig å gå inn i den konkrete omstillingssituasjonen. Dette vil etter min oppfatning stride mot styringsmodellen i spesialisthelsetjenesten, samtidig som dette er krevende prosesser som må løses lokalt mellom ledelsen, tillitsvalgte og den enkelte medarbeider. Jeg forutsetter imidlertid at helseforetaket respekterer lover og avtaleverk, og at de ivaretar sine medarbeidere på en ansvarlig og profesjonell måte. Jeg vil avslutningsvis nevne at Sykehuset Telemark har opplyst at arbeidet med innplassering ikke er sluttført, og at det derfor er vanskelig å svare på hvor mange som vil få tilbud om annen stilling ved Sykehuset Telemark.

SPØRSMÅL NR. 1128**Innlevert 21. august 2014 av stortingsrepresentant Irene Johansen****Besvart 4. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Statsråden lovet i Fredrikstad Blad i februar behandling av Bypakke Nedre Glomma i Stortinget tidlig i høst, og har i flere møter med fylket og kommunene sagt at den vedtatte Bypakken legges til grunn

uten store endringer. I dagens FB sier stortingsrepresentant Wiborg (FrP) at regjeringen jobber med endringer av bypakken og bompengeopplegget, og at det vil medføre forsinkelser. Dette har gitt dyp bekymring lokalt.

Kan statsråden bekrefte at Bypakken ikke er forsinket og ikke endres slik Wiborg hevder i dagens FB?»

BEGRUNNELSE:

Det har over mange år vært arbeidet med å få til en kombinert utbygging av vei- og kollektivnettet og gang- og sykkelveier i Fredrikstad og Sarpsborg (Nedre Glomma). Etter å ha fått til enighet om utbyggingen og finansieringen av bypakken, har Bypakke Nedre Glomma vært igjennom alle nødvendige lokalpolitiske beslutninger. Bare KS 2 og Stor-tingsbehandling gjenstår. Statsråden har lovet oppstart av KS 2 og raskest mulig behandling av pakken i Stortinget i høstsesjonen. Vi vet at arbeidet med KS 2 er startet. Både statsråd og statssekretær har i flere møter med fylkeskommune og kommuner gitt uttrykk for at de legger Bypakken til grunn uten store endringer og at de ønsker å oversende den til behandling så raskt som mulig. Dette har man lokalt festet lit til. Imidlertid rokket det nå ved disse forsikringene fra statsråden, når stortingsrepresentant Wiborg (FrP) i dagens Fredrikstad Blad gir uttrykk for at regjeringen jobber med en større endring av pakken mht. bompengefinansieringen, og at den derfor vil skyves ut i tid. Han sier også at Frp er kritisk til at bilistene skal betale for nye gang- og sykkelveier og bedre busstilbud, slik bypakken for Nedre Glomma legger opp til, og at dette isteden skal betales over belønningsordningen. Bypakka slik den ble vedtatt i Østfold fylkeskommune, Fredrikstad og Sarpsborg kommune har et større investeringsbehov enn hva vedtatt bompengoordning kan finansiere. Det betyr at ikke alle prosjektene som ønskes realisert kan realiseres. Hvis man reduserer antall bomstasjoner vil det redusere inntekspotensialet – og enda færre prosjekt vil kunne realiseres. Belønningsordningen vil etter de signal som til nå er gitt erstattes med Bymiljøavtaler. Bymiljøavtalene er imidlertid så langt kun forespeilet de 4 største byene, altså ikke Nedre Glomma.

Det er nå en dyp bekymring lokalt for at regjeringens behandling vil kunne kreve nye lokalpolitiske prosesser i fylket og to kommuner med risiko for yt-

terligere forsinkelser. Det er utfra dette grunnleggende viktig at statsråden nå raskt dementerer den informasjonen som står omtalt i dagens FB, og på nytt forsikrer om at Bypakke Nedre Glomma ikke er forsinket men kommer til behandling tidligst mulig og at det ikke legges opp til endringer i bypakken som rokker ved det vedtatte grunnlaget for utbyggingen og finansieringen. Det er også viktig å få informasjon om regjeringen eventuelt vurderer å kompensere for lavere bompengandel med økte statlige bevilgninger og å innlemme Nedre Glomma i bymiljøavtalene slik at man får bygget ut også kollektiv- og gang- og sykkelveier samtidig.

Svar:

Bypakke Nedre Glomma, slik den foreligger, består av en del større vegprosjekter og en rekke mindre tiltak (gang- og sykkelveier, kollektivtiltak m.m.). I forbindelse med planlagt oppstart av ekstern kvalitetssikring KS2 av pakken, fremgikk det at med unntak av strekningen rv 110 Simo-Ørbekk, er planleggingen på de store vegprosjektene i pakken kommet vesentlig kort. Dette innebærer at det eksisterer stor usikkerhet knyttet til bl.a. kostnadsoverslag for de fleste av prosjektene i pakken og for pakken som helhet. Med slike vesentlige mangler er det derfor foreløpig ikke aktuelt å skulle gjennomføre KS2 slik planen var. Departementet vurderer hvordan dette best kan håndteres, slik at man kommer i gang og får på plass en god pakke som løser trafikale utfordringer i byregionen. Jeg tar sikte på at det kan legges fram bompengesak for Stortinget i løpet av året. Representanten Wiborg har rett i at det jobbes med en reform av bompengesystemet generelt, med blant annet færre bomselskaper, lavere lånerente og innføring av en ordning med rentekompensasjon. Dette har regjeringen varslet Stortinget om i forbindelse med behandlingen av Harstadpakken. Det er naturlig at dette også berører Bypakke Nedre Glomma. Vår målsetting er at bilistene og næringslivet skal komme bedre ut enn hva forrige regjering la til grunn i sin bompengepolitikk. Jeg vil ellers påpeke at Nedre Glomma er et av de ni byområdene som er aktuelle for bymiljøavtale.

SPØRSMÅL NR. 1129**Innlevert 22. august 2014 av stortingsrepresentant Ingrid Heggø****Besvart 29. august 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«I reguleringane for fangst av kongekrabbe i 2014/2015 kom eit nytt krav om nedre lengde på seks meter for farty som fiskar i open gruppe. Dette betyr at mange fiskarar med små båtar langs Finnmarkskysten på kort varsel vart kasta ut av kongekrabbefisket.

Kan statsråden grunngje kvifor det er innført ein regel som fører til at fiskarar med dei minste båtane, kun i open gruppe, mister mogelegheita til å hente viktige inntekter frå kongekrabbefisket, og kva dokumentasjon fins på at eit slikt tiltak er viktig for dyrevelferden?»

GRUNNGJEVING:

Då dei nye reguleringane for fangst av kongekrabbe i 2014/2015 vart kjent den 28.7.14, vart det klart at alle farty som tek del i open gruppe av den kvoteregulerte fangsten av kongekrabbe må ha ei lengde på seks meter.

Ifølgje Fiskeribladet Fiskaren betyr dette at 43 farty blir stengt ute frå fisket på grunn av at båtane er for små. Dei nye reguleringane fører til at mange fiskarar med små båtar mister viktige inntekter. Utestenginga vart og gjort på svært kort varsel, noko som sjølvstendig er problematisk. Dei nye reglane vil gjera det vanskeleg for kombinasjonsutøvarar å ta del i krabbefisket, då det ofte er dei som har små farty. Det har og komme reaksjonar på at reguleringane kan få konsekvensar for lokale fiskemottak, og dermed ramme lokalsamfunn fleire stader i Finnmark. Statsråden grunngjev det nye kravet med om-synet til dyrevelferd, og at ho vil ha meir profesjonalitet i kongekrabbefisket. Det er fleire som etterlyser dokumentasjon på at fiske med små båtar går ut over dyrevelferden. Statsråden blir difor bedt om å legge fram slik dokumentasjon, og ei forklaring på kvifor ein har valgt å skilje mellom open og lukka gruppe.

Svar:

En nedre fartøystørrelse i åpen gruppe er en problemstilling som Fiskeridirektoratet har hatt på høring, og som de aller fleste høringsinstansene var positive til. Det finnes eksempler på at båter har kommet slepende med fangsten for levering, fordi båten er så liten at

den ikke har kapasitet til å ha fangsten om bord. Mattilsynet har påpekt at hensynene til god dyrevelferd forutsetter fartøy av en viss størrelse. Det er ellers mange som har påpekt at fartøyet må være av en viss størrelse for at det skal være praktisk mulig å utøve et selvstendig kommersielt kongekrabbefiske med teiner på en forsvarlig måte. Den registrerte deltakelsen i åpen gruppe har økt betydelig, med det resultat at totalkvoten må deles på stadig flere. Dersom småbåter nyttes som rene kvotefartøy og kvotene fiskes som tilleggskvoter av større fartøy, hvilket vi dessverre ikke kan utelukke har skjedd, innebærer dette reduserte kvoter til alle andre.

Fiskeridirektoratet foreslo en nedre fartøygrense i åpen gruppe i fisket etter kongekrabbe. Når det nå ble valgt å innføre en grense på seks meter har jeg vært relativt forsiktig. Vi snakker i realiteten om små åpne fartøy under 20 fot, og ikke det vi normalt omtaler som «små fartøy» i fiskeflåten. Jeg tror det er bred enighet om at de aller minste åpne båtene er lite egnet til å utøve et selvstendig kongekrabbefiske med teiner, og at det vil være hensiktsmessig å ha vilkår om en nedre fartøystørrelse for utøvelse av kommersielt kongekrabbefiske.

Jeg vil understreke at den nye seksmetersgrensen ikke ekskluderer noen fiskere fra å drive kongekrabbefiske. Den nedre fartøygrensen er kun et vilkår for å delta i åpen gruppe, som altså fortsatt er åpen for de som fyller vilkårene og som vil utøve et kommersielt fiske etter kongekrabbe. Et slikt vilkår bidrar til nødvendig avgrensing og gjør det dermed mulig å videreføre en åpen gruppe i dette fiskeriet.

Når det gjelder forutsigbarhet har det lenge vært lagt opp til innføring av en nedre fartøylengde i åpen gruppe, selv om forskriften ble fastsatt få dager før nytt reguleringsår startet 1. august. Fiskeridirektoratet foreslo altså en grense i høringen som gikk ut i vår, og mange av høringsinstansene har påpekt nødvendigheten av et slikt vilkår. En slik nedre fartøylengde ble også foreslått av Fiskeridirektoratet i fjorårets høring.

Jeg synes for øvrig det er verdt å merke seg positive signaler fra næringen om at de nye reguleringene er godt mottatt.

SPØRSMÅL NR. 1130**Innlevert 22. august 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 29. august 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Viser innledningsvis til spørsmål nr. 1108 og statsrådets svar. Med dette som bakteppe vil jeg gjerne stille følgende spørsmål:

Hva er det som tilser at bjørnen, som en konsekvens av statsrådets svar, skal ha et bedre beskyttelsesvern enn bufe, noe som er en åpenbar konsekvens av statsrådets manglende handlekraft?»

BEGRUNNELSE:

I «begrunnelsen» i ovennevnte svar på spørsmål 1108, heter det blant annet

«... kan eksempelvis resultere i overoppheting og en dyrevelferdsmessig svært uheldig situasjon for bjørnen»

og

«...nå studier som skal bidra til å belyse bruken av ulike hunderaser...»

Slik jeg forstår statsråden har hun her gitt bjørnen trumfkortet. Vi må for enhver pris unngå at bjørnen blir het og stresset. Hvor i all verden fremkommer statsrådets svar på samme omsorg for bu, nei den finnes åpenbart ikke. Jeg ser ingen ting her om hvordan sau eller annet bufe blir berørt av å bli jaktet på av bjørn. Det hadde vært fristende å spørre om hun tror f.eks. sauer lar dette skje helt uanfektet eller om de også, i en slik situasjon, kan føle seg overopphetet, men det skal statsråden selv få kjenne på. For meg er svaret en provokasjon der angriperen, her en bjørn, gis alle kort mens bufe er å anse som nødvendig kosthold. Dette er en linje som jeg trodde forsvant ut døra med SV, at en statsråd fra et såkalt næringsvennlig parti er på samme linje tar jeg til etterretning.

Svar:

Jeg viser til tidligere svar der det fremkommer at hensynet til bjørnen et av flere momenter miljøforvaltningen må vurdere når det skal tas stilling til hvor

vidt løs, på drevet halsende hund, eller såkalte plott-hunder, skal tillates brukt i fellingsforsøk av bjørn.

Det er viktig at de generelle viltforvaltningsprinsippene, slik som krav til human jaktutøvelse, så langt det er mulig legges til grunn også i forvaltningen av våre store rovdyr. Å innhente mer kunnskap som kan gi et langt bedre beslutningsgrunnlag mener jeg både er fornuftig og nødvendig, før det tas stilling til en eventuell generell adgang til å benytte slike hunder ved felling av bjørn.

Til tross for at det i dag ikke eksisterer noen generell adgang for bruk av løs, på drevet halsende hund ved lisensfelling og skadefelling av bjørn kan Miljødirektoratet tillate dette tiltaket under skadefellingsforsøk etter en nærmere faglig vurdering. Det innebærer altså at man ved akutte skadesituasjoner kan komme frem til at tiltaket er egnet og nødvendig for å gjennomføre et skadefellingsoppdrag.

Jeg vil også presisere at nettopp hensynet til bufe i utmark er et viktig moment i de vurderinger som må gjøres i tilknytning til bruk av løs, på drevet halsende hund. I tillegg er jeg også opptatt av hensynet til vilt generelt og tamrein når virkningen av bruk av slike hunder skal vurderes. Som det framgår av mitt forrige svar til representanten Ellingsen er det vanskelig å kontrollere hvilke arter eller individer løse hunder vil følge, og uklart hvilke konsekvenser det kan få. Jeg mener vi ikke vil være tjent med en situasjon der man i bestrebelsen etter å skyte en bjørn tillater virkemidler som kan få en rekke negative konsekvenser i form av skade på bufe, tamrein eller vilt. Med nåværende kunnskapsgrunnlag må eventuell tillatelse til bruk av løs, på drevet halsende hund vurderes i hvert enkelt tilfelle og målsettingen om å skyte bjørnen avveies mot hensynet til de eventuelle skadevirkningene tiltaket kan medføre.

Avslutningsvis viser jeg til at spørsmålet om bruk av slike hunder ble behandlet i Stortinget 20. mai i år, og det framgår av energi- og miljøkomiteens innstilling 197 S (2013-2014) at flertallet har merket seg klima- og miljøministerens vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1131**Innlevert 22. august 2014 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 27. august 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Eg viser til høyringa om «et enklere tiltakssystem tilpasset brukernes behov». Høyringsfristen gjekk ut 4.august. Det har kome inn eit overveldande fleirtal av uttalar som er kritiske til departementet sitt forslag om anbudsutsetjing av fleire arbeidsmarknadstiltak.

Vil statsråden gjennomføre desse kontroversielle forslaga som ei forskriftsendring, og når planlegger han i så tilfelle å gjennomføre denne, eller vil stats-

råden følge råda i høyringssvara og ta desse forslaga inn i den komande stortingsmeldinga?»

Svar:

Eg går no gjennom høyringssvara. Etter gjennomgangen vil eg konkludere når det gjeld utfallet av høyringa og den vidare prosessen. Seinare i haust vil eg leggje fram ei stortingsmelding om arbeidsmarknadspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 1132**Innlevert 22. august 2014 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal****Besvart 27. august 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Statsråden hadde på høyring, med frist 4. august, eit framlegg om forskriftsendring om meir anbod og konkurranse i arbeidsmarknadstiltak innfor avklarings- og oppfølgingsområdet. Samstundes ligg det til handsaming i Stortinget eit representantforslag (76 S) om å stoppe auka kommersialisering av arbeidsretta tiltak.

Planlegger statsråden å gjennomføre forskriftsendringa utan å vite om han har fleirtal i Stortinget for å endre politikken på dette viktige området?»

Svar:

Etter arbeidsmarkedslova har departementet fullmakt til å gje reglar om arbeidsmarknadstiltak, om formål, innhald, personkrets og organisering. Eg går no gjennom høyringssvara. Etter gjennomgangen vil eg konkludere når det gjeld utfallet av høyringa og den vidare prosessen. Eg vil og seinare svare på eit representantforslag (76 S). Seinare i haust vil eg leggje fram ei stortingsmelding om arbeidsmarknadspolitikken.

SPØRSMÅL NR. 1133**Innlevert 22. august 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 4. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Det er nå gjort vedtak om standardvalg for E134 Haukelifjell. Det legges opp til minimumsløsning H2 (8,5m bredde) for nasjonale hovedårer og med tunnelklasse T9,5.

Vil statsråden sørge for at E134 blir planlagt og bygget som en fremtidsrettet veg i minst klasse H4 (10,5m bredde) og tunnelklasse T10,5 i tråd med det region sør og vest i Statens Vegvesen har ønsket?»

BEGRUNNELSE:

Prosjektet E134 Haukelifjell er svært nærme ÅDT 4000 som ville gitt høyere standard. Trafikktallene er usikre og det er uklart om hvor mye trafikk Rogfast vil bidra med.

Norsk samferdselshistorie er full av eksempler på at veier er bygget underdimensjonert. E39 Flekkefjord – Lyngdal er et eksempel. Kostnadene med å utbedre veier og særlig tunneler i ettertid er enorme.

Det vises også til at samferdselsministeren nå vil bygge firefelts veg på hele E39 Søgne – Ålgård selv om dette er langt utover vegnormalen på store deler av strekningen. Det er fremtidsrettet. Det vil likevel fremstå som en forskjellsbehandling om man på en veg bygger langt utover vegnormalen, mens E134 Haukelifjell bygges med minimumsløsninger basert på usikre anslag for ÅDT.

Svar:

God infrastruktur er viktig for næringsutvikling og bosetting. Redusert reisetid og økt fremkommelighet er viktig for å utvikle livskraftige lokalsamfunn og regioner. Regjeringen har iverksatt en rekke prosesser for å få bygget vei og jernbane mer helhetlig, kostnadseffektivt og fremtidsrettet. Vi må ha et langsiktig perspektiv på trasevalg, veiens utforming og kapasitet.

Jeg merker meg at representanten Pollestad mener «norsk samferdselshistorie er full av eksempler på at veier underdimensjonert.» Jeg minner om at daværende samferdselsminister Marit Arnstad, hvor representanten Pollestad fungerte som statssekretær, i

svar på spørsmål nr. 966 (2012-2013) derimot konkluderte at vegprosjekter i all hovedsak bygges med riktig vegstandard. I plattformen til dagens regjering har vi derimot varslet at vi vil «endre vegnormalene slik at terskelen for å bygge midtrekkverk og flerfelt-sveier senkes.

Jeg har notert meg at Vegdirektoratet har besluttet at de vil legge til grunn at E134 over Haukelifjell skal bygges etter dimensjoneringsklasse H2, i tråd med kravene i vegnormalene. Dette tilsvarer tverrprofil med 8,5 m bredde. I tillegg kommer fresefelt på hver side. Tunnelklasse T9,5 i henhold til vegnormalene er også besluttet. Statens vegvesen har arbeidet mye med planene på Haukeli i samråd med Riksantikvaren, med sikte på å finne en vegutforming og trasé som gjør at vernehensyn og ny veg kan kombineres. En del av dagens veg er fredet. Et bredere tverrprofil vil gi økte konsekvenser for vernehensyn. Staten har fattet vedtaket ut fra den kunnskap man har i dag om trafikkutviklingen. Prognosen for ÅDT (20 år etter vegåpning) er satt til 3500, noe som tilsier dimensjoneringsklasse H2.

Samtidig gjennomfører Staten vegvesen nå en stor utredning om øst-vest-forbindelsene som inneholder analyser av den framtidige trafikkutviklingen på alle forbindelsene mellom Østlandet og Vestlandet. Denne utredningen skal være ferdig i løpet av 2014. Den utredningen vil være en viktig del av regjeringens grunnlag når vi trekker konklusjoner for investeringer i nye veiprosjekter og dimensjoneringsklassen av disse, deriblant utbedringer på E134.

SPØRSMÅL NR. 1134

Innlevert 22. august 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 3. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Nasjonal turistvei Jæren er den korteste strekningen i prosjektet Nasjonal turistvei. I tillegg har man ikke lyktes med å etablere et anlegg for veien på Hårr i Hå kommune. Lokalt er det positiv stemning for å utvide veien med strekningen FV 44 Ognå-Flekkefjord.

Vil samferdselsministeren være positiv til å vurdere dette om det kommer en henvendelse fra berørte kommuner?»

Svar:

Det er bra om flere turister velger å oppleve vårt vakre land fra bilen. Nasjonale turistveier skal bidra til å øke denne opplevelsen. Jeg synes det er positivt om lokalt næringsliv og lokale myndigheter bedre tilrettelegger for turister. Det kan generere flere arbeidsplasser, bedre kulturtilbud og samtidig øke lokal stolthet. Det er ingen hindre for at man lokalt kan markedsføre den omtalte delen av fv 44 i Dalane og Flekkefjord som en forlengelse av Nasjonal turistvei.

Representanten Pollestad, som tidligere statssekretær i samferdselsdepartementet, burde være kjent

med at det er Vegdirektøren som er eier av prosjektet Nasjonale turistveger. Det er naturlig at Vegdirektøren fortsatt får ha dette ansvaret uten detaljert innblanding fra Samferdselsministeren. Jeg er trygg på at Vegdirektøren ser på muligheten for å videreutvikle både de enkelte strekninger av Nasjonale turistveger så vel som antallet.

La meg i denne forbindelse gi litt mer bakgrunn om ordningen. I 1998 fikk Statens vegvesen i oppdrag å gå videre med å utvikle prosjektet Nasjonale turistveger etter evaluering av Reiselivsprosjektet. Dette forprosjektet ble gjennomført i årene 1994–1997 med Sognefjellet, Gamle Strynefjellsvegen, fv/rv 7 i Hardanger og nordre del av fv 17 i Nordland som prøvestrekninger.

Statens vegvesen startet arbeidet i 1999 med å invitere alle fylkeskommuner, kommuner og reiselivsorganisasjoner i landet til å komme med innspill til nye strekninger. Det kom da inn over 50 forslag med en samlet veglengde på nærmere 9000 km. Ett av disse var den ca. 400 km lange Nordsjøvegen fra Kristiansand til Haugesund.

Som nevnt er det vegdirektøren som er eier av prosjektet. Kvalitetsrådet for nasjonale turistveger som innehar kompetanse på veg, natur, arkitektur og reiseliv er hans rådgivende organ i overordnede spørsmål, med vurdering og valg av strekninger som et viktig tema. I den omfattende prosessen ved utvelgelsen av strekningene hadde vegvesenet også bistand fra eget fagråd med ekstern ekspertise som gikk ytterligere inn i materien.

Etter en grundig prosess med tydeliggjøring av kriterier for utvelgelsen av strekningene og synfaringer og vurderinger av de foreslåtte vegene pluss noen til, ble det først valgt ut 11 strekninger. Disse ble i neste omgang utvidet med ytterligere tre strekninger

etter supplerende befaringer og vurderinger, blant annet av Nordsjøvegen fra Stavanger til Flekkefjord.

Etter befaringen var kvalitetsrådet samstemte i at det var strekningen langs Jæren fram til overgangen til Dalane som hadde potensial som nasjonal turistveg, som ved nærmere etterprøving endte opp med Nasjonal turistveg Jæren fra Ognå til Bore. Dette var også konklusjonen da Vegdirektøren gjorde sine endelige vedtak.

Nasjonale turistveger er en nasjonal attraksjon der hver enkelt strekning skal ha sin egen identitet, men like fullt skal være biter i et helhetlig bilde satt sammen av alle strekningene. De viktigste kriteriene for utvelgelsen er den unike naturopplevelsen og at den vegfarende turistten får denne mens han/hun er undervegs. I tillegg er det avgjørende at den enkelte strekningen er konsistent og troverdig i forhold til sin egenart/profil og i forhold til hverandre. Nasjonal turistveg Jæren sitt særpreg blant de atten strekningene er «Høg himmel og vid horisont» og vegen beskrives som «En reise gjennom særpreget kulturlandskap langs Nordsjøen. Avstikkere ned til rullesteiner og sanddyner gir spennende opplevelser av hav og lys, fyr og kulturminne».

Selv om man innenfor kriteriene som ligger for Nasjonal Turistveg valgte å begrense strekningen til Ognå i sør, er dette ikke til hinder for at næringslivet i sør kan utnytte den mulighet som ligger i å utvikle turforslag der vegfarende turister anbefales å kombinere egne store attraksjoner som Jøssingfjorden med Nasjonal turistveg Jæren.

Statens vegvesen har gjort et grundig og solid faglig arbeid for å få utvikle en unik attraksjon til glede og nytte både for vegfarende og norsk næringsliv. Jeg har full tillit til at Statens vegvesen også i det videre vil forvalte dette på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 1135

Innlevert 22. august 2014 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 29. august 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Hvilke konkrete konsekvenser vil det få for norsk banknæring og norske småbedrifter dersom regjeringen avstod å bruke politisk kapital og ressurser på å forhandle med EU for å stille strengere krav til smb-utlån, men heller innførte de samme bestemmelsene som i EU om redusert kapitalkrav for små og mellomstore bedrifter i norsk regelverk?»

BEGRUNNELSE:

Finansministeren fastsatte 21. august en forskrift hvor hun slår fast at norske myndigheter ikke vil følge EU-forordningens lettelsener i kapitalkrav for utlån til små og mellomstore bedrifter, også kalt smb-rabatten.

Norge må dermed bruke politisk kapital og ressurser på å forhandle med EU for å stille strengere

krav til smb-utlån. Finansministerens begrunnelse er at hun ikke vil

«[...] svekke bankenes soliditet gjennom å sette lavere kapitalkrav enn det som følger av bankenes egne risikomodeller».

Jeg ber på denne bakgrunn finansministeren opplyse om, i prosentpoeng, hvor mye norske bankers rapporterte kjernekapitaldekning (basert på nyeste tilgjengelige tall) vil bli redusert med hvis smb-rabatten skulle bli innført iht. forordningen.

Jeg ber også finansministeren opplyse hvilke forskjeller i rentebetingelser i prosentenheter og kroner en bedrift isolert sett vil kunne oppnå på et lån på 10 millioner kroner hos henholdsvis en norsk bank uten SMB-rabatt og en utenlandsk bank med smb-rabatt dersom hele «rabatten» overveltes kunden. Jeg ber finansministeren gjøre en illustrativ beregning hvor det legges til grunn samme forutsetninger om fundingkost, krav til egenkapitalavkastning m.m.

Jeg viser videre til finansministerens svar på mitt spørsmål til skriftlig besvarelse nr. 931 om konsekvensene av at regjeringen avviser å innføre smb-rabatten i EUs forordning om nye kapitalkrav. Finansministeren unnvek der å svare konkret og tallfestet på problemstillingene. Jeg tillater meg derfor å stille et mer konkret spørsmål og ber om et mer opplysende svar.

Svar:

Som nevnt i mitt tidligere svar med beregninger om hvordan en såkalt SMB-rabatt vil virke i Norge, er det viktig for Regjeringen at lønnsomme bedrifter får finansiering slik at de kan bidra til verdiskapning i Norge. Regjeringen arbeider med flere tiltak for å bedre rammebetingelsene for små og mellomstore bedrifter.

Den nevnte bestemmelsen i EUs regelverk er ment å fylle et finansieringsgap for foretak som har begrenset tilgang på finansiering som følge av bankkrisen i EU. Formålet er ikke å redusere utlånsrenten gjennom lavere kapitaldekning i et godt fungerende kapitalmarked, men representerer en unntaksbestemmelse for å få i gang et lånemarked som ikke fungerer. Bestemmelsen er dermed lite relevant for norske forhold.

Hvor mye SMB-rabatten vil slå ut i redusert kapitalkrav for den enkelte bank avhenger både av hvilken beregningsmodell for risiko de bruker, og hvor stor andel disse lånene utgjør av deres portefølje. Man skal derfor være forsiktig med å anta at gjennomsnittstall for næringen signaliserer noe om hvordan den enkelte bank vil tilpasse seg.

Kapitalkrav skal gjenspeile risiko. Bankenes kapitalkrav kan beregnes enten ved bruk av standardmetoden eller interne modeller (IRB). For finansinstitusjoner som benytter IRB, innebærer det såkalte Basel I-gulvet at kapitalkravet må tilsvare minst 80 prosent av

kapitalkravet etter de mer sjablongmessige Basel I-reglene. Samlet utgjorde ren kjernekapitaldekning i norske banker om lag 12 prosent (med «gulv») ved utgangen av 2013. Foretaksutlån i IRB-bankene utgjør om lag 3/4 av totale foretakslån i norske banker. De store IRB-bankene er i hovedsak bundet av Basel I-gulvet, og SMB-rabatten vil dermed ha liten effekt på disse bankenes samlede kapitaldekning. For banker som benytter standardmetoden, viser beregninger fra Finanstilsynet at ren kjernekapitaldekning gjen-nomsnittlig kan øke i størrelsesorden 0,3-0,5 prosentpoeng dersom SMB-rabatten innføres. Mange banker har støttet SMB-rabatten, men også andre regelendringer som ville redusere kravene til deres egen soliditet.

Det er vanskelig å anslå i hvilken grad en SMB-rabatt faktisk vil kunne føre til lavere utlånsrenter, bl.a. fordi bankene i stor grad må antas å legge til grunn risiko- og lønnsomhetsvurderinger som er frikoplet fra de formelle kapitalkravene. Bankene må påregnes å legge vekt på risikovektet lønnsomhet når de legger en utlånsstrategi; ikke kapitaldekningskrav alene. I mitt svar 18. juni viste jeg til at Finanstilsynet under gitte forutsetninger om bl.a. uendrede innlånskostnader og full overveltning av reduserte kapitalkrav har beregnet en reduksjon i utlånsrenten på 0,06 pst., svarende til 6000 kroner pr. år på et lån på 10 mill. kroner. Dette må anses som et maksimalt anslag som lett vil bli snudd til en renteøkning ved en liten økning i bankenes innlånskostnader. Tallet kan illustrere forskjellen i utlånsrente mellom en bank som ikke bruker SMB-rabatten og en bank som gjør det, men som likevel ikke får endret sine innlånskostnader. Redusert soliditet i bankene kan øke deres innlånskostnader, og en svak regulering av soliditeten i et lands bankvesen kan slå negativt ut for tilliten til hele bransjen under ett, og dermed også for deres innlånskostnader.

Godt kapitaliserte banker er en forutsetning for god og riktig utlånsaktivitet. Svakere banker vil få økte innlånskostnader når konjunktorene snur. Det skal svært lite til før økte innlånskostnader øker bankenes kapitalkostnad og dermed utlånsrentene. Det vil i stor grad gå utover små og mellomstore bedrifter. Utlånspraksis og utlånsrenter som ikke gjenspeiler risiko, vil også fort kunne slå tilbake som økte tap i bankene. Det er ingen tjent med. Det har den internasjonale finanskrisen tydelig vist oss.

Regjeringen har besluttet ikke å gjennomføre bestemmelsen om redusert kapitalkrav for små og mellomstore bedrifter i norsk regelverk. Bestemmelsen har bakgrunn i den svake økonomiske situasjonen i EU. I Norge vil det ikke være riktig å svekke bankenes soliditet gjennom å sette lavere kapitalkrav enn det som følger av bankenes egne risikomodeller. Finansdepartementet tar sikte på at det forhandles frem en EØS-tilpasningstekst om denne bestemmelsen når regelverket senere skal innlemmes i EØS-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 1136**Innlevert 22. august 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 29. august 2014 av statsminister Erna Solberg****Spørsmål:**

«Hvilke kontaktpunkter har Julie Brodtkorb hatt med tobakkselskaper i sin tid som sjef for JKL/MSL som kan bidra til å påvirke hennes arbeid som statssekretær ved SMK, og hvilke andre helserelaterte saker i regjeringen har hun valgt å ikke delta under saksbehandling av?»

Svar:

Som statssekretær ved SMK deltar Brodtkorb i behandlingen av et bredt spekter av saker, men hun har ikke noe hovedansvar for helsepolitiske saker. Brodtkorb deltok av forsiktighetsgrunner ikke under behandlingen av spørsmålet om å utsette ikrafttreddelsen av bevillingsordningen for salg av tobakk.

Det er Brodtkorb selv som løpende må vurdere egen habilitet i alle saker i henhold til forvaltningsloven § 8, og jeg har full tillit til at hun foretar denne

vurderingen på en god måte. Det vil hverken være mulig eller ønskelig at jeg har oversikt over alle de forhold som kan tenkes å være relevante for hennes og andre medarbeideres habilitet.

Regjeringsråden har likevel fått overlevert en liste over kunder Brodtkorb hadde mens hun var ansatt i JKL Group. Det er offentlig kjent at Norges Bank, Innovasjon Norge og Ruter står på denne listen. Ut over disse kundeforholdene, har Statsministerens kontor vurdert at innholdet i listen er belagt med taushetsplikt. Sivilombudsmannen fant ikke grunnlag for å kritisere denne vurderingen.

Listen gir for øvrig ikke noen fullstendig oversikt over de kunder Brodtkorb hadde i den tiden hun var administrerende direktør i JKL Group, ettersom hun ikke hadde tilgang til selskapets kunderegistre da listen ble utarbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1137**Innlevert 25. august 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 2. september 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Viser til Dok. nr.15:1033 (2013-2014) og ber statsråden om en avklaring om antall turbiner på Johan Sverdrup.

Vil det bli en eller to gassturbiner på plattformen?»

Svar:

Rettighetshaverne jobber nå med å utarbeide plan for utbygging og drift av Johan Sverdrups første byggetrinn. Planen er å sende denne inn til myndighetene for

godkjenning tidlig i 2015, med påfølgende myndighetsbehandling våren 2015. Det har hele tiden vært planen at kraftbehovet for Johan Sverdrups første byggetrinn vil bli dekket med kraft fra land. Dette ligger til grunn for rettighetshavernes arbeid med plan for utbygging og drift. Av sikkerhetsmessige årsaker er det krav til uavhengige systemer som kan forsyne innretningene med kraft dersom hoved-kraften skulle falle ut. For å oppfylle dette kravet er det planlagt å installere en gassturbin på Sverdrup-innretningene.

SPØRSMÅL NR. 1138**Innlevert 25. august 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 2. september 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«I tidligere praksis kunne NAV kjøpe egenandelen fra HELFO for brukere. De fikk frikortet allerede fra 1. januar og kunne ta ut medisiner, oppsøke lege og DPS uten å betale egenandel. Fra 2011 ble det slutt på ordningen. Nå må den enkelte betale egenandelen selv og eventuelt søke om å få dekket denne inntil grensen for frikort ble oppnådd. Ny ordningen medfører mye ekstraarbeid for NAV, ekstraavgifter, og store problemer for den enkelte bruker.

Hvorfor ble ordningen endret og er det aktuelt å endre tilbake?»

BEGRUNNELSE:

Tidligere praksis har vært at NAV «kjøpte» egenandelen fra HELFO slik at brukeren som hadde store problemer med helse og økonomistyring, og der en på forhånd viste at vedkommende ville nå frikortgrensen raskt og uansett i løpet av året, kunne få frikortet allerede fra 1. januar. Dette var praktisk for NAV og for brukerne. Av for meg ukjente grunner, ble ordningen endret og henvendelser fra ansatte i Nav som jobber med oppfølging av mennesker med rusavhengighet, påpeker at når den enkelte må betale egenandelen selv og eventuelt søke om å få dekket denne inntil grensen for frikort ble oppnådd, så medfører dette mye ekstraarbeid for NAV, mange ekstraavgifter, og ikke minst store problemer for den enkelte bruker. Den gamle ordningen var effektiv og hensiktsmessig for brukerne og NAV.

Svar:

Fram til 1.6.2010 var det Nav-kontorene som fattet vedtak om frikort. Enkelte Nav-kontor kan ha vurdert det som hensiktsmessig å betale for egenandeler og

«kjøpe» frikort til noen av sine brukere. Det har imidlertid ikke eksistert noen nasjonal, generell ordning i Nav med å «kjøpe» frikort til brukere. Fra 1.6.2010 ble ordningen med automatisk frikort innført. Da ble oppgaven med å fatte vedtak om frikort overført til Helsedirektoratet/Helfo.

Oslo kommune har en ordning med kjøp av frikort for minstepensjonister. Ordningen ligner på den som beskrives. Det er kommunen som avgjør hvilke brukere som skal få tilbud om dette, og kommunen gjør opp det økonomiske direkte med Helfo.

Kommunene og Nav har muligheter for å avtale ordninger med brukere som har behov for bistand til å betale egenandeler før de når taket eller også kjøpe frikort for grupper hvor man mener dette er hensiktsmessig.

Innføring av automatisk frikort innebar at pasienter og brukere som har betalt egenandeler ut over tak 1, automatisk får overskytende beløp overført til sin konto. Dersom kommuner eller Nav hadde betalt en brukers egenandeler ut over taket, fikk brukeren refusjon for egenandeler som kommunen/Nav hadde betalt. Flere kommuner henvendte seg til Helsedirektoratet og pekte på at dette var problematisk. Direktoratet sendte i 2010 brev til kommunene og Nav der det ble pekt på denne utfordringen, og at kommunene/Nav burde lage rutiner slik at de kun dekket brukers egenandeler opp til frikorttaket. Dette for å hindre at brukerne fikk utbetalt betydelige beløp fra frikortordningen, der kommunen allerede hadde dekket brukerens egenandeler.

Det er ikke aktuelt at andre enn Helfo fatter vedtak om frikort. Den automatiske frikortordningen gjør at brukerne slipper å samle på kvitteringer og sende inn refusjonskrav. Dette er en betydelig forenkling i forhold til tidligere.

SPØRSMÅL NR. 1139**Innlevert 25. august 2014 av stortingsrepresentant Marianne Aasen****Besvart 2. september 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Mener statsråden det er innenfor opplæringsloven sin bestemmelse om gratis grunnskoleopplæring, å reise på klassetur i skoletida, med en så stor egenandel at flere ikke får råd til å bli med?»

BEGRUNNELSE:

En jente på en ungdomsskole i Alta har stått fram og fortalt om at hun og en gruppe på 37 elever av totalt 95 elever ikke kan dra på klassetur på grunn av høy egenandel. Hver elev må betale 8000 kroner for å være med. Skolen fratar seg ansvaret fordi turen skjer i regi av foreldrene. Det er opp til lærerne selv om de vil være med. Det er et viktig prinsipp at skolen er gratis for alle. Mange skoler drar på skoleturer, men da samles det inn penger gjennom dugnad. Regelverket burde ikke være mulig å misforstå, men mye tyder på at ulike skoler tolker dette ulikt. En presisering synes derfor nødvendig.

Svar:

Jeg kan ikke ta stilling til den konkrete saken det vises til, men jeg vil på generelt grunnlag kommentere problemstillingen som reises.

Rett til gratis offentlig grunnskoleopplæring er et sentralt prinsipp, som er nedfelt i opplæringsloven § 2-15. Det følger av denne bestemmelsen at kommunen ikke kan kreve at eleven eller foreldrene dekker

utgifter i forbindelse med grunnskoleopplæringen, for eksempel utgifter til leirskoleopphold, ekskursjoner eller andre turer som er en del av grunnskoleopplæringen.

Gratisprinsippet i opplæringsloven innebærer at klasseturer som foregår i skoletiden, skal være gratis for elevene. Det samme gjelder turer utenfor skoletiden som gjennomføres i skolens regi. Kostnadene for klasseturer skal i utgangspunktet dekkes av kommunen. Opplæringsloven er imidlertid ikke til hinder for at elever og foreldre finansierer klasseturer ved for eksempel frivillige gaver, dugnader og loddsalg. Midler som mottas i gave eller fra dugnader og lignende, må komme alle elevene til gode, uansett hvem som har betalt eller hvem som har bidratt til å skaffe midlene. Uavhengig av finansieringsmåte er det ikke tillatt å kreve at elever må betale for å delta på klasseturer.

Jeg mener at dagens regler på dette området er tydelige og at det ikke er nødvendig med en presisering. Gratisprinsippet skal sikre en inkluderende skole hvor alle elever kan delta på lik linje, uavhengig av økonomisk bakgrunn. Det er verken mulig eller hensiktsmessig med en regulering som forhindrer at foreldre arrangerer private betalingsturer utenfor skolens regi. Skolene bør imidlertid være varsomme med å oppfordre til eller legge til rette for at foreldre arrangerer private turer som kan bidra til å undergrave formålet om en inkluderende skole.

SPØRSMÅL NR. 1140**Innlevert 25. august 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 28. august 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Den 25. august 2014 skriver Dagbladet om en bestefar med 24 barnebarn i Norge, som har vært på besøk her 20 ganger, hvilket jo ikke er så uvanlig når man er bestefar, men allikevel nå nektes besøksvisum fordi UDI mistenker ham for å ha tenkt å bli her. Advokaten hans mener at praksis er blitt mye strengere.

Mener ministeren det er urimelig at besteforeldre får besøke sine barnebarn, og har regjeringen strammet inn regelverk og praksis for å få slik visum?»

Svar:

Det er Utlendingsdirektoratet (UDI) og Utlendingsnemnda (UNE) som behandler saker og klager etter utlendingsloven. Verken jeg eller Justis- og beredskapsdepartementet har myndighet til å gripe inn i el-

ler påvirke utfallet av enkeltsaker som ikke gjelder hensynet til grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg kan derfor ikke uttale meg om den konkrete saken du viser til.

Norsk visumpraksis er basert på et felles regelverk for alle Schengenlandene, og vi er forpliktet til å følge det regelverket Schengenlandene har blitt enige om. I fjor ble 96 % av alle søknadene om visum til Norge

innvilget; det vil si at 184 900 personer fikk besøksvisum for å komme til Norge og Schenge-nområdet. Regjeringen Solberg har ikke gjort innstramminger i visumregelverket eller i praktiseringen av dette, når det gjelder familiemedlemmers mulighet til å få besøksvisum til Norge. Hver enkelt søknad behandles individuelt, og det er søkerens konkrete situasjon som er avgjørende for om søknaden innvilges eller ikke.

SPØRSMÅL NR. 1141

Innlevert 26. august 2014 av stortingsrepresentant Anders Tyvand

Besvart 2. september 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Ifølge SSB kan Norge i 2030 ha behov for 50 prosent flere ansatte i omsorgssektoren enn i dag. Da er det viktig å rekruttere folk inn i helsefaglig utdanning. I år er det flere enn før som ønsker å bli sykepleiere. Ved sykepleierutdanningene er det registrert 2,4 førstevalgsøkere per studieplass.

Hvordan vurderer statsråden kapasiteten ved helse- og omsorgsfaglige utdanninger, og hvordan vil regjeringen sikre god nok kapasitet i utdanningssystemet til å dekke fremtidens behov?»

BEGRUNNELSE:

I stortingsmeldingen Morgendagens omsorg (Meld. St. 29, 2012-2013) pekes det på et sterkt økende behov for ansatte i helse- og omsorgsykker fram mot 2030 og 2050. Framskrivninger basert på tall fra Statistisk Sentralbyrå, viser at behovet for antall årsverk i omsorgssektoren kan øke med nærmere 50 prosent eller om lag 60 000 årsverk fram mot 2030, og mer enn fordobles fram mot 2050.

I lys av dette har det fra ulike hold blitt uttrykt bekymring for rekrutteringen av nye ansatte til helse- og omsorgsykker, og til utdannelser som gir helsefaglig kompetanse.

Tall fra Samordna Opptak, viser at flere enn før ønsker å bli sykepleiere. Ved årets opptak til sykepleierutdanningene er det registrert 10 518 førstevalgsøkere til 4 452 studieplasser. Det tilsvarer 2,4 førstevalgsøkere per studieplass, og utgjør en økning på nesten 11 prosent fra i fjor.

Høgskolen i Buskerud og Vestfold har 320 finansierte studieplasser innenfor sykepleierutdanningen. Når disse plassene er fylt opp, står mer enn 1100 kvalifiserte søkere på venteliste.

Det er svært positivt at flere ønsker å bli sykepleiere. Nå er det viktig at utdanningsinstitusjonene også har kapasitet til å utdanne nok kandidater til å dekke fremtidens behov for arbeidskraft i helsesektoren, og at det tilrettelegges for nok praksisplasser i spesialisthelsetjenestene og kommunene.

Svar:

Over flere år har det vært en jevn økning i antallet som studerer helse- og sosialfag og sykepleie spesielt. Kapasiteten i sykepleierutdanningen har økt med 14,4 prosent fra 2008 til 2013 og antallet registrerte studenter på denne utdanningen var i 2013 om lag 14 400 studenter.

SSBs fremskrivninger viser samlet sett en god balanse mellom tilbud og etterspørsel etter universitets- og høyskoleutdannet personell med helse- og sosialfaglig utdanning i årene fremover på nasjonalt nivå. De helse- og sosialfaglige utdanningene har gjennomgående god rekruttering, men det er regionale variasjoner, og svak søkning til enkelte institusjoner kan over tid gi dårligere tilgang på kandidater noen steder. I stortingsmeldingen Morgendagens omsorg (Meld. St. 29 (2012-2013)) understrekes det imidlertid at det er knyttet betydelig usikkerhet til framskrivninger av utdanningsbehovet til helse- og omsorgssektoren. Departementet følger derfor kontinuerlig med på utviklingen og vurderer behovet for antall studieplasser i forbindelse med de årlige budsjettprosessene.

Gode og relevante praksisstudier er en forutsetning for at helse- og velferdstjenestene skal få tilført kvalifisert personell med riktig kompetanse. I Meld. St. 13 (2011-12) Utdanning for velferd drøftes utfordringer rundt kvalitet og relevans knyttet til praksisstudier i helse- og sosialfagutdanningene. Kun-

skapsdepartementet har på bakgrunn av dette satt i gang et nasjonalt utviklingsarbeid som skal bidra til å heve kvaliteten og sikre relevansen i praksisstudiene. Dette arbeidet koordineres av Universitets- og høyskolerådet og gjennomføres i tett samarbeid mellom utdanningsinstitusjonene og praksisstedene. Det er i tillegg etablert et samarbeid med KS om behovet for å sikre tilstrekkelig med praksisplasser av god kvalitet i kommunene.

Kunnskapsdepartementet satte høsten 2013 i gang et treårig prosjekt som skal bidra til å utvikle et system for analyse og formidling av fremtidige kompetansebehov i Norge. Kunnskap om fremtidige kompetansebehov er viktig informasjon både for de som skal ta utdanningsvalg, arbeidsgivere og myndighetene. Prosjektet skal bidra til å belyse usikkerhetsmomentene og gi et bedre informasjonsgrunnlag til de ulike aktørene.

Strategien for å møte utfordringene er å benytte den demografisk sett stabile perioden fram til 2020 til å forberede helsetjenesten på veksten i antall eldre. Det er imidlertid ikke bare utdanningskapasiteten som skal bidra til å sikre dette. Helse- og omsorgsdepartementet understreker at det skal legges større

vekt på innovasjon og utvikling, en faglig og bygningsmessig opprustning og omstilling av tjenestetilbudet, økt bruk av velferdsteknologi og økt realisering av samfunnets omsorgsressurser. Sammen med stadig flere nyutdannede kandidater vil dette kunne forbedre ressursutnyttelsen og bidra til en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste også i framtida.

Behovet for helsepersonell påvirkes også av i hvilken grad helse- og omsorgstjenestene greier å tilrettelegge arbeidet på en måte som gjør at arbeidstakerne blir i yrket og får utnyttet sin arbeidskraft fullt ut. En høy andel av deltidsarbeid, høyt sykefravær og frafall fra arbeidslivet får konsekvenser for kapasiteten i tjenestene og øker behovet for tilførsel av ny arbeidskraft. Både helsefagutdanningene og helsetjenesten må fornyes og videreutvikles for å tiltrekke seg og beholde motiverte og dyktige mennesker. De må ha faglig interessante lærings- og arbeidsmiljøer, og det må være gode muligheter for videre karriereutvikling.

Som det framkommer i regjeringsplattformen er dette et viktig område for regjeringen og vi vil ha stor oppmerksomhet om dette framover.

SPØRSMÅL NR. 1142

Innlevert 26. august 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 3. september 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hva har barne-, likestillings- og inkluderingsministeren gjort det året hun har vært statsråd når det gjelder å bekjempe det hun selv kalte formynderstaten når det gjelder opptaksreglene til barnehageplass for barn som er født etter 1. september?»

BEGRUNNELSE:

Sommeren 2012 uttalte den gang stortingsrepresentant, nå statsråd Solveig Horne, til TV2 følgende knyttet til fristen for å føde før 1. september for å få lovfestet rett til barnehageplass:

«Når vi har kommet så langt i denne formynderstaten at familiene må planlegge tidspunkt for fødsler for å få barnehageplass sier det seg selv at det er på tide å innføre en familiereform som gir makta tilbake.»

Den økte kontantstøtten påvirker ikke situasjonen til de som faktisk ønsker barnehageplass.

Svar:

Uttalelsen stortingsrepresentant Aasrud viser til, ga jeg som stortingsrepresentant og medlem av Familie- og kulturkomiteen. Jeg har som statsråd ikke ansvar for barnehagefeltet. Eventuelle endringer på dette feltet må for øvrig vurderes i forbindelse med de årlige budsjettforslag.

SPØRSMÅL NR. 1143**Innlevert 26. august 2014 av stortingsrepresentant Jenny Klinge****Besvart 8. september 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Ved terrortrusselen mot Noreg i sommar, framstod det for omgjevnadene som at politiet viste rask omskiftingsevne for å kunne takle ei eventuell ekstraordinær hending. I rapporten til 22. juli-kommisjonen vart det peikt på svakheiter ved kommunikasjon, dårleg evne til rask respons og manglande leiing. Stortinget skal i nær framtid handsame politianalysen.

Vil statsråden ta initiativ til at hendinga i sommar blir evaluert, og resultatet av denne gjort kjend, før Stortinget startar handsaminga av politianalysen?»

GRUNNGJEVING:

Politianalysen er venta til handsaming i Stortinget. Når Stortinget skal handsame saka, er det viktig at vi får ein debatt basert på fakta og realistiske føresetnader. Sentralt i debatten er framtidig organisering av politietaten. I 22. juli-rapporten var det peikt på fleire svakheiter ved norsk politi.

Politiet har sjølv sett i verk målretta tiltak på bakgrunn av denne kritikken. Mange politidistrikt har gjennomført eigne prosjekt kor dei gjennomgår eigne organisasjonar med tanke på forbetringar.

Når Stortinget skal handsame politianalysen, må det ha kjennskap til korleis politi-Noreg fungerer i dag, ikkje i 2011. Korleis politiet taklar større og ekstraordinære hendingar er ein viktig del av dette. Ikkje berre korleis PST gjekk fram i situasjonen, men

også korleis politidistrikta klarte å takle situasjonen. Hendinga og hevinga av trusselnivået sommaren 2014 vil derfor kunne tilføre debatten viktig og nødvendig informasjon.

Svar:

Regjeringa har vedteke at det skal lagas ei evaluering av styresmaktenes handsaming av terrortrusselen sommaren 2014.

På same måte som etter hendinga i In Amenas er leiardepartementet gitt i oppdrag å samanstille ein samla rapport. I dette høvet var det Justis og beredskapsdepartementet som var leiardepartement. Alle departementa er kontakta og bede om å evaluere handsaminga av hendinga i eigen sektor og sende vurderinga si til Justis- og beredskapsdepartementet. Justis- og beredskapsdepartementet vil på same vis gå gjennom handsaminga av saken i eigen sektor. Mange av spørsmåla rapporten tek opp vil være høgt graderte. Det må difor takast opp til særskilt vurdering kva som kan gjerast offentleg.

Eg er kjent med at Stortingets kontrollorgan, EOS-utvalet, vil se nærere på arbeidet til dei hemmelige tenestene i samanhang med terrortrusselen.

Eg legg òg opp til at læring etter hendingar som denne vil vere eit viktig tilskot i arbeidet den ko-mand politireformen, som tek for seg framtidias politi.

SPØRSMÅL NR. 1144**Innlevert 26. august 2014 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 3. september 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Nærings- og fiskeridepartementet sendte 27. juli ut pressemeldinga «Reguleringer for fangst av kongekrabbe i 2014/2015». Her framkom det at «Det innføres et vilkår om nedre lengde på seks meter for fartøy som deltar i åpen gruppe.»

Hvorfor kommer en slik melding så sent som bare fire dager før kongekrabbefisket tok til og hvordan samsvarer dette med regjeringens mantra om for-

utsigbarhet for næringsutøvere, samt hvorfor er det et båtlengthekrav på 6 meter som skal sikre et selvstendig kongekrabbefiske mht. dyrevelferd?»

Svar:

En nedre fartøystørrelse i åpen gruppe er en problemstilling som Fiskeridirektoratet har hatt på høring, og som de aller fleste høringsinstansene var positive til. Det finnes eksempler på at båter har kommet slepen-

de med fangsten for levering, fordi båten er så liten at den ikke har kapasitet til å ha fangsten om bord. Mattilsynet har påpekt at hensynene til god dyrevelferd forutsetter fartøy av en viss størrelse. Det er ellers mange som har påpekt at fartøyet må være av en viss størrelse for at det skal være praktisk mulig å utøve et selvstendig kommersielt kongekrabbefiske med teiner på en forsvarlig måte. Den registrerte deltakelsen i åpen gruppe har økt betydelig, med det resultat at totalkvoten må deles på stadig flere. Dersom småbåter nyttes som rene kvotefartøy og kvotene fiskes som tilleggskvoter av større fartøy, hvilket vi dessverre ikke kan utelukke har skjedd, innebærer dette reduserte kvoter til alle andre.

Fiskeridirektoratet foreslo en nedre fartøygrense i åpen gruppe i fisket etter kongekrabbe. Når det nå ble valgt å innføre en grense på seks meter har jeg vært relativt forsiktig. Vi snakker i realiteten om små åpne fartøy under 20 fot, og ikke det vi normalt omtaler som «små fartøy» i fiskeflåten. Jeg tror det er bred enighet om at de aller minste åpne båtene er lite egnet til å utøve et selvstendig kongekrabbefiske med teiner, og at det vil være hensiktsmessig å ha vilkår

om en nedre fartøystørrelse for utøvelse av kommersielt kongekrabbefiske.

Jeg vil understreke at den nye seksmetersgrensen ikke ekskluderer noen fiskere fra å drive kongekrabbefiske. Den nedre fartøygrensen er kun et vilkår for å delta i åpen gruppe, som altså fortsatt er åpen for de som fyller vilkårene og som vil utøve et kommersielt fiske etter kongekrabbe. Et slikt vilkår bidrar til nødvendig avgrensing og gjør det dermed mulig å videreføre en åpen gruppe i dette fiskeriet.

Når det gjelder forutsigbarhet har det lenge vært lagt opp til innføring av en nedre fartøylengde i åpen gruppe, selv om forskriften ble fastsatt få dager før nytt reguleringsår startet 1. august. Fiskeridirektoratet foreslo altså en grense i høringen som gikk ut i vår, og mange av høringsinstansene har påpekt nødvendigheten av et slikt vilkår. En slik nedre fartøylengde ble også foreslått av Fiskeridirektoratet i fjorårets høring.

Jeg synes for øvrig det er verdt å merke seg positive signaler fra næringen om at de nye reguleringene er godt mottatt.

SPØRSMÅL NR. 1145

Innlevert 26. august 2014 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen

Besvart 3. september 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en oversikt over tilskudd til jord inkl. nydyrking, grøfting og jordveier samt tilskudd til driftsbygninger, inkl. rentestøtte, lån og tilskudd, år for år i perioden 1990-2014?»

Svar:

Det er hovedsakelig 5 tilskuddsordninger som har hatt som formål å bidra til å holde jord i hevd. Dette er tilskudd til nydyrking, tilskudd til grøfting, tilskudd til planering, tilskudd til senking- og lukningsanlegg og tilskudd til jordbruksveier. Men også SMIL-ordningen med tilskudd til bl.a. utbedring av hydrotekniske anlegg bidrar til å holde jordbruksjord i hevd.

Tilskudd til planering opphørte i 1985 og tilskudd til senkings- og lukningsanlegg opphørte i 1988. Begge ordningene har hatt vesentlig betydning for utformingen av dagens jordbrukslandskap.

Tilskudd til nydyrking

Finansieringsstøtte til nydyrking har blitt gitt siden slutten av 1800 tallet, men tilskudd til nydyrking ble formelt etablert fra 1918. Ordningen fortsatte helt frem til og med 1990, med enkelte justeringer. Også i 1991 ble det gitt tilskudd til nydyrking, da som en overgangsordning under «tilskudd til istandsetting av jord», hvor det kunne gis tilskudd til nydyrking, grøfting, bygging av jordbruksveier osv. Etter 1991 er det ikke gitt statstilskudd til nydyrking.

Tilskudd til grøfting/drenering

Tilskudd til grøfting av dyrka jord har blitt gitt fra ca 1920. Også denne ordningen fortsatte uavbrutt frem til og med 1990, da ordningen ble avviklet. Tilskudd til grøfting ble gjeninnført i 1998 for Nord-Norge og gjaldt i 1999 og 2000 for hele landet. Etter at denne siste landsdekkende ordningen opphørte i 2000 ble formålet videreført under BU-ordningen, hovedsakelig for Nord-Norge. Tilskudd til grøfting ble imidler-

tid lavt prioritert i BU-ordningen og opphørte i 2009. I 2012 ble det bestemt å gjeninnføre et nasjonalt tilskudd til grøfting, og for 2013 og 2014 er det bevilget 100 mill kr hvert år til «Tilskudd til drenering». Samme beløp er i det siste jordbruksoppgjøret avtalt for 2015.

Tilskudd til jordbruksveier / landbruksveier

Tilskudd til jordbruksveier var en ordning på statsbudsjettet fra ca 1920 til 1990. Etter dette har det vært mulighet for å prioritere tilskudd til jordbruksveier innenfor ordningen med tilskudd til landbruksveier, nå under ordningen med tilskudd til nærings og miljøtiltak i skogbruket. Hoveddelen av bevilgningen går til skogsveier, men også hensyn til jordbruk og/eller seterdrift kan være grunn for bygging av landbruksveier. Anslagsvis 4-5 pst. av midlene til nye veier synes å støtte jordbruksinteresser. Gjennomsnittlig bevilgning pr år til landbruksveier for perioden 1990-2013 er 53 mill kr.

SMIL (Spesielle miljøtiltak i jordbruket)

Investeringsstøtte til miljøtiltak ble innført i 1988 og har senere blitt utvidet og omdøpt til SMIL, dvs. Spesielle miljøtiltak i jordbruket. En betydelig andel av SMIL-midlene går til utbedring av hydrotekniske anlegg. Hovedformålet med dette tilskuddet er å utbedre skader på eldre hydrotekniske anlegg for å redusere risiko for skader, erosjon og forurensning. Tilskuddet bidrar også til å holde jord i hevd, og til å bevare jorda som ressurs for matproduksjon. Se tabell 1 for oversikt over avsetning til ordningen det enkelte år.

Kommunale tilskudd til nydyrking og grøfting.

Flere kommuner gir kommunalt tilskudd til nydyrking og/eller grøfting. Kommunene rapporterer ikke på dette, og samlet omfang av dette er ukjent. Tilskuddet er ikke ubetydelig i de områder som omfattes av dette, men for landet samlet har vi grunn til å tro at dette omfatter små arealer.

Tabell 1: Innvilget tilskudd til hydrotekniske anlegg i perioden 1990-2013.

År	Innvilget tilskudd til hydrotekniske anlegg i mill. kroner	År	Innvilget tilskudd til hydrotekniske anlegg i mill. kroner
1990	4,7	2002	9,3
1991	6,6	2003	7,7
1992	6,5	2004	8,0
1993	5,2	2005	9,0
1994	3,9	2006	11,6
1995	3,6	2007	11,1
1996	3,5	2008	14,1
1997	2,4	2009	16,3
1998	4,0	2010	18,5
1999	4,7	2011	20,9
2000	7,6	2012	26,8
2001	6,9	2013	31,7

Investeringsstøtte til driftsbygninger:

Støtte til investeringer i driftsbygninger i perioden 1990-2014 har hovedsakelig blitt gitt over bygdeutviklingsordningen i form av tilskudd, lån og rentestøtte (f.o.m. 2003). Ettersom ordningen har endret seg over tid og blitt forvaltet av ulike aktører i tidsperioden, har det vært krevende å frambringe detaljerte tall for investeringstøtte særskilt for perioden 1990-1998. Tallmaterialet for denne perioden er hentet fra Landbruksdepartementets jordbruksavtaleproposisjoner og årlige budsjettproposisjoner. Tall fra 1999

til 2014 er innhentet fra Innovasjon Norge. Tabell 2 gir en oversikt over investeringsstøtte gitt innenfor tradisjonelt landbruk i perioden 1990-2014. Størstedelen av støtten innenfor tradisjonelt landbruk har gått til investeringer i driftsbygninger. Tall knyttet til grøfting og kjøp av tilleggsareal gjelder for fylkene Troms og Finnmark.

Når det gjelder lån til landbruksformål gitt over lavrisikolåneordningen finansiert over Nærings- og fiskeridepartementets budsjetter, har disse vært i

størrelsesorden 800-1000 mill. kroner per år de siste ti årene.

Tabell 2: Investeringer innen tradisjonelt landbruk i perioden 1990-2014, mill. kroner

	Investeringer tradisjonelt landbruk					
År	Tilskudd/ inv.lån t.o.m. 1998	Tilskudd 1999-	Rentefrie BU-lån	låneramme rentestøtte	Grøfting	Kjøp av tilleggsareal
1990	325,9					
1991	311,4					
1992	156,1					
1993	93,0					
1994	105,3					
1995	118,1					
1996	123,7					
1997	127,7					
1998	171,1				2,9	
1999		82,0	104,4		28,1	2,7
2000		84,7	117,9		40,7	2,7
2001		96,3	125,3		2,7	4,2
2002		160,8	151,4		2,7	2,0
2003		127,4		325,5	2,5	2,3
2004		136,9		383,6	2,3	2,5
2005		234,5		573,3	1,3	1,3
2006		192,3		553,9	1,1	3,2
2007		201,0		582,2	0,6	2,2
2008		209,1		657,7	0,4	2,8
2009		304,1		831,6	0,4	4,1
2010		286,0		949,3	0,2	1,6
2011		271,2		905,0	1,9	4,8
2012		312,8		1 059,9	0,6	3,7
2013		373,2		1 046,8	0,5	1,8
2014		268,2		707,0		
Sum	1532,3	3 340,5	499,0	8 575,8	86,0	41,9

SPØRSMÅL NR. 1146**Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 3. september 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Ifølge en Bellona-rapport som er omtalt i VG 26. august, tillater Miljødirektoratet at oljeselskapene starter borevirksomhet før klagefristen på boretillatelsen er utløpt. Bellonas gjennomgang av boretillatelsene de siste fire årene viser at boring har blitt godkjent før klagefristens utløp i 156 av totalt 162 tilfeller. I 13 av tilfellene er den fysiske boringen startet før klagefristens utløp.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at direktoratets praksis ved boretillatelser følger demokratiske spilleregler?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål 1146 til skriftlig besvarelse fra representanten Kjell Ingolf Ropstad. Representanten viser til en rapport fra Bellona og spør hva statsråden vil gjøre for å sikre at Miljødirektoratets praksis ved boretillatelser følger demokratiske spilleregler.

Jeg har mottatt et brev fra Bellona 8. august i år hvor de uttrykker bekymring for forvaltningspraksis i forbindelse med behandling av søknader om tillatelse til boring etter forurensningsloven. Jeg har på denne bakgrunn bedt Miljødirektoratet om en redegjørelse for denne praksisen og de forholdene som er tatt opp av Bellona i brevet.

Tilbakemeldingen fra Miljødirektoratet viser at saksbehandlingen ikke har vært i strid med forvaltningsloven og lovens system for klagebehandling. Hovedregelen i norsk rett er at en tillatelse kan tas i bruk fra det øyeblikket den blir gitt, og det samme gjelder for tillatelser til leteboring etter forurensningsloven. Forvaltningen kan likevel fravike denne hovedregelen ved å beslutte at et vedtak ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Om dette skal gjøres er opp til forvaltningens skjønn og må vurderes ut fra hva som er rimelig i den enkelte sak. I denne vurderingen er det relevant å legge vekt på om iverksettelse av tiltaket vil medføre uopprettelig skade i forhold til innholdet i klagen, konsekvenser av utsatt iverksettelse for den som

innehar tillatelsen og hva som må antas å bli utfallet av klagebehandlingen. For å sikre en reell klagebehandling, har miljøforvaltningen i enkelte saker om leteboring besluttet utsatt iverksettelse av en tillatelse. Det er imidlertid verdt å merke seg at det store flertallet av leteboringssaker ikke blir påklaget, og at en beslutning om utsatt iverksettelse da også vil være mindre aktuelt.

Miljødirektoratet har utgitt egne retningslinjer for søknader om petroleumsvirksomhet til havs. Retningslinjene legger blant annet opp til at vedtak bør foreligge fem uker før planlagt boreoppstart. Disse retningslinjene er kjent for operatørene på norsk sokkel, som må sørge for å søke i god tid slik at disse tidsfristene kan overholdes. Miljødirektoratet opplyser at operatørene har fulgt retningslinjene i flertallet av sakene slik at vedtak kan fattes i god tid før planlagt borestart, men at dette dessverre ikke alltid er tilfelle. Leteboringsaktiviteter er forbundet med usikkerhet, og mye kan endre seg underveis i planleggingen. Dette gjelder spesielt tilgjengelighet til planlagt borerigg og varighet av forutgående boringer. Det er ikke til å legge skjul på at tidspress på saksbehandling som kan oppstå i slike tilfeller medfører utfordringer. Jeg har merket meg at Statoil har gått ut i media og beklaget at de i enkelte tilfeller har vært for sene med å sende søknader.

Jeg slutter meg til viktigheten av å sikre reell klagebehandling i saker om leteboringer og at det er uheldig at det blir korte tidsfrister i enkelte saker. Det er derfor viktig at næringen sørger for at søknader sendes inn i god nok tid i henhold til de fastsatte retningslinjene. Miljødirektoratet vil ta initiativ til et møte med operatørene og Petroleumstilsynet for å komme frem til hvordan man kan sikre tilstrekkelig tid til alle trinn i saksbehandlingen, inkludert klagebehandling. Jeg vil også sørge for å involvere miljøorganisasjonene i denne prosessen, slik at de også kan bidra med sine synspunkter og erfaringer. Dette er en prosess som jeg ønsker velkommen.

SPØRSMÅL NR. 1147**Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 1. september 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«I sommer ble en person som er tidligere dømt for å ha begått voldtekt på nytt varetektsfengslet blant annet på grunn av gjentakelsesfare. Mannen er tidligere domfelt for tre voldtekter, samt vold og trusler.

Hvilke tiltak vil statsråden sette inn for å forebygge at personer som er straffedømt for voldtekt, begår nye overgrep?»

Svar:

Voldtekt er et alvorlig samfunnsproblem med store konsekvenser for den som utsettes. Tiltak som kan forebygge og bekjempe voldtekt er høyt prioritert av regjeringen. Det er svært viktig at voldtektsforbrytere blir tatt og får en straff som gjenspeiler alvorligheten i det de har gjort. Det er også viktig at de gjennomfører straffen på en måte som er sikkerhetsmessig forsvarlig og betryggende for samfunnet. De farligste forbryterne skal idømmes forvaring, dersom retten finner at det er en nærliggende fare for gjentakelse. Forvaringsdømte skal ikke løslates før minstetiden er over og det ikke lenger er en nærliggende gjentakelsesfare. Forvaringsdømte voldtektsforbrytere tilbys programmer og behandlingstilbud som er tilpasset deres problematikk. Gjennomføringen av slike tilbud har stor betydning ved vurderingen av om det er en nærliggende fare for gjentakelse, og om den forvaringsdømte dermed skal kunne løslates. For gjengangere og andre med alvorlige dommer som ikke er

idømt forvaring, men en tidsbestemt straff, påser kriminalomsorgen at disse ikke slippes ut på permisjon eller prøveløslatelse dersom de anser at det er fare for nye straffbare handlinger. Kriminalomsorgen kan aldri holde domfelte fengslet lenger enn til straffetidens utløp, men inntil da skal alle utganger fra fengselet vurderes nøye, særlig gjelder dette for gjengangere og domfelte i alvorlige saker. Flere av de store fengslene har programtilbud som retter seg mot voldtektsforbrytere. Når det gjelder politiets arbeid med å bekjempe/forebygge voldtekt er det etablert en voldtektsgruppe på Kripos som arbeider mot seksualisert vold. Dette er det nasjonale fagmiljøet for informasjon- og kompetansedeling som bidrar til økt kvalitet på etterforskningen og raskere oppklaring av voldtektssaker i politidistriktene. I tillegg har flere politidistrikter etablert egne SO-team (seksuelle overgrep team) med spesielt ansvar for sedelighetssaker og seksuelle overgrep.

Voldtektsgruppen på Kripos mottar og systematiserer alle voldtektsanmeldelsene fra politidistriktene. Informasjonen som Kripos besitter blir blant annet benyttet til å identifisere de mest aktive voldtektsforbrytere. Dette bidrar til at gjerningspersoner identifiseres tidlig og kan dermed forebygge nye voldtekter.

Jeg vil også legge til at utvidelsen av Kripos' DNA-register gir treff i stadig flere voldtektssaker som ikke tidligere ville blitt oppklart.

SPØRSMÅL NR. 1148**Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 3. september 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Vil statsråden sette nedleggelsen av sentrale deler av Veterinærinstituttets virksomhet i Nord-Norge til side og utrede hva som kreves for å møte behovet for økt kartlegging og kontroll med dyrehelse, blant annet sett i lys av rapporten «Antibiotikaresistens – kunnskapshull, utfordringer og aktuelle tiltak», og er tiltak mot økt kunnskap om antibiotikaresistens en

del av mandatet til Veterinærinstituttets prosjekt for å modernisere beredskapen og obduksjonsvirksomheten for landdyr?»

BEGRUNNELSE:

Veterinærinstituttet har foreslått å legge ned virksomheten i grønn sektor (varmblodige dyr) i Nord-Norge, legge ned Veterinærinstituttet i Tromsø og

flytte gjenværende virksomhet til Harstad. En slik foreslått organisering er ikke utredet. Dersom Veterinærinstituttets planer for sine avdelinger i Nord-Norge gjennomføres innebærer det at Veterinærinstituttet ikke lenger skal ha kompetanse på sykdomsdiagnostikk og patologi på varmblodige dyr i landsdelen.

Statsråden har 19. mars og 18. juni svart Stortinget at Stortinget vil bli forelagt saken på egnet måte. Statsråden opplyste også 18. juni om at Veterinærinstituttets styre etter et møte med departementet har vedtatt at de vil arbeide videre med å modernisere beredskapen og obduksjonsvirksomheten for landdyr og at de vil etablere et eget prosjekt for dette som er planlagt å gå ut 2014.

Rapporten «Antibiotikaresistens – kunnskaps-hull, utfordringer og aktuelle tiltak», ble lagt fram 18. august, og er utarbeidet av en tverrsektoriell arbeidsgruppe på oppdrag fra Miljøverndepartementet (MD), Fiskeri- og kystdepartementet (FKD), Landbruks- og matdepartementet (LMD) og Helse- og omsorgsdepartementet (HOD). I rapporten vektlegges økt behov for kartlegging av antibiotikaresistens i ulike miljøer, sitat:

«Tiltaksområde 1 Kartlegging av reservoar.

Dette tiltaksområdet peker på behovet for bedre kartlegging av i hvor stor grad antibiotikaresistens finnes i ulike miljøer. Slike kartlegginger må gjentas med regelmessige mellomrom for å følge utvikling og vil være helt nødvendige for å møte effekter av tiltak som kan påvirke forekomsten. Innenfor flere områder må etableres nye overvåkings-/kartleggingsområder, mens for andre er det snakk om en betydelig utvidelse av pågående overvåkingen (f.eks. mat, dyr og miljø). Summene under dette tiltaket er store og gjenspeiler at det kreves en betydelig innsats for å skaffe en bedre og samlet oversikt over omfang av antibiotikaresistens både hos men-nesker, mat, dyr og øvrige miljø.»

Gjennomføres Veterinærinstituttets planer for Nord-Norge vil viktig kompetanse til å bistå i slik kartlegging være svekket i landsdelen.

Svar:

Jeg er opptatt av at Veterinærinstituttet viderefører arbeidet med å effektivisere virksomheten og gjøre prioriteringer innen det samlede ansvarsområdet. Den samlede kompetansen skal utvikles og utnyttes enda bedre.

Etter møte med meg har Veterinærinstituttet besluttet å videreføre obduksjonstilbudet i Nord-Norge til de har vurdert Veterinærinstituttets samlede obduksjonsvirksomhet. Jeg har overfor Veterinærinstituttet gitt uttrykk for at jeg er opptatt av at det blir gjort tiltak som sikrer at sykdomsberedskap og helseovervåking i Nord-Norge kommer styrket ut av endringene.

Helseovervåking, herunder overvåking av antibiotikaresistens, er ikke en del av beredskaps- og obduksjonsvirksomheten, og er således ikke en del av mandatet i Veterinærinstituttets prosjekt for å modernisere beredskapen og obduksjonsvirksomheten for landdyr.

Veterinærinstituttet gjør et omfattende arbeid når det gjelder antibiotikaresistens. De har i mange år koordinert NORM-vet (Norsk overvåkingsprogram for antibiotikaresistens i mikrober fra fôr, dyr og næringsmidler), de analyserer store mengder prøver i Mattilsynets overvåkingsprogrammer og de har betydelig forskningsaktivitet når det gjelder antibiotikaresistens.

Jeg legger til grunn at Veterinærinstituttet sikrer at dette arbeidet blir ivarettatt på en god måte i samarbeid med blant andre Mattilsynet og humanmedisinske miljøer.

Jeg ser derfor ikke grunn til å gripe ytterligere inn i det utredningsarbeidet som Veterinærinstituttet nå gjennomfører, for å modernisere beredskapen og obduksjonsvirksomheten for landdyr.

SPØRSMÅL NR. 1149

Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 3. september 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Vestlandet risikerer å få eit dårlegare barnevern som rammer skadelidande born når Bufetat Region Vest no skal kutte 300 millionar kroner på 2 år og 200 stillingar skal vekk. Barnefagleg kompetanse forsvinn

sidan tilsette seier opp stillingane sine utan at kompetansen og tenestene blir styrka i kommunane.

Vil statsråden hindre ein situasjon som gjer at viktig barnefaglig kompetanse forsvinn, og stoppe denne raske og omfattande omstillinga i det statlige barnevernet i Region Vest?»

GRUNNGJEVING:

På 2 år skal Bufetat Region Vest kutte 300 millioner kroner og opptil 200 årsverk for at Bufetat skal få budsjetta i balanse. Det statlege barnevernet i Region Vest må slik kutte i alle tilboda sine. Tillitsvalde er uroa og fryktar at nedskjeringar vil ramma dei svakeste i barnevernet. Fleire tilsette har sagt opp stillingane sine i Bufetat på grunn av omstillingane organisasjonane er inne i. Kommunar er uroa for å få oppgåver over natta dei ikkje er rigga for å ta. Om kommunane fekk betre tid på seg, kunne dei i større grad inngå samarbeid med Bufetat om bruk av kompetansen. Men ifølgje NRK 26. august 2014 har KS i Sogn og Fjordane oppmoda kommunane om å skrinlegge samarbeidet med Bufetat. Manglande kommunikasjon og dårleg samarbeidsklima er årsaka. Til no har 13 kommunar sagt opp samarbeidet, og truleg vil fleire kome etter. Slik vil særleg viktig kompetanse forsvinne frå barnevernsfeltet på Vestlandet, noko som vil gå ut over både kvaliteten og omfanget i tilbodet og ramme dei som barnevernet er til for, nemlig dei skadelidande borna.

Svar:

Eg vil først understreke at mitt mål er at alle barn og unge skal få god og forsvarleg omsorg og hjelp, og at hjelpa alltid skal vere til barna sitt beste.

Stortinget har slutta seg til forslaga i Prop. 106 L (2012-2013). Ein konsekvens av dette er at Bufdir no klarare enn tidlegare konsentrerer seg om dei lovpålagte oppgåvene sine. Det er samtidig eit krav til det statlege barnevernet at dei skal halde den budsjettramma som Stortinget har fatta vedtak om. Det inneber at det statlege barnevernet må gjennomføre effektiviseringstiltak.

Tradisjonelt har det vore slik at det statlege barnevernet og har vore med og finansiert hjelpetiltak

som etter barnevernlova eigentleg er eit kommunalt ansvar. Som følge av Prop. 106 (2012-2013) må kommunane ta eit større ansvar for tiltak dei etter lova allereie har eit ansvar for.

Bufdir jobba kontinuerleg med å effektivisere drifta for å oppnå budsjettbalanse, samtidig som dei har ein betydeleg aktivitetsvekst. Effektiviseringstiltak er sett i gang i alle regionar, men innsparingsplanane fordeler seg noko ulikt mellom regionane.

Eit overordna mål for barnevernet er at det skal vere likeverdige tenester i heile landet. Region vest har over lengre tid hatt eit særleg høgt utgiftsnivå og hatt utgifter per barn som er høgare enn dei andre regionane.

Budsjettoverskridingane i Region vest skuldast mellom anna relativ låg kapasitetsutnytting i tiltaka og at opphaldstida i tiltaka er lengre enn det som er vanleg i dei andre regionane. Regionen må derfor omstille tenestetilbodet for å få ei meir kostnadseffektiv drift.

Omstillingar er ein krevjande prosess for alle. Det er derfor ei utfordring dersom personar med viktig kompetanse sluttar. Men tenestene som det statlege barnevernet leverer skal vera forsvarlege og ha den kompetanse og bemanning som er nødvendig for å tilfredsstille krav til kvalitet og forsvarleg praksis. Dette inneber mellom anna at etaten skal ha eit spesialisert og differensiert tilbod tilpassa barna sitt behov. Det er opp til institusjonane å sørge for at dei har riktig kompetanse og tilbyr nødvendige kompetansehevingstiltak retta inn mot dei ulike målgruppene. Bufdir har ansvaret for å sikra at forskriftene om godkjenning og kvalitet vert etterlevde både i statlege og private tiltak. I tillegg er det eit uavhengig tilsynsapparat med Helsetilsynet og fylkesmannsembeta som fører tilsyn med alle tiltak i barnevernet, også dei som vert gitt av Bufetat.

SPØRSMÅL NR. 1150

Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen

Besvart 4. september 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvordan vil statsråden imøtekomme behovene for en tilfredsstillende akuttberedskap i Telemark/Rjukan, og vil regjeringen sørge for at det stilles til rådighet nødvendige omstillingsmidler for å sikre ny aktivitet i Rjukan?»

Svar:

Jeg stilte i foretaksmøte 5. juni 2014 krav om at Sykehuset Telemark oppdaterer og fornyer planer for prehospitale tjenester i god tid før avvikling av akuttfunksjonen ved Sykehuset Telemark, Rjukan. Sykehuset Telemark la fram et første utkast til slike opp-

daterte planer i møte med meg 6. august 2014. På dette møtet deltok også Tinn kommune og Helse Sør-Øst. De berørte skal nå få uttale seg om planene før de gjøres gjeldende. På møtet ble det videre avtalt at Sykehuset Telemark, Tinn kommune og Helse Sør-Øst skulle samarbeide om den videre utviklingen av tilbudet i kommunehelsetjenesten og spesialisthelse-

tjenesten i Tinn kommune, innenfor de planene som nå foreligger. Sykehuset Telemark er ansvarlig for at omstillingen i spesialisthelsetjenesten skjer på en for- svarlig måte og at de nødvendige midler legges inn i den forbindelse. Regjeringen har ikke vurdert det som en aktuell problemstilling med omstillingsmid- ler for å sikre ny aktivitet på Rjukan.

SPØRSMÅL NR. 1151

Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 3. september 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«Hva tenker statsråden om omorganiseringsproses- sen i Mattilsynet, i lys av arbeidet med å utrede et re- gionalt folkevalgt nivå?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge flere medier, herunder NRK, ønsker Mattilsy- net å redusere antall regioner fra 8 til 5. Dette i for- bindelse med at tilsynet reduserer antall forvalt- ningsnivåer fra 3 til 2. Forslaget om å redusere antall forvaltningsnivå fra 3 til 2 har vært ute på høring et- tersom en slik omorganisering krever endring av matloven. I høringsnotatet er det imidlertid ikke nevnt noe om at Mattilsynet også vil redusere antall regioner. Dette synes imidlertid nå å være bekreftet etter NRKs avsløring.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har samtidig startet arbeidet med å utrede et nytt re- gionalt folkevalgt nivå som del av kommunerefor- men. Det antas da ikke å være hensiktsmessig at stat- lige tilsyn etablerer nye regionstrukturer før det blir klart hvordan den nye folkevalgte regionstrukturen blir. Mitt spørsmål er derfor om statsråden har gjort seg noen tanker rundt omorganiseringsprosessen i Mattilsynet, og da særlig forslaget om å redusere an- tall regionkontor fra 8 til 5, i lys av at det nå også skal etableres et regionalt folkevalgt nivå.

Svar:

Regjeringen ønsker å legge til rette for en enklere, mer enhetlig og effektiv forvaltning og bedre styring.

I Prop. 1 S Tillegg 1(2013-2014) uttrykte regje- ringen at «Arbeidet i Mattilsynet kan effektiviseres og organisatoriske endringer vil bli vurdert».

Sommeren 2014 ble det gjennomført offentlig høring av et forslag til endring i matloven som vil oppheve den lovmessige bindingen til tre forvalt- ningsnivåer i Mattilsynet. Som bakgrunn for en- dringsforslaget, ble det i høringsnotatet orientert om at Mattilsynet ønsker organisering etter en to-nivå- modell med ett hovedkontor og fem regioner, her- under at Mattilsynets forslag innebærer en reduksjon i antall regioner fra dagens åtte til fem.

Jeg ser positivt på at Mattilsynet har lagt fram et forslag til organisasjonsendringer som vil legge til rette for effektivisering og forbedringer. Jeg er opptatt av at Mattilsynet kan frigi ressurser fra administrasjon til utøvende arbeid og utvikle et mer enhetlig tilsyn.

Mattilsynet forvalter statlig, nasjonalt regelverk som ikke er gjenstand for lokal- eller regionalpolitisk skjønnsutøvelse. Struktur på folkevalgt kommune-, fylkes- eller regionalnivå har derfor begrenset betyd- ning for hvordan Mattilsynet mest hensiktsmessig bør organiseres.

SPØRSMÅL NR. 1152**Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 8. september 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden bekrefte at utlendingsmyndighetenes ikke har gjennomført en innstramming i visumplikten i strid med Asylavtalen?»

BEGRUNNELSE:

I Dagbladet 25. august 2014 anføres det av advokat Trygve Tveter at «det har skjedd en sjokkerende innstramming i visumpolitikken overfor Pakistan». Han viser til ti saker siste år hvor søknad om visum er avslått.

UDI uttaler til dette at det ikke har skjedd noen «vesentlige endringer eller innstramminger i visumregelverket». Denne uttalelsen kan tolkes i retning av at det er foretatt mindre innstramminger i praksisen.

Avtalen mellom Venstre, Kristelig Folkeparti, Fremskrittspartiet og Høyre om utlendingsfeltet (Asylavtalen) åpner ikke for noen innstramming i visumpolitikken. Ettersom UDIs uttalelse til Dagbladet

er noe uklar, er det fint om statsråden kan bekrefte at det ikke har funnet sted noen innstramming i visumplikten de senere har.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på spørsmål nr. 1140 fra stortingsrepresentant Karin Andersen, hvor det fremgår at «[N]orsk visumpraksis er basert på et felles regelverk for alle Schengenlandene, og vi er forpliktet til å følge det regelverket Schengenlandene har blitt enige om. I fjor ble 96 % av alle søknadene om visum til Norge innvilget; det vil si at 184 900 personer fikk besøksvisum for å komme til Norge og Schengenområdet. Regjeringen Solberg har ikke gjort innstramminger i visumregelverket eller i praktiseringen av dette, når det gjelder familiemedlemmers mulighet til å få besøksvisum til Norge. Hver enkelt søknad behandles individuelt, og det er søkerens konkrete situasjon som er avgjørende for om søknaden innvilges eller ikke».

SPØRSMÅL NR. 1153**Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 4. september 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for at universitetene i Nord-Norge og næringslivet kan realisere planene om å styrke forskningen på arktisk logistikk og maritim transport gjennom Center for High North Logistics (CHNL)?»

BEGRUNNELSE:

I Innst. 8 S fra Næringskomiteen skriver en samlet komité:

«Komiteen er kjent med arbeidet Center for High North Logistics (CHNL), basert i Kirkenes og Murmansk, gjør for å utvikle og formidle kunnskap om arktisk logistikk og maritim transport. Sikre, effektive og bærekraftige løsninger for transport og logistikk vil være avgjørende for utviklingen av næringsvirksomheten i nordområdene. Komiteen har videre merket seg at UiT Norges arktiske universitet og Universitetet i Nordland ønsker et tettere samarbeid med CHNL om

forskning og utdanning knyttet til senterets aktivitet. Komiteen viser til at det samarbeid som CHNL får til mellom nasjonale og internasjonale miljøer kan gi viktige bidrag til utviklingen i nord.»

Venstre mener det er svært positivt at de to universitetene i Nord-Norge går sammen om et prosjekt der de bruker sine felles styrker. Videre er økt samarbeid mellom næringsliv og kunnskapssektoren et mål i seg selv, og satsing på kunnskap om Nordområdene viktig. Merknaden må følges positivt opp, og det bør legges til rette for at dette samarbeidet blir en realitet.

Svar:

Center for High North Logistics (CHNL) ble opprettet i 2008 som et offentlig-privat samarbeid mellom blant andre Utenriksdepartementet og Norges Rederiforbund, med sikte på å øke forskning på transport og logistikk i nordområdene. Senteret ble etter det

Kunnskapsdepartementet er kjent med, organisert som en privat stiftelse i 2009 med styremedlemmer fra Rederiforbundet, Tschudi Shipping, Det Norske Veritas, Universitetet i Nordland og Aker Artic, og hvor Statoil og Utenriksdepartementet har observatørplass.

I brev av 27. juni 2014 fra Universitetet i Nordland og Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet til Kunnskapsdepartementet fremgår det at universitetene ønsker å innlemme CHNL i de to universitetsstrukturene for å bidra til å videreutvikle senteret.

Departementet har lagt til grunn at Universitetet i Nordland og Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet finansierer dette innenfor sine eksisterende rammer, og i tråd med gjeldende regelverk,

jf. blant annet departementets rundskriv F07/2013. Alle transaksjoner mellom universitetene må skje på forretningsmessige vilkår.

Kunnskapsdepartementet er ikke kjent med om øvrige aktører vil bidra til fortsatt finansiering av senteret, men vil anta at senteret som har et betydelig nettverk av nasjonale og internasjonale partnere og interessenter, vil søke finansiering også fra disse.

Jeg viser for øvrig til at regjeringen har besluttet at det skal utarbeides en strategi om helhetlig politikk for vekst og verdiskaping i maritim næring. Strategien skal legges frem våren 2015. Kunnskapsdepartementet vil samarbeide tett med Nærings- og fiskeri-departementet om strategien, og jeg vil ta med meg spørsmålet fra representanten Raja som et innspill til dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 1154

Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 11. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Vil statsråden i arbeidet med ny parkeringsforskrift gi kommunene mulighet til å reservere parkeringsplasser til bildelingsordninger?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er kjent med at regjeringen 30.5. sendte ut forslag til nytt felles parkeringsregelverk på høring. Vi er glad for at departementet fortsatt innstiller på betalingsfritak for el- og hydrogenkjøretøy på kommunale plasser. Samtidig vet vi at vi ikke bare trenger mer miljøvennlige biler, men også færre biler i byområdene, både av areal- og klimahensyn. Transportøkonomisk institutts rapporter om bildeling viser at private biler bare er i bruk ca. 30 minutter om dagen. De som er en del av bildelingsordningen bruker bil mindre enn andre (ca. 1/3 mindre enn bileiere). Dette reduserer belastningen bilen har i bymiljøet, samtidig som det gir folk tilgang til bil når de ikke har andre alternativer.

Svar:

Reserverte parkeringsplasser til bildelingsordninger inngår ikke i det forslaget som nå har vært på høring.

Det sentrale formålet er å gi et felles regelverk for drift av offentlig og privat parkeringsvirksomhet.

Høringen ble avsluttet 1. september 2014 og departementet går nå igjennom høringsuttalelsene.

Det er viktig å sikre at det nye regelverket blir robust for de formål det skal dekke. Dette er primært å skape større konkurranselikheter og brukerretting. Det bør likevel også gi nødvendig handlingsrom for kommunene til å bruke parkeringsregulering som incitativ for å få trafikantene til å bidra til et bedre bymiljø. Forslaget slik det foreligger i dag vil gi for-skriftshjemmel for reservering av plasser til ulike brukergrupper-/kjøretøy. Enkelte er også omhandlet særskilt, som forflytningshemmede med parkeringstillatelse og elektrisk og hydrogendrevet motorvogn. Forslaget er imidlertid ikke utformet med formål å spesifisere hvilke andre bruker-/trafikanter grupper det kan være aktuelt å regulere tilgangen til parkeringsplasser for ved bruk av egne skilt.

Et særlig offentlig skilt for å reservere parkeringsplasser til bildelingsordninger finnes heller ikke i dag, så eventuell innføring av en slik ordning vil uansett kreve endring også i skilteforskriften. En eventuell prosess hvor det fremmes forslag om innføring av et slikt skilt, må avvende ferdigstillelsen av den felles reguleringen av parkeringsvirksomhet.

SPØRSMÅL NR. 1155**Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 1. september 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Vil statsråden vurdere å utvide ordningen med støtte til parykk ved alopecia, til å omfatte ungdom som er under utdanning?»

BEGRUNNELSE:

Alopecia areata er en sykdom som forårsaker hårfall. Noen mister alt hår på kroppen livet ut. Andre kan få flekkvis hårfall i hodebunnen, men få hårveksten tilbake. Sykdommen kan ramme personer i alle aldre. Det ytes stønader for anskaffelse/gjenanskaffelse til parykk iht. forskrift om stønad til dekning av utgifter til ortopediske hjelpemidler, brystprotese, ansiktsprotese, øyeprotease og parykk fra 1997. Det fremgår av § 8 i forskriften at personer under 18 år kan få stønad til inntil to individuelt tillagde parykker, eller inntil seks syntetiske parykker, hvert kalenderår. Etter at man er fylt 18 år kan man bare få stønad med inntil kr 5 470,- per kalenderår til parykk. Stønadsgrensen er i noen tilfeller kr 14 150,- pr. kalenderår, hvis man har «avvikende hodeform» eller har allergi mot syntetisk materiale.

Utredningsseksjonen på Stortinget har forsøkt å finne begrunnelsen for at støttebeløpet reduseres så drastisk idet barna når myndighetsalder. Ettersom støtteordningen er regulert i forskrift finnes det imidlertid ikke noen forarbeider. Arbeids- og velferdsdirektoratet anslår – etter å ha vært i kontakt med en parykkmaker – at parykker må byttes flere ganger i året på grunn av slitasje. Årlige kostnader kan ifølge parykkmakeren utgjøre ca. kr. 30 000 – 50 000, uavhengig av om vedkommende bruker syntetisk parykk eller individuelt tillaget parykk med ekte hår. Det gis ikke grunn- eller hjelpestønad til å anskaffe parykk. Direktoratet medgir på denne bakgrunn følgende til utredningsseksjonen:

«[...] det er derfor ingen tvil om at personer med alopecia som vil bruke parykk må betale vesentlig mer av egen lomme etter at de har fylt 18 år»

Med bakgrunn i anslagene fra direktoratet vil barn som tidligere har fått dekket utgifter til parykk få ekstrakostnader på inntil ca. kr 45 000 årlig idet de fyller 18 år. Ettersom de fleste 18 åringer er under utdanning og gjerne vil være det i flere år fremover, vil dette være en betydelig utgift som en vanskelig kan se at de selv vil klare å finne inndekning for. En støtteordning som dette bør være knyttet til inntektseviden og det bør da hensyntas hvorvidt en er i jobb eller under utdanning. På denne bakgrunn vil jeg be statsråden vurdere å utvide støtteordningen til å omfatte ungdom som er under utdanning.

Svar:

Representanten stiller spørsmål vedrørende ordningen med stønad til parykk etter folketrygdloven, nærmere bestemt stønad til personer med diagnosen alopecia.

Stønad til parykk er hjemlet i forskrift om stønad til dekning av utgifter til ortopediske hjelpemidler, brystprotese, ansiktsdefektprotese, øyeprotease og parykk. Jeg vil for ordens skyld opplyse om at stønaden ikke er begrenset til personer med alopecia, men jeg har fått opplyst fra Arbeids- og velferdsdirektoratet at denne gruppen utgjør en relativt stor andel av dem som mottar slik stønad.

Det er riktig som representanten viser til at dagens ordning skiller mellom personer under og over 18 år. Bakgrunnen for dette er at man har ønsket å prioritere barn.

Jeg er enig med representanten Nybø at gruppen unge under utdanning får en relativt stor økonomisk belastning etter fylte 18 år. Jeg har allerede vært i dialog med Arbeids- og velferdsdirektoratet om saken, og vil be direktoratet om en utredning av dette spørsmålet.

Jeg vil komme tilbake til spørsmålet etter at en slik utredning foreligger. Jeg vil samtidig peke på at en utvidelse vil ha budsjettmessige konsekvenser, og at en eventuell endring må vurderes opp mot andre formål.

SPØRSMÅL NR. 1156**Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 3. september 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Har statsministeren endret syn på konsultasjonsavtalen mellom regjeringen og Sametinget?»

BEGRUNNELSE:

Daværende statsministerkandidat Erna Solberg uttalte til NRK Sápmi 7. mai 2013 at «konsultasjonsordningen for Sametinget var en viktig oppfølging av Norges internasjonale forpliktelser overfor urfolk». Dette står i skarp kontrast til statsråd Elisabeth Aspakers opptreden overfor Sametinget, i det hun har nektet å møte Sametinget til konsultasjoner om nye regler for kongekrabbefisket.

Formålet med konsultasjonsavtalen er å oppnå enighet mellom statlige myndigheter og Sametinget når det overveies å innføre lover eller tiltak som kan påvirke samiske interesser. Sametinget har også mulighet til å ta opp egne saker. Kongekrabbe er en svært viktig ressurs i sjøsamiske områder, og fiske og næringsutvikling er blant de tema som er omfattet av konsultasjonsavtalen.

Svar:

Spørsmålet er oversendt meg fra Statsministerens kontor, og jeg er bedt om å besvare spørsmålet på vegne av regjeringen.

Det ble avholdt en konsultasjon 21. juli 2014 mellom Sametinget og departementet om denne saken, i forkant av forskriftsfastsettelsen. Denne konsultasjonen ble holdt på administrativt nivå, etter ønske fra Sametinget selv. Sametinget har i etterkant av denne konsultasjonen ønsket ytterligere konsultasjon, på politisk nivå.

Jeg mente imidlertid saken var godt belyst fra Sametingets side, både overfor Fiskeridirektoratet i ordinær høringsrunde og gjennom konsultasjonen. Slik jeg ser det, ble det i konsultasjonen gjort et reelt forsøk på å oppnå enighet med Sametinget. Konsultasjonsavtalen er derfor overholdt.

Sametinget var i hovedsak enig i reguleringsopplegget, men var uenig i spørsmålet om en nedre fartøygrense i kongekrabbefisket. I forslaget fra Fiskeridirektoratet var det anbefalt en nedre fartøylengde på 7 meter, mens fartøygrensen ble satt til 6 meter.

Regjeringen er opptatt av å overholde konsultasjonsavtalen med Sametinget, men det betyr ikke at det alltid oppnås enighet i alle saker.

Jeg vil legge til at jeg 25. august 2014 hadde et møte med Silje Karine Muotka, rådsmedlem i Sametingsrådet, hvor denne saken ble drøftet uten at det fremkom nye momenter.

Utfyllende redegjørelse om saken

Når det gjelder den nedre fartøystørrelsen i åpen gruppe er dette en problemstilling som Fiskeridirektoratet har hatt på høring, og som de aller fleste høringsinstansene var positive til. I følge Fiskeridirektoratet region Finnmark finnes det eksempler på at båter har kommet slepende med fangsten for levering, fordi båten er så liten at den ikke har kapasitet til å ha fangsten om bord. Mattilsynet har påpekt at hensynene til god dyrevelferd forutsetter fartøy av en viss størrelse. Det er ellers mange som har påpekt at fartøyet må være av en viss størrelse for at det skal være praktisk mulig å utøve et selvstendig kommersielt kongekrabbefiske med teiner på en forsvarlig måte. Den registrerte deltakelsen i åpen gruppe har økt betydelig, med det resultat at totalkvoten må deles på stadig flere. Dersom småbåter nyttes som rene kvotefartøy og kvotene fiskes som tilleggskvoter av større fartøy, hvilket vi dessverre ikke kan utelukke har skjedd, innebærer dette reduserte kvoter til alle andre.

Fiskeridirektoratet foreslo en nedre fartøygrense i åpen gruppe i fisket etter kongekrabbe. Når det nå ble valgt å innføre en grense på seks meter har jeg vært relativt forsiktig. Vi snakker i realiteten om små åpne fartøy under 20 fot, og ikke det vi normalt om-taler som «små fartøy» i fiskeflåten. Jeg tror det er bred enighet om at de aller minste åpne båtene er lite egnet til å utøve et selvstendig kongekrabbefiske med teiner, og at det vil være hensiktsmessig å ha vilkår om en nedre fartøystørrelse for utøvelse av kommersielt kongekrabbefiske.

Jeg vil understreke at den nye seksmetersgrensen ikke ekskluderer noen fiskere fra å drive kongekrabbefiske. Den nedre fartøygrensen er kun et vilkår for å delta i åpen gruppe, som altså fortsatt er åpen for de som fyller vilkårene og som vil utøve et kommersielt fiske etter kongekrabbe. Et slikt vilkår bidrar til nødvendig avgrensing og gjør det dermed mulig å videreføre en åpen gruppe i dette fiskeriet, noe jeg tror også samiske interesser er tjent med.

Når det gjelder forutsigbarhet har det lenge vært lagt opp til innføring av en nedre fartøylengde i åpen gruppe, selv om forskriften ble fastsatt få dager før nytt reguleringsår startet 1. august. Fiskeridirektoratet foreslo altså en grense i høringen som gikk ut i vår, og mange av høringsinstansene har påpekt nødvendigheten av et slikt vilkår. En slik nedre fartøylengde ble også foreslått av Fiskeridirektoratet i fjorårets høring.

Jeg synes for øvrig det er verdt å merke seg positive signaler fra næringen om at de nye reguleringene er godt mottatt.

SPØRSMÅL NR. 1157**Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Kåre Simensen****Besvart 3. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvordan kan samferdselsministeren vise til at Finnmark fylkeskommune ikke stiller seg bak å bruke kompensasjonsordningen til en utvidelse av Alta Lufthavn når det IKKE er gjort noen formelle skriftlige vedtak på denne saken i Finnmark fylkeskommune?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til nylig mottatt brev fra samferdselsministeren dater 19.8.14 og deres referanse 14/75 om kompensasjonsordningen for økt arbeidsgiveravgift i Finnmark. I brevet henvises det til at Finnmark fylkeskommune ikke stiller seg bak en forlengelse av rullebanen på Alta Lufthavn. Jeg ber derfor om en tilbakemelding der ministeren redegjør overfor meg hvorfor departementet nok en gang henviser til fylkeskommunens holdning i denne saken når det vitterlige ikke er forankret i noen formelle fora i Finnmark fylkeskommune. For øvrig vil jeg rette en takk til ministeren for at han avslutter brevet med å være tydelig på at han vil arbeide videre med denne saken. For øvrig har jeg stor tro på at Finnmark fylkeskommune vil ha en annen holdning til utvidelse av Alta Lufthavn enn det statsråden referer til, når kompensasjonsordningen behandles i formelle fora og at man da kan henvise til formelle vedtak.

Svar:

Spørsmålet om deponering av overskuddsmasse ved Alta lufthavn for en mulig senere forlengelse av rullebanen ble løftet fram i forbindelse med Stortingets behandling av Meld. St. 26 (2012-2013) Nasjonal transportplan 2014-2023, jf. Innst. 450 S (2012-2013).

Som et ledd i oppfølgingen av Stortingets merknad ba Samferdselsdepartementet transportetatene og Avinor om å avklare muligheten for dette. Avinor gjorde rede for sine vurderinger i brev til Alta kommune 27. august 2013.

Departementet ga videre i mai 2014, med bakgrunn i henvendelser fra Alta kommune om flytting av masse og finansiering av tiltaket, Avinor et nytt oppdrag om en nærmere redegjørelse for nytteverdi-

en av en forlengelse av rullebanen. Avinor redegjorde i sin tilbakemelding for at det er betydelig usikkerhet knyttet til de operative gevinstene ved en forlengelse av rullebanen, og at nytteverdien ved tiltaket er begrenset sett opp mot forventede investeringskostnader. Selskapet har også vurdert forhold som trafikkutvikling, chartertrafikk og nytt EU-regelverk for lufthavner.

Samferdselsdepartementet redegjorde i brev av 17. juli 2014 til Alta kommune for departementets vurdering av saken. I brevet ble det vist til at departementet etter en helhetsvurdering ikke finner grunnlag for en egen statlig bevilgning til flytting av over-skuddsmassen til Alta lufthavn. Kommunen må derfor i utgangspunktet selv stå ansvarlig for finansiering av tiltaket hvis det ønskes gjennomført. Avinor vil legge til rette for at deponeringen kan gjennomføres.

Jeg mener at Samferdselsdepartementet gjennom denne prosessen har fulgt opp Stortingets føringer fra behandlingen av Nasjonal transportplan, samt foretatt en grundig vurdering av saken.

Når det gjelder spørsmålet om kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift, så er det viktig å få gode råd om hvordan de kompenserende tiltakene skal innrettes. Dette er bakgrunnen for at kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner og jeg inviterte til et dialogmøte i Tromsø den 1. juli 2014, der næringslivsorganisasjoner og de regionale myndighetene i Nordland, Troms og Finnmark deltok.

Jeg har merket meg at Finnmark fylkeskommune så langt ikke har foreslått forlenging av rullebanen som ett av sine prioriterte tiltak ved fordelingen av midler. Som samferdselsminister må jeg legge til grunn at de innspill som kommer fra fylkeskommunen er forankret innad i fylkeskommunen og at jeg kan ta disse med meg i mitt videre arbeid.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Samferdselsdepartementet ser nå sammen på innretningen av kompensasjonsordningen basert på synspunktene fra regionen og vi vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Skulle Finnmark fylkeskommune komme med nye innspill knyttet til fordelingen av kompensasjonsmidler, vil jeg vurdere dem i den forbindelse.

SPØRSMÅL NR. 1158**Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 2. september 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Regjeringen har varslet en stortingsmelding om strukturen i høyere utdanning. Gjennom media erfarer vi at regjeringen vil foreta nedlegging av høyskolene i Nord-Norge allerede før regjeringen har lagt fram stortingsmeldingen.

Medfører det riktighet at regjeringen vil hastebehandle endringene i én landsdel uten en samlet nasjonal gjennomgang av tilbudsstrukturen og på denne måten avskjære en demokratisk prosess og behandling i Stortinget?»

Svar:

Regjeringen tar sikte på å legge frem en stortingsmelding om strukturen i universitets- og høyskolesektoren våren 2015. Målet er å heve kvaliteten på høyere utdanning og forskning i hele landet. I arbeidet med stortingsmeldingen legges det stor vekt på prosesser som er forankret ved institusjonene selv og deres opplevelser av utfordringer og muligheter.

Departementet har bedt alle institusjonene i hele landet om synspunkter på en del forhold som er sentrale for vurderingen av fremtidig struktur. Departementet har også pekt på at med det grunnlaget som foreligger, bør institusjonene i Nord-Norge ha gode forutsetninger for å mene noe om disse forholdene.

Strukturen i Nord-Norge har vært diskutert over lang tid. Den var blant temaene i NOU 2008: 3 Sett under ett, et utvalg drøftet strukturen i Nordland i rapporten Ta hele Nordland i bruk og institusjonene i Nord-Norge har gjennom to utredninger sett på hvor-

dan de samlet sett kan løse samfunnsoppdraget på en best mulig måte. Og som vi vet har det allerede vært gjort strukturendringer i Troms og Finnmark.

Fordi det altså har vært mange prosesser i nord, er det min oppfatning at sektoren i Nord-Norge ligger foran resten av landet når det gjelder å ha et godt kunnskapsgrunnlag for eventuelle endringer. Det er grunnen til at vi har åpnet for at det kan være aktuelt å gjøre endringer i nord før vi legger frem stortingsmeldingen om strukturen i hele landet. Det er imidlertid ikke bestemt at endringer i Nord-Norge skal gjennomføres før stortingsmeldingen er lagt frem.

Jeg registrerer at enkelte medier fremstiller det som at regjeringen vil legge ned høyskolene i Nord-Norge i raskt tempo. Jeg understreker imidlertid at færre institusjoner ikke nødvendigvis innebærer færre studiesteder. Bedre kvalitet på høyere utdanning og forskning er målet for alt arbeid med strukturen i sektoren. Hensiktsmessig nasjonal og regional di-mensjonering av studietilbud er sentrale premisser. Også i Nord-Norge er det viktig med sterke forskningsmiljøer og gode utdanninger som sikrer landsdelen dyktig arbeidskraft og kunnskap.

Den videre strukturen og fremdriftsplanen er altså ikke fastsatt. Det noen har oppfattet som hastverk fra departementet, har heller vært forsøk på å unngå å trekke institusjonene i nord gjennom nye langvarige prosesser – prosesser som de allerede har vært gjennom. Departementet har en åpen og inkluderende prosess med så stor grad av forutberegnelighet som mulig, og det ønsker vi å fortsette med.

SPØRSMÅL NR. 1159**Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Heidi Greni****Besvart 3. september 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Vil statsråden medvirke til en gjennomgang av kompensasjonsloven for merverdiavgift slik at lovanvendelse og tilknyttet regelverk, kontroll- og rapporteringsregimer, ikke begrenser muligheten for å etablere funksjonelle partnerskap mellom ideelle/ikke-kommersielle aktører og kommunene i deres leveranser av lovpålagte tjenester?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok ved behandlingen av Ot.prp. nr. 1 (2003-2004) en ny lov om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner m.v. Gjennom loven ble det gitt kompensasjonsrett for merverdiavgift for private eller ideelle virksomheter som produserer helsetjenester, undervisningstjenester eller sosiale tjenester som kommuner eller fylkeskommuner er pålagt ved lov å utføre. Formålet med loven er å likestille tjenesteproduksjon produsert av kommunen sjøl med kjøp av slike tjenester fra private og ideelle leverandører.

Stortinget ga regjeringen fullmakt til å utarbeide forskrifter for gjennomføring av loven. Skattedirektoratet har utarbeidet retningslinjer for skatteetatens praktisering.

Praktisering av kompensasjonsloven har gitt en rekke konflikter som spesielt har vært knyttet til ideelle og ikke-kommersielle aktørers samarbeid med kommunene. Flere av sakene har vært prøvd rettslig. Skatteetaten har noen ganger har fått medhold i sin lovanvendelse, andre ganger tapt. Konfliktovrådene har bl.a. vært merverdikompensasjon knyttet til:

- Boligstiftelser som har drevet utleievirksomhet til mottakere av kommunale omsorgstjenester.
- Andelslag som er etablert av brukere av kommunale omsorgstjenester.
- Ideelle organisasjoner som har stått for utbygging og oppfølging av omsorgsboliger underlagt kommunal drift og tildelingsansvar.

I de aktuelle konfliktsakene har det i alle tilfeller foreligget kommunale tildelingsvedtak om utføring av lovpålagte helse- og sosialtjenester. Konfliktspørsmålene er knyttet til skattemyndighetenes dokumentasjonskrav sett i forhold til personvern hensyn, til krav om totalansvar for utbygging og drift og konkurransereguleringens krav til anbud ved inngåelse av kommunale avtaler med private tilbydere o.l.

Både fra kommunalt hold og i organisasjonene oppleves det som om kompensasjonsloven praktiseres på en måte som virker innskrenkende på samarbeidet mellom ideelle virksomheter og kommunene. Dette var ikke lovgivers intensjon da ny lov ble behandlet av Stortinget i 2003.

Kompensasjonsloven skal sikre at kommunene kan inngå samarbeid med private og ideelle aktører om leveranse av lovpålagte oppgaver innen undervisning, helse, omsorg og sosiale tjenester. Dette må også kunne gjøres ved at det etableres partnerskap mellom kommunene og ikke-kommersielle aktører om delt oppgaveløsning, f.eks. etablering av boliger i ideell regi, mens kommunen har ansvar for drift og tjenesteyting. Et slikt samarbeid må ikke stoppes av regler, kontroll- og rapporteringssystemer som hindrer løsninger som er til beste både for brukere og tjenesteytere.

Svar:

Jeg er opptatt av at den generelle kompensasjonsordningen for kommunesektoren skal fungere så smidig som mulig. Finansdepartementet har derfor kompensasjonsregelverket under løpende vurdering. Av regjeringsplattformen framgår det også at regjeringen ønsker å inkludere borettslag og sameier som samarbeider med kommunene om drift av helse- og omsorgstjenester i regelverket for kompensasjon for merverdiavgift for kommunene. Det pågår et arbeid i Finansdepartementet med å vurdere dette nærmere. Ved den løpende vurderingen av regelverket er det sentralt å ta hensyn til formålet med den generelle kompensasjonsordningen. Formålet er å nøytralisere konkurransevridninger ved kommuners, fylkeskommuners mv. kjøp av tjenester. Ordningen innebærer at kommunene får kompensert merverdiavgift på anskaffelser av i utgangspunktet alle varer og tjenester. På denne måten vil kjøp og egenproduksjon av tjenester likestilles. Ut fra sitt formål er kompensasjonsordningen altså ingen støtteordning. Ordningen er finansiert av kommunesektoren selv ved trekk i statlige overføringer tilsvarende omfanget av ordningen da den ble innført. Ordningen er dermed pro-vennøytral for statskassen.

Siden kompensasjonsloven trådte i kraft 1. januar 2004 har det, som representanten Greni påpeker, vært flere saker i forvaltningen og for domstolene om den nærmere forståelsen av kompensasjonsloven. I saken om Stiftelsen Utleieboliger i Alta kom Høyesterett til at det forelå rett til kompensasjon for merverdiavgiften

på anskaffelser til oppføring og drift av boliger som stiftene leide ut til omsorgstrengende. Stiftelsen og kommunen, som ytet omsorgstjenester til beboerne, ble ansett å yte den lovpålagte tjenesten i samvirke. Avgiftsmyndighetene legger denne rettsoppfatningen til grunn. I saken om Torneby sameie fastslo Høyesterett at et sameie ikke har rett til kompensasjon. Dette skyldes at et privatrettslig sameie ikke kan anses som en virksomhet i kompensasjonslovens forstand. Slik er det også under merverdiavgiftssystemet. Det er kun registrerte næringsdrivende som per i dag har rett til å nøytralisere merverdiavgiftsbelastningen gjennom rett til fradrag for inngående avgift. Dette betyr ikke at de privatpersoner som anskaffer sine egne omsorgsboliger gjennom sameieformen mv. ikke tilgodeses gjennom støtteordninger. Staten har gjennom Husbanken utviklet en omfattende låne- og tilskuddsordning for å sette funksjonshemmede i økonomisk stand til å bo i egen bolig. Blant annet gis tilskudd basert på brutto anleggskostnader, noe som innebærer at merverdiavgiften medregnes ved utmålingen av tilskudd.

Ved Skatteetatens gjennomføring av kontroll og behandling av kompensasjonssaker må de til enhver tid gjeldende regler anvendes. Dette er bl.a. annet viktig for å ivareta hensynet til rettssikkerhet og likhet for loven. Kompensasjonsordningen fungerer som en utbetalingsordning. Det er derfor en særlig viktig oppgave å motvirke at det skjer feil utbetalinger. Dette er også et forhold Riksrevisjonen har vært opptatt av, jf. Riksrevisjonens rapport om den årlige revisjon og kontroll for budsjettåret 2010 – Dokument 1 (2011-2012). Riksrevisjonen uttaler på side 108 bl.a., og da spesielt rettet mot private og ideelle virksomheter situasjon innen kompensasjonsregelverket, at:

«Ordningen er omfattet av et komplekst regelverk, og det fremmes krav som åpenbart ikke omfattes av ordningen. Det synes derfor å være risiko for at ikke ubetydelige beløp kan bli feilaktig utbetalt.»

På denne bakgrunn varslet Finansdepartementet i Prop. 112 L (2011-2011) kap. 15 at for å gjøre kompensasjonsregelverket klarere og mer brukervennlig kan det være behov for å vurdere enkelte presiseringer og eventuelle endringer i den generelle kompensasjonsordningen. I Prop. 1 LS (2013-2014) kap. 25.2, hvor dette arbeidet ble omtalt nærmere, ble det redegjort for at sakene for Høyesterett langt på vei har avklart hvor langt retten til kompensasjon strekker seg ved private virksomheters oppføring og utleie av boliger for omsorgstrengende.

Risikoen for feilutbetalinger er for øvrig bakgrunnen for Skatteetaten blant annet stiller krav om at private virksomheter må ha kopi av beboernes kommunale tildelingsvedtak i sine regnskap når virksomheten krever kompensasjon for merverdiavgift på anskaffelser til utleieboliger for omsorgstrengende. Det er rettskraftig avgjort at verken taushetspliktsbestemmelser eller personopplysningslovens regler er til hinder for en boligstiftelse kan innhente de aktuelle tildelingsvedtakene fra sine leietakere.

Som det framgår over arbeider Finansdepartementet kontinuerlig for en hensiktsmessig utforming av den generelle kompensasjonsordningen. Jeg ser på denne bakgrunn ikke behov for en særskilt gjennomgang av kompensasjonsloven. Når arbeidet med å nærmere vurdere en eventuell inkludering av borettslag og sameier i regelverket er avsluttet, vil jeg komme tilbake til dette.

SPØRSMÅL NR. 1160

Innlevert 27. august 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen

Besvart 9. september 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva er den geografiske fordelingen av avtalespesialister fordelt på fylke og spesialitet, og hvordan er deknningen per innbygger i de ulike spesialitetene i de ulike fylkene?»

BEGRUNNELSE:

Avtalespesialister utgjør en sentral del av spesialisthelsetjenesten. Avtalespesialister kan i samarbeid

med sykehus og kommunehelsetjeneste bidra til å gi pasienter rask og effektiv spesialisthjelp av høy kvalitet. Avtalespesialistene kan også være viktige for å gi kortere reisevei siden de ikke er lokalisert på sykehus. Daværende helseminister Støre ba i oppdragsdokumentet til helseregionene for 2013 om en bedre geografisk fordeling av avtalespesialistene. Dette er viktig særlig for pasienter som bor langt fra aktuell sykehuspoliklinikk. Jeg har fått mange tilbakemeldinger fra ulike deler av landet på at avtalespesialis-

tene er geografisk skjevfordelt. Det er derfor viktig at helseregionene følger opp daværende statsråd Støres pålegg ved å opprette flere avtalespesialister i de delene av landet hvor dekningen er dårlig.

Svar:

Fylkesvis oversikt over antall årsverk avtalespesialister per 100 000 innbyggere, per spesialitet samt spesialister i klinisk psykologi følger vedlagt.

I regjeringens politiske plattform (Sundvolde-nerklæringen) står det bl.a. at regjeringen vil «Utvide antallet hjemler for avtalespesialister og benytte avtalespesialistene mer.» På denne bakgrunn gjennomføres det i 2014 en dialog om avtalespesialistordningen mellom Helse- og omsorgsdepartementet, Den norske legeforening, Norsk Psykologforening og de

regionale helseforetakene om avtalespesialistordningen. Det er sentralt for meg at avtalespesialistordningen er fleksibel slik at ordningen kan møte endrede behov og vurderinger. Videre er det viktig at avtalespesialistenes rolle og tjenesteyting ses i sammenheng med den øvrige helsetjenesten.

I dialogen er bl.a. avtaleverk, rapportering og finansiering satt på dagsorden. Høsten 2014 vil anvendes til å diskutere endringer i ordningen. Det kan medføre endringer i finansieringsordninger, avtaleverk og forskrifter. Stortinget vil selvfølgelig informeres på egnet og korrekt måte om hvilke endringer som vil gjøres i ordningen. Herunder vil det fremmes lovendringsforslag dersom det blir nødvendig.

Vedlegg til svar:

	Anestesi- ologi	Barnesyk- dommer	Fysikalsk medisin	obstetrikk og gynekologi
Østfold	0,07	0,35	-	1,54
Akershus	0,10	1,39	0,05	2,12
Oslo	1,07	1,48	0,11	2,99
Hedmark	0,10	-	-	1,03
Oppland	-	-	-	1,06
Buskerud	-	0,73	-	1,40
Vestfold	0,17	-	0,08	2,08
Telemark	-	0,52	-	1,92
Aust-Agder	-	0,88	-	1,93
Vest-Agder	-	-	-	2,24
Rogaland	0,22	-	-	1,52
Hordaland	-	0,20	-	1,38
Sogn- og Fjordane	-	-	1,10	-
Møre- og Romsdal	0,08	-	0,08	0,76
Sør-Trøndelag	0,20	1,37	-	1,05
Nord-Trøndelag	-	-	-	-
Nordland	-	-	-	0,93
Troms	-	-	-	1,54
Finnmark	-	-	-	1,33

Avtalespesialister. Årsverk per 100 000 innbyggere

Hud- og veneriske sykdommer	Indremedisin	Kirurgi	Nevrologi	Psykiatri	Psykologi	Revmatologi
1,75	3,16	2,25	0,70	2,32	7,65	-
1,35	2,34	0,30	0,78	3,07	9,62	0,38
1,58	2,21	0,63	0,76	11,38	19,35	0,32
1,29	1,03	1,13	0,51	3,55	7,56	-
1,60	1,06	-	-	2,08	8,41	-
1,36	0,37	0,37	0,37	3,45	7,13	-
1,66	1,66	0,25	0,08	4,73	6,14	0,42
1,17	1,17	0,29	0,58	2,68	8,40	-
1,76	2,64	0,62	-	4,31	5,36	-
1,68	2,80	0,11	0,67	2,24	3,59	1,12
0,22	2,05	0,44	-	2,28	5,74	0,26
1,25	3,90	0,40	0,28	3,34	10,76	0,40
-	-	-	-	-	8,26	-
-	0,80	0,08	-	0,99	4,97	-
1,31	1,67	0,46	0,33	1,08	4,38	-
3,03	0,37	-	0,37	1,11	4,07	-
0,57	0,83	0,42	-	1,41	3,28	0,08
-	2,59	0,37	-	2,10	7,74	-
-	1,60	-	-	-	2,66	-

ØNH	onkologi	Øye
1,75	-	3,37
2,67	-	3,13
2,71	-	3,97
1,75	-	2,42
1,81	-	2,77
1,91	-	2,20
1,99	-	2,82
0,70	-	3,50
1,76	-	2,29
1,01	-	4,48
1,57	-	2,53
2,00	-	3,01
0,95	-	3,85
4,97	-	2,68
1,47	0,10	3,10
2,22	-	4,07
1,35	-	4,18
1,23	-	4,07
1,33	-	2,66

SPØRSMÅL NR. 1161**Innlevert 28. august 2014 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 4. september 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Etter vedtaket om opprettelse av Master i film (Mfa) ved Høgskolen i Lillehammer er det fram-kommet opplysninger som skaper usikkerhet om den faktiske lokaliseringen av studiested. I utlysingen av studietilbudet ble det opplyst at studiestedet ville være Oslo. Dette har også skapt usikkerhet hos NOKUT som godkjente studiet.

Kan statsråden bekrefte at undervisningen på masterutdanningen i film skal foregå i Lillehammer?»

BEGRUNNELSE:

Endelig får Norge sin første Masterutdanning i film (Mfa). Fra desember 2014 starter Filmhøgskolen i Lillehammer opp med dette studiet. I sommer har det imidlertid blitt skapt usikkerhet ved om studiet skal ligge på Lillehammer. I utlysningsteksten fra høgskolen gikk det frem at studiested skulle være Oslo. Begrunnelsen fra Høgskolen var at det var «for liten plass i lokalene på Lillehammer, og at det er naturlig å ha mastergraden nær bransjen i Oslo. Eksstudentene søker til Oslo etter endt utdanning, det er fordi jobbene er der», sitat dekan Thomas Stenderup. I søknaden til NOKUT gikk det imidlertid ikke fram at studiested skulle være Oslo. Derimot var det pekt på

gode lokaliteter på Lillehammer, høghastighetsnett osv. NOKUT har derfor bedt om en redegjørelse fra høgskolen for å fortsatt opprettholde godkjenningen.

Svar:

Høgskoler er tildelt faglige fullmakter til å opprette og legge ned studietilbud på bachelornivå. Høgskoler må imidlertid søke NOKUT om godkjenning av studietilbud på masternivå. En sentral del av søknaden er å beskrive hvordan høgskolens faglige ressurser skal benyttes for å sikre studentenes læringsut-bytte.

NOKUT har annullert godkjenningen av master-tilbudet audiovisuelle fortellinger på bakgrunn av usikkerhet rundt forutsetningene for opprinnelig akkreditering. Studiet ble akkreditert med Lillehammer som studiested. Det er senere fremkommet at studiet skal tilbys i Oslo. NOKUT har bedt Høgskolen i Lillehammer om en redegjørelse innen 9. oktober. Deretter vil NOKUT fatte vedtak på bakgrunn av gjeldende kriterier for masterutdanning.

Akkreditering må skje på bakgrunn av korrekte opplysninger og i henhold til gjeldende regelverk. Gitt utviklingen i saken og at den fortsatt er til behandling hos NOKUT, er det ikke riktig av meg å nå kommentere den faktiske lokaliseringen av studietilbudet.

SPØRSMÅL NR. 1162**Innlevert 28. august 2014 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 4. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Norled ønsker å flytte MF «Ullensvang» fra fergesambandet Hareid-Sulesund i Møre og Romsdal til fergesambandet Lavik-Oppedal i Sogn og Fjordane og heller sette inn en nyere ferge på sambandet Hareid-Sulesund. Imidlertid er Statens vegvesen negativ til dette.

Vil statsråden sørge for at den beste løsningen på fergedisponeringen mellom de to fergesambandene kommer på plass?»

BEGRUNNELSE:

Norled vant for snart 2 år siden anbudskonkurransen Lavik-Oppedal og høsten 2013 blant annet sambandet Hareid-Sulesund. Begge har oppstart 1. januar 2015 og for begge er Norled som operatør pålagt å melde inn navngitt fartøysmaterieell minst 12 måneder før oppstart. De to sambandene har svært like krav til fartøyer (120 PBE), men det er to fartøyer på Hareid-Sulesund og tre på Lavik-Oppedal. Trafikken er stor begge steder, men likevel størst på Hareid-Sulesund. På dette sambandet er det også lengst overfart

selv om frekvensen er lik. I sum gjør dette at belastningen per ferge blir vesentlig større på Hareid-Sulesund enn på Lavik-Oppedal.

I slutten av desember 2013 meldte Norled AS inn fartøyene MF «Tidesund», MF «Stavanger» samt en nybygget batteriferge for Lavik-Oppedal og MF «Tidefjord» og MF «Ullensvang» for sambandet Hareid-Sulesund.

Planen med MF «Ullensvang» har møtt sterk kritikk fra brukerne på sambandet Hareid-Sulesund, men fergen tilfredsstiller kontraktens krav etter at den vil bli ombygget i løpet av 2014. Norled er likevel enig i at i en innbyrdes rangering av de fire fergerne (batterifergen holdes utenom) vil MF «Ullensvang» falle dårligst ut.

For å minimere den ulempen MF «Ullensvang» eventuelt kan medføre de reisende ønsker Norled å endre fartøysdisponeringen slik at MF «Tidesund» og MF «Tidefjord» blir værende på Hareid-Sulesund som situasjonen er i dag og at MF «Ullensvang» disponeres til Lavik-Oppedal. Dette ble formidlet til Statens vegvesen, region Vest, i e-post 25. februar, og gjentatt 17. mars uten at endringen ble akseptert. Norled har bedt om en nærmere begrunnelse på hvorfor MF «Ullensvang» ikke kan aksepteres, men har ikke mottatt dette.

Avvisningen baserer seg slik jeg ser det, på formaliteter rundt innmelding av fartøy og ikke på en vurdering av MF «Ullensvangs» egnethet eller på et ønske om best mulig tilbud for alle reisende.

Svar:

Jeg er i utgangspunktet positiv til at Statens Vegvesen og ferjeselskap kan finne enighet og gjøre justeringer om hvilke fartøy som trafikkerer et ferjesamband, så lenge man ivaretar eller forbedrer tilbudet til de reisende på de ulike ferjesamband som eventuelt blir berørt. I dette må man samtidig innfri de anbudskontrakter som ligger til grunn på en slik måte at man ikke risikerer erstatningssøksmål fra tilbydere som deltok i anbudskonkurransen.

Statens vegvesen har i flere tilfeller tidligere godkjent bytte av fartøy som har vært i overensstemmelse med tilbudt materiell og kontrakten. Statens Vegvesen har samtidig måtte sikre at det nye fartøyet oppfyller kravene i kontrakten og beskrivelsen i tilbudet som har ligget til grunn for at rederiet har vunnet kontrakten. Jeg er positiv til at Vegvesenet fortsatt jobber for å finne gode løsninger som gir et best mulig reisetilbud.

SPØRSMÅL NR. 1163

Innlevert 28. august 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 5. september 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Flere nyere studier sår tvil om hvorvidt det er en klimamessig fordel å erstatte kull med gass.

Kan klima- og miljøministeren gi en dokumentert redegjørelse for den reelle nettoforskjellen i klimagassutslipp mellom kull og norsk gass brukt til elektrisitet og andre formål, samt en konkretisering av hvordan regjeringen fra et klimaperspektiv ser rollen til norsk gass i forhold til det nye fornybardi-rettivet som EU er i ferd med å vedta?»

BEGRUNNELSE:

I offentlig debatt og skriftlig materiale fra regjeringen understrekes at bruk av norsk gass i EU vil gi store klimagevinster fordi det vil fortrenge kull. Fortsatt og langvarig norsk gassproduksjon framheves som viktig i Norges innsats for å redusere globale klimagassutslipp. Dette perspektivet på norsk gass brukes

i politikk, opinion og blant næringsaktører. Det har derfor stor betydning for videre norsk energi- og klimapolitikk at faktagrunnlaget om klimaeffekt av hhv kull og gass er oppdatert og korrekt.

Brenning av gass gir i utgangspunktet 50 % mindre CO₂ utslipp enn kull og har andre fordeler som mindre sulfatutslipp (1). Nå finnes imidlertid studier som hevder at gassens klimafordel er mindre enn antatt (2). Metan (CH₄) som lekker ut fra gassvirksomhet er en langt kraftigere klimagass enn CO₂ (4). Studier hevder at gasslekkasjer må være under 3 % hvis gass skal komme bedre ut enn kull for elektrisitetproduksjon, og under 1 % for bruk av gass for transport (5). En studie viser mange ganger større lekkasjer ved gassproduksjonen i USA enn det offisielle anslaget på 1,4 % (6, 7). Det er påvist at sprekker som kan gi lekkasjer er større fra nyere olje- og gass-brønner enn fra eldre brønner (8). En artikkel konkluderer med at det nå er 50 % mer me-

tan i atmosfæren enn det som tidligere er beregnet, og at metanlekkasjene er større enn hittil antatt (9, 10). En annen studie viste 10-35 % sjanse for høyere utslipp ved bruk av gass for transport og oppvarming sammenlignet med andre oljeprodukter (11). I en undersøkelse av 1,400 gass-selskaper rapporterte 72 tap på 10 % eller høyere og 275 mellom 3 og 9,9 % (12). Kilder under.

1. U.S. Environmental Protection Agency. Electricity from Natural Gas. <http://www.epa.gov/cleanenergy/energy-and-you/affect/natural-gas.html> (06.08.2014).
2. Oreskes N. Wishful Thinking About Natural Gas. <http://www.tomdispatch.com/blog/175873/> (06.08.2014)
3. Australian Academy of Technological Sciences and Engineering. Engineering energy. Unconventional Gas Production. Academy of the social sciences in Australia, 2013.
4. Bradbury J, Obeiter M. A close look at fugitive methane emissions from natural gas. World resources institute 2013.
5. Bradbury J, Obeiter M. 5 reasons why it's (still) important to reduce fugitive methane emissions. World resources institute 2013.
6. Caulton DR et al. Toward a better understanding and quantification of methane emissions from shale gas development. Proceeding of the National Academy of Science of the United States of America, 2014.
7. Magill B. Huge Methane Leaks Add Doubt on Gas as 'Bridge' Fuel. Climate Central, 15.04.2014.
8. Ingraffea AR et al. Assessment and Risk Analysis of Casing and Cement Impairment in Oil and Gas Wells in Pennsylvania: 2000-2012. Proceedings of the National Academy of Science of the United States of America, 2014.
9. Brandt AR, Heath GA, Kort EA et al. Methane leaks from North American natural gas systems. Science 14 february 14, 2014 (Vol 343)
10. Davenport C. Study finds methane leaks negate benefits of natural gas as a fuel for vehicles. New York Times, February 13, 2014.
11. Venkatesh A et al. Uncertainty in Life Cycle Greenhouse Gas Emissions from United States Natural Gas End-Uses and its Effects on Policy. Environ. Sci. Technol. 2011, 45 (19), 8182-89.
12. Ogburn SP. How much natural gas leaks. Scientific American, 01.08.2014

Svar:

Jeg er enig med representanten Hansson i at det er viktig å ta utgangspunkt i oppdatert kunnskap i klimaspørsmål. Hansson viser til ny forskning som viser at det kan være større klimagassutslipp knyttet til produksjon og bruk av gass enn tidligere antatt. Det er viktig at det forskes videre på metanutslipp, og at det innføres tiltak for å redusere metanutslipp knyttet til produksjon og bruk av gass.

På norsk sokkel ligger vi langt framme sammenlignet med andre oljeproduserende land i å håndtere og regulere metanutslipp fra olje- og gassektoren. Utslippsrapporteringen fra norsk sokkel er bedre enn i mange andre land, men det er også forbedringspotensial knyttet til å få frem mer nøyaktige data og bedre metoder for å bestemme utslippene. Klima- og miljømyndighetene arbeider med oppfølging av en handlingsplan for kortlivede klimadrivere, slik som sot og metan. I dette arbeidet vil vi også se nærmere på mulighetene for ytterligere å redusere metanutslippene fra petroleumssektoren, som en del av en helhetlig analyse av ulike tiltak i flere sektorer. Norge er blant landene som jobber for bedre utslippsrapportering også internasjonalt. Gjennom den internasjonale koalisjonen for klima og ren luft (Climate and Clean Air Coalition, CCAC) ønsker vi blant annet å etablere et samarbeid med industrien for å få bedre oversikt over metanutslippene fra denne sektoren.

Som representanten Hansson viser til gir forbrenning av gass vesentlig mindre utslipp av CO₂ enn forbrenning av kull. Representanten spør om den reelle nettoforskjellen i klimagassutslipp mellom kull og gass brukt til elproduksjon eller andre formål. Dette vil avhenge av mange faktorer og vil kunne variere mellom ulike felt, transportmåter og type kraftverk, og også om gassen brukes til kraftproduksjon eller andre formål.

Europa har ambisiøse mål for økt andel fornybar energi, og resultatet av satsingen i flere land er imponerende og svært positivt. Vi ser at det blir stadig billigere å bygge ut fornybar energi, og det er delvis et resultat av den satsningen vi har sett blant annet i Tyskland. Det er en forutsetning for at verden skal nå togradersmålet at fornybar energi kan konkurrere med fossile energikilder. Samtidig ser vi at det er krevende for energisystemene å håndtere den store andelen uregulerbar kraft fra sol og vind. Jeg har tro på at dette vil håndteres ved bedre integrerte energimarkeder og nye, mer fleksible løsninger for overføring og bruk av kraft. Kraftproduksjon basert på gass er også svært fleksibel, og kan dermed gjøre det enklere å øke fornybarandelen uten at det går utover forsynings sikkerheten. Norge er en pålitelig og stabil gassleverandør, noe som taler for at norsk gass vil være viktig for Europa framover.

SPØRSMÅL NR. 1164**Innlevert 29. august 2014 av stortingsrepresentant Lene Vågslid****Besvart 9. september 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre at omstillingene og endringene som allerede er i gang ved Rjukan Sjukehus, skjer på en forsvarlig og progresjonell måte, i tråd med arbeidsmiljølov og avtaleverk mellom Sykehuset Telemark og de ansatte?»

Svar:

Jeg vil vise til at jeg nylig har besvart tilsvarende spørsmål nr. 1127 fra stortingsrepresentant Kjersti Toppe. Jeg vil derfor vise til dette svaret.

«Sykehuset Telemark skal gjennom en krevende omstillingsprosess som følge av endringene i Utviklingsplanen 2014-2016. Prosessen følger omstillingsretningslinjer som er utviklet i samråd med tillitsvalgte, og som beskriver i detalj trinnene i omstillingsprosessen. Helseforetaket har opplyst at de

følger opp disse retningslinjene og at krav i lov og avtaleverk ivaretas i den pågående prosessen. Ledelsen ved sykehuset gjennomfører både formelle drøfting-er etter arbeidsmiljøloven og uformelle møter med tillitsvalgte, samt at linjeledelsen sørger for at alle medarbeidere som berøres av omstillingen får samtaler om sin arbeidssituasjon og muligheter for annen stilling m.v.

Som helse- og omsorgsminister finner jeg det ikke riktig å gå inn i den konkrete omstillingssituasjonen. Dette vil etter min oppfatning stride mot styringsmodellen i spesialisthelsetjenesten, samtidig som dette er krevende prosesser som må løses lokalt mellom ledelsen, tillitsvalgte og den enkelte medarbeider. Jeg forutsetter imidlertid at helseforetaket respekterer lover og avtaleverk, og at de ivaretar sine medarbeidere på en ansvarlig og profesjonell måte. Jeg vil avslutningsvis nevne at Sykehuset Telemark har opplyst at arbeidet med innplassering ikke er sluttført, og at det derfor er vanskelig å svare på hvor mange som vil få tilbud om annen stilling ved Sykehuset Telemark.»

SPØRSMÅL NR. 1165**Innlevert 29. august 2014 av stortingsrepresentant Geir S. Toskedal****Besvart 8. september 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å få ned saksbehandlingstiden hos UDI?»

BEGRUNNELSE:

For lang behandlingstid av søknader har i langt tid vært en stor utfordring i utlendingsforvaltningen og det er bred politisk enighet om å få ned saksbehandlingstiden. Lang saksbehandlingstid er krevende for personene involvert og det er viktig for oss som samfunn å ha en rettferdig, effektiv og human saksbehandling slik at de som får bli her raskt kan starte sin integreringsprosess og at de som ikke har grunnlag for opphold raskt blir sendt ut. Dette er viktig i alle saker, men jeg vil spesielt trekke frem familiegjenforeningssaker i dette spørsmålet da jeg nylig ble gjort oppmerksom på at ektepar som har alle dokumentasjon i orden og søker er fra EU likevel må vente i over 12 måneder for å få behandlet sin sak. Og mens prosessen pågår får de ikke noe informa-

sjon utenom at saksbehandlingen stadig har økt. Da de leverte søknaden var saksbehandlingen seks måneder og nå har de ventet ett år. UDI og saksbehandlere gjør sitt beste for å kutte vente tiden, men det trengs politisk vilje og satsing for at det skal være realistisk.

Svar:

I Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev til UDI for 2014 er det stilt krav om at 80 prosent av familiesakene skal behandles innen 6 måneder. Ingen saker skal bli eldre enn 12 måneder, med mindre det foreligger særskilte grunner.

UDI har orientert departementet om at det vil være en midlertidig økning i forventet saksbehandlingstid for familiesaker grunnet intern omorganisering i UDI. Omorganiseringen består i at UDIs veiledningstjeneste integreres i den ordinære saksbehandlingen. Hensikten med tiltaket er både å gi bedre brukerservice og å få redusert saksbehandlingstiden

på sikt. I en overgangsperiode vil imidlertid saksbehandlingstiden altså gå noe opp. UDI opplyser nå på sine nettsider at forventet saksbehandlingstid i familiesaker er ni måneder. Departementet følger opp utviklingen i saksbehandlingstiden i den ordinære styringsdialogen med UDI.

UDI saksbehandling skal være effektiv, rettssikker og forutsigbar. Departementet vil også for neste års tildelingsbrev vurdere å sette krav til saksbehandlingstid for enkelte sakstyper.

Det er opp til UDI å finne de beste tiltakene for å tilfredsstille de kravene som er satt.

SPØRSMÅL NR. 1166

Innlevert 29. august 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 5. september 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«I forbindelse med at NRK har besluttet å gjenopprette og flytte distriktskontoret i Finnmark fra Vadsø til Alta, har NRK-styret og departementet holdt fast på at styredokumentene i saka skal forbli hemmelige.

Mener statsråden det er riktig at allmennheten nektes innsyn i avgjørende dokumenter knyttet til viktige endringsprosesser i NRK?»

BEGRUNNELSE:

Det foregår en rekke omorganiseringsprosesser i statlige etater og organisasjoner. Det berører ansatte, ofte også lokalsamfunn. For at omstillingsprosesser og – beslutninger skal ha legitimitet er det helt avgjørende at offentligheten får innsyn i hvilke argumenter som legges til grunn for endringene. Det er derfor problematisk hvis det kan stilles spørsmålstegn ved kvaliteten i NRK-styrets beslutningsgrunnlag.

Det er også prinsipielt interessant å få svar på hvorfor en statlig mediebedrift som i andre sammenhenger forfekter krav om åpenhet fra offentlig virksomhet, ikke vil gi innsyn i beslutningsgrunnlaget som gjelder egen organisasjon.

Svar:

Departementet har avslått en klage på NRK-styrets vedtak om å unnta styrets interne saksnotat om å

gjenopprette distriktskontoret i Finnmark og legge dette til Alta samtidig som aktiviteten reduseres i Vadsø. Dokumenter som er utarbeidet for den interne saksforberedelsen vil i utgangspunktet kunne unntas offentlighet etter offentleglova. Departementet har ved behandlingen av klagen vurdert om det likevel bør gis innsyn etter offentleglovas bestemmelse om merinnsyn, men har konkludert med at det ikke bør gis merinnsyn i denne saken. For at NRK-styret skal kunne utføre sitt arbeid på en effektiv måte vil styret ha behov for interne drøftinger som ikke er bundet av at opplysninger senere kan bli kjent for offentligheten. Saksnotatet er skrevet med tanke på NRK-styrets interne behandling og har en form og innhold som innebærer at det ikke bør gis merinnsyn.

Jeg er likevel enig i at allmennheten bør få innsyn i hvilke argumenter som legges til grunn for slike omorganiseringsprosesser. Jeg vil i denne forbindelse vise til at NRK utførlig har gjort rede for bakgrunnen for omorganiseringen. Selve opprettelsen av et eget distriktskontor i Finnmark er av NRK begrunnet med nye journalistiske utfordringer knyttet til olje, energi, miljø, fiskeri og norsk- russisk samarbeid. NRK oppgir videre at plasseringen av hovedkontoret i Alta blant annet har sammenheng med befolkningsutvikling, samferdsel og plasseringen av utdanningsinstitusjoner.

SPØRSMÅL NR. 1167**Innlevert 29. august 2014 av stortingsrepresentant Snorre Serigstad Valen****Besvart 4. september 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Regjeringen har besluttet å avvikle Kontaktutvalget mellom innvandrerbefolkningen og myndighetene (KIM).

Hva er statsrådens begrunnelse for dette, hvordan vil statsråden konkret sikre at innvandrersorganisasjoner og andre relevante aktører fortløpende forkommet med sine erfaringer og innspill utover en varslet dialogkonferanse, og hvor mange av de fire årsverkene i IMDI går konkret til å sikre kontakt med innvandrersorganisasjoner?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2014 går det fram at fire årsverk i IMDI skal gå til å styrke arbeidet med bosetting og kontakt med frivillige innvandrersorganisasjoner.

Svar:

Tretti år etter at KIM ble opprettet ser Norge annerledes ut, og innvandrere deltar i mye større grad i samfunnslivet og den offentlige debatten.

For meg er det viktig at innvandreres erfaringer og synspunkter kommer fram til myndigheter og politiske organer på lik linje med alle andres, og ikke knyttes til et eget innvandererutvalg. Innvandrersorganisasjoner brukes som høringsinstanser og personer med innvandrerbakgrunn deltar aktivt i brukerutvalg mange offentlige instanser. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) som er mitt fagdirektorat på integreringsfeltet, arbeider aktivt med å styrke innvandreres deltakelse i brukermedvirkning over hele landet.

Ved avviklingen av KIM fikk de ansatte i sekretariatet nye oppgaver i. Midler tilsvarende 4 årsverk ble omdisponert fra KIMs driftsbudsjett til IMDi i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 2014. Midlene skulle brukes til å styrke arbeidet med bosetting og kontakt med frivillige innvandrersorganisasjoner.

Den nasjonale dialogkonferansen med innvandrerbefolkningen vil være ett årlig arrangement og et viktig ledd i en bred kontaktflate mot denne delen av befolkningen.

SPØRSMÅL NR. 1168**Innlevert 29. august 2014 av stortingsrepresentant Magne Rommetveit****Besvart 3. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Korleis kan statsråden bidra til at same betalingskort på ferje frå eitt selskap kan brukast i heile landet?»

GRUNNGJEVING:

I dag er det ikkje mogleg å bruka betalingskort for ferje, t.d. for Fjord1 lenger nord enn t.o.m. Møre og Romsdal. Det verkar tungvint og fordyrande for dei reisande å måtte ha kort frå fleire ferjeselskap viss ein reiser mellom nord og sør. Spesielt for næringstransporten er dette uheldig, men også for dei av oss som privat køyrer langs heile kyststripa vår.

Svar:

I ferjedrifta fins det eit rabattkort (ferjekort) som kan brukast på tvers av ferjeselskap og fylkesgrenser i alle samband som er omfatta av ordninga. Ferjekortet kan brukast på dei fleste riksvegsamband og fylkesvegsamband i fylke der fylkeskommunane ynskjer deltaking for sine ferjesamband.

Fylgjande fylke er omfatta i dag: Vest-Agder, Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal. I tillegg er det i bruk på nokre tidlegare riksvegsamband i Trøndelagsfylka og eit tidlegare riksvegsamband i Finnmark. Krava til ferjeselskapa sine billettsystem er regulert av kontraktane og er vanskeleg å endre i kontraksperioden. Ei utviding av ordninga skjer difor i praksis ved at det ved utlysning

av nye ferjekontraktar kan bli stilt krav om deltaking i ferjekortsamarbeidet.

Riksvegferjesambanda Bogenes-Lødingen og Bodø-Moskenes-Værøy-Røst skal i samsvar med kontrakt, og etter tekniske utfordringar, no vere teknisk førebudde på å behandle nasjonale ferjekort. Målet er også å tilby bruk av nasjonalt ferjekort på alle riksvegssamband i Nordland når Drag-Kjøpsvik og Bognes-Skarberget blir lyst ut på nytt. Eg meiner det er viktig

at staten går føre som eit godt døme, og syter for at ferjekortet er mogleg å bruka i alle samband.

Bruk av AutoPASS som betalingsløyising også på ferjer vil lette betalinga for trafikantane. Dette er noko regjeringa ynskjer å få innført.

Fylkeskommunane er takstmyndigheit på fylkesvegsamband og står fritt til å velje om fylkeskommunale ferjesamband skal vere ein del av den nasjonale ferjekortordninga. Eg oppmodar fylkeskommunane om å delta med sine samband.

SPØRSMÅL NR. 1169

Innlevert 29. august 2014 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 4. september 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«Regjeringen har varslet at den vil» profesjonalisere nøkkelfunksjoner innenfor forvaltning i Forsvaret og effektivisere offentlige innkjøpsprosesser».

Hva vil dette kunne innebære for sivilt ansatte i forsvaret og forsvarsbygg, vil forsvarsministeren følge opp arbeidet for å sikre redusert bruk av innleie i forsvaret, og hva er status for konvertering av årsverk i forsvarets verksteder pr. juni 2013, desember 2013 og juni 2014?»

BEGRUNNELSE:

I nyttårstalen til OMS sier statsråden:

«Jeg tror det er effektiviseringsgevinster å hente innenfor flere områder. Utvidet bruk av offentlig-privat samarbeid er en vei vi ønsker å se nøye på. En annen er å vurdere bortsetting av tjenester og funksjoner der leverandører i samfunnet gjør dette bedre og billigere. Vi må samtidig sørge for at forsvarets særegne behov sikres.»

Viser også til de foreslåtte endringer i arbeidsmiljøloven hvor det er kommet tydelig signaler fra regjeringen om en ny arbeidslivspolitik.

Svar:

Intern ressursfrigjøring gjennom effektivisering er en sentral økonomisk forutsetning i inneværende langtidsplan, som det også har vært i de seneste langtidsplanene. Forsvarssektoren har et kontinuerlig behov for å effektivisere driften for å frigjøre ressurser til økt operativ evne. Sentralt i arbeidet med den videre modernisering og effektivisering av forsvarssektoren

er en ytterligere konsentrasjon av stabs-, støtte- og forvaltningsvirksomheten og et tettere samarbeid med næringslivet og industrien. Dette er løsninger som denne regjeringen ønsker å se nærmere på.

For personell i Forsvaret er hovedregelen at de skal ha fast ansettelse. Innleie vil allikevel være aktuelt for visse typer arbeidsoppgaver av begrenset varighet for å dekke variasjoner i arbeidsmengden, eller hvor Forsvaret ikke selv har kompetanse eller kapasitet. Omfanget av innleid personell i Forsvarets vedlikeholdsvirksomhet rapporteres årlig, og det har vært en betydelig nedgang i bruk av innleie i Forsvarets verksteder de senere årene.

Forsvaret har åpnet for å kunne konvertere innleid personell til fast tilsetting der dette er totaløkonomisk lønnsomt for Forsvaret samlet sett på kort og lang sikt. Denne muligheten har tidligere blitt brukt i stor grad. Forsvaret opplyser at det i beskjednen grad nå søkes om slik konvertering bl.a. fordi det i mindre grad gjøres bruk av innleie. Forsvaret opplyser videre at det pr. mai 2013 var godkjent 121 konverte-rings-hjelmmer knyttet til vedlikeholdsvirksomhet i Forsvaret og det var tilsatt personell i 101 av hjemlene. Pr. august 2014 er det 126 godkjente konverterings-hjemler og det er tilsatt personell i 115 av disse hjemlene.

Innleie av personell brukes i beskjednen grad i forsvarssektoren. Det er behov for å bruke innleie i forbindelse med arbeid som har begrenset varighet, ved uforutsette behov for eller hvor det er behov for spisskompetanse. Det er ikke et mål i seg selv å bruke innleid arbeidskraft, men det er behov for å ha nødvendig fleksibilitet.

SPØRSMÅL NR. 1170**Innlevert 29. august 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 4. september 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Kan statsråden garantere at Sandnes kommune ikke blir slått sammen med Stavanger kommune før innbyggerne har gitt sin tilslutning gjennom en folkeavstemning?»

Svar:

I Inndelingslova § 10 om innbyggerhøring heter det at kommunestyret bør innhente innbyggernes synspunkter på forslag til grenseendringer. Det heter videre at slike høringer kan skje ved folkeavstemning, opinionsundersøkelse, spørreundersøkelse, møte eller på annen måte. I de fleste kommuner som har hatt spørsmålet om kommunesammenslåing på dagsor-

den, har det vært gjennomført folkeavstemninger. Noen kommuner, som for eksempel Harstad, Bodø og Inderøy, vurderte at det var andre måter å innhente innbyggernes synspunkter som var mer egnet enn en folkeavstemning. Jeg har gitt tydelig uttrykk for at det fortsatt skal være opp til det enkelte kommunestyre selv å avgjøre hvordan de vil høre sine innbyggere i spørsmålet om endret kommuneinndeling. For de kommunene som ønsker å få et bredere og bedre beslutningsgrunnlag enn hva som er mulig å få i en folkeavstemning, vil mitt departement utarbeide et opplegg for innbyggerundersøkelse. Hvorvidt kommunene vil benytte seg av dette tilbudet, er som sagt opp til kommunestyrene å avgjøre.

SPØRSMÅL NR. 1171**Innlevert 29. august 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 11. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvor mye utgjør inntektsbortfallet for landets bompengeselskap som følge av at EL-biler ikke betaler bompenger?»

BEGRUNNELSE:

Det er ønskelig med en mest mulig oppdatert oversikt, samt historisk utvikling.

Det bes og om at det vises inntektsbortfall for hvert enkelt bomprosjekt, samt oversikt over hvor mye som totalt betales i bompenger for hvert enkelt prosjekt.

Svar:**Inntektsbortfall**

For 2013 er det totale inntektstapet som følge av bompengefritak for miljøvennlige kjøretøy beregnet til om lag 78 mill. kr. Det utgjorde om lag 1 prosent av de totale bompengeinntektene.

Beregningene er basert på følgende forutsetninger:

- Bompengefritaket for miljøvennlige kjøretøy gjelder for elbiler og hydrogenbiler. Tallene inkluderer derfor også passeringer med hydrogenbiler, men disse utgjør en marginal andel. I det videre omtales derfor miljøvennlige kjøretøy som elbiler.
- Det er forutsatt at de fleste som kjører elbil, ville ha foretatt reise også uten fritak. Det er imidlertid vanskelig å vite om de ville reist med egen bil, kollektivt eller som passasjer i bil. Dette gjelder spesielt i de største byområdene hvor kollektivtransport kan være et konkurransedyktig alternativ til bil på mange strekninger. Det er også sannsynlig at det totale reiseomfanget til disse bilistene hadde vært noe lavere uten fritak. Dette betyr at inntektstapet som følge av bompengefritak for miljøvennlige kjøretøy kan være noe overvurdert.
- Tall for totale bompengeinntekter i 2013 er basert på foreløpige rapporteringer fra bompengeselskapene. Bompengeselskapenes endelige regnskapstall for 2013 vil først foreligge i oktober 2014.

- Ferjesamband med bompenginnskrevning har ikke spesifiserte tall for elbiler. Tapte inntekter i disse er derfor anslått ut fra andel passeringer med elbil i bomstasjoner i samme området (anslått til totalt 1,5 mill. kr av samlet inntektstap).

Etterfølgende tabell viser bompenginnsinntekter og anslått inntektsbortfall for hvert enkelt bompengeselskap i 2013, basert på foreløpige rapporteringer fra selskapene. Tapt inntekt for elbil-passeringer er et anslag beregnet ut fra gjennomsnittlig inntekt pr. passering i det enkelte bompengeprojekt/-selskap.

		<i>Mill. kr</i>	
<i>Bompengeselskap</i>	<i>Bompengeprojekt</i>	<i>Bompenginnsinntekt</i>	<i>Tapt inntekt elbil</i>
Østfold Bompengeselskap AS	E6 og E18 i Østfold	392	0,8
Svinesundsforbindelsen AS	E6 Ny Svinesundsforbindelse	194	0,0
Fredrikstad-Distriktets Vegfinansering AS	Fv 108 Ny Kråkerøyforbindelse	57	0,2
Fjellinjen AS	Oslopakke 3	2 679	38,0
E6 Gardermoen – Moelv AS	E6 Hovinmoen – Dal, Dal – Minnesund og Skaberud – Kolomoen	337	0,3
Oslofjordtunnelen AS	Rv 23 Oslofjordforbindelsen	158	1,0
Kongsvingervegen AS	E16 (rv 2) Kløfta – Ny-bakk	75	0,2
Gausdalsvegen AS	Fv 255 Jørstad – Segelstad bru	25	0,0
E6 Oppland AS	E6 Øyer – Tretten	58	0,0
Hadelandsvegen AS	Rv 35 Lunner – Gardermoen	26	0,0
Oppland Bompengeselskap AS	Rv 4 Reinsvoll – Hunndalen	46	0,0
Fv 34 Oppland AS	Fv 34 Grime – Vesleelva	6	0,0
E18 Vestfold AS	E18 Gutu – Kopstad, Kopstad – Gulli, Langåker – Bommestad, Sky – Langangen, Gulli – Langåker	398	0,6
Tønsberg Hovedvegfinans AS	Vegpakke Tønsberg	161	0,6
Horten bompengeselskap AS	Rv 19 Kirkebakken – Re grense	61	0,2
Aust-Agder Vegfinans AS	E18 Aust-Agder	214	1,1
Setesdal Vegfinans AS	Rv 9 Setesdal	13	0,0
Nye Kristiansand Bompengeselskap AS	Samferdselspakke for Kristiansandsregionen	247	1,7
Lister Bompengeselskap AS	Listerpakken	65	0,0
Gjesdal Bompengeselskap AS	Fv 45 Gjesdal	17	0,0
Nord-Jæren Bompengeselskap AS	Nord-Jærenpakken	590	3,1
Haugalandspakken AS	Haugalandspakken	180	0,5
Finnfast AS	Fv 519 Finnfast	43	4,2
Haugaland Bompengeselskap AS	T-forbindelsen	70	0,5
Rogfast AS	E39 Rogfast (forhåndsinnkreving)	27	0,6
Sunnhordland Bru- og Tunnelselskap AS	E39 Trekantsambandet	56	0,8

Mill. kr

<i>Bompengeselskap</i>	<i>Bompengeprosjekt</i>	<i>Bompengeinntekt</i>	<i>Tapt inntekt elbil</i>
Bergen Bompengeselskap AS	Bergensprogram-met	633	5,9
Hardangerbrua AS	Rv 13 Hardangerbrua	30	0,1
Følgefonntunnelen AS, Jondalstunnelen AS*	Fv 551 Følgefonntunnelen, Fv 107 Jondalstunnelen	28	0,2
Hordaland fylkeskommune	E39/fv 545 i Stord og Fitjar kommuner	24	0,4
Hordaland fylkeskommune	Fv 551 Årsnes ferjekai	6	0,1
Hordaland fylkeskommune	E134 Rullestadjuvet	22	0,0
Fastlandssamband Halsnøy AS	Fv 544 Halsnøysambandet	22	1,4
Austevoll bruselskap	Fv 546 Austevollsbrua	16	0,2
Kvam Bompengeselskap AS	Kvammapakken	27	0,1
Bømlo vegselskap AS	Bømlopakken	55	1,6
Voss og Omland Bompengeselskap AS	Rv 13/E16 Vossapakken	83	0,2
Fatlatunnelen AS	Rv 5 Fatlaberget	16	0,0
Atlanterhavstunnelen AS	Fv 64 Atlanterhavstunnelen	61	6,0
Eiksundsambandet AS	Fv 653 Eiksundsambandet	45	0,2
Sykkylvsbrua AS	Sykkylvsbrua	18	0,6
Imarfinans AS	Imarsundforbindelsen	14	0,0
E39 Astad – Knutset AS	E39 Astad – Knutset	11	0,0
Trøndelag Bomveiselskap AS og Bomvegselskapet E39 Øysand Thamshamn AS*	Miljøpakke Trondheim, E6 Trondheim – Stjørdal E39 Øysand – Thamshamn	613	5,4
Namdal Bomveiselskap AS	Namdalsprosjektet	21	0,0
Fosenvegene AS	Fosenpakken	82	0,7
Veipakke Salten AS	Rv 17 Tverlandet – Godøystraumen, Rv80 Røvika – Strømsnes, Rv 80 Løding – Viken	51	0,2
Helgeland Veiutvikling AS	Fv 78 Tøntunnelen m/tilknytningsveger	1	0,0
Ryaforbindelsen AS	Fv 858 Ryaforbindelsen	13	0,3

* Felles sentralsystem – splitting av inntektene på prosjekt skjer i ettertid.

Antall passeringer

De siste årene har antall passeringer med elbiler vært om lag:

- 3,6 millioner i 2013
- 1,4 millioner i 2012
- 0,4 millioner i 2011

Tallene er basert på statistikk fra sentralsystemet for AutoPASS. I tillegg er tallene for 2013 supplert med om lag 100 000 passeringer som et anslag for passeringer med elbil i anlegg som ikke er knyttet til sentralsystemet. Det er ikke gjort slike anslag tallene for 2011 og 2012.

Foreløpig statistikk tyder det på at antall passeringer med elbil i 2014 vil bli om lag dobbelt så mange som i 2013.

SPØRSMÅL NR. 1172**Innlevert 29. august 2014 av stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø****Besvart 5. september 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Hvor mye har den øremerka statlige støtten til etter- og videreutdanning av lærere i grunnopplæringa økt hvert år siden 2001, og hva utgjør denne støtten i 2014?

Hvor mange prosent av økningen har kommet under den rød-grønne regjeringen og hvor mye har kommet i Høyres regjeringstid?»

Svar:

Vedlagt ligger en oversikt som viser hvor mye staten har bidratt med av øremerkede midler til etter- og videreutdanning av lærere i perioden 2001 til og med 2014.

Videreutdanning er definert som kompetanseutviklingstiltak rettet mot den enkelte lærer, og som gir studiepoeng. Etterutdanning inkluderer både kurs og opplæring for enkeltlærere, men også midler til skolerettede kompetanseutviklingstiltak hvor hele eller deler av lærerkollegiet deltar.

For perioden 2001-2004 er det usikkerhet knyttet til tallene og det går derfor ikke an å sammenligne tallene for perioden 2001-2004 med perioden 2005-2014.

Som en del av forberedelsene til Kunnskapsløftet la Bondevik II regjeringen i januar 2005 fram strategien «Kompetanse for utvikling 2005-2008» sammen med KS og lærerorganisasjonene. Stoltenberg II fulgte

opp denne strategien med bevilgninger til etter- og videreutdanning i perioden 2006-2008.

Gjennom strategiene Kompetanse for kvalitet. Strategi for etter- og videreutdanning 2009- 2012 og 2012-2015 som Stoltenberg II regjeringa la fram, er det blitt etablert et system for videreutdanning for lærere og skoleledere. Strategien omfatter fag og områder hvor det er særlige nasjonale behov for videreutdanning.

Solberg regjeringen mener at kompetansen til lærere er en svært viktig faktor for elevenes læring og har både i forbindelse med tilleggsproposisjonen for 2014 og Revidert nasjonalbudsjett for 2014 foreslått å øke bevilgning til videreutdanning for lærere og skoleledere gjennom strategien Kompetanse for kvalitet 2012-2015.

Tallene i vedlagte oversikt viser at bevilgningene til etter- og videreutdanning (inkludert skolerettede kompetanseutviklingstiltak) har vært forholdsvis stabile i perioden 2005-2012, for så å øke noe i 2013. Denne regjeringen la videre inn en betydelig vekst i videreutdanningen i 2014.

Fra 2005 (siste budsjett Bondevik II regjeringen la fram) til 2013 (siste budsjett til Stoltenberg II la fram) har midler til etter- og videreutdanning økt fra hhv. 323 til 379 mill. kroner. Fra 2013 til 2014 er økningen fra 518 til 848 mill. kroner.

Vedlegg til svar:**Midler til etter- og videreutdanning i perioden 2005-2014**

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
<i>Videreutdanning</i>			20	30	31	50	49	49	127	231	243	262	311	566
<i>Etterutdanning (inkl. skolerettede kompetanse-utviklingstiltak)</i>	(174)	(181)	(110)	(120)	292	346	348	350	254	158	122	117	207	282
Totalt					323	396	397	399	381	389	365	379	518	848

SPØRSMÅL NR. 1173**Innlevert 29. august 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 4. september 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Jeg har fått en henvendelse som gjelder en person med bekhterev. Han forteller at han på likningen ikke lenger får et halvt særfradrag for å være 50 pst. ufør, fordi han for den andre halvdelen har mottatt arbeidsavklaringspenger pga. langvarig sykdom. Samtidig er det jo i perioden man får arbeidsavklaringspenger at man virkelig ville trenge særfradraget, når den andre halve inntekten blir betydelig redusert.

Kan statsråden forklare hvordan regelverket skal forstås?»

BEGRUNNELSE:

Skatteetaten viser til nytt lovverk gjeldende fra 2010, hvor det står at dersom skattyter mottar arbeidsavklaringspenger for det samme tidsrommet vedkommente mottar uførepensjon får man ikke særfradrag for uførhet. Men om man er varig ufør i f.eks. 50 pst., og jobber 50 pst., har man krav på et halvt særfradrag for uførhet. Om man så må over på arbeidsavklaringspenger for den halvdelen man jobber, er man jo like fullt varig ufør på den andre halvdelen – og det er jo den man får særfradraget for.

Svar:

Arbeidsavklaringspenger ble innført fra 1. mars 2010 og erstatter ytelsene rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad. I likhet med de tidligere ytelsene rehabiliteringspenger, attføringspenger og tidsbegrenset uførestønad, beskattes arbeidsavklaringspenger som lønnsinntekt. Mottakere av tidsbegrenset uførestønad hadde tidligere rett til særfradrag for uførhet, jf. skatteloven § 6-81 tredje ledd. Det ble ikke gitt tilsvarende fradrag for mottakere av rehabiliterings- og attføringspenger. Retten til særfradrag for mottakere av tidsbegrenset uførestønad ble fjernet ved innføring av arbeidsavklaringspenger. Bakgrunnen for fjerningen av særfradraget var blant annet det

«...at det ikke skal kunne gis særfradrag for uførhet fordi det gir best insentiver til å ta arbeid og fordi det markerer det midlertidige ved ytelsen», jf. Ot. prp. nr. 4 (2008-2009) side 58-59.

Unntaket fra rett på særfradrag for personer som mottar attførings- og rehabiliteringspenger (nå arbeidsavklaringspenger) ble innført allerede fra inntektsåret 2007, men med en overgangsregel for eksisterende mottakere frem til 2010. Fra forarbeidene i Ot.prp. nr. 77 (2005-2006) kapittel 4 fremgår det at

«Ein bør halde fast på føresetnaden om at når den uføre har attførings- eller rehabiliteringspenger (med eit oppjustert nivå tilpassa skattlegginga av løn), bør ikkje samstundes uførepensjon kvalifisere til de særskilde skatteføremonene som elles er knytt til uførepensjon.»

Disse endringene er i tråd med den generelle målsetningen om at stønader som er ment å erstatte tap av arbeidsinntekt, skal skattlegges på samme måte som lønn. Ved at arbeidsavklaringspenger skattlegges som lønnsinntekt, vil man unngå skattemessige konsekvenser dersom sammensetningen av den totale inntekten endres, for eksempel i tilfeller der arbeidsinntekten øker og arbeidsavklaringspengene derfor reduseres. Dette gjør skattyter bedre i stand til å se og vurdere de økonomiske konsekvenser av økt arbeidsinntekt, hindre terskeeffekter og således gi bedre insentiver til å ta arbeid eller øke arbeidsinnsatsen.

Jeg vil også nevne at dette siktemålet er med på å begrunne at reglene om særfradrag for uførhet er besluttet opphevet i sin helhet. Endringen skal tre i kraft samtidig med innføringen av den nye uføretrygden til folketrygden fra og med inntektsåret 2015. Økt skatt som følge av dette skal kompenseres med økt brutto uførebetaling til mottakerne. Jeg mener at denne utviklingen er positiv. Det gir langt bedre kontroll og oversikt, både for den enkelte stønadsmottaker og for myndighetene, dersom stønaden gis direkte gjennom bevilgninger og ikke indirekte gjennom fradragsregler i skatteloven.

SPØRSMÅL NR. 1174**Innlevert 29. august 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 3. september 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«I forrige periode innførte stortingsflertallet den såkalte kildeskatten. For å unngå dobbeltbeskatning kreves det dokumentasjon fra skatteyder, men fra mange hevdes det at det krever svært mye arbeid for å få frem tilfredsstillende dokumentasjon. Dette spørsmålet er jo også indirekte berørt i regjeringserklæringen.

Hvordan ser finansministeren på selve kildeskatten, herunder mulige forenklinger for den enkelte skatteyder?»

Svar:

Stortinget vedtok i 2009 bestemmelser i skatteloven om skatteplikt for pensjonsutbetalinger fra Norge til personer bosatt i utlandet. I skattevedtaket for 2010 og senere år er satsen for kildeskatt på personinntekt fra pensjon satt til 15 pst. Regjeringen har i sin politiske plattform sagt at den vil vurdere kildeskatten. Arbeidet er påbegynt i Finansdepartementet og vil bli gjennomført i samarbeid med Skatteetaten. Gjen-nomgangen vil også omfatte de administrative sidene ved kildebeskatning av pensjoner, herunder hvordan oppkrevingen av kildeskatten til Norge samvirker med skatteforpliktelser som pensjonistene har i de land hvor de er bosatt. Jeg ønsker ikke på nå å foregripe hvilke konklusjoner jeg vil trekke.

SPØRSMÅL NR. 1175**Innlevert 1. september 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 8. september 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Språkpolitikk er en viktig del av kunnskapspolitikken. Den senere tid har det vært en viss debatt vedrørende endring i organisering av språksamlingene og den digitale ordbokstjenesten ved Universitetet i Oslo.

Uavhengig av fremtidig organisering av språksamlingene og ordbokstjenesten – på hvilken måte ser statsråden og hans departement for seg å bidra til å sikre den nasjonale funksjonen disse innehar?»

Svar:

Jeg viser til spørsmål nr. 1175 til skriftlig besvarelse fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande.

Universitetet i Oslo (UiO) arbeider med å ferdigstille prosjektet Norsk ordbok 2014 etter avtale med Kulturdepartementet. Utgangspunktet var at prosjektet skulle resultere i trykte bind, men som følge av endret arbeidsplattform ved gjennomføring av siste del av prosjektet, har en del av materialet i tillegg blitt digitalisert. Det er nå et spørsmål hva som skal skje med det digitale materialet når universitetet avslutter prosjektet. Kunnskapsdepartementet har hatt møter med både UiO og Kulturdepartementet. Universitetet har gitt uttrykk for at det vil være med på å diskutere

mulige løsninger for videreføring av det digitale materialet med Kulturdepartementet.

UiO har vedtatt å avvikle forvaltning og drift av samlingene knyttet til leksikografi og navnegranskning. I vedtaket heter det blant annet at universitetet vil kontakte aktuelle institusjoner for å informere om dette, og oppfordre til at det blir funnet en hensiktsmessig løsning. Også dette har blitt diskutert i de møter som har vært avholdt, og jeg forutsetter at universitetet og Kulturdepartementet vil fortsette dialogen om dette. Jeg er også kjent med at Det humanistiske fakultet ved Universitetet i Bergen har tatt initiativ til et møte med Kulturdepartementet om Norsk ordbok og språksamlingene ved UiO.

Jeg synes det er viktig at universiteter og høyskoler bruker mulighetene til å utvikle og omstille seg, og gjøre prioriteringer. Jeg er også opptatt av at universitets- og høyskolesektoren samlet sett er med på å ta ansvar for små fagmiljøer. Språkpolitikken er hovedsakelig Kulturdepartementets ansvarsområde, og Kunnskapsdepartementet vil fortsatt ha kontakt med UiO, Kulturdepartementet og ev. andre aktuelle miljøer for å kunne bistå med å avklare de videre rammene for det digitale ordbokmaterialet og språksamlingene.

SPØRSMÅL NR. 1176**Innlevert 1. september 2014 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 9. september 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«I Aftenposten i dag vises det til at regjeringens forbehold mot IOCs charter ble trukket tilbake i april og at Norge dermed ikke har noen kontroll over mulige nye kostnader som kan bli påført Oslo som arrangørby.

Kan statsråden klargjøre hva brevet fra april faktisk innebærer for hvem som bærer ansvaret for krav fra IOC som vil innebære en kostnadsøkning for arrangørbyen?»

Svar:

Å garantere respekt for Det olympiske charter er en forutsetning for at en norsk OL/PL-søknad fortsatt skal være med i konkurransen om å få arrangere olympiske og paralympiske leker i 2022. Charteret er IOCs grunnleggende regelverk som ivaretar olympismens verdier, prinsipper og utgjør IOCs vedtekter. Regjeringer har også tidligere avgitt garanti om å respektere charteret, senest i forbindelse med ungdoms-OL på Lillehammer i 2016.

I charteret er det en bestemmelse om at IOC kan gjøre endringer i OL/PL-konseptet etter at lekene er tildelt. I vertsbykontrakten, som skal inngås mellom IOC og OL/PL-arrangøren, er det presisert at slike endringer i utgangspunktet skal skje for OL/PL-arrangørens regning. Etter Kulturdepartementet og søkers (Oslo kommune og Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité) kontakt med IOC, har IOC kommet med presiseringer av dette forbeholdet med henvisning både til avtaleverket og tidligere praksis, jf. IOCs brev til søkerkomitéen datert 22. april 2014.

Jeg mener at IOCs skriftlige presisering viser at dersom IOC krever endringer som arrangøren av OL/PL mener vil ha betydelige negative effekter for sine finansielle forpliktelser, så skal IOC forhandle med OL/PL-arrangøren.

OL/PL-arrangørens rett til forhandlinger har IOC i tillegg understreket i møte med meg, og offentlig på NIFs ledermøte. Utfallet av eventuelle forhandlinger er selvfølgelig umulig å forutse. Imidlertid viser IOCs praksis at de har bidratt til å dekke kostnader i forbindelse med introduksjonen av enkelte nye øvelser og disipliner. Dette var blant annet tilfellet i Sotsji i forbindelse med introduksjonen av slopesty-leøvelsen og freeski.

Et annet eksempel er at IOC i forbindelse med ungdoms-OL på Lillehammer i 2016 bidrar med et tilskudd på 108 mill. kroner til bygging av en ny deltakerlandsby. En deltakerlandsby som vil bli til nye studentboliger i etterkant av lekene. Avtalen ble framforhandlet før Lillehammer ble tildelt lekene, men jeg mener likevel det er et godt eksempel på at IOC er villig til å finne gode løsninger på krav de stiller til arrangører.

Et vinter-OL/PL er kanskje det største internasjonale arrangementet Norge kan være vertskap for. Det er et stort og komplisert arrangement. Regjeringen har derfor underlagt søknaden fra NIF og Oslo kommune en ekstern kvalitetssikring i henhold til statens regelverk for kvalitetssikring av store statlige investeringsprosjekter (tilpasset KS1).

Den eksterne kvalitetssikringsrapporten har for søkt å hensynta usikkerhet i prosjektet. Erfaringer og ekstern kvalitetssikres analyser viser at risikoen for kostnadsøkninger i stor grad er knyttet til styringsevnen av et OL/PL-prosjekt. Dette blir et viktig punkt når regjeringen skal gjøre sin anbefaling til Stortinget. Med et godt utformet system for styring og kostnadskontroll, sammen med IOCs påpeking av at fordyrende endringer skal utløse forhandlinger, mener jeg det vil være mulig å styre kostnadene ved et eventuelt OL/PL i Norge på en god måte.

SPØRSMÅL NR. 1177**Innlevert 1. september 2014 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad****Besvart 16. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for at det kan etableres et fast turisttiltak på Betnem bru på Namsosbanen?»

BEGRUNNELSE:

Så vidt meg bekjent har det ikke gått tog på strekningen Namsos – Skogmo siden 2005. Det er i dag planer om å etablere et turisttiltak, i tilknytning til eksisterende lakseturisme, med overnattingstilbud i sovevogn som skal stå fast på Betnem bru. Dette er ikke mulig fordi Jernbaneverket ikke gir tillatelse til dette. All den tid det ikke er planlagt transport på strekningen, og banen er nedlagt fra Skogmo til Namsos så bør det være mulig å få gitt tillatelse til de som vil etablere turistnæring i området.

Svar:

Samferdselsdepartementet har tidligere fått skriftlig henvendelse fra Torger Haugen fra Overhalla om få tillatelse til å parkere utrangerte jernbanevogner på en jernbanebru på Namsosbanen til bruk for laksefiskere. Bakgrunnen var at Jernbaneverket i august 2010 avslo

en søknad om å få disponere brua på den utrafikkerte Namsosbanen til tiltak innen lakseturisme. Ut fra en sikkerhetsmessig vurdering avslo Jernbaneverket søknaden. I brev av 21. februar 2013 til Torger Haugen uttalte tidligere samferdselsminister Marit Arnstad at hun ikke ville overprøve den sikkerhetsmessige vurderingen som Jernbaneverket har gjort i denne saken.

Jernbaneverket har ansvar for å forvalte og ivareta sikkerheten på det nasjonale jernbanenettet. Dette gjelder også jernbanestrekninger som ikke er i bruk, men som inngår som en del av det nasjonale jernbanenettet og derfor er underlagt jernbaneloven med tilhørende forskrifter. Ut fra det jeg har fått opplyst mener Jernbaneverket fortsatt at det er knyttet sikkerhetsmessig og økonomisk risiko til tiltaket selv om tiltakshaver evt. er villig til å påta seg et ansvar for virksomheten.

Jeg ønsker likevel å gå noe grundigere inn i denne problemstillingen, for å gjøre meg bedre kjent med hvilke utfordringer som foreligger, og før jeg trekker en endelig konklusjon i denne saken. På denne bakgrunn håper jeg representanten vil akseptere at jeg ikke ønsker å gi et mer konkluderende svar.

SPØRSMÅL NR. 1178**Innlevert 2. september 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 11. september 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Viser til vedlagt link angående person med stor formue og høyt forbruk som pga. av inntekts- og formuesberegningene allikevel kvalifiserer til trygdebilstøtte klasse 2.

Mener arbeidsministeren det er rimelig at skatte- og inntektsberegninger slår ut slik at folk med store formuer og høyt privat forbruk skal kvalifisere til bilstøtte og vil ministeren ta initiativ til å endre regelverket slik at behovsprøvingen ikke gir slike utslag som dette?»

BEGRUNNELSE:

Her er saken: <http://www.nettavisen.no/dittoslo/eide-luksushus-og-biler---fikk-150000-i-nav-sttte/8475249.html>

Svar:

Representanten Andersen stiller spørsmål ved bilstøtnadsordningen, og reglene om behovsprøving av denne stønaden.

Reglene for tildeling av stønad til bil etter folketrygden er hjemlet i egen forskrift, forskrift 7. mars 2003 nr. 290 om stønad til motorkjøretøy eller annet transportmiddel.

Jeg har full forståelse for at folk flest synes det er urimelig at folk som har flere titalls millioner i formue, kan få bilstønad fra folketrygden. Jeg er nå i ferd med å gjennomgå dagens bilstøtnadsordning. Jeg vil som en del av denne gjennomgangen vurdere om dagens regelverk er godt nok, og om det i behovs-

prøvingen skal tas hensyn til kontantformue i tillegg til inntekt.

Samtidig må ulike hensyn balanseres når en skal bestemme hvor detaljert et regelverk bør utformes. Tiltak for å sikre at midlene treffer rett målgruppe best mulig, må veies opp mot at regelverket skal være så enkelt som mulig å forholde seg til for brukere flest og regelverket skal kunne forvaltes på en effektiv måte.

Jeg vil derfor i dette brevet også redegjøre kort for hvordan dagens regelverk er utformet, samt peke på noen hensyn som bør vurderes nærmere før en bestemmer seg for hvorvidt og i så fall hvordan en skal legge om behovsvurderingen.

Det er to grunnleggende vilkår for rett til bilstønad. For det første må man ikke kunne benytte offentlig transport grunnet varig sykdom, skade eller lyte. For det andre må man videre ha et reelt og betydelig transportbehov som ikke kan dekkes på annen måte enn ved stønad til bil. Dersom den som søker disponerer bil i husstanden som er yngre enn 11 år, skal det ikke gis stønad.

Dersom disse vilkårene er oppfylt, skal søkerens alminnelige inntekt vurderes. Bakgrunnen for at bilstønadsordningen er behovsprøvd, er at den skal gis til personer som grunnet sin økonomi vanskelig kan være i stand til å kjøpe egnet bil for egen regning. Bilstønaden er etter gjeldende regelverk behovsprøvd mot søkerens alminnelige inntekt, og ikke mot lig-

ningsmessig formue eller andre forhold som påvirker søkerens økonomiske situasjon.

Jeg mener at søkerens alminnelige inntekt som hovedregel gir et godt grunnlag for å vurdere en søkers økonomiske bæreevne. Jeg gjør oppmerksom på at også eventuelle kapitalinntekter regnes med i den alminnelige inntekten, og dermed vil normalt også formue påvirke den alminnelige inntekten siden formue normalt genererer kapitalinntekter (renteinntekter, aksjeutbytte mv.). Det er heller ikke opplagt at det å ta hensyn til formue alltid vil slå rimelig ut. Eksempelvis vil dette kunne føre til at personer med lav alminnelig inntekt og høy formue som ikke genererer kapitalinntekter (for eksempel egen bolig) blir avskåret fra å få stønad til bil. Det er heller ikke hensiktsmessig å innføre regler som gir Arbeids- og velferdsetaten et vidt skjønnsrom knyttet til å vurdere søkeres samlede økonomiske situasjon, det vil både legge opp til forskjellsbehandling og bidra til økte administrative kostnader.

Som nevnt innledningsvis mener jeg like fullt at denne enkeltsaken viser at det er behov for å vurdere om regelverket for behovsprøving i bilordningen er godt nok, herunder om det i behovsprøvingen skal tas hensyn til kontantformue i tillegg til inntekt. Jeg vil komme tilbake til Stortinget på egnet måte når denne gjennomgangen er avsluttet.

SPØRSMÅL NR. 1179

Innlevert 2. september 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes

Besvart 8. september 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I den norske privatskoleloven er det et klart forbud mot at eierne kan ta ut utbytte, jf. § 6-3. Den nåværende regjering har signalisert at man ønsker å videreføre dette forbudet.

Har det på noe tidspunkt vært reist spørsmål om hvorvidt det norske utbytteforbudet for private skoler kan være i strid med Norges forpliktelser overfor EU, og mener Kunnskapsdepartementet at det kan være i strid med Norges forpliktelser overfor EU?»

Svar:

Det er i privatskolelovens § 6-3 et forbud for eierne til å ta ut utbytte. Jeg understreker at dette forbudet er

knyttet til bruken av offentlige tilskudd og skolepenger som privatskolene mottar. Disse midlene skal i sin helhet komme elevene til gode. Det følger av nåværende regjerings politiske plattform at det ikke legges opp til endringer i dette.

Jeg er ikke kjent med at det har vært reist tvil om det nåværende utbytteforbudet kan være i strid med Norges EØS-rettslige forpliktelser. Dette spørsmålet har likevel blitt omtalt i privatskolelovens forarbeider, blant annet i Ot. prp. nr. 64 (2003-2004), jf. proposisjonens pkt. 3. Det ble her slått fast at lovens utbytteforbud ikke er i strid med Norges internasjonale forpliktelser på området.

SPØRSMÅL NR. 1180**Innlevert 2. september 2014 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 22. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvor mange bompunkter som er avviklet, og hvor mange som er forventet å få redusert takst som følge av overgangsordning til rentekompensasjonsordningen? Da gjerne sammenlignet med antall bompunkter vedtatt av den rød-grønne regjeringen gjennom behandling av NTP i juni 2013?»

Svar:

Regjeringen har som mål å bygge mer vei samtidig som bompengandelen reduseres. Så langt er det bevilget penger til tidlig avvikling av 7 bomstasjoner. Dette inkluderer et prosjekt på E6 vest for Alta hvor bomstasjonen var satt opp men ikke ble startet som tidligere forutsatt. I tillegg ble Prop. 194 S (2012-2013) om E134 Seljord – Åmot trukket av regjeringen og foreslått finansiert utelukkende med statsmidler. Dette gir etablering av én mindre bomstasjon. Som følge av at den statlige rammen til pro-

sjektet E6 Helgeland nord er økt med 300 mill. kr, vil det bli én bomstasjon mindre knyttet til dette prosjektet, jf. Prop. 55 S (2013-2014), og takstene i de to øvrige bomstasjonene blir redusert. Her er imidlertid ikke innkrevingen startet opp. I tillegg kommer nedstenging av bomstasjoner hvor gjelden er nedbetalt av bilistene. Både Eiksundsambandet i Møre og Romsdal og E16 Lunner-Gardermoen i Oppland og Akershus er avviklet etter oktober 2013.

Som omtalt i Prop. 119 S (2013-2014), omfattes 14 vedtatte bomprosjekter av en overgangsordning i påvente av bompengereformen og rentekompensasjonsordningen. Statens vegvesen er i dialog med aktuelle fylkeskommuner og kommuner for å avklare om det er ønske om å benytte seg av overgangsordningen. Det er derfor for tidlig å si hvor mange bomstasjoner som vil få reduserte bompengetakster i overgangsordningen, men den endelige bomreformen er ment å omfatte bomstasjoner over hele landet.

SPØRSMÅL NR. 1181**Innlevert 2. september 2014 av stortingsrepresentant Roy Steffensen****Besvart 22. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I juni åpnet man for fartsgrense 110 km/t på noen utvalgte strekninger i hhv Vestfold, Telemark og Østfold.

Hvilke erfaringer har man foreløpig gjort seg med denne endringen, og ser statsråden for seg andre aktuelle strekninger hvor man kan få 110 km/t fartsgrense, som f.eks. E18 Kristiansand-Grimstad, E18 Drammen-Oslo og E6 i Hedmark m.fl.?»

Svar:

I regjeringsplattformen fremkommer det at regjeringen vil øke fartsgrensen til 110 km/t på de sikreste motorvegstrekningene basert på faglige råd. Samferdselsdepartementet ba derfor Vegdirektoratet høsten 2013 om å sette i gang arbeid med å vurdere motorvegstrekn timer med særlig god utformings- og

sikkerhetsstandard, hvor det kunne være aktuelt å øke fartsgrensen fra 100 km/t til 110 km/t.

På bakgrunn av dette har i første omgang åtte strekninger på E6 i Østfold og Akershus og på E18 i Buskerud, Vestfold og Telemark blitt valgt ut for fartsgrense 110 km/t. De første delstrekningene ble skiltet opp til 110 km/t 13. juni 2014 og de resterende strekningene vil bli skiltet opp fortløpende, de første i oktober 2014.

Fartsgrense 110 km/t har foreløpig bare vært i bruk en begrenset periode og det er for tidlig å trekke generelle konklusjoner om effekten. Foreløpige fartsmålinger fra Vestfold viser imidlertid at gjennomsnittsfarten har økt med ca. 3 km/t og at det ikke er registrert personskadeulykker på de aktuelle strekningene. Mer omfattende fartsmålinger vil foreligge i løpet av året og erfaringene med fartsgrense 110

km/t på de aktuelle strekningene vil bli evaluert. Økonomiske beregninger viser at tiltaket er samfunnsøkonomisk lønnsomt, ved at de økonomiske tidsgevinstene langt overstiger kostnadene ved de fysiske utbedringene av veistrekningene.

Når det gjelder strekningen på E6 nordover fra Oslo, som åpner i desember i år, vil denne i første omgang få fartsgrense 100 km/t. Fartsgrensen på denne strekningen vil etter planen økes til 110 km/t våren 2015.

Jeg har i møte med Vegdirektoratet avklart at de nå vil gjøre en gjennomgang av hele fartsgrensesystemet, herunder vil det bli tatt kontakt med OPS-prosjektet på strekningen Grimstad – Kristiansand for å sjekke muligheten for fartsgrense 110 km/t. Nye strekninger med fartsgrense 110 km/t vil bli vurdert i lys av det videre arbeidet og departementet vil komme tilbake til saken i løpet av våren 2015.

SPØRSMÅL NR. 1182

Innlevert 2. september 2014 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 9. september 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«På hvilke måter mener statsråden at Landsforeningen for pårørende innen psykisk helse (LPP) faller utenom Bufdir sin tilskuddsordning; «Driftstilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner», og hvordan vil statsråden sikre fortsatt drift av organisasjonens arbeid som er i tråd med regjeringens egen målsetting om å styrke de pårørendes stilling i samfunnet?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede er gjort kjent med at landsforeningen for pårørende innen psykisk helse (LPP) har fått avslag på støtte fra tilskuddsordningen «Driftstilskudd til funksjonshemmede organisasjoner». Som avslagsgrunn viser Bufdir til formålet med tilskuddsordningen som er «å styrke mulighetene for frivillige organisasjoner til å jobbe mot diskriminering og for likestilling av personer med nedsatt funksjonsevne i samfunnet». LPP mener selv at de er godt innenfor denne definisjonen av formålet, de har også fått beskjed i et informasjonsmøte 19. november 2013 at ingen som allerede var inkludert i ordningen skulle få redusert sitt tilskudd før tidligst 2016. Avslaget i 2014 er også begrunnet med at organisasjonens vedtekter ikke er tilpasset tilskuddets krav, samtidig som LPP har fått frist til 2016 av Bufdir til å endre vedtektenes sine. Likevel kuttes støtten til LPP allerede i år.

Regjeringen har uttalt en rekke ganger at satsingen innen psykisk helse skal styrkes, og i regjeringserklæringen står det at pårørendes situasjon skal styrkes gjennom bedre tilbud om avlastning, veiledning og en gjennomgang av støtteordningene for pårørende. Flere stortingsmeldinger og NOUer understreker også vik-

tigheten av å legge til rette for en god pårørendesorg. Eksempelvis kan det vises til NOU 2011 (Når sant skal sies om pårørendesorg), stortingsmelding 29 (Morgendagens omsorg) og stortingsmelding 47 (Samhandlingsreformen). Alle understreker viktigheten av å legge best mulig til rette for å sikre en god pårørendesorg i Norge. En organisasjon som LPP er et viktig bindeledd mellom pårørende og myndighetene i tillegg til å gi god hjelp å støtte til pårørende som igjen ofte er den viktigste støtten i livet til den som er psykisk syk. Medlemmer av LPP har ofte en rekke roller på vegne av de psykisk syke og taler deres sak i tillegg til å ivareta hverandre. Forskning viser at pårørende til psykisk syke har store egne utfordringer i form av nedsatt livskvalitet grunnet store omsorgsoppgaver og selv har behov for hjelp og et støtteapparat. Pårørende har eksempelvis selv en økt risiko for å falle ut av arbeidslivet og har generelt dårligere helse enn befolkningen for øvrig.

NOU 2011: Når sant skal sies om pårørendesorg viser at ca. 50 pst. av all omsorg ytes av pårørende i Norge, så dersom det vurderes at pårørende selv ikke faller inn under tilskuddets formål, så er det et faktum at de pårørende selv arbeider for å bedre situasjonen til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Svar:

Formålet med tilskuddsordningen til funksjonshemmedes organisasjoner er å styrke mulighetene for frivillige organisasjoner til å jobbe mot diskriminering og for likestilling av personer med nedsatt funksjonsevne i samfunnet. Tilskuddsordningen skal gi organisasjonene mulighet for å drive interessepolitisk arbeid og yte service til sine medlemmer, blant annet

gjennom lokale velferdstiltak. Tilskuddsordningen skal også legge til rette for at organisasjonene kan drive likepersonarbeid.

Det er Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet som forvalter tilskuddsordningen. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet er klageinstans.

Regelverket for tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner ble endret med virkning fra 1. januar 2014. Endringene i regelverket for tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner er omtalt i Prop. 1 S (2013-2014) fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, s. 111. Bakgrunnen for at reglene for tildeling av tilskudd ble endret var et ønske om en mer rettferdig fordeling av tilskuddet mellom organisasjonene, større åpenhet om kriteriene for tildeling av tilskuddet, og en forenkling av regelverket og de administrative prosedyrene.

Nytt regelverk for tildeling av tilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner ble utformet i tett samarbeid med organisasjonene på feltet. Det ble sendt høringsbrev til 131 organisasjoner. I tillegg ble det avholdt egne møter med SAFO og FFO.

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet er kjent med at Bufdir har avslått søknad fra Landsforeningen for pårørende innen psykisk helse (LPP) om driftstilskudd til funksjonshemmedes organisasjoner for 2014. LPP har påklaget avslaget på driftstilskudd. Departementet er klageinstans. Ettersom saken er under behandling har ikke departementet anledning til å uttale seg om den konkrete saken.

Departementet vurderer fortløpende om det er behov for å justere eksisterende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 1183

Innlevert 2. september 2014 av stortingsrepresentant Terje Breivik

Besvart 9. september 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«På hvilke måter vil statsråden forsikre seg om at Nav får en lik praksis overfor enslige uføre fosterforeldre, og vil statsråden sørge for at kravet om et «venteår» ikke kommer til anvendelse i situasjoner som beskrevet under?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til to tidligere spørsmål sendt statsråd Solveig Horne og statsråd Robert Eriksson, dokument nr. 15:334 og dokument nr. 15:726, hvor jeg tar opp en uholdbar praksis av NAV der ei fostermor taper økonomisk på å opprettholde sitt fosterhjemsoppdrag. I svaret fra begge statsråder i mine tidligere spørsmål vises det til at Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) skulle komme med en redegjørelse av forhold knyttet til både skatte- og trygderettslige regler som påvirker fosterforeldres samlede økonomiske rammevilkår. Denne rapporten foreligger nå, og der kommer det frem at NAV har ulik praksis i hvordan de vurderer en eventuell avkortning av ytelser for fosterhjem, og at denne praksisen særlig er ulik for de som mottar uførepensjon. Dette er noe som må følges opp videre da NAVs praksis er urimelig, urettferdig og bryter med statens målsetting

om å legge til rette for å skape livslange relasjoner for fosterbarn.

Alle uføretrygdete har mulighet til å tjene et fribeløp (tidligere IG) i tillegg til uføretrygden uten å få noen avkortning i uføreggraden. Fostermoren jeg har vært i kontakt med fikk beskjed fra sitt NAV-kontor at hun måtte si opp fosterhjemsavtalen i ett år for å møte kravet i regelverket om et «venteår» før arbeidsgodtgjørelsen fra fosterhjemsoppdraget kunne regnes som fribeløpet alle uføre kan tjene uten avkortning. Det sier seg selv at denne praktiseringen av regelverket er svært urimelig. Det er ikke faglig forsvarlig eller i samfunnets interesse at et fosterbarn skal miste sitt hjem i 12 måneder så fostermor kan møte «ventekravet» i loven. Undertegnede har vanskelig for å tro at regelverket er ment å være så rigid, uten mulighet for skjønnsmessige unntak i slike situasjoner. Det er antakelig også grunnen til at det har vært ulik praksis ved ulike NAV-kontor, hvor noen ikke har fått avkortning av uføreggraden, mens andre har fått redusert sin uføreggrad tilsvarende arbeidsgodtgjørelsen for fosterhjemsoppdraget. Fostermoren som jeg har vært i kontakt med fikk uføreggraden sin redusert fordi hun ikke følte hun kunne si opp fosterbarnet sitt og påføre jenta et brudd for å få arbeidsgodtgjørelsen som fribeløp slik gifte fosterfor-

eldre kan. Resultatet er at familien befinner seg i en vanskelig økonomisk situasjon.

Undertegnede mener det er et behov for en tydeliggjøring av fosterhjemmenes stilling overfor NAV, og at det raskest mulig ryddes opp i praksisen med avkortning. Til sammenligning kan gifte fosterforeldre overføre arbeidsgodtgjørelsen fra den uføretrygdde til den yrkesaktive fosterforelder, og gjennom det ikke få noen redusert uføregrad.

Svar:

Uførepensjon fra folketrygden skal fastsettes ut fra i hvor stor grad inntektsevnen er varig nedsatt. Uføregraden fastsettes ved å sammenligne vedkommendes inntektsmuligheter før og etter uførheten. Det skal tas hensyn til all pensjonsgivende inntekt. Det skal derfor tas hensyn til den delen av fosterhjemsgodtgjørelsen som er pensjonsgivende ved fastsetting av uføregraden.

Dersom vedkommende har tapt hele sin inntektsevne, skal det ytes full (100 pst.) uførepensjon. Når det har gått ett år siden ytelsen ble innvilget, kan personen etter gjeldende regler ha en årlig pensjonsgivende inntekt på opptil grunnbeløpet uten at uføregraden skal revurderes. Ved fastsettelse av ny uføregrad medregnes hele inntekten, også den delen som i utgangspunktet var en friinntekt.

Fra 2015 innføres ny uføretrygd. Uføregraden fastsettes på samme måte som i dag ved å sammenligne inntektsmuligheter før og etter uførhet. All pensjonsgivende inntekt regnes med, herunder pensjonsgivende inntekt opptjent på grunnlag av fosterhjemsomsorg.

Dagens system med automatisk revurdering og ett års venteperiode før man kan ta arbeid faller imidlertid bort fra 2015. Den uføretrygdde vil få fastsatt en inntektsgrense, som tilsvarer inntekt etter uførhet tillagt 40 pst av grunnbeløpet. Er uføretrygden en omregnet uførepensjon, tillegges i stedet 60 000 kro-

ner til og med 2018. Dersom den uføretrygdde har en inntekt over inntektsgrensen, er det bare den overskytende inntekten som skal føre til en reduksjon av uføretrygden. Uføregraden skal ligge fast.

Representanten viser til en rapport om kartleggingen av fosterforeldres økonomiske rammevilkår fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir). I rapporten hevdes det blant annet at Arbeids- og velferdsetaten vurderer avkortning av ytelser til fosterforeldre ulikt. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet har gitt Bufdir i oppdrag å redegjøre for forhold knyttet til skatte- og trygderettslige regler som påvirker fosterforeldres samlede økonomiske rammevilkår, herunder se på praktiseringen av regelverket. Videre har Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet bedt om en vurdering av behovet for eventuelle endringer av trygde- eller skatterettslig regelverk og praksis. Arbeids- og velferdsdirektoratet vil delta i arbeidet. Vurderingen forventes å bli ferdigstilt i november i år.

Det framgår klart av dagens lov- og forskriftsbestemmelser at det skal tas hensyn til all pensjonsgivende inntekt ved fastsetting av uføregraden. Det er viktig at Arbeids- og velferdsetaten har en ensartet praksis i tråd med regelverket. Dersom tilleggsutredningen som det er vist til ovenfor dokumenterer at ulik praktisering av regelverket er et omfattende problem, vil departementet ta dette opp med Arbeids- og velferdsdirektoratet.

Jeg viser til Stortingets vedtak 5. juni 2014 (vedtak nr. 440), der regjeringen bes legge fram en egen stortingsmelding om fosterhjemsomsorgen innen utgangen av 2015. Vurderingene fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet vil bli fulgt opp i den forbindelse. Ev. behov for endringer i regelverket for avkortning i folketrygdens ytelser mot fosterhjemsgodtgjørelse vil bli vurdert. Arbeidet vil bli ledet av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

SPØRSMÅL NR. 1184

Innlevert 3. september 2014 av stortingsrepresentant Jenny Klinge

Besvart 10. september 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Det er viktig å kartlegge kor mange saker over 12 måneder som ikkje er påtalemessig avgjort for å ha kontroll på restansesituasjonen i politiet. Samstundes

ser ein at situasjonen for påtalejuristane er kritisk mange stader, med høg turnover og høgt arbeidspress.

Kan justisministeren svara på korleis utviklinga av restansar har vore så langt i 2014?»

Svar:

Straffesaksrapporteringen fra Politidirektoratet viser at antallet ikke påtaleavgjorte saker eldre enn 12 mnd. har steget fra 6 584 i desember 2011 til henholdsvis 8 892 pr. april 2014 og vide-re til 9491 pr. juli 2014.

Den negative utviklingen samsvarer med tilsvarende økninger av antallet ikke påtaleavgjorte saker eldre enn 3 mnd. og saker eldre enn 6 mnd. For de to sistnevnte kategoriene har tallene økt fra henholdsvis 37 107 saker i 2011 til 45 207 saker pr. juli 2014 for kategorien saker eldre enn 3 mnd., mens tallene for

saker eldre enn 6 mnd. har økt fra 21 323 i desember 2011 til 26 881 i juli 2014.

Jeg har i min dialog med politidirektøren understreket betydningen av å redusere antallet ube-handlede saker. Resultatene er veldig varierende når vi sammenligner de ulike politidistriktene.

POD vil nå ha en særlig oppfølging av de politidistriktene der resultatene er svakest, der de særlig legger vekt på erfaringsoverføring fra de distriktene som har best resultater til de distriktene som har svakere resultater.

SPØRSMÅL NR. 1185

Innlevert 3. september 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø

Besvart 10. september 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«På hvilken måte vil statsråden arbeide overfor øvrige relevante departementer – UD og JD – for å sikre større forutsigbarhet og raskere saksbehandling i forbindelse med saker vedrørende såkalt «kontroll med kunnskapsoverføring» i UH-sektoren?»

BEGRUNNELSE:

Den senere tid vært en rekke oppslag i media om iraniske studenter ved NTNU som må avslutte eller ikke får fortsette sine studier grunnet sikkerhetsmessige årsaker og faren for overføring av sensitiv kunnskap.

I 2009 tok stortingsrepresentant Trine Skei Grande opp problemstillingen knyttet til avvisning av utenlandske studenter ved norske læresteder grunnet sikkerhetsmessige årsaker med daværende utenriksminister, jf. Dokument nr. 15:232 (2009-2010). I sitt svar understreket daværende utenriksminister bl.a. at:

«Som ansvarlig myndighet for den strategiske eksportkontrollen og for gjennomføringen av våre internasjonale forpliktelser, har Utenriksdepartementet tatt initiativ til et bredere samarbeid med aktuelle etater, herunder Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Justisdepartementet og PST for å avklare hvordan spørsmålet om kontroll med kunnskapsoverføring kan håndteres på en måte som ivaretar krav til forutsigbarhet, åpenhet og effektivitet.»

Dette arbeidet har åpenbart ikke ført frem, jf. den senere tids mediasaker om iraniske studenter ved NTNU.

Nåværende kunnskapsminister opplyser imidlertid i et svar til stortingsrepresentant Snorre Valen, jf. Dokument nr. 15:913 (2013-2014), bl.a. følgende:

«Departementet tok initiativ til et møte som ble avholdt i vår om temaet, der Universitets- og høyskolerådet, enkelte utdanningsinstitusjoner, UD, JD, PST, UDI og KD deltok. Til høsten vil KD arrangere et større informasjonsmøte der alle de berørte universitetene og høyskolene vil få møte UD og PST og få mer utfyllende informasjon om regelverk og prosedyrer.»

Undertegnede mener det er avgjørende både for den enkelte student og for den enkelte institusjon at regelverk og prosedyrer er transparente og lett forståelige, og at evt. saksbehandling av oppholdstillatelser mv. er avsluttet før en potensiell student evt. påbegynner sitt studium.

Svar:

Jeg viser til spørsmål til skriftlig besvarelse datert 3. september 2014 fra stortingsrepresentant Iselin Nybø om kontroll med kunnskapsoverføring i universitets- og høyskolesektoren. Statlige og private universiteter og høyskoler har en plikt til å forhindre lovstridig overføring av kunnskap innenfor fagområder som er relevant for spredning av masseødeleggelsesvapen eller leveringsmidler for slike. Denne plikten følger av eksportkontrollregelverket på bakgrunn av FN-resolusjoner. Jeg har forståelse for at det kan være vanskelig for et universitet eller en høyskole å vurdere om de utdanningene de tilbyr omfattes av eksportkontrollregelverket. Jeg er opptatt av at utdanningsinstitusjonene skal få god informasjon om dette regelverket. På bakgrunn av dette har Kunnskapsdepartementet (KD) en jevnlig dialog

med Utenriksdepartementet (UD), Justis- og beredskapsdepartementet (JD), Politiets sikkerhetstjeneste (PST) og Utlen-dingsdirektoratet (UDI) om hvordan myndighetene best mulig kan legge til rette for at universitetene og høyskolene kan foreta gode vurderinger av studenter fra Iran og Nord-Korea. Sist møte ble avholdt 8. september i år. Som ledd i informasjonsarbeidet sendte KD 19. mars i år et brev til universitets- og høyskolesektoren som informerte om gjeldende regelverk og hvordan institusjonene bør gå frem for å få bistand i håndtering av konkrete saker. Videre ble det i vår også arrangert et seminar med samme tema. Som jeg viser til i mitt brev til stortingsrepresentant Snorre Valen 17.

juni i år, ønsker justis- og beredskapsministeren og jeg at alle søknader til UDI skal behandles så effektivt og raskt som mulig. Derfor vedtok JD med virkning fra 1. januar i år en ny bestemmelse i utlendingsforskriften om at søknader om arbeid og studier som berører eksportkontrollhensyn, kan avgjøres av UDI direkte. Dette forenkler saksbehandlingsrutinene til UDI, slik at de som søker om oppholdstillatelse får raskere svar. KD har invitert universiteter og høyskoler til ytterligere et seminar 22. september der UD, JD, PST og UDI vil gi informasjon og diskutere aktuelle problemstillinger knyttet til eksportkontroll. På bakgrunn av dette seminaret vil jeg vurdere hvordan vi skal følge dette videre opp.

SPØRSMÅL NR. 1186

Innlevert 3. september 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 11. september 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Vil Norge protestere overfor Bahrain og kreve Maryam Al-Khawaja løslatt, og vil utenriksministeren ta initiativ til et felles nordisk press mot regimet i Bahrain for å få menneskerettighetsaktivister i landet satt fri?»

BEGRUNNELSE:

Ved ankomst til Bahrain ble Maryam Al-Khawaja i helgen arrestert av myndighetene i landet. Al-Khawaja har i lang tid vært en kritiker av regimet i Bahrain, og representerer menneskerettighetsorganisasjonen Bahrain Center for Human Rights. Organisasjonen ble tildelt Raftoprisen i 2013, og Maryam Al-Khawaja mottok prisen i Bergen i fjor høst. Hun er både bahrainsk og dansk statsborger, og har drevet sitt oppsøningsarbeid fra København de siste årene. Al-Khawaja dro til Bahrain for å forsøke å få treffe sin far, menneskerettighetsaktivisten Abdulhadi Al-Khawaja, som sultestreiker i fengsel. Maryam Al-Khawaja skal være tiltalt for blant annet fornærmelser mot kongefamilien, og for deltakelse i en kampanje hvor myndighetspersoner i Bahrain anklages for bruk av tortur. Forholdene i fengslene i Bahrain er beryktet, og internasjonalt press for god behandling og snarlig løslatelse av Al-Khawaja vil derfor være av stor betydning.

Svar:

Menneskerettighetssituasjonen i Bahrain er blitt stadig vanskeligere siden begynnelsen av «den arabiske våren» i 2011. Denne utviklingen har dessverre fort-

satt helt frem til i dag, og situasjonen er meget bekymringsfull.

Norge har tatt opp menneskerettighetssituasjonen i Bahrain i FNs menneskerettighetsråd i flere sesjoner, i 2012, 2013 og senest i juni 2014. Vi har konsekvent oppfordret bahrainiske myndigheter til å etterleve sine internasjonale menneskerettighetsforpliktelser. Det er myndighetenes ansvar å påse at menneskerettighetsforsvarere får utføre sitt arbeid uten å risikere straff og forfølgelse.

Arrestasjonen av dansk-bahrainsk Maryam al-Khawaja illustrerer hvor vanskelig situasjonen er for menneskerettighetsforsvarere i Bahrain. Al-Khawaja er fungerende leder av Bahrain Center for Human Rights, som ble tildelt Raftoprisen i 2013 for sitt arbeid med å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter i Bahrain. Maryam al-Khawaja har de siste årene bodd i Danmark, og ble arrestert da hun reiste tilbake til Bahrain for å besøke sin fengslede far, menneskerettighetsaktivisten Abdulhadi al-Khawaja.

Norge har tett kontakt med danske myndigheter om saken siden Maryam al-Khawaja er dansk statsborger. Vår reaksjonsform er derfor nøye avstemt med danske myndigheter som har en naturlig lederrolle i håndteringen av denne saken.

Norge vil på nytt ta opp menneskerettighetssituasjonen i Bahrain under høstsessjonen i FNs menneskerettighetsråd som åpnet denne uken.

Vi vil fortsette arbeidet sammen med andre land for å bidra til at fengslede menneskerettighetsaktivister i Bahrain blir satt fri.

SPØRSMÅL NR. 1187**Innlevert 3. september 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 9. september 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan justisministeren opplyse hvor mange ganger hjemlene i utlendingsloven § 106 første ledd, bokstav c) er brukt i arbeidet med å redusere antall personer med ulovlig opphold og ukjent oppholdssted, og er han fornøyd med politiets innsats og resultater i den sammenheng?»

BEGRUNNELSE:

Viser til justisministerens svar på skriftlig spørsmål nr. 150 (2013-2014), datert 6. desember 2013, hvor det fremgår at justisministeren vil be om en forklaring fra POD.

Svar:

Politidirektoratet har rapportert at utlendingslovens § 106 første ledd bokstav a), b) og c) ble benyttet 1145 ganger i 2013. 21 av 27 politidistrikter har ikke mulighet til å skille ut bruken av § 106 første ledd bok-

stav c) fra bokstav a) og b). Det er således ikke mulig å opplyse hvor mange ganger hjemmelen er blitt brukt. De seks politidistriktene som har rapportert adskilt på bokstav a), b) og c) har ikke benyttet hjemmelen i bokstav c), men det må tillegges at dette er mindre politidistrikter.

For å fengsle etter utlendingsloven § 106 1. ledd bokstav c) er det et krav om at utlendingen ikke har overholdt et pålegg om meldeplikt eller bestemt oppholdssted. Rapportering fra politidistriktene tilsier at det i aktuelle saker som oftest også er tvil om identitet eller det konstateres unndragelsesfare, og at politiet derfor velger å benytte fengslingshjemlene i § 106 1. ledd bokstav a) eller b) i stedet.

Departementet har i tildelingsbrevet for 2014 presisert at politiet skal benytte handlingsrommet som ligger i utlendingsloven §§ 105 og 106, for å forebygge og bekjempe kriminalitet og sikre effektivt returarbeid. Jeg forutsetter at politiet tar i bruk de metodene som er mest effektive og hensiktsmessige.

SPØRSMÅL NR. 1188**Innlevert 4. september 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 10. september 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«I en sak jeg har blitt varslet om har en enslig mor til fem barn, som er overføringsflyktning gjennom FN, blitt pålagt av Nav om å gi opplysninger som kan sette henne og barna i fare.

Kan statsråden forsikre at Navs regler og rutiner i saker der søkeren har skjult identitet som følge av beskyttelsesbehov, ikke røper eller krever noe som setter folk i fare eller nekter folk rettmessige ytelser pga. at slike opplysninger ikke kan gis?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunn: En overføringsflyktning ankom Norge fra Kongo med 5 barn etter et hastevedtak. Ved hennes innvilgelse av innreisettillatelsen ble hun gjort oppmerksom på at hun ikke skulle oppgi noen opplysninger som kunne avsløre hennes eller barnas oppholdssted i Norge.

I 2013 søkte hun forskudd på barnebidrag. Saksbehandler forlangt at hun skulle oppgi opplysninger om mannen og at hennes oppholdssted ville komme fram når Nav kontaktet eksmannen som befant seg i Kongo. Hun opplyste om at han, eksmannen befant seg i en stor by i Kongo. Mer enn det visste hun ikke og hun var blitt rådet til å ikke oppgi noe informasjon som kunne sette henne eller barna i fare.

Saksbehandler sies å ha forlangt at hun fikk rett til å innhente informasjon fra UDI. Hun fant seg presset å gi slik fullmakt. Dette ble gjort selv om hun opplyste om at UDI hadde instruert henne om å ikke gi slik informasjon.

UDI skal etter det jeg har fått opplyst, gjort det klart at Nav Hadeland skulle ikke kreve slike opplysninger. Etter at UDI brev var mottatt ble hun pålagt å skrive en erklæring hvor hun ble fortalt at hun måtte da gi avkall på barnebidrag for sine barn. Nav konto-

ret ved saksbehandler skal har opplyst at mor måtte oppgi fars oppholdssted og at Navs undersøkelser i saken ville avsløre for far hvor mor befant seg. Det skal ha blitt sagt at hvis dette ikke ble etter-kommet måtte søknaden trekkes tilbake. Hvor saken står i dag er jeg ikke kjent med.

På bakgrunn av dette mener jeg det er grunn til å stille spørsmål ved om statsråden kan forsikre at kompetansen og rutineene i Nav er god nok når det gjelder å bistå personer som har skjult identitet og at dette ikke skal hindre dem i få ytelser de rettmessig har krav på.

Svar:

Jeg vil i mitt svar ikke omtale enkeltsaken, men etatens rutiner knyttet til behandling av krav om bidragsforskudd fra personer hvor det er besluttet adressesperring registreringstype 6 i folkeregisteret etter folkeregisterforskriften § 9-5 og § 2-1, jf. beskyttelsesinstruksen § 4. Det innebærer at personens adresse er gradert STRENGT FORTROLIG.

For å sikre en forsvarlig behandling av krav fra personer med registreringstype 6 behandles disse sakene ved én enhet i Arbeids- og velferdsetaten. Saksbehandlerne ved enheten har en særskilt autorisasjon til å behandle disse sakene. Arbeids- og velferdsetaten har ikke tilgang til brukernes adresse. All kommunikasjon per brev skjer via Kripos.

I bidragssaker er det to parter i saken, mor og far. Den enheten som behandler registreringstype 6-saker, oppgir ikke oppholdssted eller navn til den andre parten. Informasjon som indirekte kan identifisere person eller oppholdssted, gis heller ikke videre.

Arbeids- og velferdsdirektoratet anser det for å være lav risiko for at Arbeids- og velferdsetaten skal avsløre oppholdsstedet til personer med adressesperring registreringstype 6 i Norge.

I saker hvor etaten må fastsette eller innkreve barnebidrag fra person bosatt i utlandet, har etaten imidlertid ikke mulighet til å skjule at en person er bosatt i Norge. Etaten må i disse sakene kontakte andre lands myndigheter for å få bistand til å fastsette eller innkreve barnebidrag. Det vil da normalt tilflyte den bidragspliktige informasjon om at den andre forelderen er bosatt i Norge. Den som krever bidragsforskudd vil måtte bistå med opplysninger om den andre forelderens bostedsland. Manglende medvirkning kan medføre at kravet blir avslått.

Arbeids- og velferdsetaten vil ikke forsøke å inn- drive eller fastsette barnebidrag i saker hvor den bidragspliktige er bosatt i land Norge ikke har samarbeidsavtale med. Dette gjelder blant annet Kongo. I disse tilfellene vil det derfor ikke være fare for at opplysninger om bostedsland blir avslørt.

Jeg mener regelverket med rimelighet balanserer hensynet til å bevare taushet om personer som har behov for beskyttelse, mot en forsvarlig behandling av krav om bidragsforskudd.

SPØRSMÅL NR. 1189

Innlevert 5. september 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 15. september 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre rekruttering til og kompetanseutvikling for håndverkere i små og verneverdige fag?»

BEGRUNNELSE:

Norge er forpliktet, bl.a. gjennom Konvensjonen for immateriell kulturarv, til å ta vare på håndverkstradisjonene våre. I Statsbudsjettet 2014 ble det lagt inn 8 studieplasser i et nytt studium ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (HIST): Bachelor i utøvende tradisjonsbygging. Studiet kom ikke i gang i 2014, og vil trenge

støtte for å bli igangsatt neste år. Dette er et viktig steg for å anerkjenne og ta vare på tradisjonshåndverkene. Venstre viser også til at vi tidligere har tatt opp denne problemstillingen med statsråden, bl.a. i Dokument nr. 15:1067 (2013-2014) fra Iselin Nybø om tilskuddet til utdanning ved Hjerleid. Utdanningsinstitusjonen har utfordringer med at Utdanningsdirektoratet tolker forskriften dihten at voksne elever bare kan være deltids elever (siden de ikke skal ha fellesfagene), selv om undervisningen legges opp på heltid med økt programfagundervisning. Dette skaper en økonomisk (og faglig) utfordring for Hjerleid.

Svar:

Gamle håndverksferdigheter er en del av vår immaterielle kulturarv. I 2006 ratifiserte Stortinget UNESCOs konvensjon av 17. oktober 2003 om vern av den immaterielle kulturarven. Problemstillinger knyttet til disse fagene har derfor både en utdannings-, kultur-, og næringspolitisk relevans. I norsk sammenheng er det som angår opplæring i mange tradisjonelle håndverksfag lagt til fag- og yrkesopplæringen, og er derfor definert som lærefag i tilbudsstrukturen for i videregående opplæring.

Fylkeskommunene som ansvarlig skoleeier tar beslutninger om hvilke tilbud de vil gi. Tilbudsstrukturen i videregående opplæring etter reformen Kunnskapsløftet inneholder ca. 180 lærefag hvorav flere har svært få søkere. Enkelte fag i videregående opplæring er definert som «små og verneverdige». De fleste av disse fagene ligger til utdanningsprogrammet design og håndverk. Mange er særlopsfag, men det er også flere som følger hovedmodellen med to år i skole og to år i bedrift. Det er p.t. 42 lærefag som står på listen over små verneverdige fag. For disse fagene utløses et ekstra tilskudd til lærebedrifter. Situasjonen for disse fagene følges av et eget sekretariat, Sekretariatet for små og verneverdige fag (SSV), som er underlagt Utdanningsdirektoratet.

Av totalt 59 nye lærekontrakter i de små verneverdige fagene per 1. oktober 2013 var 28 kontrakter inngått med lærlinger over 25 år. I tillegg tar en del fagbrev gjennom praksiskandidatordningen. Av totalt 48 avlagte fagprøver i 2012/2013 var 10 avlagt av praksiskandidater.

Innen utdanningsprogrammet for design og håndverk er det p.t. fem landsdekkende tilbud. Disse er for V g2- fagene børsemaker (1), design og duodji (2), og design og gullsmedhåndverk (2). Det ble i 2008 opprettet et landslinjetilbud innen utdanningsprogrammet design og håndverk på Kongsberg videregående skole med V g2 ur- og instrumentmaker. Fra skoleåret 2014-15 etableres det et landslinjetilbud i V g2 smed på Odda. Det er i dag to godkjente private skoler i Norge som tilbyr opplæring innen de små håndverksfagene innen utdanningsprogrammet

for design og håndverk; Plus-skolen i Fredrikstad og Håndverksskolen på Hjerleid.

I Meld. St. 20(2012-13) På rett vei, blir også de verneverdige fagene omtalt. Som en oppfølging av meldingen vil jeg gjennomgå tilbudsstrukturen for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene, herunder de små verneverdige fagene. En gjennomgang av tilbudsstrukturen skal bidra til at opplæringen bedre kan imøtekomme elevers og arbeidslivets ulike behov. Hensikten med gjennomgangen er blant annet å bidra til mer relevante opplæringstilbud etter kriterier som rekruttering, gjennomføring og verdsetting på arbeidsmarkedet.

En gjennomgang av tilbudet for små verneverdige fag må gjøres etter et annet sett med kriterier enn gjennomgangen av tilbudsstrukturen for øvrig. Et tilleggspunkt er om fagene er en del av den nasjonale og samiske kulturarven. Når det gjelder gjennomgangen av de verneverdige fagene, kan det være særegne forhold som tilsier flere og andre løsninger. Jeg mener det kan være hensiktsmessig å vurdere både alternative opplæringsordninger, finansieringsordninger, og om noen fag skal være tilbud ut over videregående nivå.

I en gjennomgang av tilbudsstrukturen for små verneverdige fag bør både utdannings-, kultur- og næringspolitiske hensyn legges til grunn. Dette krever deltakelse fra flere departementer; Kulturdepartementet, herunder Kulturrådet med ansvar for UNESCOs konvensjon om vern av den immaterielle kulturarven, Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet med Riksantikvaren. Vi vil avklare mål for samarbeidet og hvilke virkemidler som kan vurderes som en del av gjennomgangen av de små, verneverdige fagene. På den måten kan vi bidra til at vilkårene for små verneverdige fag styrkes ytterligere.

Det er også oppnevnt et offentlig utvalg som skal gjennomgå fagskole sektoren. Utvalget skal gi endelig rapport i form av en NOU senest innen utgangen av 2014. Hensynet til små verneverdige fag vil bli tatt med i betraktningen når fagskoleutvalgets rapport skal følges opp, da også fagskolen er en arena der disse fagene har en plass.

SPØRSMÅL NR. 1190**Innlevert 5. september 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 15. september 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre et landsdekkende tilbud om soppkontroller, og økt informasjon om trygg matsopp?»

BEGRUNNELSE:

I høst har vi igjen opplevd tragiske hendelser ved at mennesker har spist giftig sopp. Slike hendelser er ekstra tragiske fordi det viser at vi som samfunn ikke evner å la folk nyte denne naturrikdommen på en trygg måte. Dette handler om kunnskap samt om at samfunnet gjør det mulig for turgåere og soppentusiaster å kontrollere sine soppsfunn på en enkel måte.

Før var det slik at Mattilsynet finansierte soppkontroller i de kommunene der det fantes soppsakkyndige som var villige til å utføre slik kontroll. I dag har slik kontroll opphørt flere steder grunnet manglende bevilgninger fra Mattilsynet. Dette gjør at store områder i Norge mangler et tilbud om kontroll av matsopp.

I tillegg til et tilbud om soppkontroll, er det et udekket behov for kunnskap om sopp og om hvordan man kan få kontrollert sopp plukket i skogen. Bedre muligheter for trygg bruk av sopp vil bidra til økt folkehelse både gjennom økt bruk av naturen til rekreasjon og som matkilde samtidig som faren for tragiske uhell reduseres.

Svar:

Det er tragisk når folk blir alvorlig syke eller mister livet fordi de har spist giftig sopp sanket fra naturen.

Mattilsynets oppgave er å kontrollere at regelverket om matproduksjon og omsetning av mat etterleves. Det er i gjeldende regelverk ikke gitt bestemmelser som gjelder for privatpersoner som sanker sopp. Kontroll og tilsyn med mat som privatpersoner sanker fra naturen til eget privat forbruk, er derfor ikke en del av Mattilsynets tilsynsoppgaver.

Det er min vurdering at de som sanker sopp til eget forbruk, selv har et ansvar for å tilegne seg tilstrekkelig kunnskap om selvplukket sopp. Det er ikke et offentlig ansvar å føre kontroll med at selvplukket mat til eget forbruk er trygg nok å spise.

Giftinformasjonen under Helsedirektoratet arbeider for økt kunnskap om forgiftninger og forgiftningsfare i allmennhet og helsetjeneste. Dette er et oppdrag plassert under Helse- og omsorgsdepartementet. På matportalen.no («Informasjon om mat og helse fra offentlige myndigheter») finnes forbrukerrettet informasjon også om sopp og soppkontroller. Målet til matportalen.no er å sette forbrukerne i stand til å ta informerte valg.

Flere lokale soppforeninger arrangerer soppkontroller, kurs, turer og andre arrangementer om høsten. Disse foreningene har god kompetanse og har medlemmer fra store deler av landet. Noen tar penger for jobben de gjør, mens andre gjør det gratis.

Jeg ser det ikke som aktuelt å innføre en statlig finansiert ordning med soppkontroll eller tilsyn med privatpersoners selvplukk av sopp.

SPØRSMÅL NR. 1191**Innlevert 5. september 2014 av stortingsrepresentant Audun Otterstad****Besvart 22. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Er samferdselsministeren enig med bystyret i Trondheim om at «trygghetspatruljen» bør kunne kjøre i kollektivfelt, og vil statsråden ta initiativ til å løse saken?»

BEGRUNNELSE:

I Trondheim kommune eksisterer det en trygghetspatrulje, den rykker ut etter alarm fra eldre som har fått trygghetsalarm fra kommunen. Det eksisterer i dag syv slike biler i Trondheim. I rushtrafikken har de ofte opplevd at det er et problem å komme tidsnok og

klare responstiden på 30 minutter. De ønsker nå å få kjøre i kollektivfeltene.

Trygghetspatruljen i Trondheim rykker ut ved aktivert trygghetsalarm, og kan derfor anses å være under utrykning, selv om de formelt ikke har status som utrykningskjøretøy.

Imidlertid er det av aller største viktighet at Trygghetspatruljen når raskt frem når trygghetsalarmen går hos en av byens eldre eller trengende.

Bystyret i Trondheim vedtok derfor i sak 115/14 – Trygghetsalarmtjenesten:

«Bystyret ser derfor nødvendigheten av at kollektivfelt også kan benyttes av Trygghetspatruljen, og ber statlige myndigheter igangsette prosessen for at dette kan iverksettes.»

Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Forskrift om endring i forskrift 21. mars 1986 nr. 747 om kjørende og gående trafikk (trafikkregler). Fastsatt ved kongelig resolusjon 8. februar 2008 med hjemmel i vegtrafikklov 18. juni 1965 nr. 4 §§ 2, 4, 6 og 11. Fremmet av Samferdselsdepartementet.

§ 5 nr. 2 skal lyde: Kjøring i kollektivfelt og sambruksfelt er bare tillatt som angitt på offentlig trafikk-skilt. Likevel kan elektrisk eller hydrogendrevet motorvogn, tohjuls motorsykkel, tohjuls moped, sykkel eller uniformert utrykningskjøretøy nytte slike felt.

Svar:

Jeg har stor forståelse for «trygghetspatruljens» behov for forutsigbar responstid, og at denne i stor grad avhenger av god fremkommelighet i trafikken.

Som kjent er tilgangen til kollektivfeltene regulert av henholdsvis trafikkreglene og skiltingen på de konkrete strekningene. Enkelte særlige grupper er ut fra ulike hensyn gitt en særlig rett til å benytte disse; buss, drosje, elektriske eller hydrogendrevne motorvogner (motorvogner med nullutslipp), tohjuls motorsykkel uten sidevogn, tohjuls moped, sykkel eller uniformert utrykningskjøretøy.

Trafikkreglene har ingen dispensasjonsbestemmelse, og bør etter mitt syn heller ikke ha det. De sentrale adferdsreglene som gis i forskriften skal sikre forutsigbarhet trafikantene imellom og ivareta vesentlige hensyn knyttet til sikkerhet, fremkommelighet og miljø. En dispensasjonsbestemmelse ville på sikt bidra til å uthule denne forutsigbarheten og ensartetheten, som

er avgjørende for et velfungerende trafikkmiljø. Innføring av særlige rettigheter for en enkelt gruppe og ett særlig formål, må derfor eventuelt skje ved å endre trafikkreglenes innhold. Hensynene over tilsier også at endringer i trafikkreglene bør forbeholdes et behov for regulering på nasjonalt nivå.

Kollektivfeltene er under sterkt, vedvarende og økende press. I tillegg til kapasitetsutfordringer ut fra gjeldende brukersammensetning, har representanter for en rekke ulike bruker- og kjøretøygrupper de siste årene fremmet ønske om adgang til å få benytte disse feltene. Slikt behov er fremsatt for blant andre biler i kommunal legevakt, biler med forflytnings-hemmede med og uten rullestol, strømleverandørers servicebiler, servicebiler som skal utbedre feil ved bomstasjonsanlegg, biler i gravfølger, budbiler og biler som blir brukt i godstransport. Alle disse gruppene har hver for seg anført gode argumenter for viktigheten av de kommer raskere frem i trafikken.

Generelt har det imidlertid etter avveining av de ulike gruppenes behov opp mot hensynet til nettopp forutsigbar fremkommelighet for de som allerede i dag har slik rett, opp mot håndhevingsmuligheten og kapasiteten i feltene, så langt vært ført en svært restriktiv politikk mht. å gi tilgang. Tvert imot er det gjort innskrenkninger, sist ved at minibusser ikke lenger fikk adgang til disse feltene.

Slik jeg forstår saken er behovet her avgrenset til bruk av kollektivfelt. Jeg har som nevnt stor forståelse for at helsetjenesteytende etater som «trygghetspatruljen» – i visse situasjoner hvor det kan stå om liv og helse – trenger å komme seg raskt frem i trafikken. Tilgang til kollektivfeltene vil da kunne være hensiktsmessig. Jeg legger også til grunn at kommunale enheter andre steder i landet, med tilsvarende funksjoner som «trygghetspatruljen» i Trondheim, vil kunne ha det samme behovet.

Ut fra begrunnelsen over om enhetlig regulering på nasjonalt nivå, har jeg besluttet å starte et arbeid med sikte på å gi kjøretøy fra slike kommunale enheter – på nærmere angitte vilkår – tilgang til kollektivfeltene. Et slikt arbeid vil imidlertid bl.a. måtte omfatte en kartlegging av behovet på nasjonalt nivå, utarbeiding av nærmere kriterier for merking av kjøretøy m.v. Et forslag om regelverksendringer må deretter sendes på offentlig høring.

SPØRSMÅL NR. 1192**Innlevert 5. september 2014 av stortingsrepresentant Iselin Nybø****Besvart 17. september 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden foreta seg for at det ryddes opp i de ulovlige oppføringene i DNA-registeret, og kan statsråden forsikre om at det innføres effektive og forsvarlige sletterutiner slik at dette ikke skjer for fremtiden?»

BEGRUNNELSE:

Viser til Aftenpostens omtale av ulovlig oppføring i DNA-registeret, hvor tusenvis av uskyldige borgere er ulovlig oppført i DNA-registeret.

Tre og et halvt år etter at dette ble avslørt, har ennå ikke Folkehelseinstituttet slettet DNA-profilene til uskyldige, vitner og fornærmede. Etter undertegneds mening er dette en ytterst uholdbar situasjon da man ikke kan ha tillit til personverngarantien som gis i forkant. Dette undergraver også tilliten til rettssystemet. Jeg forventer at det settes en klar frist i nær fremtid for effektive og forsvarlige sletterutiner.

Svar:

Det er viktig å understreke at politiets DNA-register ikke inneholder DNA-profiler som etter lovverket

skal være slettet. Saken Nybø viser til gjelder opplysninger som Folkehelseinstituttet behandler på vegne av politi- og påtalemyndigheten, og som skal slettes eller arkiveres når det gis beskjed om at DNA-regelverkets slettefrister er inntrådt.

Jeg vil understreke at jeg ser svært alvorlig på saken. Det er i følge Folkehelseinstituttet startet et arbeid med manuell sletting av profilene som er anmodet slettet av politi- og påtalemyndigheten. Imidlertid er dette svært tidkrevende. I løpet av 2014 skal Folkehelseinstituttet ha på plass en midlertidig teknisk løsning for å slette profilene det gjelder. Jeg har fått opplyst at det ikke vil ta mer enn et par dager for Folkehelseinstituttet å utføre slettingen av disse profilene, etter den midlertidige tekniske løsningen er på plass.

Jeg er gjort kjent med at politi- og påtalemyndigheten vil arbeide for å få på plass en permanent løsning for sletting. Løsningen skal sørge for at profiler som slettes i DNA-registeret ved Kripos medfører automatisk varsling om sletting ved Folkehelseinstituttet, slik at liknende ikke skjer for fremtiden. Justis- og beredskapsministeren og jeg vil med det første avholde et felles møte med Folkehelseinstituttet og Politidirektoratet der en permanent løsning er tema.

SPØRSMÅL NR. 1193**Innlevert 5. september 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe****Besvart 19. september 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor mange unge under 50 år må bo på sykehjem, hvilke fylker gjelder dette, hvordan har utviklingen vært de siste årene, og hva vil statsråden gjøre for å følge opp Stortingets intensjon om at ingen unge skal tvinges til å bo på sykehjem mot sin vilje?»

BEGRUNNELSE:

Det har vært en tverrpolitisk intensjon og klar målsetting om at ingen unge med hjelpebehov skal tvinges til å bo på sykehjem mot sin egen vilje. Likevel viser nylig fremkommet tall at antallet dette gjelder, fremdeles ikke går ned. Statssekretær i Helse- og omsorgsdepar-

tementet, Anne Grethe Erlandsen, uttalte til Verdens Gang 21.08 på spørsmål om denne saken: «Man må tåle å være litt på sykehjem, men da skal man samtidig ha en trygghet for at dette skal opphøre og at det finnes et annet og bedre tilbud.» Hun fortsatte med «Det kan kreve noe tid å få på plass et godt tilbud, men jeg tror at en tåler å vente litt, om du vet du venter på noe som har fremtid i seg». Dette kan forstås dit hen at regjeringen mener at dette er noe som unge må akseptere for en periode. Det er derfor behov for en avklaring på om regjeringen har gått vekk fra det politiske målet om at ingen unge skal tvinges til å bo på sykehjem, og dersom målet står fast, hva statsråden vil gjøre for å få unge ut av sykehjem.

Svar:

Det er et klart mål for regjeringen at ingen unge personer med nedsatt funksjonsevne mot sin vilje, bør bo i institusjoner beregnet for eldre. Unge personer med nedsatt funksjonsevne bør få et mest mulig selvstendig liv selv om de er sterkt hjelpetrequende.

Det er kommunen som har ansvaret for å gi nødvendig helsehjelp til den enkelte. Kommunene står imidlertid fritt til å selv vurdere hvordan tjenesten skal organiseres.

Fylkesmennene har i 2014, som tidligere år, fulgt opp kommuner som har unge personer bosatt i alders- eller sykehjem eller i boform for heldøgns omsorg og pleie. Helsedirektoratet rapporterer at fylkesmennene, med bakgrunn i foreløpige Iplos-tall for 2013, har fulgt opp 145 personer under 50 år som bor i en type institusjon nevnt ovenfor. Fylkesmannens gjennomgang viser at 26 personer av de 145 ønsket et annet botilbud. Av disse opplyser fylkesmennene at 15 hadde en flytteplan. Fra registreringen startet i 2006 har antallet variert noe fra år til år med det høyeste antallet i 2006 (173 beboere) og det laveste antallet året etter (100 beboere). Ifølge rapporteringen per 1.1.2013 hadde alle fylker, med unntak av Nord-Trøndelag, unge personer bosatt i alders- og sykehjem eller i boform for heldøgns omsorg og pleie.

Det vil fra 2015 bli innført endringer i rutinene for oppfølging av personer mellom 18 og 49 år som er bosatt i alders- og sykehjem eller i boform for heldøgns omsorg og pleie. De nye rutinene er ment å

spesielt ivareta oppfølgingen av de personene som ønsker å flytte ut. Informasjonen blir som tidligere hentet fra Iplos-registeret, men i tillegg vil kommunene få ansvar for å melde til fylkesmannen hvor mange som er i målgruppen per 31. desember hvert år. Det vil også bli etterspurt tilleggsinformasjon om vedkommende. Fylkesmennene skal så veilede kommunene for å finne en tilfredsstillende løsning. Endringen er drøftet med Norges Handikapforbund, Funksjonshemmedes Fellesforbund og KS. Disse organisasjonene er, sammen med Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet, med i en kontaktgruppe som følger utviklingen på området.

Fylkesmennene har etter min vurdering en god oversikt over situasjonen. Mange fylkesmenn har inntrykk av at kommunene generelt strekker seg langt for å gi et godt tilbud til denne gruppen, men det kan være tidkrevende å bygge opp alternative botilbud. Jeg vil følge utviklingen nøye. Når det gjelder finansiering av tjenestetilbudet, vurderer jeg toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester som hensiktsmessig for å sikre unge personer et godt tilbud utenfor institusjon.

Jeg viser også til at vi har lagt frem en egen proposisjon med endringer i pasient- og brukerrettighetsloven, jf. Prop. 86 L (2013-2014), som Stortinget vedtok før sommeren. Endringen gir rett til brukerstyrt personlig assistanse (BPA) for personer under 67 år med langvarig og stort behov for personlig assistanse.

SPØRSMÅL NR. 1194

Innlevert 5. september 2014 av stortingsrepresentant Kjersti Toppe

Besvart 17. september 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvordan vil regjeringen følge opp rapporten: ‘Antibiotikaresistens- kunnskapshull, utfordringer og aktuelle tiltak’?»

BEGRUNNELSE:

Antibiotikaresistens hos bakterier representerer et av de viktigste globale helsespørsmålene. En ekspertgruppe opprettet av fire departementer i den rød-grønne regjeringen; Helse- og omsorgsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, daværende Fiskeri- og kystdepartement og daværende Miljøverndepartementet, har levert en rapport som beskri-

ver de mest sentrale utfordringene og foreslår aktuelle tiltak for å begrense en videre økning av antibiotikaresistente bakterier.

Svar:

Antimikrobiell resistens (AMR) er et norsk problem og ikke minst et globalt problem. En rapport fra Verdens helseorganisasjon i april i år slår fast at resistens hos vanlige bakterier har nådd alarmerende nivåer i mange land og at behandlingsalternativene nå er kritisk redusert for mange infeksjonssykdommer. AMR truer effektiv behandling og forebygging av en rekke infeksjoner forårsaket av bakterier, parasitter, virus og sopp.

Mikrober finnes i alle miljøer – hos mennesker og dyr, i planter, mat og vann. Bruk og feilbruk av antibiotika til mennesker og dyr har ført til en kraftig økning i forekomsten av mikrober som er motstandsdyktige mot behandling.

Forebygging i hele matproduksjonskjeden og restriktiv bruk av antibiotika har ført til at antibiotikaresistente bakterier fortsatt er et relativt begrenset problem i Norge, både når det gjelder mennesker og dyr. Men norske statsborgere reiser stadig mer, både for å oppleve nye steder og for å få medisinsk behandling. Mennesker og matvarer krysser landegrensene hyppigere enn noen gang tidligere. Det vil føre til større utfordringer med antibiotikaresistens i Norge i tiden som kommer.

Den tverrsektorielle ekspertgruppen leverte sin rapport til meg 18. august i år. Rapporten foreslår en rekke tiltak mot antibiotikaresistens innenfor de fagområdene som dekkes av de fire ansvarlige departementene: Helse, mat, landbruk, fisk og miljø. I rapporten slår den tverrsektorielle gruppen fast at en bred tilnærming og et bredt samarbeid mellom de aktuelle fagområdene er avgjørende for å møte utfordringene. Jeg deler dette synet. De ansvarlige departementene vil nå hver for seg og samlet vurdere tiltakene som gruppen anbefaler. Helse- og omsorgsdepartementet leder dette arbeidet.

Uavhengig av rapporten fra ekspertgruppen ørmerket jeg allerede i januar i år 4,6 millioner kroner til

forskning på antibiotikaresistens gjennom det felles-europeiske forskningsprogrammet Joint Programme Initiative on Antimicrobial Resistance (JPI-AMR) til Norges forskningsråd. Jeg styrker nå også Nasjonalt folkehelseinstitutt med 2,6 millioner kroner til arbeidet mot antibiotikaresistens for inneværende år.

I internasjonalt arbeid er antibiotikaresistens blant mine absolutt høyest prioriterte saksområder. Det ligger i sakens natur at en koordinert internasjonal innsats her er helt nødvendig. Dette er et område hvor man virkelig kan si at problemet ikke kjenner noen landegrens. Jeg har allerede i flere sammenhenger diskutert arbeidet mot antibiotikaresistens med mine europeiske kollegaer og hvordan vi kan samarbeide og lære av hverandre. Vi står også helhjertet bak arbeidet i Verdens helseorganisasjons arbeid med en global handlingsplan mot antibiotikaresistens. Norge er vert for WHO konsultasjonen «Commitments to Responsible Use of Antimicrobials» 12.-14. november 2014. Konsultasjonen er en av flere konsultasjoner som avholdes som ledd i utviklingen av Global Action Plan. Norge arrangerer konsultasjonen i samarbeid med Thailand, Sør-Afrika, Frankrike, Brasil, Senegal, Indonesia og WHO.

Antibiotika har så langt reddet millioner av liv. Men vi har en viktig jobb å gjøre både nasjonalt og internasjonalt for at vi skal nyte godt av disse legemidlenes fantastiske og livsnødvendige egenskaper også i årene som kommer.

SPØRSMÅL NR. 1195

Innlevert 5. september 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 12. september 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Det vises til svar på spørsmål 1170.

Vil regjeringen respektere utfallet av en slik folkeavstemning i et tilfelle der for eksempel et flertall i Sandnes kommune i en folkeavstemning velger å si nei til en sammenslåing med Stavanger, eller vil regjeringen kunne overkjøre synspunktet til over 70 tusen innbyggerne i Sandnes?»

Svar:

Som jeg redegjorde for i mitt svar til spørsmål 1170, gir § 10 i Inndelingslova anledning til å bruke ulike høringsformer. Det er kommunestyret som etter en

vurdering avgjør om de vil bruke rådgivende folkeavstemning i dette spørsmålet. I en vurdering av hvilken høringsform kommunen skal bruke, vil det kunne være flere faktorer som inngår, bl.a. representativitet ved lav valgdeltakelse, og type og omfang av svaralternativer. Disse høringene skal være rådgivende for kommunestyrene, og kommunene står fritt til å velge høringsform. Regjeringen kan derfor ikke forholde seg direkte til resultatene som framkommer gjennom ulike typer høring i ulike kommuner. Utgangspunktet for regjeringens vurderinger vil være vedtakene i kommunestyrene.

SPØRSMÅL NR. 1196**Innlevert 5. september 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 22. september 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Under Næringskomiteens reise i Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal ble det gitt uttrykk for sterk bekymring for kostnadsveksten i ferjedriften på den fylkeskommunale delen av vegnettet.

Vil regjeringen bidra økonomisk for å sikre fylkeskommunenes mulighet til å opprettholde og videreutvikle ferjetilbudet?»

BEGRUNNELSE:

En del av kostnadene er knyttet til strekninger som ble overført til Fylkeskommunene gjennom forvaltningsreformen. I forbindelse med dette ble det gitt kompensasjon ut fra faktisk kostnadsnivå. (tabell C fordeling)

Når nye anbudsrunder nå gjennomføres opplever de to fylkeskommunene en kraftig kostnadsvekst. Dette kan indikere at kostnadene som ble lagt til grunn ved overføringen var for lave, som en konsekvens av at rederiene hadde «underpriset» i første anbudsrunde. Når nå andre anbudsrunder gjennomføres

så får vi mer reelle markedspriser. Det fremstår som urimelig at fylkeskommunene skal bære denne byrden alene.

Svar:

Det er i dag en fylkeskommunal oppgave å ta stilling til hvilket ferjetilbud man ønsker å gi. Dersom man skulle velge å øremerke midler til ferjedrift, så vil det i praksis redusere fylkeskommunens handlingsrom og ansvar. Jeg er overrasket dersom representanten Pollestads parti ønsker en slik tilnærming. Jeg minner også om at fylkene ble overført betydelig ansvar for veinettet under den rødgrønne regjeringen, hvor representanten Pollestad var statssekretær.

Vegdirektoratet opplyser at kostnadene for ferjetrafikken har økt både på riksvegferjesambandene og på fylkesvegferjesambandene. Denne utviklingen følger jeg nøye med på, og jeg vil se på hvilke muligheter det er for å få til en bedre balanse i ferjemarkedet for å redusere kostnadsveksten videre.

SPØRSMÅL NR. 1197**Innlevert 8. september 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 15. september 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug****Spørsmål:**

«Helseministeren sier i Nationen 8. september at det viktigste er å følge opp de rådene som regjeringens ekspertgruppe på antibiotikaresistens kom med.

Vil landbruksministeren, i tråd med helseministerens signaler, ta på alvor utvalgets konklusjon om at større husdyrbesetninger kan øke faren for smittespredning og antibiotikaresistens?»

BEGRUNNELSE:

I et intervju i Nationen 20. august 2014 sier statssekretær Hanne Maren Blåfjelldal:

«Det er ikke en direkte sammenheng mellom besetningsstørrelser og bruk av antibiotika. Siden 2006 har størrelsen på bruk i Norge økt, mens antibiotikabruken har gått ned. Det beviser at det er helt andre

ting som er viktige for å få ned antibiotikabruken, [...]»

Det er oppsiktsvekkende å bruke det faktum at to hendelser inntreffer samtidig som et bevis på at det foreligger årsakssammenheng mellom de to hendelsene.

Statsråden og departementet er nærmest alene i sin forståelse av at det ikke foreligger sammenheng mellom størrelsen på bruk og smittepress.

Svar:

Ekspertgruppen som har utredet antibiotikaresistens, peker på behovet for et solid kunnskapsgrunnlag og et bredt samarbeid mellom sektorer som basis for politikken på området. Antibiotikaresistens må sees i «en-helse» – perspektivet og krever en samlet innsats på tvers av fagområder og departementer.

Økt kunnskap når det gjelder forekomst av resistente bakterier i ulike miljøer, hvordan bakteriene sprer seg i miljøet og hvordan de kan spres til dyr og mennesker foreslås som et av de viktigste tiltakene. Et annet viktig tiltak er rensing av reservoar og sanering av bærerskap. Vi vil se nærmere på alle forslagene i rapporten med tanke på hva som kan gjøres på vårt område og i samarbeid med andre departement-er.

I ekspertgruppens rapport hevdes det ikke at større husdyrbesetninger vil gi mer antibiotikaresistens. Under ellers like forhold er det en allmenn oppfatning at økt dyretetthet gir økt risiko for dyresykdommer. Men det blir feil ut ifra dette å konkludere med at en viss økning i bruksstørrelse under norske forhold, vil føre til mer antibiotikaresistens. Det er mange andre forhold som har betydning her. Større bruk gir ofte anledning til mer profesjonell drift og bedre økonomi for å investere i gode driftsbygninger og til å jobbe med forebyggende helsearbeid.

For norske melkekubesetninger viser statistikk at det faktisk er mindre bruk av antibiotika i store besetninger enn i små. Statistikk viser også at selv om utviklingen de senere år også i Norge har gått i retning av noe større gårder med flere dyr, så er forbruket av antibiotika til produksjonsdyr i samme periode ikke økt, men redusert.

Nøkkelen her er dyktige og ansvarsbevisste bønder, ansvarsfulle veterinærer, og et godt samarbeid mellom næringen og myndighetene. Gode driftsrutiner kan forebygge utvikling og spredning av resistens. Her har næringen et stort ansvar både for å påvirke holdninger hos enkeltaktører og utvikle og innføre gode systemer.

Det kan ikke konkluderes med at større besetninger fører til økt antibiotikaforbruk og mer resistens. Den gode situasjonen i Norge skyldes:

- God dyrehelse som fører til redusert behov for antibiotika
- Ansvarsfull og kompetent husdyrnæring som sikrer gode hygienetiltak i besetningene
- Restriktiv og god praksis hos veterinærene når det gjelder bruk av antibiotika
- Liten import og handel med levende dyr
- Avl for friskere dyr
- God overvåkning av sykdommer og resistente bakterier
- Godt samarbeid mellom næringsorganisasjoner, dyrehelse- og folkehelsemyndigheter

Denne forståelsen er jeg ikke alene om å ha. Jeg vil i den sammenheng vise til næringens helsetjenester for svin, fjørfe, storfe, geit og sau, jf. deres felles kronikk i Nationen 30.8.2014.

Jeg vil avslutningsvis legge til at et område der struktur potensielt kan få stor betydning i relasjon til dyresykdom og smittespredning i Norge i dag, er innenfor fjørfeholdet i Rogaland. Her foregår betydelig produksjon av fjørfe innenfor et svært begrenset geografisk område. Et sykdomsutbrudd her vil raskt kunne få et omfang som vil kunne lamme store deler av landets egg- og kyllingproduksjon. De samfunns- og næringsmessige konsekvensene vil kunne bli omfattende, og store deler av vår nasjonale produksjon kan settes ut av spill i en lang periode. Spesielt i dette området må næringen derfor ha særlig oppmerksomhet på gode hygienetiltak som hindrer introduksjon og spredning av smitte.

SPØRSMÅL NR. 1198

Spørsmålet ble trukket.

SPØRSMÅL NR. 1199**Innlevert 9. september 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 18. september 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvor stor andel av pasienter med symptomer som fastlegen mener kan være kreft starter diagnostisering innen 48 timer, og når vil garantien om oppstart innen 48 timer være innfridd for alle slike pasienter?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen skriver i regjeringserklæringen at det skal innføres en regel om garantert oppstart av diagnostisering for alle potensielle kreftpasienter innen 48 timer. Det er imidlertid uklart hvordan denne garantien nå implementeres, og hvordan regjeringen skal rapportere til Stortinget om oppfyllelse av garantien.

Svar:

I regjeringens politiske plattform har vi nedfelt følgende punkt: «Regjeringen vil styrke kreftbehandlingen ved å innføre en regel om oppstart av diagnostisering i løpet av 48 timer, innføre pakkeforløp og gjøre forløpstider juridisk bindende i pasientrettighetsloven». Dette arbeidet er godt i gang.

Regjeringen vil at pasienter med mistanke om kreft skal få rask og effektiv utredning. Her vil diagnosesentre spille en viktig rolle. Tverrfaglige diagnosesentre er viktige for å kunne utrede pasienter med uklare symptomer der det kan være mistanke om kreft eller annen alvorlig sykdom. Målet er å stille diagnosen raskere ved at flest mulig undersøkelser gjøres samtidig. Slike diagnosesentre er nå etablert ved Ahus og Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN).

Helse Sør-Øst vurderer å etablere ytterligere ett til to diagnosesentre. I Helse Vest er det første diagnosesenteret planlagt etablert ved Helse Bergen i løpet av 2014. Helse Midt-Norge etablerte et diagnosesenter ved St. Olavs Hospital i september 2014.

Det skal innføres standardiserte pasientforløp med anbefalte forløpstider. Helsedirektoratet utarbeider i løpet av 2014 pakkeforløp for kreft som bygger på danske erfaringer og de behandlingsretningslinjene som vi allerede har i Norge. Pakkeforløp innebærer en nasjonal standard for hvor lang tid de ulike elementene i et behandlingsforløp skal ta. Pakkeforløpene skal implementeres i tjenesten i løpet av 2015.

Det blir utarbeidet sykdomsspesifikke forløpstider for de ulike deler av forløpet, inkl. tiden fra mottatt henvisning i spesialisthelsetjenesten til oppstart av diagnostisering/utredning/frammøte. Innen de fleste kreftformer vil det være forskjellig hvor aggressiv kreften er, og det vil derfor alltid variere hvor mye det haster å komme i gang med diagnostisering. I noen situasjoner

kan det dreie seg om pasienter der det har stor hast å komme i gang med diagnostisering (timer til få dager), i andre situasjoner har man bedre tid. Det er behandlende lege/behandlingsteam som må vurdere hva som er medisinsk forsvarlig helsehjelp i det enkelte tilfelle. I Danmark varierer kravene til oppstart av diagnostisering betydelig mellom de ulike pasientgrupper.

Helselovgivningen pålegger helsepersonell å yte forsvarlig helsehjelp. For fastleger består mange avgjørelser i å redusere sannsynligheten for at det ligger en alvorlig sykdom til grunn for pasientenes plager. I de tilfellene fastlegen fatter en mistanke om at det ligger noe alvorlig bak pasientens symptomer, skal fastlegen i tråd med faglig forsvarlighet iverksette nødvendige tiltak. Det innebærer som oftest å ta relevante laboratorieprøver av pasienten på fastlegekontoret, følge opp prøvesvarene og henvise pasienten videre til rette instanser når dette er nødvendig. I de tilfeller hvor fastlegen har en sterk mistanke om at det foreligger noe alvorlig, og at dette krever rask utredning og behandling, skal pasienten henvises videre til spesialisthelsetjenesten før aktuelle prøvesvar foreligger. Da er det viktig at spesialisthelsetjenesten stoler på fastlegens vurdering og følger opp raskt. Fastlegene kjenner ofte sine listeinnbyggere etter å ha fulgt dem gjennom flere år, og vil ofte være den medisinskfaglig nærmeste til å vurdere om det ligger noe alvorlig bak pasientens symptomer.

Det er en utfordring at det ikke finnes gode nok data om pasienter og behandlingen som gis i de kommunale helse- og omsorgstjenestene. Dette gjør det krevende å si noe sikkert om diagnostiseringen starter innen 48 timer for pasienter med symptomer der fastlegen har mistanke om kreft. Vi må ha data fra begge nivåer for å kunne følge forløpene. Jeg er derfor opptatt av å få på plass pasientdata fra denne delen av tjenesten og IKT-systemer som bidrar til bedre kvalitet og pasientsikkerhet. Dette er et krevende og langsiktig arbeid, så vi kan ikke sitte stille å vente til dette er på plass før vi iverksetter tiltak for å styrke kreftbehandlingen.

Jeg mener likevel det er riktig å sette seg høye mål. Jeg har lagt stort trykk på dette punktet i plattformen. Hvis vi oppnår at tjenesten klarer å diagnostisere kreft tidligere og sørge for gode pasientforløp under behandlingen, har vi kommet ett skritt nærmere pasientens helsetjeneste.

Det er et mål at fastlegen skal få en mer aktiv rolle i diagnostiseringen. Hvordan oppstart av diagnostisering av kreftsykdom innen 48 timer kan gjennomføres, må utredes nærmere. Det gjelder også fastlegenes rolle.

SPØRSMÅL NR. 1200**Innlevert 9. september 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 15. september 2014 av næringsminister Monica Mæland*****Spørsmål:***

«Fartsområdeutvalget har nå levert sin rapport. Denne vil i følge statsråden være et viktig grunnlagsdokument for regjeringens maritime strategi. Den maritime næringen er avhengig av forutsigbare rammevilkår. Et bredest mulig flertall på Stortinget bak den maritime politikken vil kunne sikre dette.

Vil statsråden for å sikre næringen forutsigbarhet sørge for at den maritime strategien kan behandles på Stortinget i form av en stortingsmelding?»

Svar:

Regjeringens ambisjoner for maritim næring er godt forankret og synlig i regjeringens politiske plattform. Dersom Norge fortsatt skal være en verdensledende maritim nasjon må næringens verdiskapingspotensial videreutvikles og gis den politiske oppmerksomhet som kreves for å legge til rette for økt verdiskaping. Sundvollen-plattformen gir et godt grunnlag for å utvikle en helhetlig maritim politikk. Regjeringen ønsker i første omgang å presentere den maritime politikken i form av en maritim strategi våren 2015. Fartsområdeutvalgets rapport vil være en sentral del av dette arbeidet. Stortinget vil bli involvert i forbindelse med de ordinære budsjettene og ved en lovfesting av nettolønnsordningen.

